

**UCHWAŁA NR XLVII/462/18
RADY MIEJSKIEJ W AUGUSTOWIE**

z dnia 13 kwietnia 2018 r.

w sprawie zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875, poz. 2232; z 2018 r., poz. 130) oraz na podstawie art. 23 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1023, poz. 1529, poz. 1566) Rada Miejska w Augustowie uchwala, co następuje:

§ 1. Zmienia się Gminny Program Rewitalizacji Miasta Augustów w ten sposób, że nadaje się mu brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Augustowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Filip Jerzy Chodkiewicz

Załącznik do uchwały

Rady Miejskiej w Augustowie nr XLVII/462/18

z dnia 13 kwietnia 2018 r.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

Augustów, 2018

Opracowanie powstało na zamówienie Gminy Miasto Augustów w ramach umowy nr 1/2018/FZ/Rew z dnia 5 stycznia 2018 r. na przeprowadzenie konsultacji społecznych projektów uchwał Rady Miejskiej w Augustowie powiązanych z Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Augustów oraz wykonanie aktualizacji GPR.

Zespół wykonujący opracowanie:

S&H Consulting (Wykonawca)

dr Maciej Huculak (kierownik projektu)

Anna Stankiewicz (zastępca kierownika projektu)

Redakcja i skład:

dr Maciej Huculak, Anna Stankiewicz

Zespół koordynujący projekt w Urzędzie Miejskim w Augustowie:

Emilia Słucka (Koordynator projektu)

Renata Zakrzewska (Wydział Inwestycji, Urbanistyki i Gospodarki Nieruchomościami)

Bartosz Cieśluk (Wydział Inwestycji, Urbanistyki i Gospodarki Nieruchomościami)

SPIS TREŚCI:

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	7
2. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI.....	9
2.1. WPROWADZENIE.....	9
2.2. OBSZAR ZDEGRADOWANY I REWITALIZACJI	12
2.3. CENTRUM I	16
2.3.1. Struktura przestrzenno-funkcjonalna	16
2.3.2. Układ komunikacyjny.....	19
2.3.3. Problemy mieszkalnictwa	20
2.3.4. Uwarunkowania środowiska przyrodniczego	22
2.3.5. Infrastruktura sieciowa.....	24
2.3.6. Przyczyny degradacji obszaru	26
2.3.7. Lokalne potencjały obszaru	29
2.3.8. Rekomendacje	31
2.4. KACZY DOŁĘK	36
2.4.1. Struktura przestrzenno-funkcjonalna	36
2.4.2. Układ komunikacyjny.....	37
2.4.3. Problemy mieszkalnictwa	39
2.4.4. Uwarunkowania środowiska przyrodniczego	40
2.4.5. Infrastruktura sieciowa.....	42
2.4.6. Przyczyny degradacji.....	43
2.4.7. Lokalne potencjały obszaru	45
2.4.8. Rekomendacje	46
2.5. LIPOWIEC.....	50
2.5.1. Struktura przestrzenno-funkcjonalna	50
2.5.2. Układ komunikacyjny.....	52
2.5.3. Problemy mieszkalnictwa	53
2.5.4. Uwarunkowania środowiska przyrodniczego	55
2.5.5. Infrastruktura sieciowa.....	57
2.5.6. Przyczyny degradacji.....	58
2.5.7. Lokalne potencjały obszaru	61
2.5.8. Rekomendacje	62
2.6. KOSZARY.....	67
2.6.1. Struktura przestrzenno-funkcjonalna	67
2.6.2. Układ komunikacyjny.....	69
2.6.3. Problemy mieszkalnictwa	71
2.6.4. Uwarunkowania środowiska przyrodniczego	73
2.6.5. Infrastruktura sieciowa.....	76
2.6.6. Przyczyny degradacji.....	78
2.6.7. Lokalne potencjały obszaru	80
2.6.8. Rekomendacje	81
3. POWIĄZANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI GMINY	85
3.1. STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIASTA AUGUSTÓW NA LATA 2014-2020	90
3.2. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA AUGUSTOWA	91
3.3. GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH AUGUSTOWA NA LATA 2017 – 2025	91
4. WIZJA I CELE DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH.....	95

4.1. WIZJA PROGRAMU REWITALIZACJI	95
4.2. CELE DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH.....	96
Centrum I	98
Lipowiec	104
Kaczy Dołek	109
Koszary	115
5. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	121
5.1. PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE.....	121
Centrum I	123
Lipowiec	143
Kaczy Dołek	153
Koszary	161
Projekty realizowane na obszarze kilku podobszarów	170
Projekty realizowane poza obszarem rewitalizacji	176
5.2. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	182
6. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.....	187
6.1. KOMPLEKSOWOŚĆ PROGRAMU	187
6.2. KONCENTRACJA PROGRAMU REWITALIZACJI.....	187
6.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROJEKTÓW/PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	188
6.3.1. Komplementarność problemowa	188
6.3.2. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	201
6.3.3. Komplementarność międzyokresowa	201
6.3.4. Komplementarność źródeł finansowania	202
6.3.5. Komplementarność przestrzenna	202
7. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	203
8. SYSTEM WDRAŻANIA PROGRAMU	207
8.1. WPROWADZENIE	207
8.2. STRUKTURA ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI.....	207
8.2.1. Koordynator ds. rewitalizacji	208
8.2.2. Komitet Rewitalizacji.....	208
8.3. DZIAŁANIA INFORMACYJNE I PROMOCYJNE	209
8.4. KOSZTY ZARZĄDZANIA GPR	211
8.5. RAMOWY HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU.....	211
9. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	213
10. MECHANIZMY WŁĄCZANIA INTERESARIUSZY W OPRACOWANIE PROGRAMU	219
11. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	231
11.1. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY	231
11.2. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	231
12. POZOSTAŁE ELEMENTY PROGRAMU	233
12.1. UCHWAŁY, O KTÓRYCH MOWA W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 21 CZERWCA 2001 R. O OCHRONIE PRAW LOKATORÓW, MIESZKANIOWYM ZASOBIE GMINY I O ZMIANIE KODEKSU CYWILNEGO (Dz. U. z 2014 R. POZ. 150 ORAZ Z 2015 R. POZ. 1322);	233

12.2. UCHWAŁA, O KTÓREJ MOWA W ART. 7 UST. 3; USTAWY Z DNIA 9 PAŹDZIERNIKA 2015 R. O REWITALIZACJI (Dz. U. Z DNIA 3 LISTOPADA 2015 R. POZ. 1777).....	233
12.3. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI	233
12.4. ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY	233
SPIS ILUSTRACJI:	235
SPIS TABEL:	236
SŁOWNICZEK:.....	237

1. Podstawa prawna opracowania

Gminny Program Rewitalizacji (GPR) stanowi dokument mający za zadanie zaprogramowanie całego procesu rewitalizacji wraz z określeniem wizji, celów, systemu monitoringu i ewaluacji, harmonogramu rzeczowo-finansowego i in. Gminny Program Rewitalizacji Miasta Augustów opracowano w oparciu o zapisy uchwalonej w dniu 9 października 2015 r. ustawy o rewitalizacji.

Ustawa rewitalizację definiuje jako *proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji* (art. 2 ust. 1).

Wraz z uchwaleniem ustawy, rewitalizacja stała się zadaniem własnym gminy polegającym na: *przygotowaniu, koordynowaniu i tworzeniu warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy*. Nastąpiła zatem istotna zmiana w podejściu do procesów rewitalizacji, wskazano bowiem wprost podmiot odpowiedzialny za prowadzenie tych działań, tj. gminę.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Augustów został opracowany dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego przez ***Uchwałę nr XX/170/16 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 2 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (Dz. Urz. Województwa Podlaskiego z dnia 2 marca 2016 r. Poz. 1222)***¹ i zmienionego ***Uchwałą nr XLV/433/18 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 21 lutego 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XX/170/16 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 2 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (Dz. Urz. Województwa Podlaskiego z dnia 1 marca 2018 r. Poz. 1005)***. Fakt, że obszar zdegradowany i rewitalizacji składa się z czterech podobszarów rewitalizacji: Centrum I, Kaczy Dołek, Koszary oraz Lipowiec, uwzględniono w strukturze niniejszego opracowania.

Zgodnie z zapisami ustawy Gminny Program Rewitalizacji musi zawierać w szczególności:

- Wnikliwą diagnozę obszaru rewitalizacji obejmującą analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru.
- Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy, w tym strategią rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych.
- Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji.
- Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk.
- Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w tym:

---

¹ Zmienionej ***Uchwałą nr XXI/181/16 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie zmiany uchwały nr XX/170/16 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 2 marca 2016 r. (Dz. Urz. Województwa Podlaskiego z dnia 7 kwietnia 2016 r. Poz. 1738)***. Zmiana ta nie dotyczyła jednak granic obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.

- Listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, o ile dane te są możliwe do wskazania.
  - Charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących ww. kierunki działań.
- Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.
- Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych.
- Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu.
- System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji.
- Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150).
- Określenie niezbędnych zmian w uchwale dotyczącej powołania Komitetu Rewitalizacji.
- Wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania.
- Ustalenie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym:
  - Zaplanowanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
  - Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany.
  - W przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – wyodrębnienie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu.
- Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji, sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000, opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Struktura niniejszego dokumentu odpowiada wymogom odnośnie zawartości GPR MA zaprezentowanym w ustawie.

2. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

2.1. Wprowadzenie

Ta część opracowania pełni z punktu widzenia programu rewitalizacji dwa zasadnicze cele:

1. Uchwycenie lokalnej specyfiki i przyczyn procesów degradacji na wyznaczonym w procesie analizy zróżnicowania wewnętrznego² obszarze zdegradowanym miasta Augustowa. W przypadku identyfikacji znaczących różnic występujących na podobozarach uznanych za zdegradowane, umożliwi ona właściwe sprofilowanie planowanej w ramach programu rewitalizacji pomocy. To zaś pozwoli na jak najbardziej efektywne wdrożenie wsparcia tych obszarów w ramach działań rewitalizacyjnych.
2. Identyfikacja lokalnych potencjałów występujących na terenie podobozarów.

Cele te znajdują swoje odzwierciedlenie w strukturze tej części opracowania oraz zastosowanych w niej metodach. W tym fragmencie programu skoncentrowano się na przedstawieniu charakterystyk poszczególnych obszarów i wynikających z nich konsekwencji dla przyszłych działań rewitalizacyjnych. Nie oznacza to, że brak będzie zupełnie porównań pomiędzy tymi obszarami - od tych trudno byłoby uciec. Akcent analizy położony zostanie na zrozumienie kontekstu sublokalnego³, a więc wewnętrznych barier i potencjałów wybranych do analizy podobozarów.

W analizie posłużono się kilkoma metodami badawczymi. Były to:

1. Badania kameralne przeprowadzone w oparciu o zebrany materiał faktograficzny (dane statystyczne, informacje i dane udostępnione przez Urząd Miejski i in.).
2. Wywiady bezpośrednie (IDI) przeprowadzone wśród wybranych interesariuszy procesu rewitalizacji w mieście.
3. Pracę warsztatową przeprowadzoną z mieszkańcami obszaru zdegradowanego na jesieni 2015 r.

Obszary, które koncentrują zjawiska problemowe w skali miasta, charakteryzują się podobnym poziomem natężenia tych zjawisk. Bardzo zbliżony poziom degradacji charakteryzuje trzy podobozary rewitalizacji, tj. Lipowiec, Koszary oraz Kaczy Dołek. Nieznacznie niższy poziom intensywności negatywnych zjawisk zaobserwowano w jednostce Centrum I. Zasadnicze różnice pomiędzy trzema podobozarami wymienionymi jako pierwsze dotyczą w głównej mierze zróżnicowania zestawu zjawisk, które decydują o profilu procesów degradacji w każdej z jednostek. W mniejszym stopniu dotyczą zaś poziomu intensywności zjawisk degradacji.

Obszary zidentyfikowane jako zdegradowane jednocześnie pełnią w strukturze przestrzenno-funkcjonalnej miasta ważne, lecz bardzo zróżnicowane role. Z punktu widzenia planowanych działań jest to drugi w kolejności, po charakterystyce przyczyn degradacji, istotny element, który będzie różnicował zakres planowanego w ramach działań rewitalizacyjnych wsparcia.

² Tzw. audytu miejskiego.

³ Rozumianego jako poziom wewnętrznego zróżnicowania wyznaczonych jednostek urbanistycznych.

Dla każdego z obszarów sporządzono tabelę ukazującą poziom natężenia analizowanych zjawisk kryzysowych, zawierającą informacje o wszystkich analizowanych wskaźnikach. W tym celu wyróżniono kilka zasadniczych grup (przedziałów) wartości wskaźników:

1. Czcionką pogrubioną o kolorze czerwonym z podkreśleniem wyróżniono **bardzo wysoki poziom koncentracji** analizowanych zjawisk, tj. przekraczający ponad dwukrotnie poziom natężenia zjawisk dla całego miasta. Innymi słowy, poziom ten odpowiadał 200% wartości ogólnomiejskiej.
2. **Duże natężenie** negatywnego zjawiska przedstawiono czcionką pogrubioną o kolorze czerwonym. Przedział ten odpowiadał przekroczeniom wartości wskaźnika ogólnomiejskiego od o ponad 50% (tj. 150% wartości dla całego miasta) do 100% (tj. 200% wartości dla całego miasta).
3. Najniższy poziom natężenia zjawisk odpowiadający stanowi kryzysowemu oznaczono czcionką koloru czerwonego bez pogrubienia. Odpowiadał za **zauważalny poziom natężenia** analizowanego zjawiska. Przedział ten obejmował wartości powyżej 125% wartości dla całego miasta nieprzekraczające jednak 150% tej wartości.
4. Ponadprzeciętne natężenie problemu mieszczące się w przedziale do 125% wartości dla miasta uznano za niewystarczające do stwierdzenia kryzysu w danej jednostce. Dlatego też zrezygnowano z wyróżniania tej grupy w jakikolwiek sposób.
5. **Natężenie problemu poniżej wartości dla miasta**, tj. mniejsze niż 100% wartości dla miasta, zaznaczono kolorem niebieskim.

Układ ten podlegał pewnym modyfikacjom w zależności od rozkładu analizowanych zmiennych. W trzech przypadkach, ze względu na charakterystykę zmiennych, zastosowano inne wartości graniczne dla przedziałów wartości wskaźników. Są to:

1. Udział liczby zabytków w ogóle zabytkowego zasobu na terenie miasta. Ze względu na brak możliwości normalizacji wskaźnika przedziały wskaźnika odpowiadające poszczególnym klasom natężenia zjawiska przyjęto na podstawie analizy rozkładu wartości:
  - **(20%-30%>.**
  - **(10%-20%>.**
  - **(5%-10%>.**
  - **(2%-5%>.**
  - **(0%-2%>.**
2. Wskaźnik absencji wyborczej. W tym przypadku klasy wyznaczono na podstawie analizy rozkładu wartości. W rezultacie otrzymano następujące przedziały:
  - **(105%-109%>.**
  - **(102%-105%>.**
  - **(100%-102%>.**
  - **(95%-100%>.**
  - **(90%-95%>.**
3. Udział w ogóle zaległości czynszowych w zasobie komunalnym. W tym przypadku, podobnie jak w pkt.1, ze względu na brak możliwości normalizacji wskaźnika, przedziały

wskaźnika odpowiadające poszczególnym klasom natężenia zjawiska przyjęto na podstawie analizy rozkładu wartości:

- powyżej 25%,
- (15%-25%>.
- (5%-15%>.
- (1%-5%>.
- (0%-1%>.

W celu uporządkowania toku analizy obliczono wskaźniki syntetyczne dla części analizowanych zjawisk. Wskaźniki te skonstruowano jako średnie arytmetyczne znormalizowanych wskaźników cząstkowych.

2.2. Obszar zdegradowany i rewitalizacji

W wyniku wielokryterialnej analizy porównawczej przeprowadzonej w ramach opracowania pn. *Diagnozy i analizy w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji w Mieście Augustów* określono granice obszaru zdegradowanego i rewitalizacji spełniające wymogi zarówno *Ustawy o rewitalizacji*, jak również *Wytycznych Ministra Rozwoju*. Podstawą do spełnienia przez dany obszar kryteriów obszaru zdegradowanego jest występowanie kryzysu w obrębie zjawisk społecznych. Tak wysoki stan koncentracji negatywnych zjawisk społecznych stwierdzono w czterech jednostkach referencyjnych (urbanistycznych) na terenie miasta. Były to:

- **Lipowiec**
- **Koszary**
- **Kaczy Dołek**
- **Centrum I.**

Występowanie kryzysu w zakresie zjawisk społecznych jest warunkiem koniecznym, ale niewystarczającym, do uzyskania przez dany obszar statusu obszaru zdegradowanego. Innymi słowy - obszar o wysokiej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych musi spełniać także inne warunki.

Pierwszym jest współwystępowanie na nim negatywnych zjawisk z przynajmniej jednej grupy problemów, tj.: gospodarczych, środowiskowych, technicznych lub przestrzenno-funkcjonalnych. Przeprowadzone analizy, dotyczące wymienionych grup zjawisk, potwierdziły ich współwystępowanie w co najmniej jednej grupie we wszystkich czterech jednostkach urbanistycznych, na obszarze których zidentyfikowano występowanie kryzysu w sferze społecznej.

Intensywność występowania procesów degradacji we wszystkich grupach zjawisk przedstawia Rysunek 2.2.1 oraz Tabela 2.2.1. W poszczególnych jednostkach o możliwości uznania ich za obszar zdegradowany zadecydowały następujące problemy:

- **Lipowiec – negatywne zjawiska przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne.**
- **Koszary – negatywne zjawiska środowiskowe i techniczne.**
- **Kaczy Dołek – negatywne zjawiska gospodarcze i techniczne.**
- **Centrum I – negatywne zjawiska techniczne.**

Negatywne zjawiska o charakterze technicznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym lub środowiskowym zidentyfikowano również w innych jednostkach, niemniej jednak nie występowały one razem ze stanem kryzysowym w zakresie zjawisk społecznych.

W konsekwencji opisanego powyżej rozkładu wewnętrznego negatywnych zjawisk, za obszar zdegradowany uznano wszystkie cztery jednostki urbanistyczne, w których występowała wysoka koncentracja problemów społecznych, tj. Lipowiec, Koszary, Kaczy Dołek oraz Centrum I. Ze względu na fakt, że jednostki kryzysowe nie posiadały ze sobą wspólnych granic, przyjęto, że każda z nich jest odrębnym podobszarem obszaru zdegradowanego miasta. Za podziałem takim przemawiał również zróżnicowany charakter zidentyfikowanych procesów degradacji zarówno w sferze zjawisk społecznych, jak i pozostałych grupach.

Wszystkie cztery podobszary pełniły istotne funkcje z punktu widzenia ich roli w strukturze przestrzenno-funkcjonalnej miasta. Były one następujące:

- Ponadlokalne funkcje administracyjne, handlowe i komunikacyjne (Centrum I).
- Funkcje gospodarcze (Koszary).
- Funkcje mieszkaniowe (Kaczy Dołek, Lipowiec).

Dlatego też przyjęto, że wszystkie cztery podobszary będą stanowić obszar rewitalizacji Gminy Miasta Augustów.

Tak wyznaczony obszar zdegradowany był zamieszkały przez **4,7 tys., mieszkańców**, co odpowiadało **13,9% ludności całego miasta**. Obszar ten zajmuje powierzchnię **210,1 ha**, co z kolei odpowiadało **2,6% terenu całej gminy**.

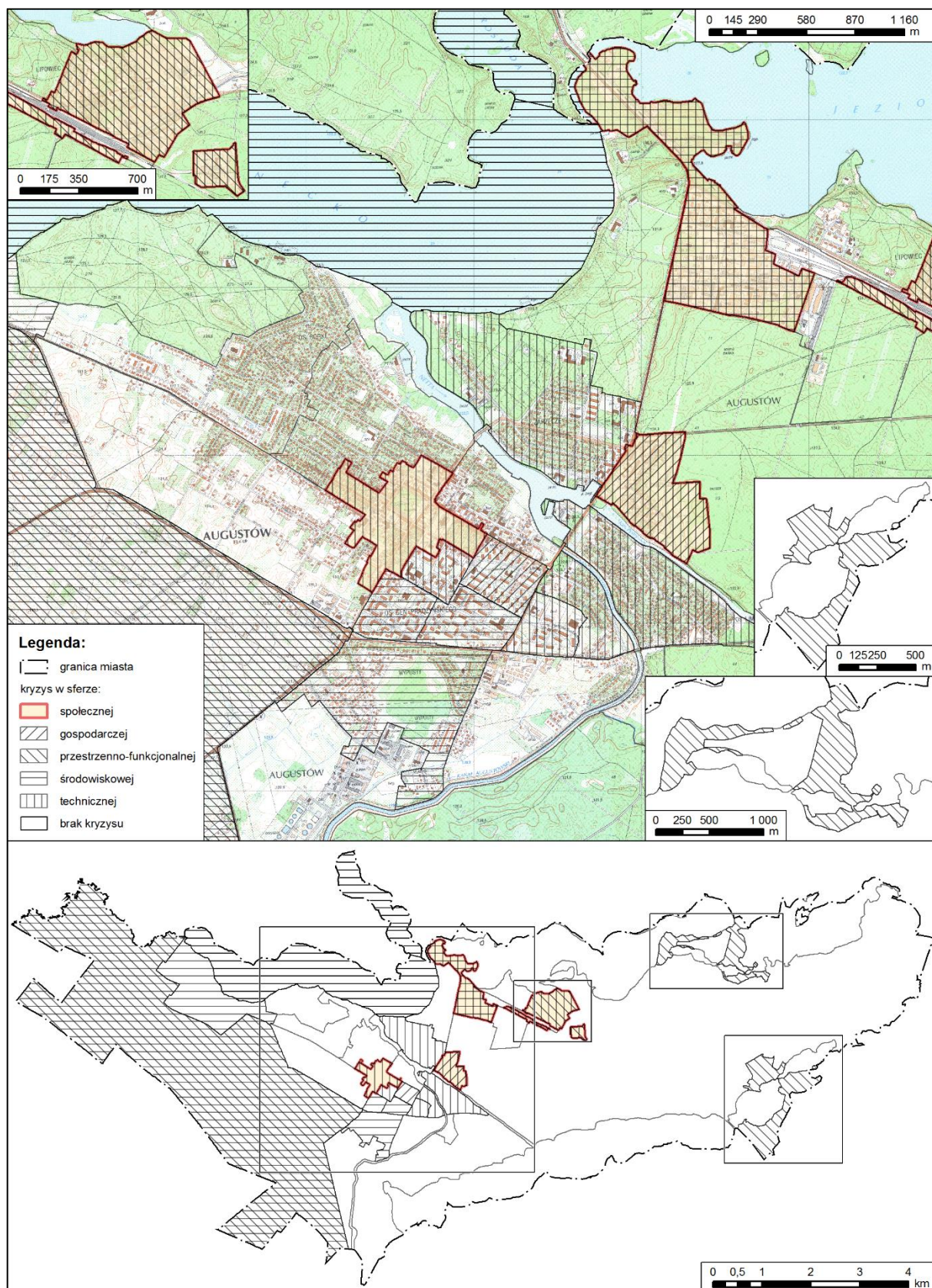
Łącznie obszar rewitalizacji spełnia zatem warunki:

- Udziału w liczbie ludności – nie więcej niż 30%.
- Udziału w ogóle powierzchni gminy – nie więcej niż 20%.

Tabela 2.2.1. Zjawiska kryzysowe w Augustowie.

L.p.	Nazwa jednostki	Ludność		Powierzchnia		Sfery objęte kryzysem				
		Liczba	[%]	[ha]	[%]	Spoleczna	Gospodarcza	Środowiskowa	Przestrzenno-funkcjonalna	Techniczna
1	Kaczy Dółek	1324	3,9	30,3	0,4	+	+	-	-	+
2	Koszary	961	2,8	74,8	0,9	+	-	+	-	+
3	Lipowiec	1131	3,3	69,6	0,9	+	-	-	+	+
4	Centrum I	1324	3,9	35,4	0,4	+	-	-	-	+
Obszar zdegradowany i rewitalizacji		4740	13,9	210,1	2,6	-				
5	Baraki	1493	4,4	47,1	0,6	-	-	-	-	+
6	Borki I	2242	6,6	64,3	0,8	-	-	-	-	-
7	Borki II	2718	7,9	96,7	1,2	-	-	-	-	-
8	Centrum II	912	2,7	24,7	0,3	-	-	-	-	-
9	Glinki	1417	4,1	132,8	1,6	-	-	-	-	-
10	Nadleśnictwo	252	0,7	36,5	0,4	-	-	-	-	-
11	Sajenek	66	0,2	112	1,3	-	-	-	+	-
12	Studzieniczna	111	0,3	46,9	0,6	-	-	-	+	-
13	Sucharskiego	1932	5,6	12,6	0,2	-	-	-	-	+
14	Ślepsk	191	0,6	190,3	2,3	-	-	+	-	-
15	Śródmieście I	3231	9,4	13,6	0,2	-	-	+	-	-
16	Śródmieście II	1917	5,6	15,3	0,2	-	-	+	-	-
17	Śródmieście III	1019	3	9,2	0,1	-	-	-	-	+
18	Śródmieście IV	2474	7,2	14,2	0,2	-	+	-	-	-
19	Wojciech	60	0,2	23,7	0,3	-	-	-	+	-
20	Wójtowskie Włóki	259	0,8	1760,6	21,2	-	-	+	+	-
21	Wybickiego	380	1,1	16,7	0,2	-	-	-	-	+
22	Wypusty I	1325	3,9	60,9	0,7	-	-	+	-	-
23	Wypusty II	855	2,5	64,7	0,8	-	-	-	-	-
24	Zarzecze	1854	5,4	81,6	1	-	-	-	-	+
Augustów		29480	100	8092,7	100					

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 2.2.1. Obszar zdegradowany i rewitalizacji w Augustowie w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne.

2.3. Centrum I

2.3.1. Struktura przestrzenno-funkcjonalna

Obszar ścisłego centrum miasta, oznaczony jako jednostka Centrum I, skupia szereg najistotniejszych dla całego miasta funkcji. Gros obszaru stanowią tereny budownictwa mieszkaniowego. Zajmują one blisko 15,6 ha powierzchni podobszaru, co stanowi 45%. Drugim, pod względem udziału w powierzchni ogółem, typem obszarów są drogi, co w pewnym stopniu oddaje znaczenie obszaru w rozumieniu układu komunikacyjnego miasta. Centrum miasta pełni ważne funkcje tranzytowe w odniesieniu do ruchu wewnętrznego w mieście. Tutaj znajdują się również główne przystanki autobusów obsługujących ruch regionalny i ponadregionalny. Ważnym z tego punktu widzenia elementem jest dworzec autobusowy zlokalizowany pomiędzy Rynkiem Zygmunta Augusta i ul. Żabią. Aktualny stan jego zagospodarowania, jak również umiarkowany stopień wykorzystania, który wynika z korzystania przez część przewoźników z przystanków ZKM w różnych punktach miasta⁴, należy uznać za sytuację nieoptymalną.

Na ponad 15% powierzchni obszaru składają się tereny związane z lokalnym handlem (targowisko miejskie) oraz funkcjami religijnymi (bazylika mniejsza p.w. Najświętszego Serca Jezusowego). Centrum I pełni także ważną rolę z punktu widzenia handlu detalicznego. Zarówno wokół Rynku, jak i wzdłuż głównych ulic z niego wychodzących, zlokalizowana jest znaczna część sklepów o zróżnicowanym profilu. Oprócz pojedynczych sklepów znajdują się tutaj też budynki o charakterze domów handlowych, np. Rynek Zygmunta Augusta 34 (Delikatesy Gama) oraz 27 (AWA). W granicach podobszaru mieści się także dyskont niemieckiej sieci Lidl⁵. Część obszaru przypada na tereny rekreacyjne związane z parkiem miejskim zlokalizowanym w miejscu historycznego rynku miasta. Zarówno jego aktualny stan, jak i lokalizację należy ocenić bardzo pozytywnie. Stanowi on często wykorzystywaną przestrzeń rekreacyjną dla mieszkańców miasta oraz turystów.

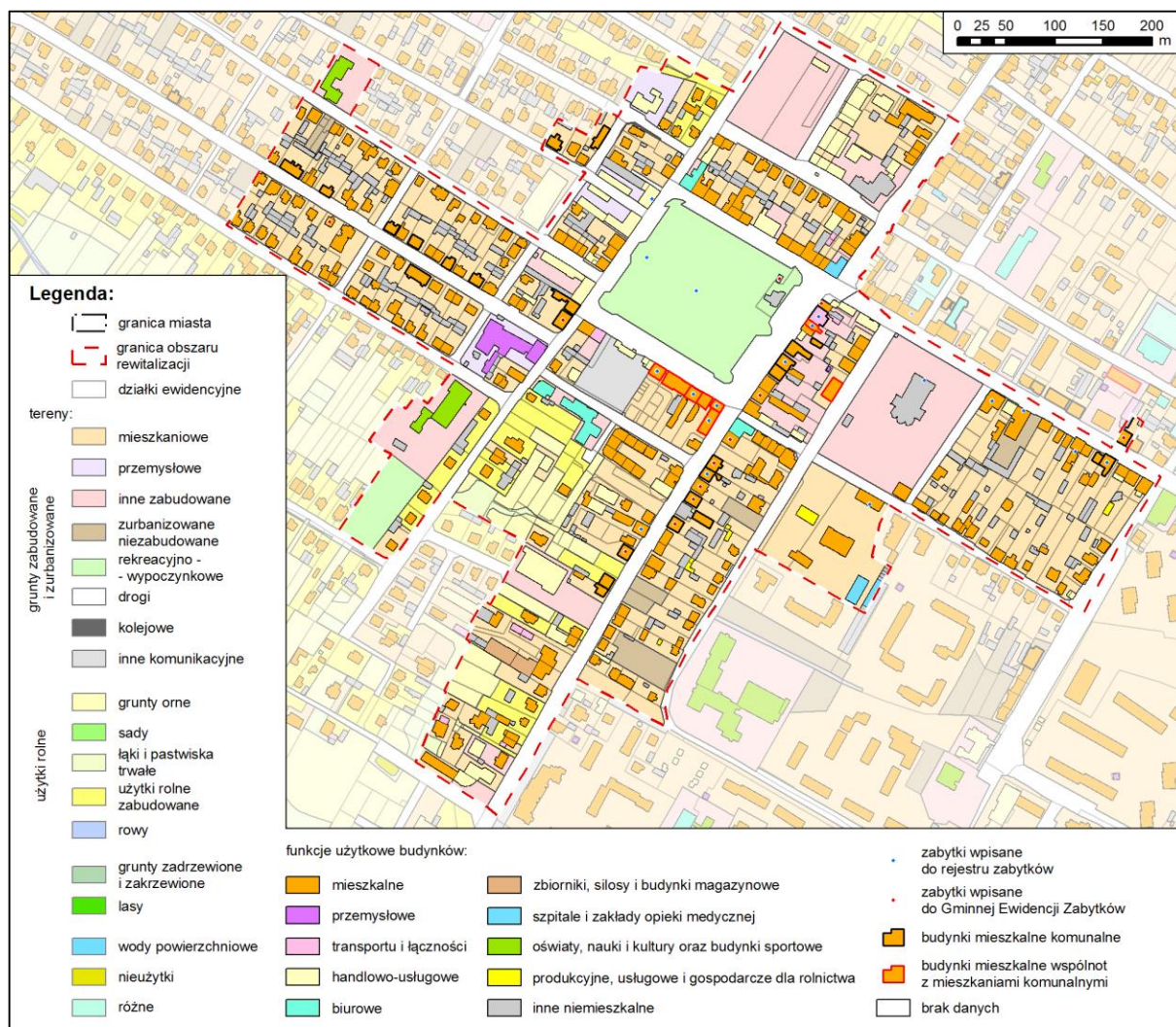
Z punktu widzenia działań rewitalizacyjnych istotny potencjał stanowi stosunkowo duży teren po dawnej mleczarni firmy Mlekpól, który nie jest aktualnie wykorzystywany na potrzeby produkcji przemysłowej. Zmiana funkcji tego terenu powinna zostać przeprowadzona w taki sposób, aby stała się jednym z ważnych elementów procesów rewitalizacji obszaru całego centrum miasta.

Na terenie obszaru znajdują się także trzy stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską. Są to:

- Stanowisko nr 1 – późne średniowiecze (Rynek Zygmunta Augusta),
- Stanowisko nr 2 - okres schyłkowego paleolitu (m.in. ulicę Mostowa),
- Stanowisko nr 6.

⁴ M.in. Voyager – przystanek przy Augustowskim Centrum Edukacyjnym (ACE), Polski Bus i Żak Express – przystanek przy Kompleksie hotelowym „Logos” (dawniej Dom Nauczyciela), Eurolines – parking przy ulicy Kościelnej. Żak Express korzysta ponadto z przystanku przy ul. Wojska Polskiego (Kaufland).

⁵W bezpośrednim otoczeniu jednostki, przy ul. Kopernika 4 zlokalizowany jest inny supermarket, należący do sieci Stokrotka.

Rysunek 2.3.1. Użytkowanie terenu podobszaru rewitalizacji Centrum I w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB).

Obszar Centrum I, z punktu widzenia aktualnego stanu zagospodarowania terenu, jako całość nie stanowi obszaru dotkniętego w poważnym stopniu procesami degradacji tkanki techniczno-przestrzennej. Część obszarów i obiektów w nim zlokalizowanych wymaga jednak podjęcia pewnych działań, wykraczających poza zwykłe działania polegające na estetyzacji przestrzeni lub budynków. Do takich w szczególności należy zaliczyć:

1. Dworzec autobusowy (PKS). Ze względu na pełnioną funkcję, jest to teren, z którego korzysta relatywnie duża grupa osób. Aktualny stan wiat, platform przystankowych, miejsc oczekiwania na autobusy, w tym m.in. w zakresie przystosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych, pozostawia wiele do życzenia⁶.
2. Zabudowania po b. mleczarni. Obszar ten stanowi ostatni duży, nieużywany teren w ścisłym centrum miasta. Potencjał związany z przygotowaniem terenu pod wprowadzenie na niego nowych funkcji należy określić jako duży. Ze względu na swoje

⁶ Ze względu na planowaną sprzedaż obszaru dworca przez PKS Nova szczegóły zagospodarowania tego terenu nie są znane. Zasady i kierunki zagospodarowania tego obszaru określa stosowny miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

centralne położenie wybór nowego przeznaczenia powinien zostać dokonany niezwykle starannie, a towarzyszyć mu powinna szeroko zakrojona debata publiczna.

Przekształcenia wymienionych terenów nie będą należały do łatwych m.in. ze względu na prywatny charakter ich własności. Ze względu na ich położenie i znaczenie w strukturze podobszaru Centrum I, Urząd Miasta winien podjąć dialog z aktualnymi właścicielami w celu optymalizacji przyszłego zagospodarowania tych obszarów.

Szerszym zagadnieniem, dość powszechnie występującym na obszarze Centrum I, jest niedostosowanie znaczącej części placówek handlowo-usługowych do potrzeb osób niepełnosprawnych, starszych czy rodziców z małymi dziećmi. Wynika to w pewnym stopniu z bardzo specyficznej zabudowy wokół rynku, której cechą charakterystyczną są lokale usługowe znajdujące się na wysokim parterze, do których prowadzi na ogół kilka stopni. Problem gorszej dostępności obiektów dla tej samej grupy osób dotyczy także części budynków, w których zlokalizowane są różnego rodzaju instytucje i urzędy. Kwestia ta ma znaczenie zarówno ze względu na najwyższe w skali miasta natężenie na tym obszarze osób korzystających ze wsparcia MOPS ze względu na niepełnosprawność, jak i ponadlokalnego charakteru pełnionych przez jednostkę Centrum I funkcji, który sprawia, że jej użytkownikami są także osoby niepełnosprawne z terenu całego miasta, jak również powiatu.

Pomimo znacznej liczby budynków mieszkalnych podłączonych do sieci MPEC Giga Sp. z o. o. na terenie podobszaru ponad 60% ogółu mieszkańców mieszka w budynkach niepodłączonych do sieci c.o. Dotyczy to m.in. znacznej części zasobu komunalnego mieszczącego się w ciągu ul. Zygmuntowskiej.

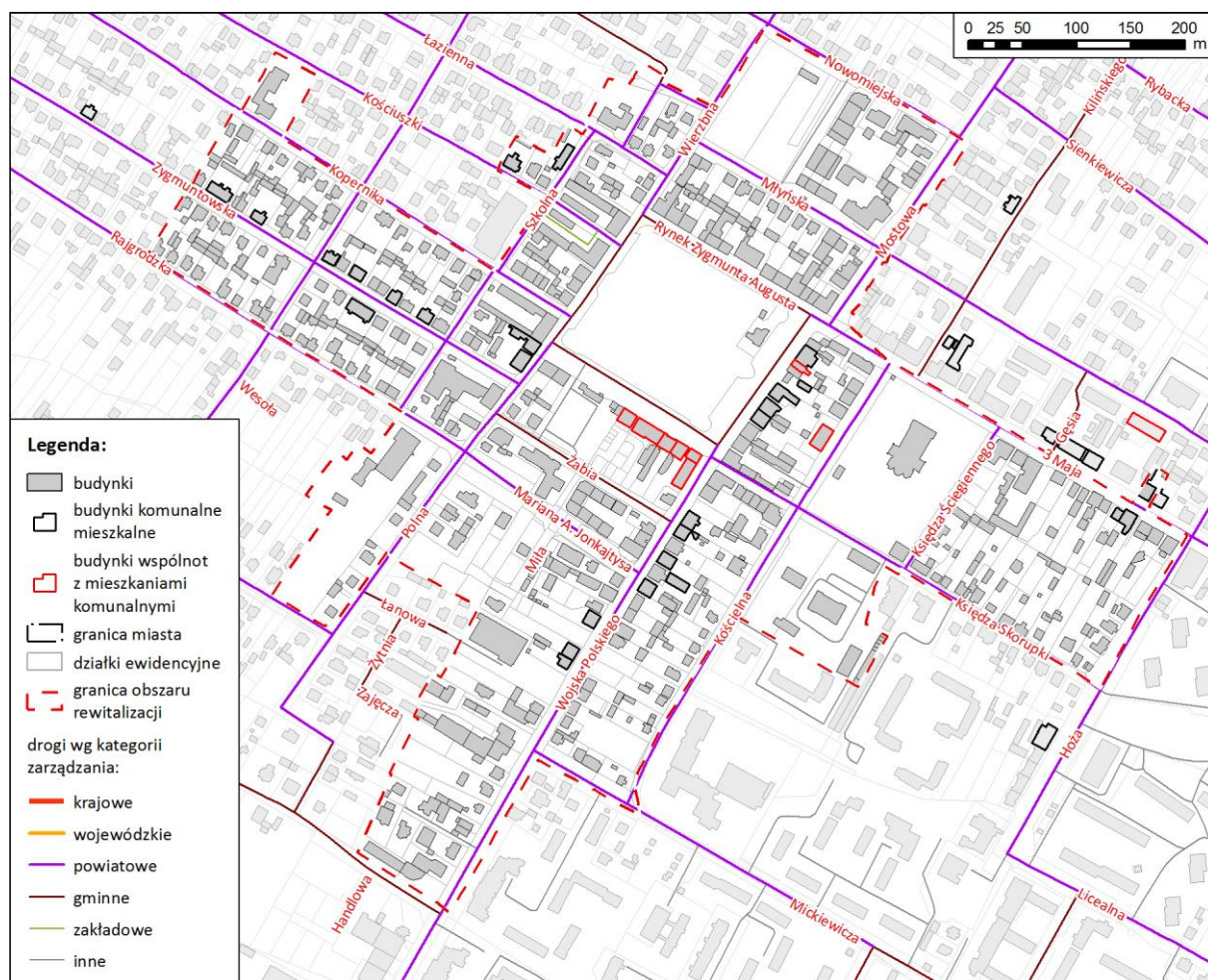
Niezadawalający stan techniczny dotyczy części zasobu wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej, w tym komunalnej wraz z towarzyszącymi jej przestrzeniami półpublicznymi (podwórza).

2.3.2. Układ komunikacyjny

Ważnym elementem procesów rewitalizacji są zagadnienia związane z funkcjonowaniem układu komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji. Z tego punktu widzenia podobszar rewitalizacji Centrum I stanowi kluczowy, bo węzłowy jego element. Szczególna rola przypada ulicy Rynek Zygmunta Augusta, która odpowiada m.in. za ruch tranzytowy pomiędzy wschodnią a zachodnią częścią miasta.

Struktura kategorii zarządzania drogami w 2015 r. uwidaczniała na podobszarze rewitalizacji Centrum I dominację dróg zarządzanych przez Powiat Augustowski. Za wyjątkiem ulic: Rynek Zygmunta Augusta oraz Żabia, wszystkie pozostałe drogi w obrębie podobszaru znajdowały się w zarządzie Starostwa Powiatowego w Augustowie. Wszelkie zmiany związane np. z uspokajaniem ruchu na podobszarze rewitalizacji, czy wprowadzaniem preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego będą zatem musiały być uzgadnianie i wprowadzane wspólnie ze Starostwem.

Rysunek 2.3.2. Układ transportowy podobszaru rewitalizacji Centrum I w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Augustowie oraz Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB).

Drugą ważną kwestią związaną z funkcjonowaniem układu komunikacyjnego na podobszarze Centrum I jest polityka parkingowa. Funkcjonująca na większości podobszaru w latach 2014-2017 całoroczna strefa płatnego parkowania porządkowała kwestie związane z polityką parkingową w centrum miasta. Jej wpływ na podobszar rewitalizacji należy uznać za korzystny, zapewniała ona bowiem odpowiednią rotację samochodów parkujących w centrum miasta. Fakt ten ma w przypadku podobszaru rewitalizacji istotne znaczenie ze względu na koncentrację na podobszarze rewitalizacji szeregu różnorodnych funkcji związanych m.in. z administracją samorządową (m.in. Urząd Gminy Augustów, MOPS in.), działalnością gospodarczą⁷, kulturalną (Miejski Dom Kultury), ponadlokalną obsługą komunikacyjną (dworzec PKS) i in. W konsekwencji, wymienione funkcje podobszaru rewitalizacji generują spore potoki zarówno ruchu pieszego, jak i samochodowego w ograniczonej przestrzeni, w tym komunikacyjnej centrum miasta. W okresie tzw. sezonu turystycznego układ komunikacyjny podobszaru jest dodatkowo obciążony intensywnym ruchem samochodowym związanym z obsługą ruchu turystycznego.

Podsumowując, sytuacja podobszaru rewitalizacji Centrum I nie odbiega w zakresie problemów komunikacyjnych w sposób znaczący od sytuacji innych obszarów śródmiejskich w Polsce. Jak słusznie zauważają autorzy opracowania *Poradnik. Organizacja przestrzeni ulic w obszarach śródmiejskich* (2013) opracowanego na zlecenie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju (s.5):

Deficyt przestrzeni komunikacyjnej, konieczność ochrony środowiska i ograniczone zwykle środki finansowe, powodują, że kontrola dostępności obszarów śródmiejskich jest nieunikniona.

Strefa płatnego parkowania jest wymienionym wprost w obowiązującym SUIKZP miasta Augustowa (s. 244)⁸ narzędziem pozwalającym na:

- uporządkowanie parkowania w pasach ulic,
- stworzenie warunków dla podnoszenia standardów komunikacji zbiorowej, rowerowej oraz zapewnienia przestrzeni dla ruchu pieszego.

Przywrócenie strefy parkowania na większości podobszaru rewitalizacji Centrum I bez wątpienia przyczyniłoby się do poprawy warunków korzystania z tej przestrzeni przez szereg grup interesariuszy procesu rewitalizacji w przyszłości, wpisując jednocześnie w procesy rewitalizacji

2.3.3. Problemy mieszkalnictwa

Ważnym, i niedocenianym do tej pory, elementem procesów rewitalizacji w nowej perspektywie finansowej UE są kwestie związane z poprawą stanu zasobu mieszkaniowego. Dotychczasowe działania z zakresu rewitalizacji w Polsce wyraźnie pokazują, że brak interwencji w zakresie poprawy warunków mieszkaniowych na terenach objętych rewitalizacją prowadzi do wyraźnego ograniczenia efektów innych interwencji, np. w przestrzeni publicznej. Dlatego też część analizy dla każdego z obszarów zdegradowanych poświęcono przedstawieniu sytuacji w zakresie wieku budynków mieszkalnych. W przypadku większości polskich miast regułą jest,

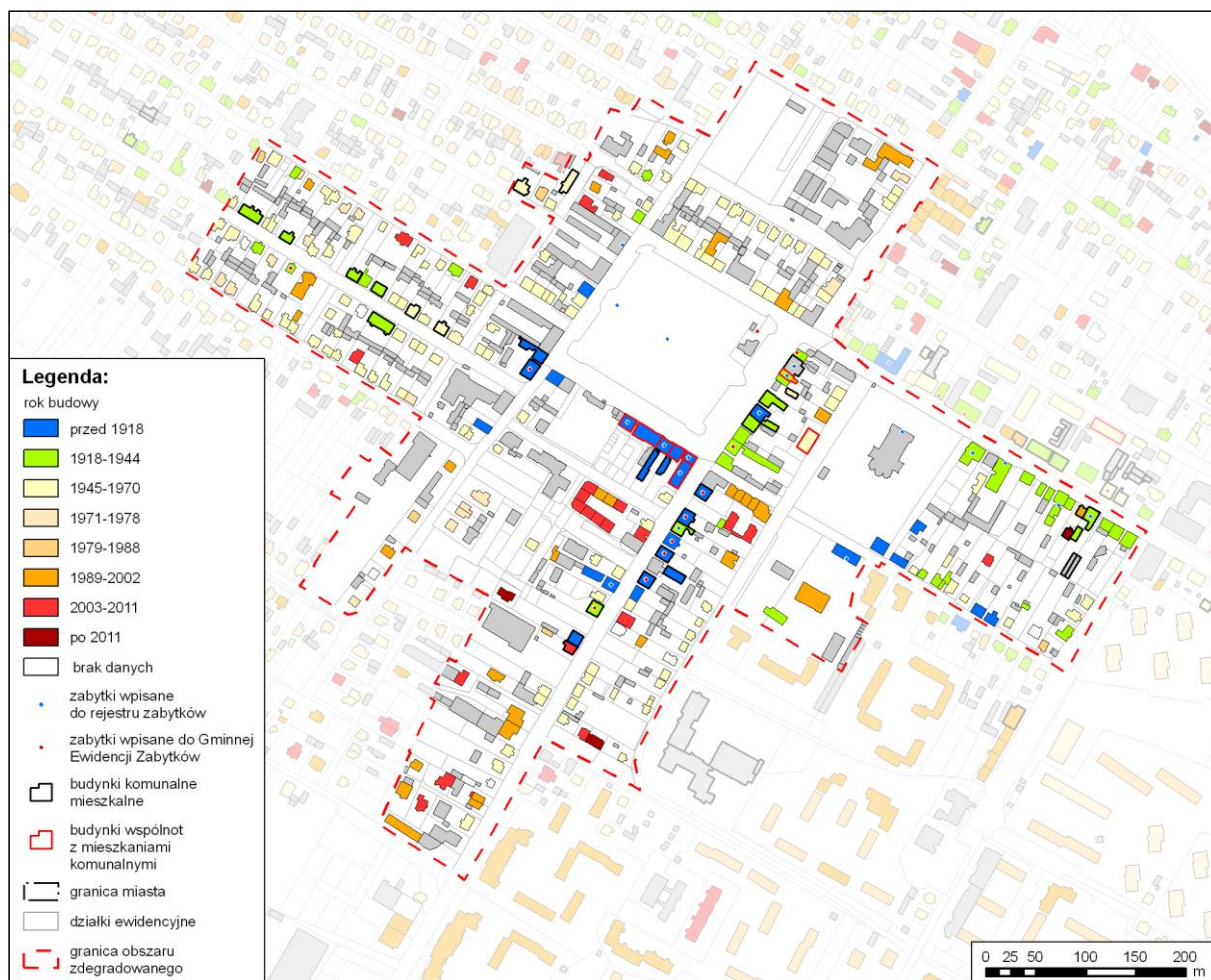
⁷ Głównie o charakterze handlowym. Na podobszarze rewitalizacji poza licznymi placówkami handlu detalicznego znajduje się również targowisko miejskie.

⁸ Przyjętym Uchwałą nr XXXV/324/17 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 30 maja 2017 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustowa.

że obiekty wybudowane przed rokiem 1945, w części stanowiące zasób zabytkowy, najczęściej wymagają dużych nakładów finansowych.

Najstarsza część zabudowy mieszkalnej koncentruje się w południowej pierzei Rynku Zygmunta Augusta oraz początkowej części ul. Wojska Polskiego. Jest to w przeważającej części zabudowa z końca XIX w. i początku XX w. o cennych walorach architektonicznych, które potwierdzają liczne wpisy do Gminnej Ewidencji Zabytków. Znaczną część tej zabudowy stanowią budynki komunalne lub wspólnot mieszkaniowych z lokalami komunalnymi.

Nieco młodsza zabudowa, bo z okresu międzywojennego XX w., wyraźnie skupia się we wschodniej pierzei Rynku. Część budynków mieszkalnych z tego okresu zlokalizowana jest również w ciągu ulicy Zygmuntońskiej, z czego większość stanowią budynki z zasobu komunalnego. Pozytywnym elementem struktury zasobu mieszkaniowego obszaru jest zauważalna grupa budynków wybudowana po roku 2003. Potwierdza ona atrakcyjność obszaru centrum miasta również z punktu widzenia mieszkalnictwa.

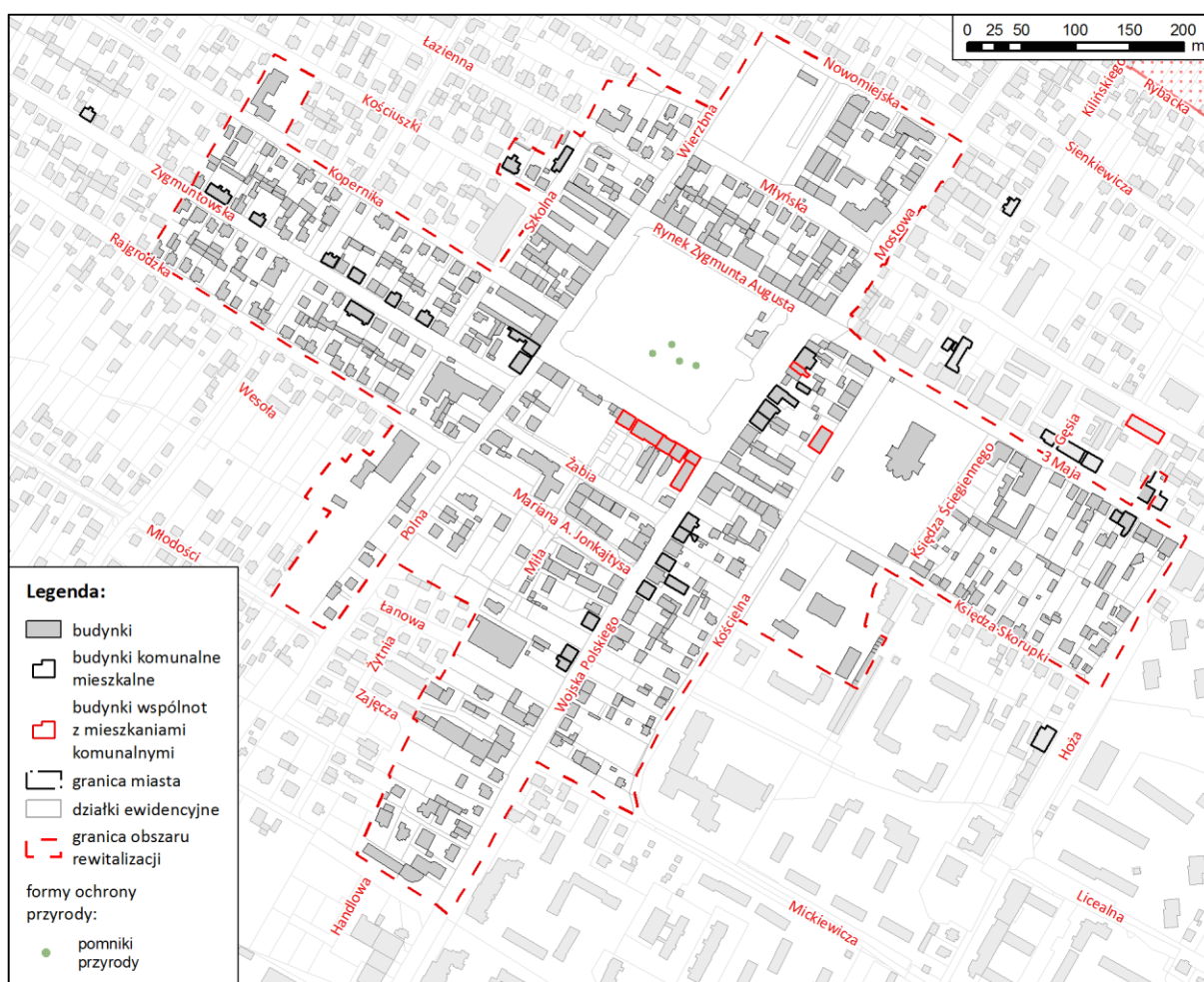

Rysunek 2.3.3. Wiek budynków mieszkalnych podobszaru rewitalizacji Centrum I w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie EGiB.

2.3.4. Uwarunkowania środowiska przyrodniczego

Podobszar rewitalizacji Centrum I ze względu na swoje centralne położenie w strukturze przestrzenno-funkcjonalnej miasta oraz silnie zurbanizowany charakter nie zawiera żadnych obszarowych form ochrony przyrody. Występują na nim natomiast pomniki przyrody związane z układem zieleni Parku Miejskiego. Pomniki przyrody w liczbie 4 stanowią potencjał przyrodniczy podobszaru Centrum I i w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji mogą zostać wykorzystane np. do celów związanych z edukacją ekologiczną dzieci i młodzieży. Samo oznakowanie pomników przyrody w powiązaniu z ogólnie dostępną informacją o nich może również stanowić atrakcję zarówno dla mieszkańców miasta, jak również intensywnie korzystających z tej przestrzeni turystów.

Rysunek 2.3.4. Formy ochrony przyrody na podobszarze rewitalizacji Centrum I w 2015 r.

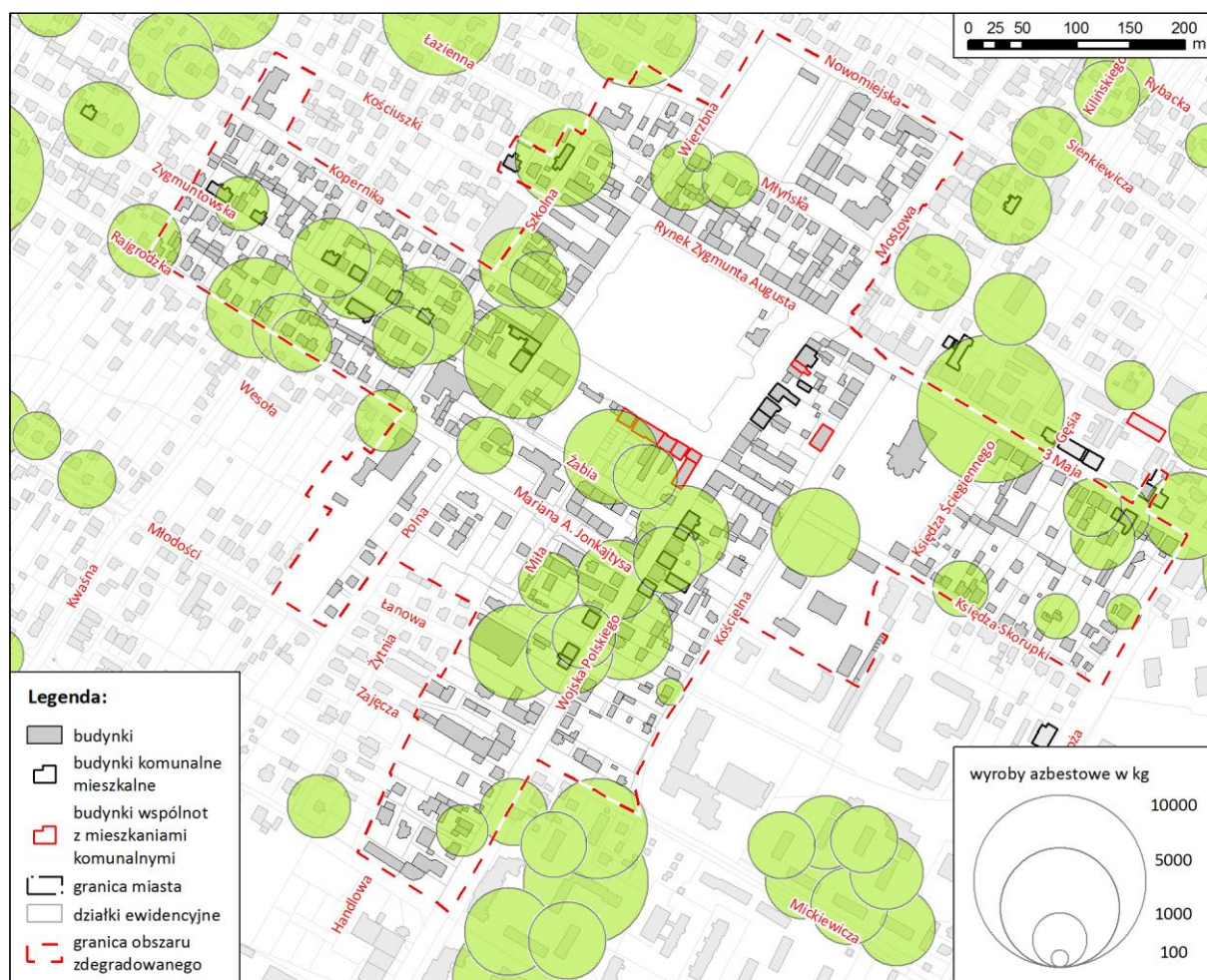
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ oraz EGİB.

Uwarunkowaniem o odmiennym, bo negatywnym wymiarze są kwestie związane z rozmieszczeniem na podobszarze rewitalizacji wyrobów zawierających azbest. Rozkład przestrzenny tego zjawiska wyraźnie pokazuje koncentrację tego problemu w ciągu trzech ważnych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez podobszar Centrum I. Do grupy tej należą ulice: Wojska Polskiego, Żygmuntowska oraz Rajgrodzka.

Ogólny poziom natężenia występowania wyrobów zawierających azbest przybliżono za pomocą wskaźnika ilości tego rodzaju wyrobów w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Podobszar Centrum I charakteryzuje wysoki poziom wartości tak obliczonego wskaźnika. Wyniósł on w 2015 r. aż 49 kg wyrobów zawierających azbest przypadających na 1 mieszkańca podobszaru rewitalizacji. W porównaniu do wartości obliczonej dla całego miasta wynoszącej 28 kg kształtował się on zatem wyraźnie wyżej i odpowiadał poziomowi 175% wartości ogólnomiejskiej.

Cechą charakterystyczną rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest na podobszarze Centrum I było jego wyraźne nawiązywanie do rozmieszczenia zasobu komunalnego. W pewnym stopniu stanowi to dogodne uwarunkowanie, umożliwia bowiem, przy założeniu dostępności środków finansowych, względnie łatwą i kompleksową interwencję w tym zakresie.

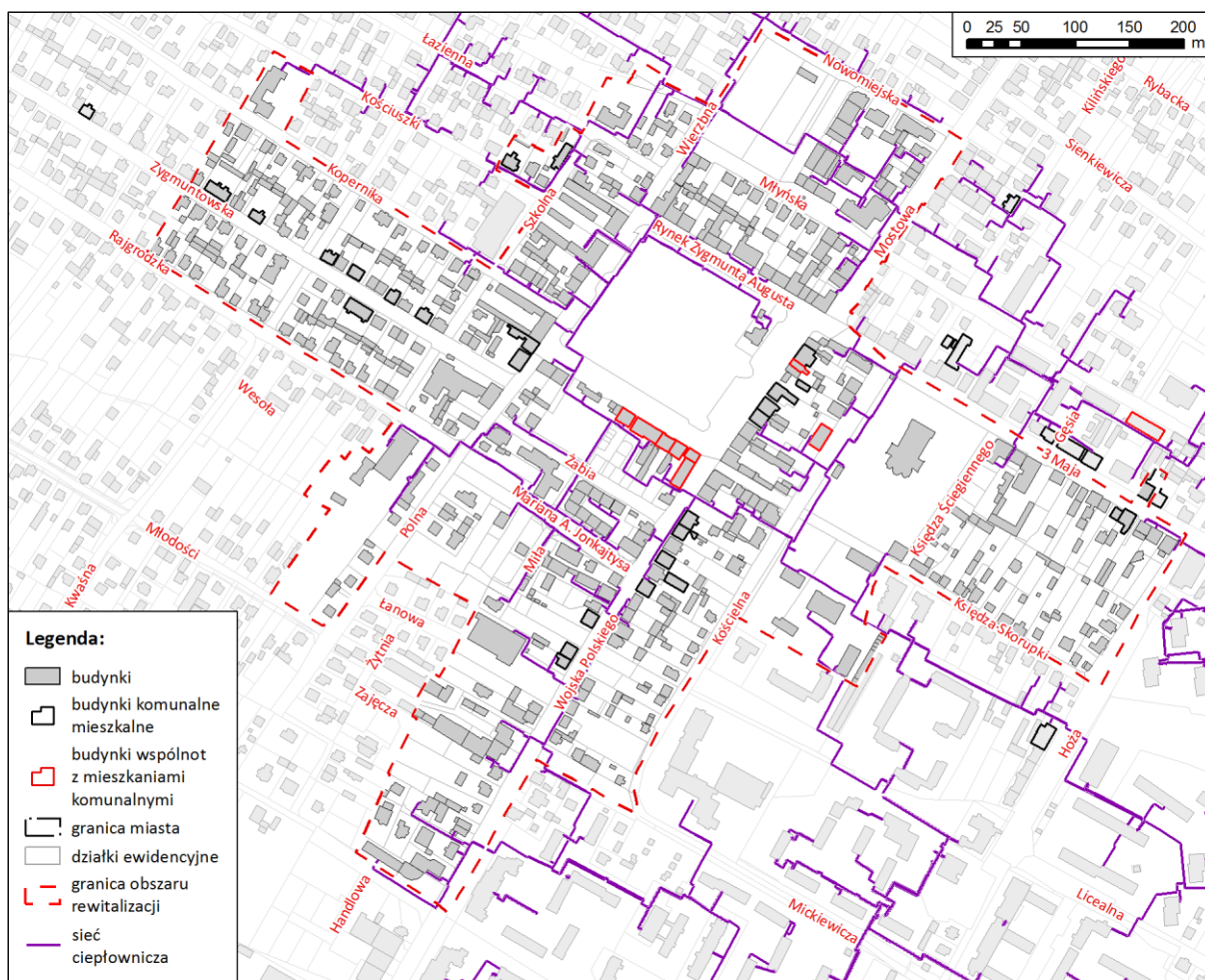
Rysunek 2.3.5. Wyroby zawierające azbest na podobszarze rewitalizacji Centrum I w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Augustowie oraz EGİB.

2.3.5. Infrastruktura sieciowa

Podstawowym zagadnieniem z zakresu infrastruktury na podobszarze Centrum I są kwestie związane z przebiegiem sieci ciepłowniczej. Rozwój sieci ciepłowniczej wpływa bowiem na komfort życia mieszkańców podobszaru rewitalizacji, jak również kwestie związane z niezadawalającym stanem jakości powietrza.

Analiza rozmieszczenia sieci ciepłowniczej w 2015 r. na podobszarze rewitalizacji Centrum I wykazała obecność szeregu obszarów koncentracji budynków niepodłączonych do sieci miejskiego c.o. Były to: wschodnia pierzeja Rynku Zygmunta Augusta oraz ulice: Kopernika, Kościelna, Księdza Skorupki, Młyńska, Rajgrodzka oraz Zyguntowska. Co istotne, do sieci miejskiego ogrzewania niepodłączonych pozostaje liczna grupa komunalnych budynków mieszkalnych. Działania zmierzające do poprawy powietrza w wyniku rozbudowy sieci MPEC Giga na podobszarze Centrum I powinny w pierwszej kolejności dotyczyć tego właśnie zasobu i być powiązane z jego modernizacją uwzględniającą również zagospodarowanie przestrzeni półpublicznych (podwórzy). Wszelkie działania UM w Augustowie zmierzające do poprawy jakości powietrza w mieście powinny uwzględniać wyraźne preferencje dla działań zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji, w tym także podobszarze Centrum I.

Rysunek 2.3.6. Sieć ciepłownicza na podobszarze rewitalizacji Centrum I w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Augustowie oraz EGiB.

W trakcie procesu aktualizacji GPR MA zidentyfikowano również problem polegający na braku kanalizacji deszczowej w ciągu ulicy Żabiej. Fakt ten wpływa w zasadniczym stopniu na możliwości zagospodarowania tej części podobszaru. Brak kanalizacji deszczowej uniemożliwia bowiem uzyskanie pozwolenia na budowę dla części działek posiadających dostęp do drogi publicznej wyłącznie od ul. Żabiej.

2.3.6. Przyczyny degradacji obszaru

Obszar Centrum I charakteryzuje się szerokim wachlarzem zjawisk kryzysowych, które obejmują swoim zasięgiem wszystkie z analizowanych grup zjawisk. Łącznie stan kryzysu zidentyfikowano w ośmiu spośród szesnastu analizowanych zjawisk (22 z 35 wskaźników cząstkowych). Z tego w grupie zjawisk o najwyższym natężeniu negatywnych zjawisk znajdowało się pięć z szesnastu analizowanych. W grupie o dużym natężeniu – trzy. Zauważalny poziom kryzysu odnotowano tylko w jednym przypadku.

W przypadku tego podobszaru na wyraźnie zarysowany kryzys w sferze społecznej nałożyły się przede wszystkim problemy o charakterze technicznym.

Sfera społeczna

Za główną koncentrację zjawisk kryzysowych odpowiada sfera społeczna. Zjawiska kryzysowe odnotowano w jej przypadku w zdecydowanej większości analizowanych problemów, bo aż w pięciu (22 z 28 wskaźników cząstkowych), z łącznej liczby ośmiu analizowanych wskaźników podstawowych/syntetycznych. Z tej grupy trzy (14 z 28 wskaźników cząstkowych) charakteryzują się najwyższym poziomem natężenia zjawisk kryzysowych, tj. ponad dwukrotnie przekraczającym poziom dla całego miasta, a kolejne dwa (5 z 28 wskaźników cząstkowych) przekraczają poziom 150% tej wartości. Najniższy, zauważalny poziom kryzysu, odnotowano wyłącznie na poziomie wskaźników cząstkowych. Cztery z nich znalazły się w przedziale 125%-150% wartości dla całego miasta.

Do zjawisk o najwyższych wartościach wskaźników należały:

- Natężenie pomocy społecznej (ogółem, z powodu ubóstwa, bezrobocia).
- Problemy związane ze stanem zdrowia, w tym niepełnosprawnością.
- Przestępczość.

Na podkreślenie zasługuje wysoki poziom intensywności negatywnych zjawisk związanych z poziomem bezpieczeństwa. Wskaźnik syntetyczny przedstawiający te problemy przekracza w przypadku Centrum I dwukrotnie wartość dla całego miasta. Wysoki poziom tego zjawiska jest bardzo charakterystyczny dla większości obszarów centrów miast oraz innych obszarów węzłowych miast, w których występują duże przepływy ludności.

Wysoki poziom natężenia problemów odnotowano w zakresie dwóch grup zjawisk. Były to:

- Bezrobocie.
- Zjawiska kryzysowe w rodzinach.

Istotnym elementem silnie powiązanym z najintensywniej występującymi na terenie podobszaru zjawiskami kryzysowymi była problematyka związana z bezrobociem. Wskaźniki z nim związane osiągnęły wysoki poziom natężenia. W przypadku syntetycznego wskaźnika bezrobocia jego poziom był bardzo bliski poziomowi dwukrotności dla całego miasta, do którego osiągnięcia brakowało zaledwie 6,6 punktu procentowego. Wśród osób bezrobotnych, które stanowiły wysoki odsetek mieszkańców obszaru znalazły się:

- Osoby bez kwalifikacji zawodowych.

- Osoby bez doświadczenia zawodowego.
- Kobiety, które nie wróciły do pracy po urodzeniu dziecka.
- Osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia.

Sfera środowiskowa

Na badanym obszarze stwierdzono występowania problemów natury środowiskowej w zakresie koncentracji wyrobów zawierających azbest, w szczególności związanej z komunalnym zasobem mieszkaniowym. Jednocześnie przeprowadzone badania jakościowe i kwerenda literaturowa sugerują możliwość potencjalnego występowania negatywnych zjawisk z zakresu niskiej emisji oraz klimatu akustycznego.

Sfera gospodarcza

W zakresie zjawisk o charakterze gospodarczym podobszar Centrum I wyróżniał się bardzo pozytywnymi, w skali miasta, wartościami analizowanych wskaźników. Sugerowały one brak obecności na tym terenie negatywnych zjawisk w tej sferze. Dotyczyło to zarówno wskaźnika przedsiębiorczości, przeciętnego poziomu dochodów mieszkańców, czy też zaskakująco korzystnej, jak na obszar centrum miasta, struktury ekonomicznej wieku ludności.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Ze względu na centralne położenie w skali miasta oraz koncentrację na terenie podobszaru szerokiego wachlarza różnorodnych funkcji, w tym o charakterze ponadlokalnym, Centrum I charakteryzowało się bardzo dobrą dostępnością do wszystkich wybranych do analizy usług oraz przestrzeni publicznych. Odmierna sytuacja dotyczyła udziału osób mieszkających na obszarze podobszaru i niekorzystających z miejskiego ogrzewania sieciowego. Z łącznej liczby ponad 1,3 tys. mieszkańców podobszaru z tego rodzaju ogrzewania korzystało 39%. W efekcie znormalizowany wskaźnik udziału osób w budynkach niepodłączonych do sieci ciepłowniczej wyniósł 128,6%, przekraczając tym samym dolny próg dla zjawisk kryzysowych.

Negatywnym elementem mieszczącym się w problematyce przestrzenno-funkcjonalnej było, zidentyfikowane w ramach prac nad aktualizacją GPR MA, niedostosowanie Przedszkola nr 2 do rosnącego popytu na obsługę przedszkolną, w tym w szczególności dzieci z obszaru rewitalizacji. Niewystarczająca liczba miejsc skutkowało w latach 2015-2017 liczbą 70 odmów przyjęcia dzieci do przedszkola, z czego 32 odmowy (42,5%) przypadało na dzieci z obszaru rewitalizacji.

W trakcie konsultacji społecznych wskazano również na konieczność poprawy funkcjonalności niektórych elementów Parku Miejskiego, w tym m.in. w zakresie nasadzeń zieleni.

Sfera techniczna

O możliwości zakwalifikowania podobszaru rewitalizacji Centrum I jako obszaru zdegradowanego i rewitalizacji zdecydowało występowanie zjawisk kryzysowych o charakterze technicznym. Obszar ten skupia znaczącą część najstarszego zasobu mieszkaniowego. Jednocześnie jest to teren największej w skali miasta koncentracji dziedzictwa materialno-kulturowego, z którego znacząca liczba przypada na obiekty mieszkalne. Dodatkowo obszar Centrum I skupia dużą część zasobu komunalnego, w tym także lokali znajdujących się w budynkach wspólnot mieszkaniowych.

W przypadku tej drugiej grupy istnieje potencjał wynikający z możliwości zaangażowania prywatnych funduszy w działania rewitalizacyjne związane z poprawą warunków mieszkaniowych. Względnie duża liczba osób (836 osób) mieszka w budynkach niekorzystających z ciepła sieciowego. Znaczący poziom natężenia osiągnął również wskaźnik obrazujący udział zaległości czynszowych na tle pozostałych jednostek referencyjnych.

2.3.7. Lokalne potencjały obszaru

Jednostka Centrum I jest, z punktu widzenia struktury przestrzenno-funkcjonalnej miasta, najważniejszą częścią wyznaczonego obszaru zdegradowanego. Skupia wiele różnorodnych, w pewnej części także ponadlokalnych, funkcji takich jak:

- Obsługa ruchu pasażerskiego – dworzec PKS, przystanki obsługujące ruch ponadlokalny, przystanki MPK.
- Obsługa ruchu turystycznego – Centrum Informacji Turystycznej, gastronomia, miejsca noclegowe.
- Specjalistyczne usługi dla biznesu oraz ludności, w tym:
  - Usługi finansowe.
  - Usługi ubezpieczeniowe.
- Obsługa rynku nieruchomości.
- Handel detaliczny – m.in. targowisko miejskie, sklepy detaliczne.
- Funkcje kulturalne –MDK (Miejski Dom Kultury), tzw. „Stumetrówa” (wschodnia pierzeja Rynku Zygmunta Augusta) – miejsce wystaw, koncertów i innych wydarzeń kulturalnych.
- Funkcje związane z działalnością instytucji publicznych – MOPS, Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej, Poczta Polska, SP nr 2, Przedszkole nr 2.
- Funkcje rekreacyjne związane z cennym przyrodniczo Parkiem Miejskim (pomniki przyrody).

Ze względu na swoje centralne położenie w mieście jednostkę Centrum I cechuje bardzo dobra dostępność dla większości mieszkańców miasta. Na obszarze podobszaru znajdują się liczne siedziby aktywnych organizacji pozarządowych. Centrum I koncentruje najwięcej spośród wszystkich analizowanych jednostek, bo aż 29 obiektów objętych ochroną konserwatorską. Ochronie na terenie obszaru podlega również dobrze zachowany, zabytkowy układ urbanistyczny.

Na podkreślenie zasługuje bliskie optymalnemu, z funkcjonalnego punktu widzenia, urządzenie głównej przestrzeni publicznej w mieście, tj. Rynku Zygmunta Augusta. Połączenie terenu zielonego (park miejski) z terenem placu na wschodniej pierzei rynku (tzw. „Stumetrówa”) pozwala zarówno na organizację plenerowych wydarzeń kulturalnych (np. koncerty, wystawy, przedstawienia itp.), edukacyjnych i in., jak również realizację funkcji rekreacyjnych i wypoczynkowych. Przestrzeń ta bardzo dobrze nadaje się na potrzeby różnych form aktywizacji i integracji mieszkańców. Uporządkowania wymaga jednak jej północno-wschodnia część z drewnianymi budkami tzw. ogródka Park Pubu, nieoptymalnie wykorzystywanym budynkiem Centrum Informacji Turystycznej i parkingiem funkcjonującym za wymienionymi. Rekompozycja przestrzenna i funkcjonalna tej części Rynku Zygmunta Augusta powinna zostać przeprowadzona wspólnie z mieszkańcami przy maksymalnym zaangażowaniu zaawansowanych form partycypacji społecznej.

Na analizowanym obszarze znajdują się obiekty kubaturowe, których właściwe zagospodarowanie może stanowić ważny impuls rozwojowy nie tylko dla samego centrum, ale także dla całego miasta. Zauważalny potencjał wiąże się z:

- Terenem poprzemysłowym nieczynnej mleczarni przy ul. Szkolnej.

- Ekstensywnie wykorzystywanych budynkach przy ul. Łaziennej.
- Obszarem dworca PKS.
- Zdegradowanym terenem przy SP nr 2 (ul. Rajgrodzka).
- Budynkiem przy ul. Łaziennej 6.
- Przedszkolem nr 2 przy ul. Kopernika 24.

Ważnymi atutami obszaru są ponadto:

- Nietypowa, jak na obszar centrum miasta, względnie młoda struktura wieku mieszkańców.
- Stosunkowo dobry poziom edukacji dzieci i młodzieży.
- Ponadprzeciętny poziom kapitału społecznego (aktywności obywatelskiej).
- Niski udział osób z problemami alkoholowymi.

2.3.8. Rekomendacje

W procesach degradacji obszaru Centrum I dominują trzy spośród pięciu analizowanych sfer. Są to sfera społeczna, środowiskowa oraz techniczna. Jest to efektem nakładania się na siebie szeregu problemów związanych z:

1. Relatywnie dużą grupą osób będących klientami MOPS i podlegającymi wsparciu ze względu na cały szereg powodów.
2. Zabytkową zabudową wymagającą modernizacji, w tym także pełniącą funkcje mieszkaniowe.
3. Występowaniem terenów:
  - a. Poprzemysłowych (b. mleczarnia).
  - b. Silnie zdekapitalizowanych (obszar dworca PKS).
4. Wysoką koncentracją wyrobów zawierających azbest.

Powoduje to, że profil działań planowanych w ramach wsparcia obszaru działań powinien brać pod uwagę m.in. następujące cele:

1. Aktywizację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem:
  - a. Osób niepełnosprawnych.
  - b. Osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej.
  - c. Rodziców samotnie wychowujących dzieci.
  - d. Bezrobotnych kobiet, które nie podjęły pracy po urodzeniu dziecka.
  - e. Dzieci i młodzieży.

Działania aktywizacyjne powinny być prowadzone z wykorzystaniem istniejącego zasobu publicznego możliwego do adaptacji i modernizacji np. MDK, SP nr 2, Przedszkole nr 2 i in.

1. Poprawę warunków mieszkaniowych w najstarszej, zabytkowej części zasobu.
2. Likwidację barier architektonicznych utrudniających korzystanie z obszaru osobom o ograniczonych możliwościach ruchowych (niepełnosprawni, osoby starsze itd.).
3. Poprawę poziomu bezpieczeństwa w ścisłym centrum miasta.

Funkcje uzupełniające powinny pełnić większe inwestycje infrastrukturalne, związane z obszarami:

1. Dworca autobusowego (modernizacja, wprowadzenie nowych funkcji np. handlowych).
2. Terenu poprzemysłowego b. mleczarni („wyzerowanie” terenu i wprowadzenie nowych funkcji).

W obu przypadkach planowane działania powinny zostać przeprowadzone przy maksymalnym uwzględnieniu zaangażowania kapitału prywatnego i jednoczesnym starannym zaplanowaniu nowych funkcji obszarów.

Elementem procesu rewitalizacji powinny stać się również:

- Działania zmierzające do modernizacji Przedszkola nr 2. Zwiększenie możliwości przyjmowania dzieci z obszaru rewitalizacji będzie korzystnie wpływać na możliwości aktywizacji zawodowej bezrobotnych kobiet zamieszkujących obszar rewitalizacji, w szczególności podobszar Centrum I.
- Działania polegające na intensyfikacji rozwoju sieci ciepłowniczej, ze szczególnym uwzględnieniem komunalnych budynków mieszkalnych.
- Likwidacja barier związanych z zagospodarowaniem części ścisłego centrum miasta związanych z brakiem kanalizacji deszczowej.

Działania o charakterze społecznych powinny wykorzystywać potencjał przyrodniczy (pomniki przyrody) i przestrzenno-funkcjonalny związany z Parkiem Miejskim.

Tabela 2.3.1. Przyczyny degradacji podobszaru rewitalizacji Centrum I.

Wskaźnik		Wartość wskaźnika	Wartość wskaźnika dla miasta	% wartości dla miasta		Grupy zjawisk (wymiar / sfery analizy)
1 Wskaźnik syntetyczny korzystania z zasiłków pomocy społecznej	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z MOPS na 1 tys. mieszkańców.	83,8	35,3	237,4	270,1	Zjawiska społeczne
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z MOPS z powodu ubóstwa na 1 tys. mieszkańców	73,3	24,9	293,8		
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z MOPS z powodu bezrobocia na 1 tys. mieszkańców	66,5	23,8	279,1		
2 Wskaźnik syntetyczny problemów związanych ze stanem zdrowia	Liczba klientów MOPS w Augustowie korzystających z zasiłków ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 1 tys. mieszkańców	46,1	17,4	264,8	224,0	
	Liczba klientów MOPS w Augustowie korzystających z zasiłków ze względu na niepełnosprawność na 1 tys. mieszkańców.	15,1	5,2	291,6		
	Liczba osób korzystających z zasiłków pielęgnacyjnych na 1 tys. mieszkańców	28,7	24,9	115,6		
3 Wskaźnik syntetyczny kryzysu w rodzinach	Liczba niebieskich kart na 1 tys. mieszkańców	2,3	3,0	76,2	175,2	
	Liczba osób otrzymujących świadczenia alimentacyjne na 1 tys. mieszkańców	11,1	7,5	148,4		
	Liczba osób otrzymujących zasiłek z MOPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1 tys. mieszkańców	12,8	4,2	305,7		
	Liczba dzieci w pieczy zastępczej oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych według obszaru pochodzenia na 1 tys. mieszkańców	3,3	2,5	134,4		
	Liczba osób bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia na 1 tys. mieszkańców	21,2	10,0	211,3		
4 Wskaźnik syntetyczny problemów związanych z bezrobociem	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	15,6	10,1	155,1	193,4	
	Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym na 100 osób bezrobotnych	71,4	52,7	135,6		
	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	5,8	3,2	182,3		
	Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	6,0	2,5	236,9		
	Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	4,1	2,1	200,6		
	Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,1	1,2	170,7		
	Liczba bezrobotnych kobiet, które nie wróciły do pracy po urodzeniu dziecka na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	34,1	11,6	292,7		
	Udział długotrwale bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	11,3	6,5	173,6		
5 Wskaźnik syntetyczny problemów związanych z bezpieczeństwem	Liczba przestępstw na 1 tys. mieszkańców	13,6	7,0	195,0	210,9	
	Liczba przestępstw kryminalnych na 1 tys. mieszkańców	13,2	6,6	200,4		
	Liczba przestępstw przeciwko mieniu na 1 tys. mieszkańców	6,8	3,1	216,4		

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

Wskaźnik		Wartość wskaźnika	Wartość wskaźnika dla miasta	% wartości dla miasta		Grupy zjawisk (wymiary / sfery analizy)
	Liczba wykroczeń przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości (Art. 43' ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości) zakończonych przyjęciem mandatu na 1 tys. mieszkańców	20,7	10,1	204,2		
	Liczba wykroczeń ogółem zakończonych przyjęciem mandatu, bez wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (Art. 84 – 103a Kodeksu Wykroczeń) na 1 tys. mieszkańców	48,9	20,5	238,5		
6 Wskaźnik syntetyczny aktywności obywatelskiej	Absencja wyborcza w I turze Wyborów Prezydenta RP 2015 w %	53,3	53,1	100,3	99,2	
	Absencja wyborcza w Wyborach samorządowych 2014 – I turze wyborów Burmistrza w %	52,0	53,0	98,2		
7. Średnia roczna liczba wniosków skierowanych w latach 2010-2014 do MKRPA w Augustowie na 1 tys. mieszkańców		5,5	6,3	88,1		
8 Wskaźnik syntetyczny problemów edukacyjnych dzieci i młodzieży	Średni wynik egzaminu państwowego w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2013/2014 w %.	68,1	66,5	102,4	101,2	
	Średni wynik egzaminu państwowego w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2013/2014 w %- wskaźnik odwrócony	-	-	97,6		
	Liczba uczniów drugorocznych w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach szkolnych 2011/2012-2013/2014 na 1 tys. dzieci i młodzieży w wieku 7-15 lat	3,1	3,0	104,8		
9 Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności		15,5	19,5	79,6		Zjawiska gospodarcze
10 Liczba firm zarejestrowanych w REGON na 1 tys. mieszkańców	Liczba firm zarejestrowanych w REGON na 1 tys. mieszkańców	33,1	11,2	295,1		
	Liczba firm zarejestrowanych w REGON na 1 tys. mieszkańców – wskaźnik odwrócony			33,9		
11 Wartość podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) w zł na 1 podatnika	Wartość podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) w zł na 1 podatnika	2372,4	2386,7	99,4		
	Wartość podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) w zł na 1 podatnika – wskaźnik odwrócony		-	100,6		
12 Udział liczby osób mieszkających w budynkach niepodłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej w ludności ogółem		63,1	49,1	128,6		Zjawiska przestrzenno-funkcjonalne
13 Wskaźnik syntetyczny dostępności do wybranych do usług i przestrzeni	Dostępność do przystanków komunikacji miejskiej	118	252	46,7	38,6	
	Dostępność do usług finansowych	-	-	24,0		
	Dostępność do usług związanych z ochroną zdrowia	-	-	36,4		
	Dostępność do urządzonych przestrzeni publicznych	174	565	30,8		
	Dostępność do przedszkoli	211	415	50,8		
	Dostępność placówek kultury	253	640	39,6		
Dostępność placówek pocztowych	300	718	41,7			
14 Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945 w ogóle budynków mieszkalnych		25,7	8,9	289,9		Zjawiska techniczne
15 Potencjał dziedzictwa materialnego – udział jednostek w ogóle obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków		29	-	27,4		
16 Udział w zaległościach w opłatach czynszowych w lokalach komunalnych			-	18,2		

Źródło: opracowanie własne.

Legenda:

Bardzo duże natężenie problemu

Duże natężenie problemu

Zauważalne natężenie problemu

Ponadprzeciętne natężenie problemu nieprzekraczające 125% wartości dla miasta

Natężenie problemu poniżej wartości dla miasta

Zjawiska techniczne

– grupy zjawisk, w których zidentyfikowano stan kryzysowy

Wskaźnik odwrócony – matematyczna odwrotność wskaźnika znormalizowanego, dotyczy wskaźników pełniących rolę destymulant z punktu widzenia procesów degradacji.

2.4. Kaczy Dołek

2.4.1. Struktura przestrzenno-funkcjonalna

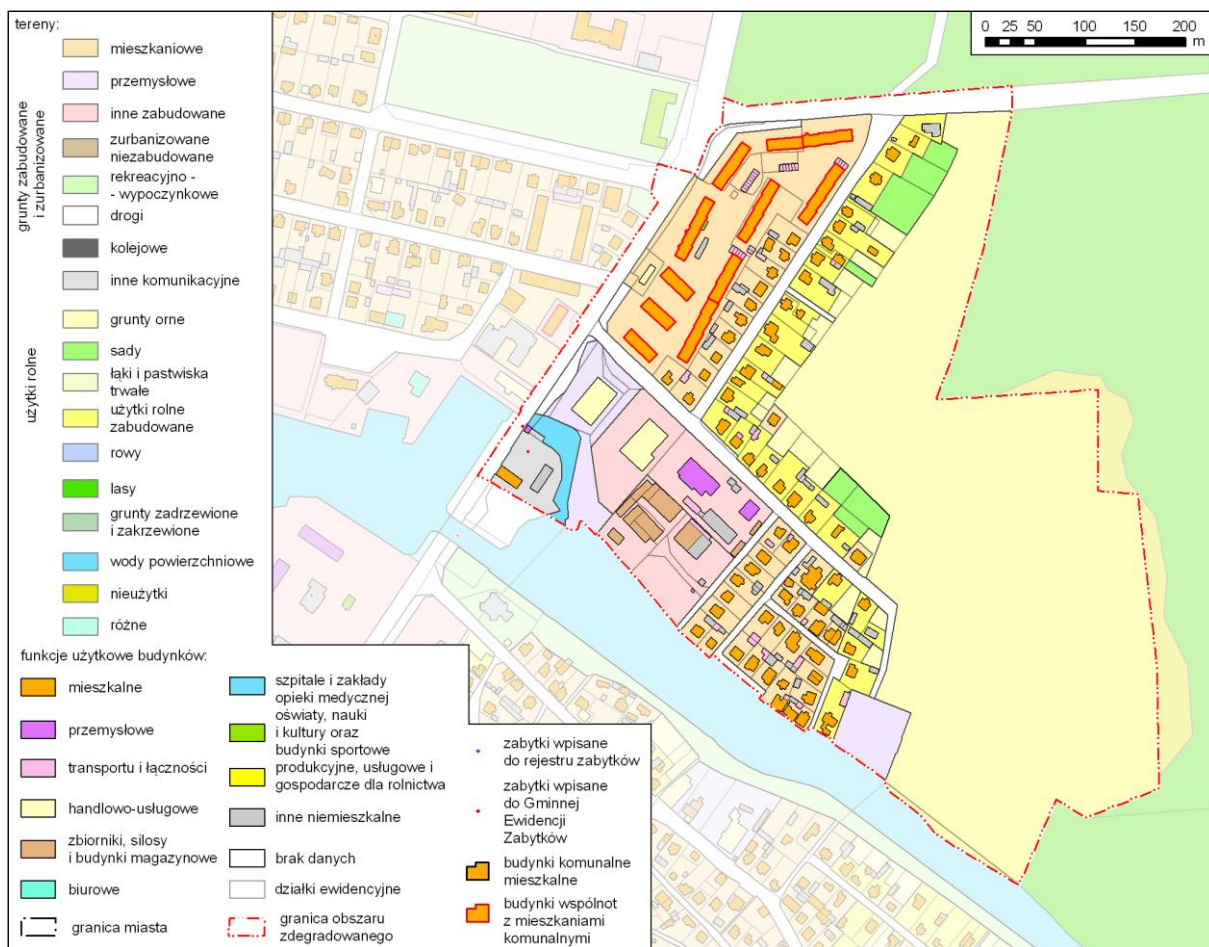
W strukturze użytkowania podobszaru Kaczy Dołek dominują użytki rolne. Dzieje się tak ze względu na duży obszar we wschodniej części podobszaru zajmowany przez ogródki działkowe. Drugim typem terenów pod względem zajmowanej powierzchni są tereny budownictwa mieszkaniowego z udziałem na poziomie 17,5%. Koncentrują się one w:

1. Zachodniej części obszaru, który stanowi zespół 3-4 kondygnacyjnych budynków wielorodzinnych,
4. Centralnej i południowo-wschodniej części podobszaru położonej w bezpośredniej bliskości Kanału Bystrego, gdzie skoncentrowana jest zabudowa jednorodzinna.

Część terenów jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej została zaklasyfikowana jako tereny rolne zabudowane (8,3%). Zabudowie typu jednorodzinnego towarzyszą miejscami sady (2,1% powierzchni).

Kolejny wyraźnie zarysowany typ użytkowania terenu stanowią tereny przemysłowe, magazynowo-składowe i usługowe w południowej części obszaru położonej nad Kanałem Bystrym. Łącznie to blisko 16% ogółu powierzchni podobszaru. Na tym terenie znajduje się otwarty w 2015 r. dyskont spożywczy sieci Biedronka, który w zasadniczy sposób poprawił dostępność mieszkańców podobszaru do placówek handlu wielkopowierzchniowego. Średniej wielkości zakładem przemysłowym zlokalizowanym na terenie osiedla jest piekarnia. Jedną z wątpliwych, z estetycznego punktu widzenia, dominant podobszaru stanowi, położony w bezpośredniej bliskości ul. 29 Listopada, nieotynkowany budynek usługowy (tzw. fregata), którego pierwsza kondygnacja jest wykorzystywana na funkcje handlowe.

Zasadniczym problemem, który jest zauważalny na terenie podobszaru w zakresie użytkowania przestrzeni jest nieoptymalne wykorzystanie przestrzeni międzyblokowych. Zarówno intensywność ich wykorzystania jak i stan istniejących elementów infrastruktury (piaskownice, ławki, mała architektura) wymagają w kontekście działań rewitalizacyjnych zasadniczej poprawy.

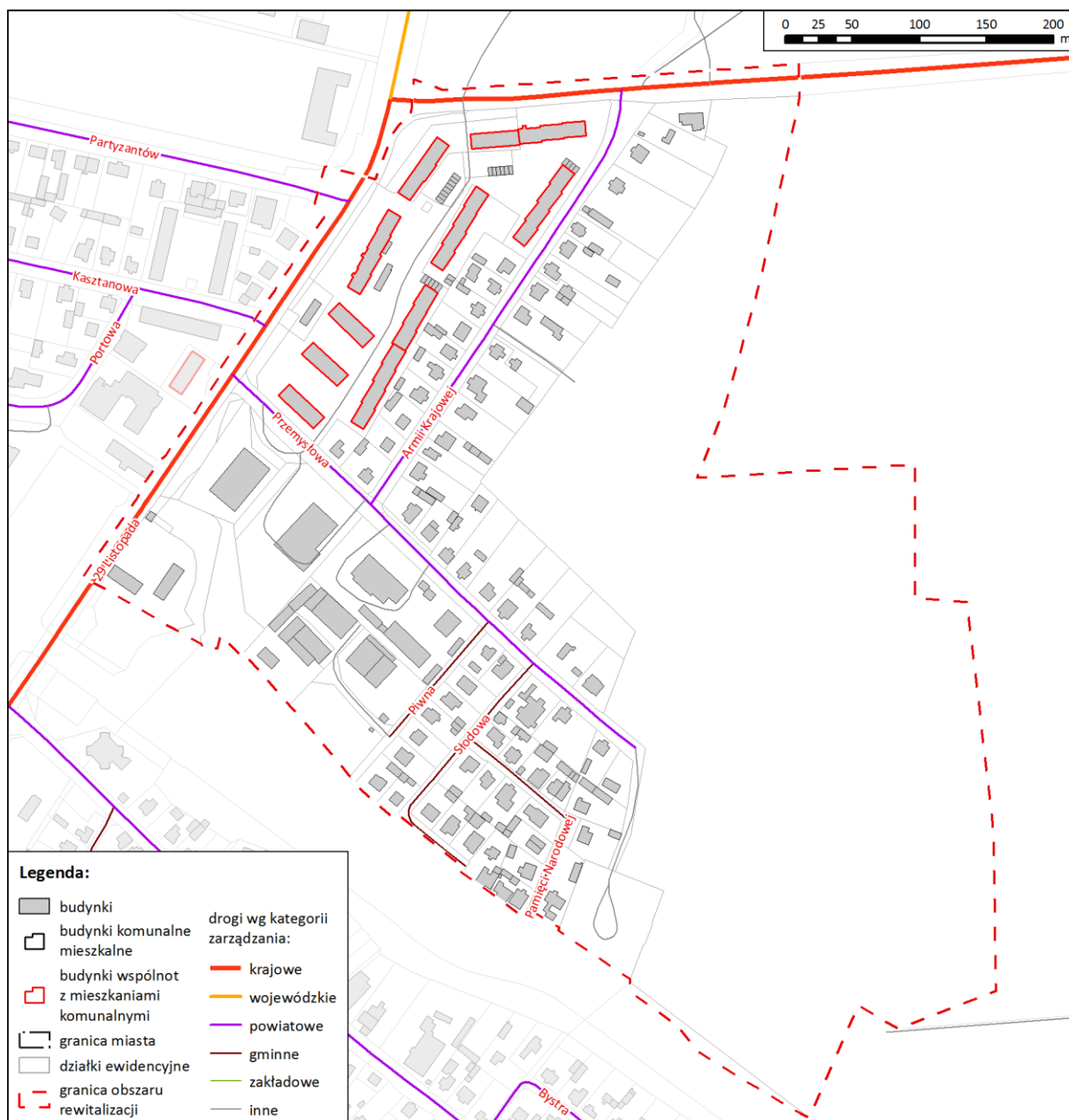

Rysunek 2.4.1. Użytkowanie terenu podobszaru rewitalizacji Kaczy Dółek w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie EGİB.

2.4.2. Układ komunikacyjny

Istotnym elementem analiz podobszaru rewitalizacji Kaczy Dółek są kwestie związane z układem komunikacyjnym. Układ ten składa się z dwóch ulic stanowiących jego podstawę i zarządzanych przez Starostwo Powiatowe (ul. Armii Krajowej oraz Przemysłowa) oraz dróg gminnych (Pamięci Narodowej, Piwna, Słodowa). Układ ten uzupełnia sieć dróg wewnętrznych tj. zakładowych oraz osiedlowych, położonych na obszarze należącym do miasta. W szczególności ten ostatni element układu komunikacyjnego podobszaru Kaczy Dółek wymaga interwencji zarówno ze względu na stan techniczny, jak również konieczność optymalizacji struktury, które to działania powinny odbyć się w ramach kompleksowej modernizacji osiedla budynków wielorodzinnych.

Rysunek 2.4.2. Układ komunikacyjny podobszaru rewitalizacji Kaczy Dółek w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie EGIB.

2.4.3. Problemy mieszkalnictwa

Gros budynków mieszkalnych Kaczego Dołka stanowią budynki wybudowane w okresie 1945-1970. Reguła ta dotyczy zarówno budynków wielo-, jak i jednorodzinnych. Pojedyncze budynki pochodzą z okresów 1918-1945 oraz sprzed 1918 r. Drugą pod względem liczebności grupę wiekową budynków reprezentuje zabudowa jednorodzinna z drugiej połowy PRL, tj. z lat 70-tych i 80-tych XX wieku. Pojedyncze budynki na tym obszarze zostały wybudowane po 1988 r.

Zdecydowanie pozytywnie należy ocenić korzystanie z sieci MPEC Giga Sp. z o.o. przez wszystkie budynki wielorodzinne. Jednocześnie na terenie obszaru brak jest domów jednorodzinnych korzystających z sieci miejskiej.

Wszystkie budynki wielorodzinne są budynkami wspólnot mieszkaniowych, w których udziały posiada miasto. Brak jest natomiast na terenie osiedla budynków komunalnych, tj. w całości będących własnością miasta. Mieszkańcy budynków wielorodzinnych odpowiadają w skali miasta za największą część zaległości czynszowych, która wynosi ponad 220 tys. zł, co stanowi 30% ogółu zaległości czynszowych w lokalach komunalnych w Augustowie.

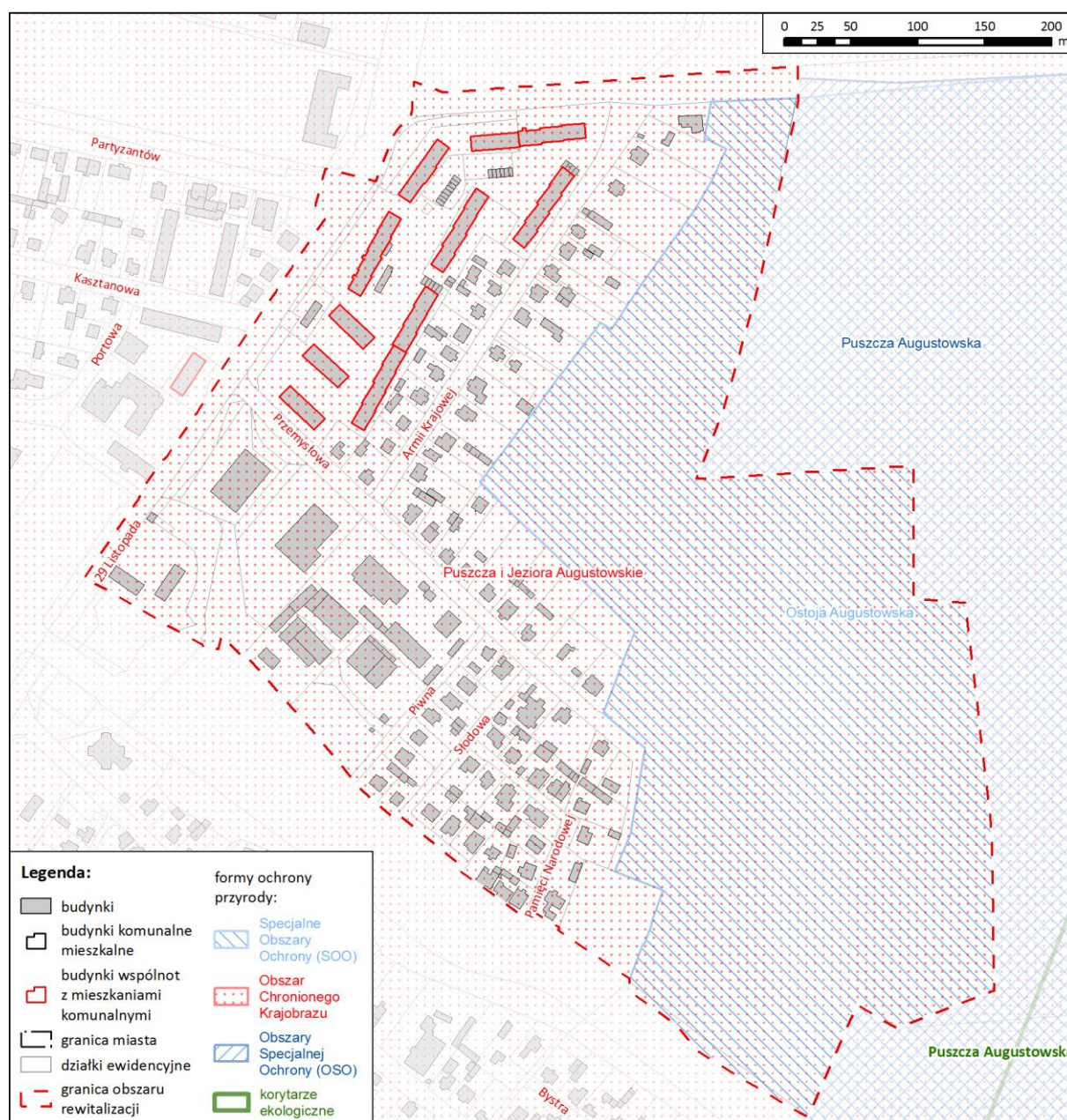
Rysunek 2.4.3. Wiek budynków mieszkalnych podobszaru rewitalizacji Kaczego Dołek w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie EGiB.

2.4.4. Uwarunkowania środowiska przyrodniczego

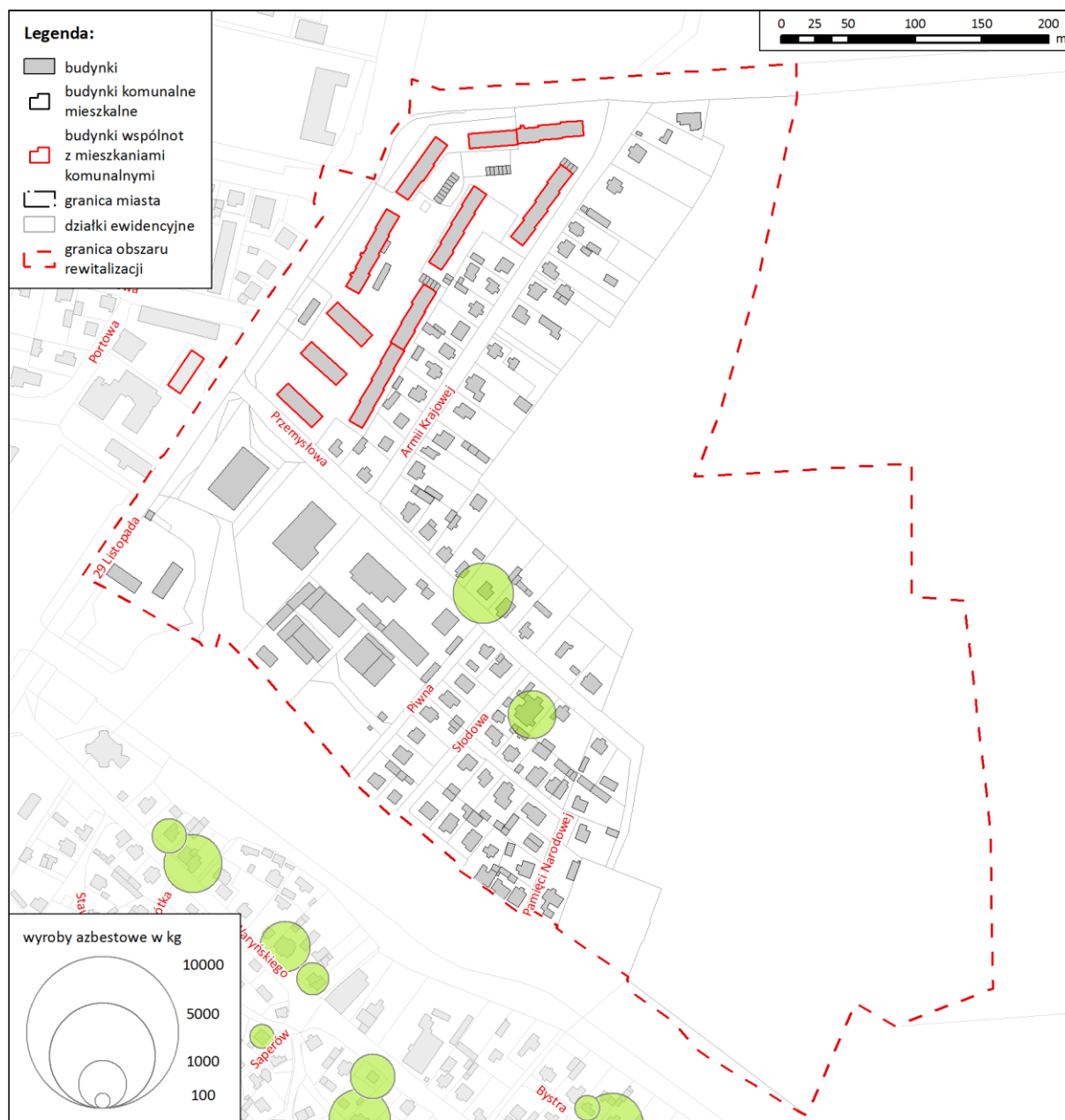
Na terenie podobszaru rewitalizacji Kaczy Dołek obecne są dwie obszarowe formy ochrony przyrody. Całość podobszaru objęta jest ochroną w ramach Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszcza i Jeziora Augustowskie. Drugą formą ochrony, obejmującą całość obszaru Rodzinnych Ogrodów Działkowych im. Armii Krajowej w Augustowie, jest Specjalny Obszar Ochrony Ostoja Augustowska. Ponadto, z obszarem ROD bezpośrednio sąsiaduje teren Obszaru Specjalnej Ochrony Puszcza Augustowska. Obecność wymienionych obszarów cennych przyrodniczo stanowi o potencjale podobszaru stwarzając dogodne warunki do rekreacji i spędzania czasu wolnego przez jego mieszkańców.

Rysunek 2.4.4. Formy ochrony przyrody na podobszarze rewitalizacji Kaczy Dołek w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ oraz EGiB.

Drugim spośród analizowanych uwarunkowań środowiskowych podobszaru Kaczy Dołek było rozmieszczenie wyrobów zawierających azbest. Zjawisko to na podobszarze rewitalizacji Kaczy Dołek występuje w niewielkim nasileniu i dotyczy pojedynczych przypadków. Na 1 mieszkańca podobszaru przypadało zaledwie 2 kg wyrobów azbestowych, co w porównaniu do skali ogólnomiejskiej wynoszącej 28 kg jest wynikiem wyjątkowo niskim.

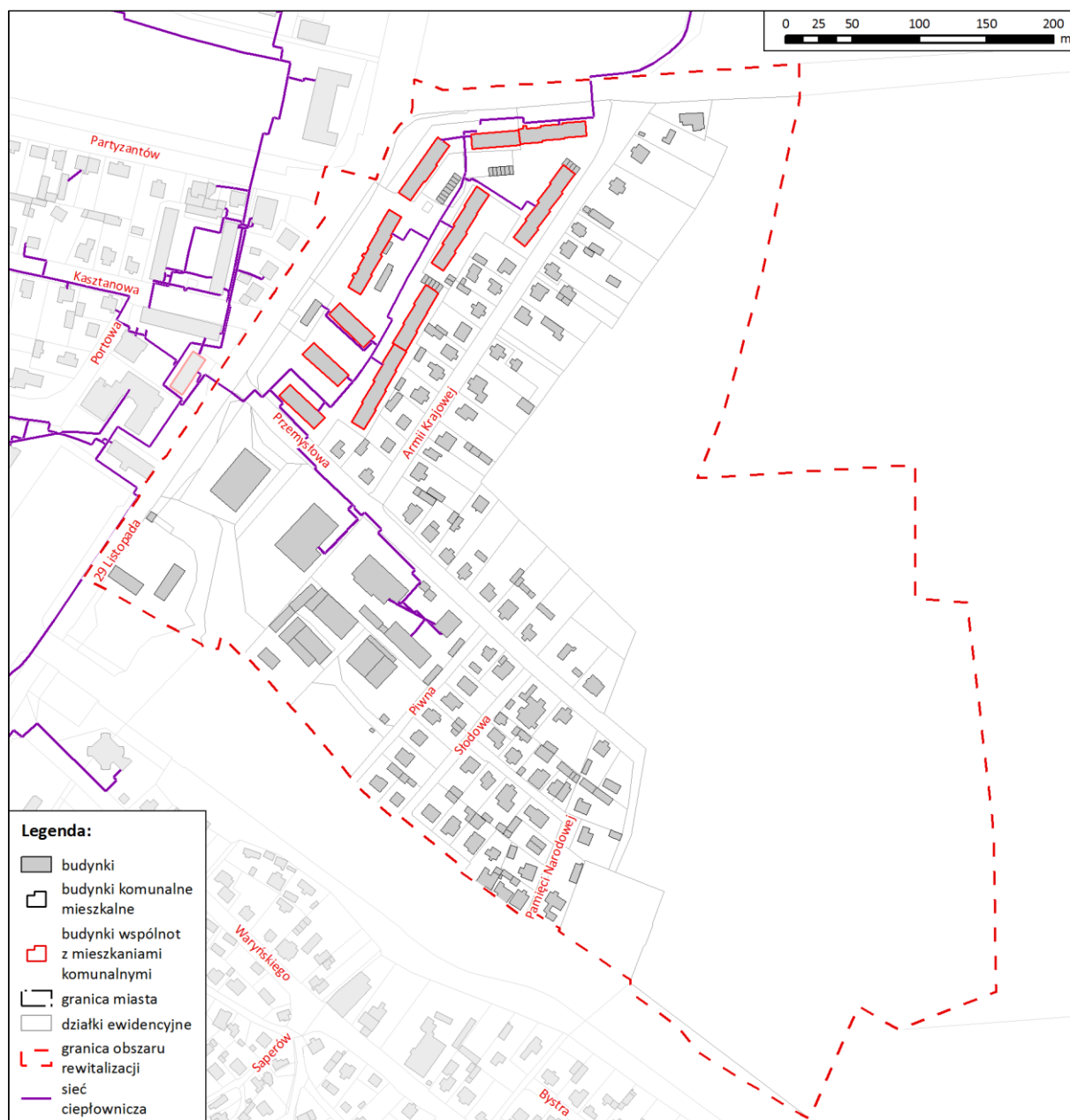
Rysunek 2.4.5. Wyroby zawierające azbest na podobszarze rewitalizacji Kaczy Dołek w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Augustowie oraz EGİB.

2.4.5. Infrastruktura sieciowa

Znaczącym zagadnieniem z zakresu infrastruktury sieciowej na podobszarze Kaczy Dołek są kwestie związane z przebiegiem sieci ciepłowniczej. W 2015 r. podłączone do niej były wszystkie budynki wielorodzinne na podobszarze, co uznać należy za czynnik ze wszech miar pozytywnie wpływający na komfort życia mieszkańców oraz pozostałych użytkowników podobszaru. Zupełnie odmienna sytuacja miała miejsce w przypadku zabudowy jednorodzinnej. Żaden z tego rodzaju budynków położonych na terenie podobszaru nie korzystał z sieci miejskiego ogrzewania. Do sieci ciepłowniczej była natomiast podłączona część z budynków pełniących funkcje komercyjne.

Rysunek 2.4.6. Sieć ciepłownicza na podobszarze rewitalizacji Kaczy Dołek w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Augustowie oraz EGiB.

2.4.6. Przyczyny degradacji

Obszar podobszaru Kaczy Dołek wykazuje symptomy degradacji w trzech spośród pięciu analizowanych w diagnozie sfer (wymiarów). Przekroczenia wartości przyjętej za granicę stanu kryzysowego odnotowano dla 11 spośród 16 analizowanych wskaźników podstawowych (25 z 35 wskaźników częściowych). Poza stanem kryzysu w sferze społecznej negatywne zjawiska odnotowano również w grupie zjawisk gospodarczych oraz technicznych. W przypadku tego obszaru w ramach przeprowadzonej analizy ilościowej brak było natomiast przesłanek do stwierdzenia zjawisk kryzysowych w wymiarach: środowiskowym oraz przestrzenno-funkcjonalnym.

Sfera społeczna

O wyraźnej kumulacji na tym obszarze szeregu negatywnych zjawisk społecznych, o dużej sile oraz dużym zakresie procesów degradacji świadczy fakt, że przekroczenia poziomu przyjętego za kryzysowy (tj. 125% wartości dla miasta) odnotowano we wszystkich ośmiu badanych zjawiskach (wskaźnikach podstawowych/syntetycznych). Sytuacja taka nie nastąpiła w żadnym innym spośród podobszarów rewitalizacji. Dwa spośród ośmiu wskaźników (7 z 28 częściowych) przekroczyły poziom odpowiadający ponad dwukrotnemu natężeniu zjawisk względem wartości dla miasta. Pięć zjawisk (9 wskaźników częściowych) znalazło się powyżej poziomu 150% tej wartości, nie przekraczając jednocześnie poziomu 200%. Wskaźnik syntetyczny problemów bezrobocia, charakteryzował się z kolei poziomem bardzo bliskim następnej klasie wartości, bo wynoszącym aż 147,2%. Do grupy o tym samym poziomie natężenia zjawisk (125-150% wartości wskaźnika dla miasta) zaliczało się 6 spośród 28, analizowanych w sferze społecznej, wskaźników częściowych.

Najwyższy poziom intensywności zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, odpowiadający dwukrotnemu przekroczeniu wartości średniej dla miasta, osiągają wskaźniki syntetyczne opisujące zjawiska takie jak:

- Poziom kapitału społecznego (aktywności obywatelskiej).
- Problemy edukacyjne dzieci i młodzieży.

Wysoki poziom kryzysu w tej samej grupie zjawisk, tj. z przedziału 150%-200% wartości dla miasta, osiągnęło 5 wskaźników syntetycznych. Opisywały one następujące zjawiska kryzysowe:

1. Korzystanie z zasiłków pomocy społecznej.
2. Problemy związane ze stanem zdrowia mieszkańców.
3. Kryzys w rodzinach.
4. Problemy alkoholowe mieszkańców.
5. Problemy związane z bezpieczeństwem.

Na tle pozostałych obszarów zdegradowanych Kaczy Dołek wyróżnia się względnie niższym zakresem pomocy społecznej świadczonej przez MOPS poprzez zasiłki pieniężne. Wysoki poziom natężenia reprezentują problemy związane z nadużywaniem alkoholu. Warto podkreślić, że jednostka Kaczy Dołek obok Centrum I, jako druga spośród terenów zdegradowanych, notuje co najmniej wysoki poziom problemów związanych z przestępczością.

Sfera środowiskowa

W przypadku podobszaru Kaczy Dołek nie stwierdzono występowania negatywnych zjawisk natury środowiskowej.

Sfera gospodarcza

Zjawiskom kryzysowym występującym w sferze społecznej towarzyszą bardzo wyraźne procesy degradacji w sferze gospodarczej. Zarówno wskaźniki przedsiębiorczości, jak i poziomu dochodów ludności należą do najniższych w skali całego miasta. Pierwszy z wymienionych był prawie trzykrotnie niższy niż poziom przeciętny dla całego miasta. Drugi pozostawał na poziomie 58,5% poziomu ogólnomiejskiego. Dodatkowo podobszar Kaczy Dołek charakteryzował się najmniej korzystną spośród wszystkich podobszarów rewitalizacji strukturą ekonomiczną wieku mieszkańców.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Podobszar rewitalizacji charakteryzuje się bardzo dobrą dostępnością do wszystkich badanych wybranych usług oraz przestrzeni publicznych za wyjątkiem usług związanych z kulturą. W trakcie przeprowadzonych w ramach programu warsztatów, wizji lokalnych podobszaru oraz wywiadów bezpośrednich zidentyfikowano ponadto:

- Problemy w zakresie nieoptymalnego zagospodarowania przestrzeni międzyblokowych.
- Zły stan dróg wewnętrznych.
- Problemy z gospodarką wodno-ściekową obszaru zarówno w zakresie uporządkowania odprowadzania wód opadowych, jak również złego stanu systemu kanalizacji sanitarnej.

Sfera techniczna

W analizowanej grupie zjawisk technicznych w podobszarze Kaczy Dołek stan kryzysowy stwierdzono w przypadku wskaźnika udziału obszaru w ogólnej wartości zaległości czynszowych w komunalnym zasobie mieszkaniowym. W trakcie prac warsztatowych i pogłębionych badań obszaru stwierdzono również niezadawalający stan techniczny kilku budynków wielorodzinnych w zakresie termomodernizacji oraz stanu elewacji.

2.4.7. Lokalne potencjały obszaru

Na potencjał obszaru Kaczy Dołek składa się szereg lokalnych uwarunkowań. Są to:

1. Bardzo dobra lokalizacja szczegółowa w mieście – obszar Kaczego Dołka korzystnie położony względem:
  - a. Terenów rekreacyjnych – lasy, bulwary i błonia nad Nettą, bulwary nad Kanałem Bystrym.
  - b. Infrastruktury sportowej – ACE, hala sportowa przy SP nr 4, stadion przy ul. Partyzantów.
  - c. Przystanków komunikacji miejskiej.
  - d. Placówek handlu detalicznego.
  - e. Infrastruktury społecznej, w tym m.in.:
    - i. Warsztatów Terapii Zajęciowej.
    - ii. Świetlicy środowiskowej (Katolicka Służba Pomocy Dzieciom).
  - f. Infrastruktury ochrony zdrowia (placówki POZ, apteki).
  - g. Instytucji publicznych (Urząd Miejski, PCPR).
  - h. Kościoła parafii rzymskokatolickiej.
  - i. Placówek edukacyjnych, w tym m.in.:
    - i. Przedszkola.
    - ii. Szkoły podstawowej.
    - iii. Szkoły muzycznej I stopnia.
    - iv. Szkół ponadpodstawowych (ACE, II LO).
2. Korzystna, względnie młoda struktura wieku mieszkańców, z dość niskim udziałem osób w wieku poprodukcyjnym.
3. Dość duża liczba mieszkańców, która zwiększa możliwość do osiągnięcia efektywności prowadzonych na obszarze działań.
4. Obecność aktywnych Rodzinnych Ogrodów Działkowych im. Armii Krajowej.
5. Czytelna struktura architektoniczno-urbanistyczna osiedla, stwarzająca duże możliwości z punktu widzenia jej rekompozycji funkcjonalnej.
6. Widoczna aktywność mieszkańców w zakresie uprawy i pielęgnacji przedogródków.
7. Względnie korzystny stan techniczny większości budynków składających się na wielorodzinny zasób mieszkaniowy obszaru – część obiektów po termomodernizacji i odnowie elewacji.

2.4.8. Rekomendacje

Zakres i skala procesów degradacji Kaczego Dołka wyraźnie wskazuje na zaawansowane procesy degradacji dotyczące zjawisk społecznych, gospodarczych i technicznych. Ich charakterystyka pozwala postawić przed planowanymi procesami rewitalizacji następujące kierunki działań:

1. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem:
  - a. Dzieci i młodzieży.
  - b. Rodziców samotnie wychowujących dzieci.
  - c. Bezrobotnych kobiet, które nie podjęły pracy po urodzeniu dziecka.
  - d. Osób w podeszłym wieku.
2. Aktywizacja postaw obywatelskich oraz poprawa aktywności społecznej.
3. Poprawa sytuacji w zakresie bezpieczeństwa.
4. Zagospodarowanie przestrzeni międzyblokowych.
5. Integracja międzypokoleniowa mieszkańców i wzmacnianie lokalnej tożsamości.
6. Uporządkowanie kwestii miejsc parkingowych zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i zrównoważonej mobilności.
7. Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej.
8. Organizacja wielofunkcyjnego miejsca spotkań dla mieszkańców pełniącego równocześnie funkcje kulturalne np. dom sąsiedzki, osiedlowy dom kultury.
9. Aktywizacja mieszkańców na rynku pracy.

Tabela 2.4.1. Przyczyny degradacji podobszaru rewitalizacji Kaczy Dółek.

Wskaźnik		Wartość wskaźnika	Wartość wskaźnika dla miasta	% wartości dla miasta		Grupy zjawisk (wymiar / sfery analizy)
1 Wskaźnik syntetyczny korzystania z zasiłków pomocy społecznej	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z MOPS na 1 tys. mieszkańców	54,4	35,3	154,0	150,6	Zjawiska społeczne
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z MOPS z powodu ubóstwa na 1 tys. mieszkańców	34,7	24,9	139,4		
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z MOPS z powodu bezrobocia na 1 tys. mieszkańców	37,8	23,8	158,6		
2 Wskaźnik syntetyczny problemów związanych ze stanem zdrowia	Klientów MOPS w Augustowie korzystających z zasiłków ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 1 tys. mieszkańców	34,0	17,4	195,3	160,1	
	Klientów MOPS w Augustowie korzystających z zasiłków ze względu na niepełnosprawność na 1 tys. mieszkańców	10,6	5,2	204,1		
	Liczba osób korzystających z zasiłków pielęgnacyjnych na 1 tys. mieszkańców	20,1	24,9	80,8		
3 Wskaźnik syntetyczny kryzysu w rodzinach	Liczba niebieskich kart na 1 tys. mieszkańców	4,3	3,0	142,0	183,5	
	Osoby otrzymujące świadczeń alimentacyjne na 1 tys. mieszkańców	14,4	7,5	192,8		
	Osoby otrzymujących zasiłek z MOPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1 tys. mieszkańców	6,8	4,2	161,8		
	Liczba dzieci w pieczy zastępczej oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych według obszaru pochodzenia na 1 tys. mieszkańców.	5,8	2,5	236,4		
	Osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	18,5	10,0	184,3		
4 Wskaźnik syntetyczny problemów związanych z bezrobociem	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	14,3	10,1	141,6	147,2	
	Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym na 100 osób bezrobotnych	69,8	52,7	132,6		
	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	4,2	3,2	132,4		
	Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	4,4	2,5	175,0		
	Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,7	2,1	131,9		
	Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,2	1,2	178,6		
	Liczba bezrobotnych kobiet, które nie wróciły do pracy po urodzeniu dziecka na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	20,9	11,6	179,5		
	Udział długotrwale bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	6,9	6,5	106,0		
5 Wskaźnik syntetyczny	Liczba przestępstw na 1 tys. mieszkańców	18,4	7,0	264,7	175,7	
	Liczba przestępstw kryminalnych na	16,8	6,6	256,3		

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

Wskaźnik		Wartość wskaźnika	Wartość wskaźnika dla miasta	% wartości dla miasta		Grupy zjawisk (wymiar / sfery analizy)
problemów związanych z bezpieczeństwem	1 tys. mieszkańców					
	Liczba przestępstw przeciwko mieniu na 1 tys. mieszkańców	8,4	3,1	268,2		
	Liczba wykroczeń przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości (Art. 43' ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości) zakończonych przyjęciem mandatu na 1 tys. mieszkańców	3,8	10,1	37,2		
	Liczba wykroczeń ogółem zakończonych przyjęciem mandatu, bez wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (Art. 84 – 103a Kodeksu Wykroczeń) na 1 tys. mieszkańców	10,7	20,5	52,3		
6 Wskaźnik syntetyczny aktywności obywatelskiej	Absencja wyborcza w I turze Wyborów Prezydenta RP 2015 w %.	57,7	53,1	108,6		106,3
	Absencja wyborcza w Wyborach samorządowych 2014 – I turze wyborów Burmistrza w %	55,2	53,0	104,1		
7 Średnia roczna liczba wniosków skierowanych w latach 2010-2014 do MKRPA w Augustowie na 1 tys. mieszkańców		10,0	6,3	158,3		
8 Wskaźnik syntetyczny problemów edukacyjnych dzieci i młodzieży	Średni wynik egzaminu państwowego w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2013/2014 w %	47,1	66,5	70,9		219,3
	Średni wynik egzaminu państwowego w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2013/2014 w % - wskaźnik odwrócony	-	-	141,1		
	Liczba uczniów drugorocznych w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach szkolnych 2011/2012-2013/2014 na 1 tys. dzieci i młodzieży w wieku 7-15 lat	8,7	3,0	297,6		
9 Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności		21,1	19,5	108,3		
10 Liczba firm zarejestrowanych w REGON na 1 tys. mieszkańców	Liczba firm zarejestrowanych w REGON na 1 tys. mieszkańców	3,9	11,2	34,4		Zjawiska gospodarcze
	Liczba firm zarejestrowanych w REGON na 1 tys. mieszkańców – wskaźnik odwrócony	-	-	291,0		
11 Wartość podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) w zł na 1 podatnika	Wartość podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) w zł na 1 podatnika	1395,1	2386,7	58,5		
	Wartość podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) w zł na 1 podatnika – wskaźnik odwrócony	-	-	171,0		
12 Udział liczby osób mieszkających w budynkach niepodłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej w ludności ogółem		16,3		33,2		
13 Wskaźnik syntetyczny dostępności do wybranych do usług i przestrzeni	Dostępność do przystanków komunikacji miejskiej	162	252	64,0		Zjawiska przestrzenno-funkcjonalne
	Dostępność do usług finansowych	-	-	33,1		
	Dostępność do usług związanych z ochroną zdrowia	-	-	61,4		
	Dostępność do urządzonych przestrzeni publicznych	383	565	67,7		
	Dostępność do przedszkoli	121	415	29,2		
	Dostępność placówek kultury	1006	640	157,3		

Wskaźnik		Wartość wskaźnika	Wartość wskaźnika dla miasta	% wartości dla miasta		Grupy zjawisk (wymiar / sfery analizy)
	Dostępność placówek pocztowych	186	718	25,9		
14 Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945 w ogóle budynków mieszkalnych w %		8,0	8,9	89,8		Zjawiska techniczne
15 Potencjał dziedzictwa materialnego – udział jednostek w ogóle obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w %		2	-	1,9		
16 Udział w zaległościach w opłatach czynszowych w lokalach komunalnych w %		-	-	30,0		

Źródło: opracowanie własne.

Legenda:

Bardzo duże natężenie problemu

Duże natężenie problemu

Zauważalne natężenie problemu

Ponadprzeciętne natężenie problemu nieprzekraczające 125% wartości dla miasta

Natężenie problemu poniżej wartości dla miasta

Zjawiska techniczne

– grupy zjawisk, w których zidentyfikowano stan kryzysowy

Wskaźnik odwrócony – matematyczna odwrotność wskaźnika znormalizowanego, dotyczy wskaźników pełniących rolę destymulant z punktu widzenia procesów degradacji.

2.5. Lipowiec

2.5.1. Struktura przestrzenno-funkcjonalna

Dominującym rodzajem użytkowania terenu Lipowca są obszary przemysłowe i poprzemysłowe. Zajmują one prawie połowę (48,4%) podobszaru rewitalizacji. Dzieje się tak za przyczyną bardzo dużego obszaru zajmowanego przez b. zakłady przemysłu drzewnego, obszar tzw. Silikatów, oraz funkcjonującą wytwórnię wód i napojów gazowanych Augustowianka. Obszar po d. tartaku, z którego powstaniem wiąże się rozwój Lipowca jako dzielnicy Augustowa, został rozparcelowany i podlega obecnie procesom intensywnej urbanizacji w kierunku zabudowy jednorodzinnej. Z kolei dwa parterowe budynki d. fabryki elementów budowlanych (m.in. b. stołówka) zostały zaadaptowane na budynki mieszkalne.

Drugim, pod względem udziału, typem obszarów na Lipowcu, są tereny zabudowy mieszkaniowej zarówno jedno-, jak i wielorodzinnej. Przypada na nie blisko ¼ ogółu powierzchni (~15 ha). Kolejnym elementem zagospodarowania dzielnicy są tereny komunikacyjne związane z drogami. W północno-wschodniej części podobszaru zauważalna część terenu została zakwalifikowana jako nieużytki, zaś znajdujący się w ścisłym centrum dzielnicy obszar leśny został przypisany do grupy obszarów zurbanizowanych niezabudowanych. Niewielki obszar stanowi przestrzeń zagospodarowana na potrzeby specjalistycznych usług nierynkowych. Należą do nich: szkolnictwo (Szkoła Podstawowa nr 6), ochrona granic Państwa (Straż Graniczna), ochrona przeciwpożarowa (OSP Augustów-Lipowiec) oraz działalność organizacji pożytku publicznego (Fundacja Cordis).

Z użytecznego punktu widzenia szczególnie uderzający jest monofunkcyjny charakter dzielnicy, która stanowi głównie przeznaczenie mieszkaniowe. Bardzo ograniczony zakres mają obecne na terenie podobszaru usługi. Handel detaliczny reprezentuje kilka sklepów spożywczych, w tym „Market Lipowiec” oraz „Dorotka”, przy czym zakres pracy tego ostatniego jest dodatkowo ograniczony do godziny 16.00 w dni robocze. Na terenie podobszaru brak jest właściwie zorganizowanych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Podobnie sytuacja wygląda w zakresie przestrzeni publicznych. Na podobszarze rewitalizacji nie ma ani jednej ogólnodostępnej przestrzeni publicznej, która dawałaby szansę na pobudzenie procesów integracji jej mieszkańców. Namiastkę takiej przestrzeni pełni jedynie teren przy SP nr 6.

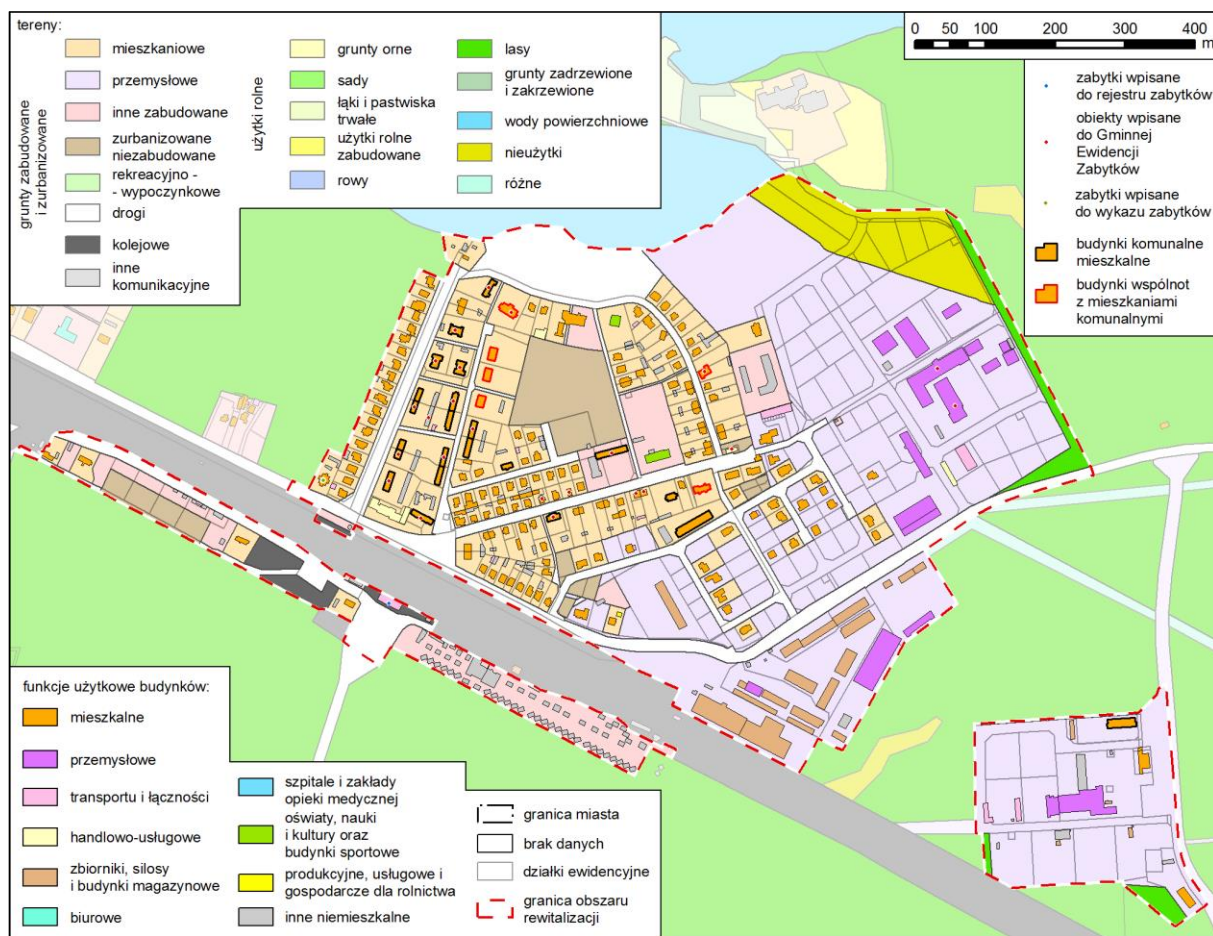
Na terenie Lipowca brak jest też podstawowych usług z zakresu kultury, co ze względu na izolowany charakter dzielnicy stanowi jeden z negatywnych elementów struktury funkcjonalnej obszaru. Ponowne wprowadzenie **w pewnej formie funkcji** kulturalnych powinno stać się jednym z elementów planowanej interwencji.

Negatywnym uwarunkowaniem z zakresu infrastruktury technicznej jest niezadawalająca jakość nawierzchni części dróg gminnych. Stan degradacji dróg służących w praktyce wyłącznie mieszkańcom obszaru jest na tyle zaawansowany, że znacząca poprawa stanu tej części infrastruktury powinna być jednym z elementów planowanych działań w wymiarze techniczno-materialnym.

Elementem typowo poprzemysłowym, którego zagospodarowanie należy rozważyć w kontekście planowanych działań rewitalizacyjnych w dłuższej perspektywie, jest kierunek zagospodarowania obszaru d. tartaku z obiektami kubaturowymi, w tym zabytkowymi halami

przemysłowymi. Zabytkowe obiekty po d. tartaku mogą stanowić podstawę np. do rozwoju usług konferencyjnych. Ośrodek konferencyjny zlokalizowany w postindustrialnych wnętrzach zabudowań d. tartaku mógłby pełnić ważną funkcję w kontekście uzupełnienia funkcji kompleksu Amber Bay. Oba mają kluczowe znaczenie z punktu widzenia zjawisk degradacji zachodzących na terenie podobszaru w sferze gospodarczej i społecznej. Zarówno d. tartak, jak i hotel stanowiły miejsce pracy dla znacznej części mieszkańców Lipowca. Ożywienie lokalnego rynku pracy związane np. z adaptacją budynków b. tartaku na centrum konferencyjne bez wątpienia przyczyniłoby się do zapewnienia trwałości planowanych działań rewitalizacyjnych.

Bardzo podobne wyzwanie stoi przed terenem tzw. Silikatów, który w uzupełnieniu do głównego obszaru Lipowca może zostać przeznaczony zarówno pod wielorodzinną zabudowę mieszkaniową, funkcje hotelowe lub inne.

Rysunek 2.5.1. Użytkowanie terenu podobszaru rewitalizacji Lipowiec w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie EGİB.

2.5.3. Problemy mieszkalnictwa

Obszar Lipowca prezentuje bardzo czytelny układ urbanistyczny, w którym można wyróżnić kilka pomniejszych części. Najstarszą strefę podobszaru rewitalizacji stanowi układ historycznego osiedla robotniczego wybudowanego w okresie dwudziestolecia międzywojennego i podlegającego ochronie konserwatorskiej. Jego założenia są nadal czytelne w strukturze Lipowca i wiążą się z zabudową wielorodzinną ulic: Leśnej, Robotniczej oraz znacznie bardziej przekształconym zespołem zabudowy jednorodzinnej w ciągu ulic Tartacznej i Klubowej, z których ta pierwsza stanowi główną oś kompozycyjną całego założenia urbanistycznego i prowadzi w kierunku zabudowań przemysłowych d. tartaku. Układ ten w późniejszym okresie został uzupełniony o trzy budynki wielorodzinne przy wschodniej części ul. Robotniczej.

Wschodnią granicę zabudowy mieszkaniowej stanowi zabudowa jednorodzinna ulicy Jeziornej pochodząca, z niewielkimi wyjątkami, z okresu pierwszego ćwierćwiecza po II wojnie światowej. Granicę zachodnią stanowi zwarta linia również zabudowy jednorodzinnej z lat 1945-1970 wzdłuż ulicy Leśnej. Układ ten dopełniają pojedyncze budynki wielorodzinne: przedwojenny przy ul. Klubowej oraz powojenny przy ul. Świerkowej. Południowo-wschodnia część obszaru to najmlodsza zabudowa związana z zagospodarowywaniem terenów przemysłowych.

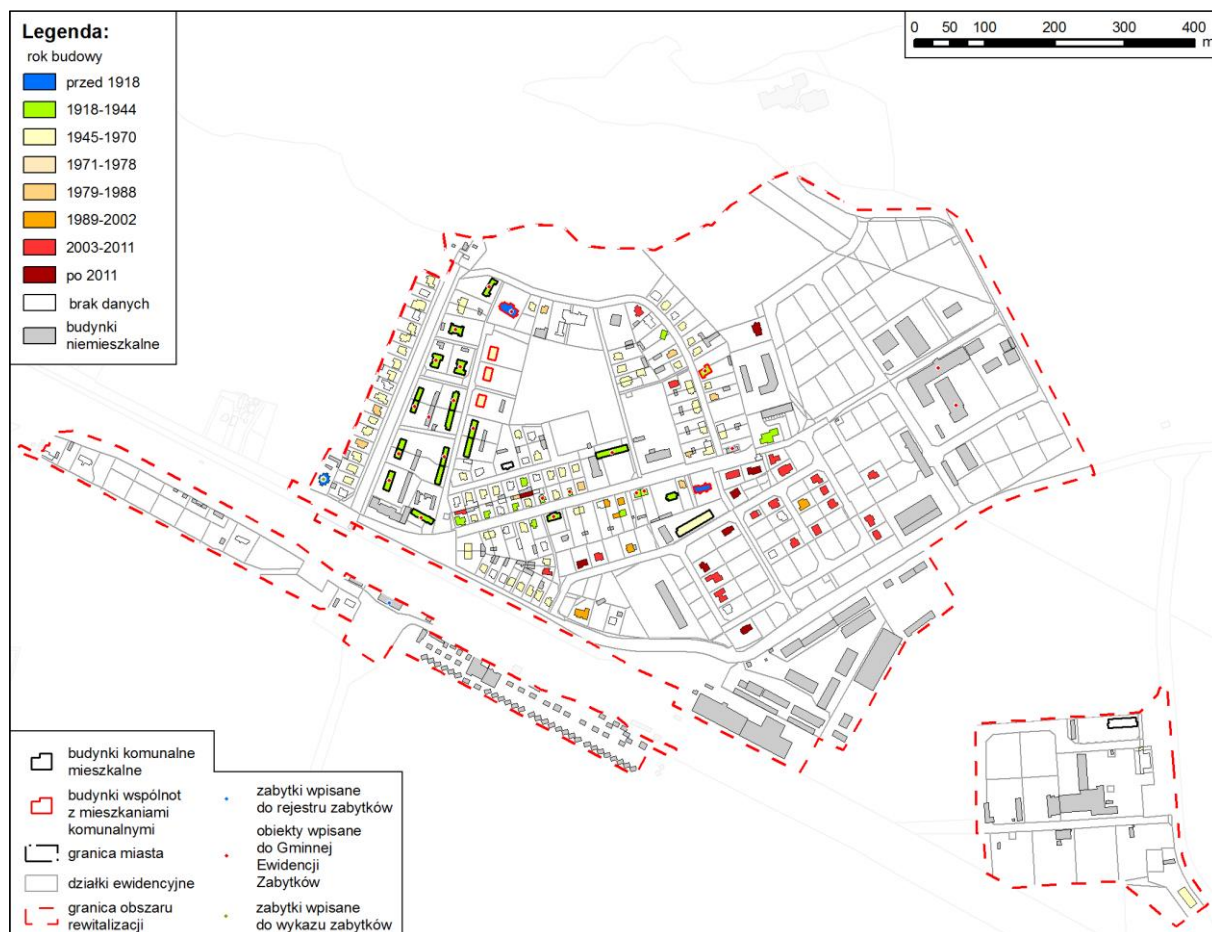
Do podobszaru rewitalizacji Lipowiec, na potrzeby analizy, przyłączono dodatkowo dwa izolowane obszary, w których zabudowa mieszkaniowa to pojedyncze budynki jednorodzinne (ul. Kolejowa) oraz wielorodzinne (ul. Turystyczna - Silikaty). W obu przypadkach była to zabudowa z lat 1945-1970.

Zasób mieszkaniowy w znaczącej części stanowi własność komunalną. W tej grupie własnościowej budynków dominują obiekty zabytkowe. Ponadto zauważalna część zasobu przypada na budynki wspólnot mieszkaniowych, w których miasto posiada lokale komunalne.

Niekorzystnym uwarunkowaniem zakresu infrastruktury technicznej, silnie związanej z mieszkalnictwem na Lipowcu, jest brak miejskiego ogrzewania sieciowego. Magistrala ciepłownicza obsługuje jednak budynki mieszkalne graniczącej z Lipowcem od zachodu jednostki Nadleśnictwo, co potencjalnie umożliwia jej rozszerzenie również na tereny Lipowca. Zwarty charakter zabudowy Lipowca oraz obecność względnie licznej grupy budynków wielorodzinnych sprawiają, że potencjalny efekt ekologiczny takich działań, wynikający z likwidacji niskiej emisji, może być znaczący. Modernizacja mieszkaniowego zasobu komunalnego Lipowca w ramach procesów jego rewitalizacji powinna uwzględniać działania mające na celu ograniczenie niskiej emisji w tym m.in. poprzez zapewnienie dostępu do alternatywnych do paliw stałych źródeł ogrzewania.

Negatywnym zjawiskiem z zakresu gospodarowania zasobem mieszkaniowym jest w przypadku Lipowca poziom zaległości czynszowych w lokalach komunalnych. Na obszar ten przypada 167 tys. zł zaległości. Planowane działania powinny uwzględniać również i ten element degradacji obszaru i proponować instrumenty wsparcia dla rodzin z zaległościami płatniczymi.

Rysunek 2.5.3. Wiek budynków mieszkalnych podobszaru rewitalizacji Lipowiec w 2015 r.

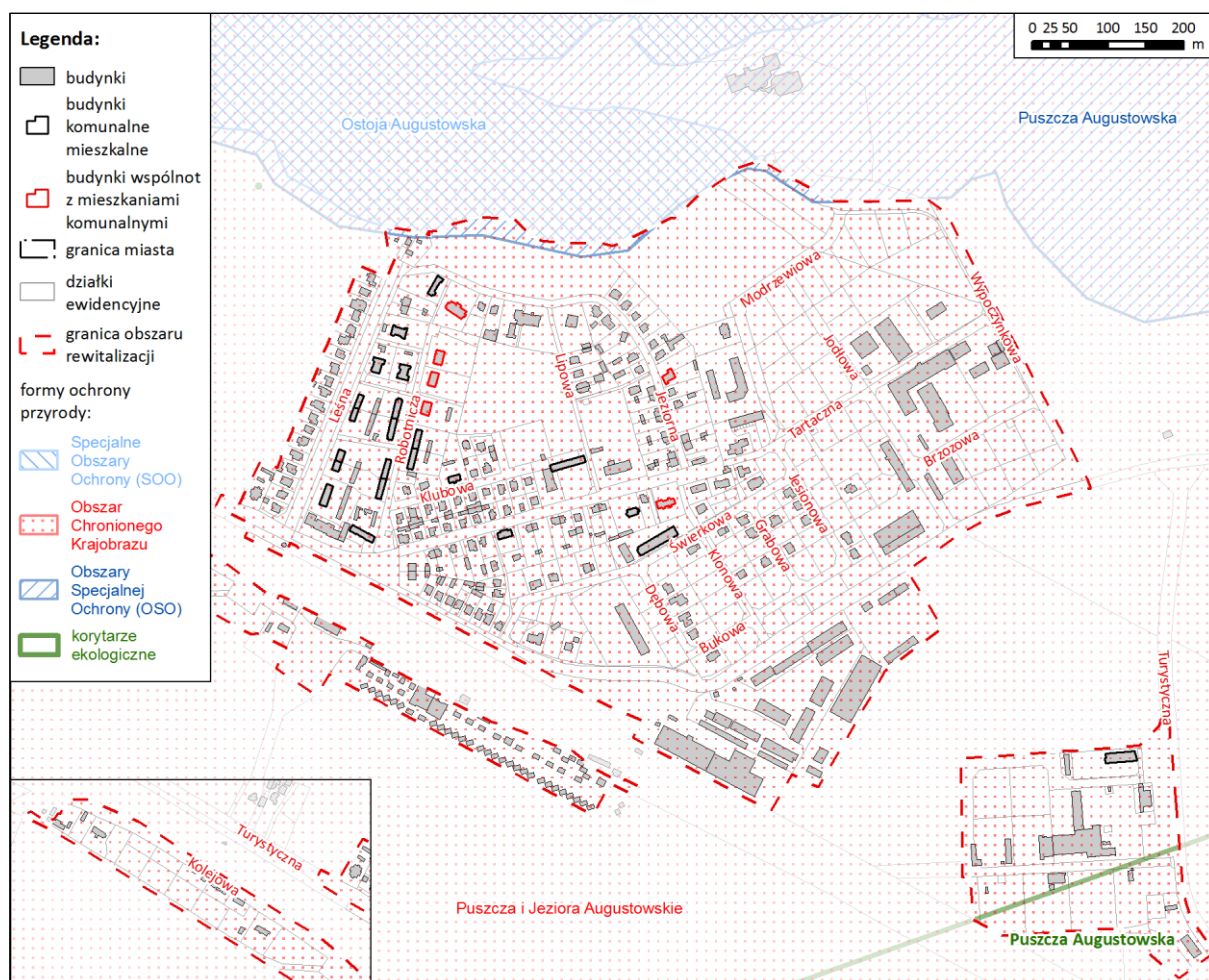
Źródło: opracowanie własne na podstawie EGİB.

2.5.4. Uwarunkowania środowiska przyrodniczego

Na terenie podobszaru rewitalizacji Lipowiec obecne są cztery obszarowe formy ochrony przyrody. Całość podobszaru objęta jest ochroną w ramach Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszcza i Jeziora Augustowskie. Pozostałymi formami ochrony, są:

- Obejmujące bardzo niewielkie fragmenty podobszaru w bezpośredniej bliskości jego linii brzegowej tzw. obszary Natura 2000 tj. Specjalny Obszar Ochrony Ostoja Augustowska i Obszar Specjalnej Ochrony Puszcza Augustowska.
- Korytarz ekologiczny Puszcza Augustowska przebiegający przez izolowany teren tzw. Silikatów.

Obecność wymienionych, cennych przyrodniczo obszarów stanowi o potencjale podobszaru stwarzając dogodne warunki nie tylko do rekreacji i spędzania czasu wolnego przez jego mieszkańców, ale również rozwoju usług turystycznych i funkcji mieszkalnych.

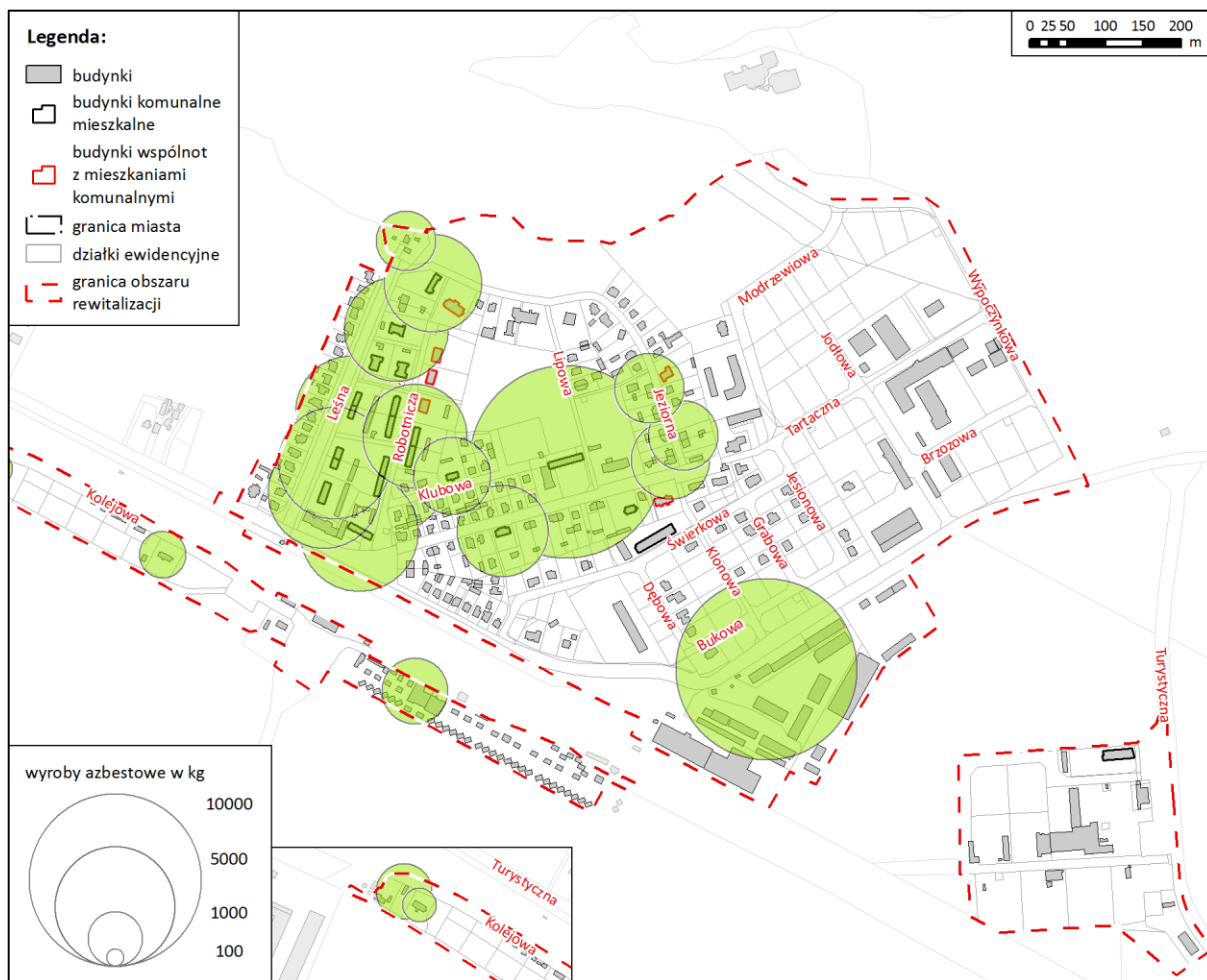

Rysunek 2.5.4. Formy ochrony przyrody na podobszarze rewitalizacji Lipowiec w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ oraz EGiB.

Drugim spośród analizowanych uwarunkowań środowiskowych podobszaru Lipowiec było rozmieszczenie wyrobów zawierających azbest. Zjawisko to na podobszarze rewitalizacji Lipowiec występuje w dużej skali i dotyczy przede wszystkim komunalnej zabudowy mieszkaniowej. W szczególności dotyczy to zwartego obszaru z drewnianymi budynkami mieszkalnymi d. baraków robotniczych zlokalizowany w zachodniej części Lipowca. Co istotne, część z występujących na Lipowcu materiałów zawierających azbest (ul. Klubowa, Jeziorna) zlokalizowana jest w bezpośrednim sąsiedztwie Szkoły Podstawowej nr 6, co należy uznać za stan daleki od pożądanego. W 2015 r. na 1 mieszkańca podobszaru przypadało aż 65 kg wyrobów azbestowych, co w porównaniu do skali ogólnomiejskiej wynoszącej 28 kg jest wynikiem wyjątkowo wysokim, bo odpowiadającym poziomowi 232% wartości tego wskaźnika.

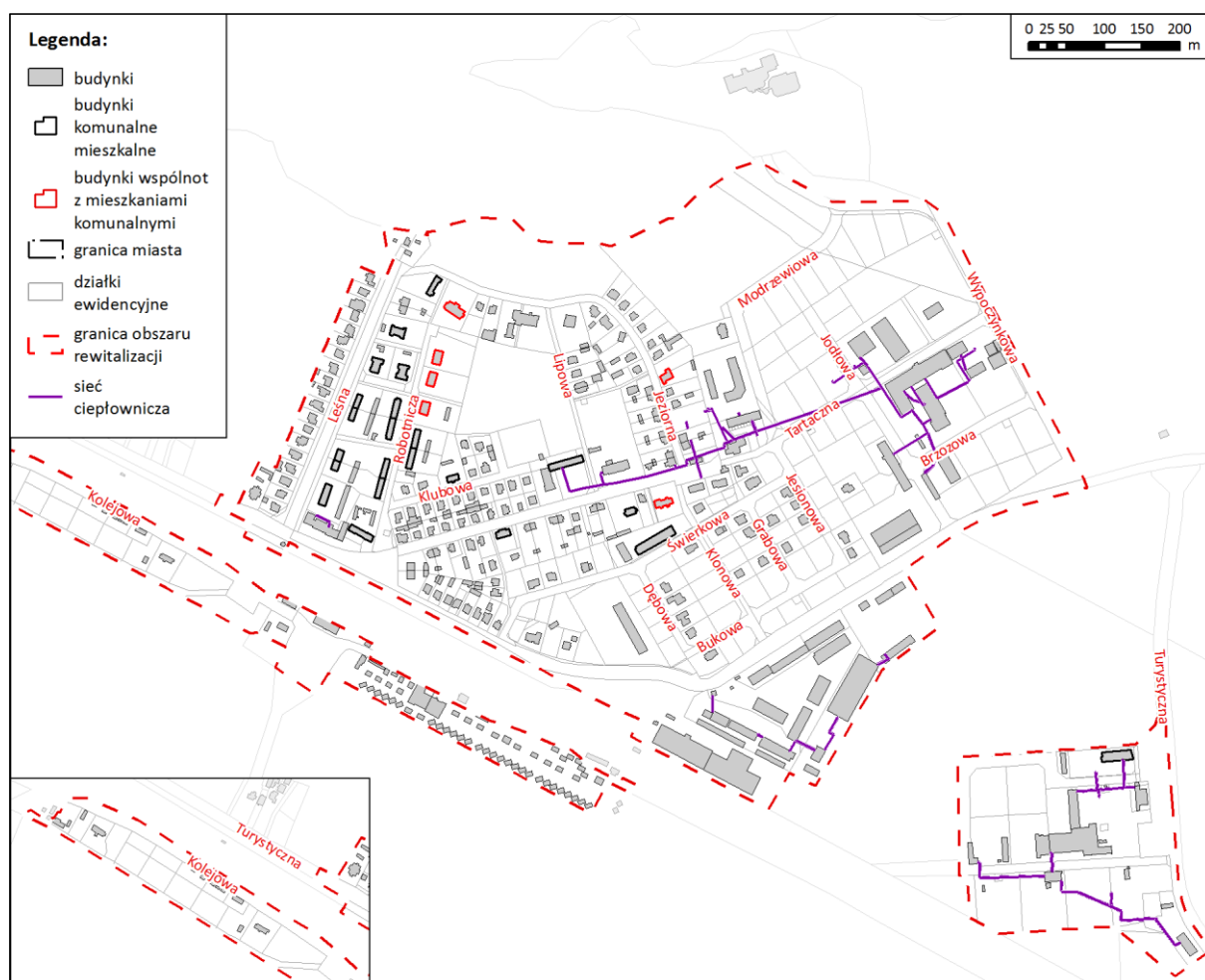
Rysunek 2.5.5. Wyroby zawierające azbest na podobszarze rewitalizacji Lipowiec w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Augustowie oraz EGİB.

2.5.5. Infrastruktura sieciowa

Znaczącym zagadnieniem z zakresu infrastruktury sieciowej na podobszarze Lipowiec są kwestie związane z przebiegiem sieci ciepłowniczej. Na terenie podobszaru funkcjonują dwie lokalne ciepłownie na olej opałowy, których operatorem jest MPEC Giga. Jedna na terenie ścisłego Lipowca, druga na obszarze tzw. Silikatów. Do pierwszej z wymienionych w 2015 r. podłączone były pojedyncze jednorodzinne budynki mieszkalne przy ul. Tartacznej i Jeziornej, budynki SP nr 6, i OSP, jak również komunalny budynek wielorodzinny przy ul. Klubowej. Na obszarze tzw. Silikatów do lokalnej sieci ciepłowniczej podłączone były wszystkie trzy wielorodzinne budynki mieszkalne.

Splot okoliczności polegających na bardzo wysokich, bo przekraczających 100 zł netto na 1 GJ dostarczonego ciepła⁹, cenach ciepła z ciepłowni olejowej w połączeniu z wyjątkowo niską efektywnością energetyczną drewnianego, parterowego budynku wielorodzinnego przy ul. Klubowej zaowocował wyjątkowo wysokimi zaległościami czynszowymi rodzin zamieszkujących ten budynek.

Rysunek 2.5.6. Sieć ciepłownicza na podobszarze rewitalizacji Lipowiec w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Augustowie oraz EGiB.

⁹ Załącznik nr 2 do Decyzji Nr OLB-4210-29(12)/2014/2015/343/XII/AGO Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 10 lutego 2015 r. w sprawie zatwierdzenia taryfy dla ciepła Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej „GIGA” Sp. z o.o. z siedzibą w Augustowie.

2.5.6. Przyczyny degradacji

Podobszar rewitalizacji Lipowiec charakteryzuje się występowaniem stanu kryzysowego w sferze społecznej oraz dwóch spośród czterech pozostałych analizowanych w diagnozie wymiarów procesów degradacji, tj. technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Należy podkreślić, że analizowane w tych grupach zjawisk wskaźniki odnotowały w decydującej większości najwyższą intensywność zjawisk kryzysowych. Procesy degradacji Lipowca można zatem określić jako bardzo złożone w skali całego miasta. Przekroczenia wartości przyjętych jako stan kryzysowy stwierdzono w przypadku 12 spośród 16 analizowanych wskaźników podstawowych (25 z 35 wskaźników cząstkowych). W przypadku tego podobszaru w ramach przeprowadzonej analizy ilościowej brak było natomiast przesłanek do stwierdzenia zjawisk kryzysowych w wymiarach: środowiskowym oraz gospodarczym.

Sfera społeczna

W przeprowadzonej analizie obszar Lipowca wykazuje znaczące przekroczenie wartości średniej dla miasta w 6 spośród 8 analizowanych zjawisk w sferze społecznej. Dwa z tych wskaźników przekraczały wartość przeciętną ponad dwukrotnie. Kolejne trzy natomiast mieściły się w przedziale 150%-200% wartości ogólnomiejskiej. Tylko jedno z tych zjawisk uplasowało się w grupie o niższej intensywności, tj. przedziale 125%-150% wartości dla miasta. Podobnie przedstawiała się sytuacja na poziomie wskaźników cząstkowych wykorzystanych do obliczenia wskaźników syntetycznych. Dziewięć spośród ogólnej liczby 29 wskaźników ze sfery społecznej odpowiadało za najwyższy poziom koncentracji negatywnych zjawisk, kolejnych dziewięć za poziom wysoki, a trzy za zauważalny.

Dwa spośród analizowanych wskaźników odnoszących się do zjawisk społecznych osiągnęły w przypadku Lipowca bardzo duży poziom intensywności. Były to:

- Kryzys w rodzinach.
- Problemy alkoholowe.

We wszystkich spośród wymienionych wartość wskaźnika obliczona dla całego miasta została przekroczona ponad dwukrotnie. Jednocześnie, w przypadku wskaźnika syntetycznego kryzysu w rodzinach, sytuacja ta dotyczy wskaźnika, do budowy którego wykorzystano odpowiednio pięć wskaźników cząstkowych.

Wysoki poziom koncentracji negatywnych zjawisk społecznych zidentyfikowano w przypadku trzech kolejnych wskaźników:

- Bezrobocie.
- Wskaźnika syntetycznego korzystania z zasiłków pomocy społecznej.
- Wskaźnika syntetycznego problemów związanych z edukacją dzieci i młodzieży.

Względnie najniższe natężenie zjawisk kryzysowych oddających problemy podobszaru odnotowano w zakresie stanu zdrowia mieszkańców oraz osób bezrobotnych z najniższym wykształceniem.

Bardzo charakterystyczny jest w przypadku Lipowca profil problemów związanych z bezrobociem. Najwyższe wartości, ponad dwukrotnie przekraczające wartości dla całego miasta, charakteryzują następujące grupy osób bezrobotnych:

- Długotrwale bezrobotne.
- Powyżej 50 roku życia.
- Bez kwalifikacji zawodowych.

Taki profil problematyki bezrobocia na terenie Lipowca stanowi, z punktu widzenia procesów rewitalizacji, ogromne wyzwanie. Nie ulega wątpliwości, że jest on pochodną przemysłowego, proletariackiego charakteru dzielnicy. Aktywizacja osób po 50 roku życia, pozostających bez pracy przez dłuższy czas oraz nieposiadających kwalifikacji zawodowych, należy do najtrudniejszych działań związanych z interwencjami na rynku pracy.

Problemy wynikające z zapaści na lokalnym rynku pracy przyczyniają się do bardzo wysokiego poziomu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu. Wszystko to razem prowadzi w konsekwencji do zaawansowanych procesów kryzysowych w rodzinach, w tym w szczególności:

- Najwyższego w skali miasta poziomu przemocy w rodzinach – 377% wartości dla Augustowa.
- Wysokiego wskaźnika dzieci w pieczy zastępczej.
- Bardzo wysokiego poziomu bezrobocia wśród samotnych rodziców wychowujących niepełnoletnie dzieci.

Jedynymi zjawiskami, których natężenie nie pozwala na ich identyfikację jako kryzysowych były w przypadku Lipowca:

- Procesy starzenia się społeczeństwa.
- Poziom dochodów mieszkańców (PIT na 1 podatnika).
- Aktywność obywatelska.
- Poziom przestępczości.

Elementy te, jakkolwiek w części wynikają z napływu na obszar Lipowca nowych mieszkańców z augustowskiej klasy średniej, stanowią potencjał, który powinien być uwzględniony w ramach planowanej interwencji. W szczególności na uwagę zasługują: korzystna struktura demograficzna, względnie młody charakter części zasobu mieszkaniowego, wysoki, jak na obszary zdegradowane w mieście, poziom aktywności obywatelskiej, czy korzystny poziom bezpieczeństwa.

Sfera środowiskowa

W przypadku podobszaru Lipowiec głównymi negatywnymi zjawiskami natury środowiskowej były:

- Kwestia niskiej emisji.
- Obecność wyrobów zawierających azbest.

Ostatnia z wymienionych kwestii znalazła swoje odbicie w dyskusji w trakcie spotkania konsultacyjnego na Podobszarze Lipowiec dotyczącego projektu GPR. Występowanie wyrobów zawierających azbest w dużej mierze dotyczy drewnianych budynków wielorodzinnych znajdujących się w zasobie komunalnym.

Sfera gospodarcza

W przypadku podobszaru Lipowiec nie stwierdzono występowania stanu kryzysu w zakresie zjawisk gospodarczych. Niemniej jednak na jego obszarze występuje niski poziom przedsiębiorczości. Ze względu na brak występowania innych negatywnych zjawisk w myśl przyjętej metodologii nie uznano tego faktu za podstawę do stwierdzenia stanu kryzysu.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej najbardziej zauważalnymi problemami są:

- Niska dostępność do podstawowych typów usług.
- Brak urządzonych przestrzeni publicznych.

Pełniący funkcje przestrzeni publicznej teren przy SP nr 6 jest w skali całego podobszaru dalece niewystarczający.

- Brak dostępu do alternatywnych do wyjątkowo drogiego, lokalnego, olejowego źródła ciepła, sieciowych źródeł ogrzewania (np. gaz sieciowy, podstawowa sieć c.o. MPEC). Brak alternatyw np. w postaci sieci gazowniczej, w dużej mierze skazuje dużą część mieszkańców Lipowca na korzystanie z niskosprawnych, indywidualnych źródeł ciepła.

Sfera techniczna

Drugim z wymiarów procesów degradacji, w którym szczególnie wyraźnie zarysowywała się koncentracja negatywnych zjawisk, była w przypadku Lipowca grupa zjawisk technicznych. Wszystkie przypisane tej sferze wskaźniki znalazły się w przedziałach o najwyższych w skali miasta wartościach. Dotyczyło to zarówno udziału budynków najstarszych w ogóle zabudowy, jak i udziału podobszaru w zaległościach czynszowych. Ponadto peryferyjnie położony Lipowiec odpowiadał za drugie po Centrum I nagromadzenie potencjałów i problemów związanych z występowaniem dziedzictwa kulturowego¹⁰. Modernizacja zabytkowego zasobu mieszkaniowego przy zachowaniu jego wartości historyczno-urbanistycznej jest jednym z głównych wyzwań procesów rewitalizacji obszaru. Ze względu na zakres i silnie inwestycyjny charakter takiej interwencji oraz dostępność źródeł ich finansowania tego rodzaju działania nie zostały zaplanowane na okres realizacji niniejszego programu.

---

¹⁰ Wynikających m.in. z drewna jako głównego materiału, z którego zbudowane są zabytkowe budynki mieszkalne, czy przemysłowego charakteru hal produkcyjnych po b. zakładach przemysłu drzewnego.

2.5.7. Lokalne potencjały obszaru

Jednostka Lipowiec jest najbardziej izolowaną spośród jednostek wchodzących w obszar zdegradowany miasta Augustów. Jednocześnie z obszarem tym wiąże się dość pokaźna grupa lokalnych potencjałów, których właściwe wykorzystanie będzie warunkiem do osiągnięcia odpowiednio wysokiej trwałości planowanego procesu rewitalizacji. Są to:

1. Względnie wysoka aktywność lokalnej społeczności i silne więzi społeczne. Izolacja obszaru sprawia, że mieszkańcy się jednoczą w sprawach dla nich ważnych. W lepszej organizacji pomaga im to, że dobrze się znają. Mieszkańcy są aktywni, co potwierdza wskaźnik frekwencji wyborczej, udział w konsultacjach społecznych oraz wyniki głosowania w Budżecie Obywatelskim 2016.
2. Napływ nowych mieszkańców wraz ze zmianą funkcji przemysłowych dzielnicy na funkcję mieszkaniową.
3. Prężnie działające instytucje publiczne i organizacje pozarządowe, w tym m.in.:
  - a. Fundacja Cordis.
  - b. Straż Graniczna.
  - c. OSP Lipowiec.
4. Dobra lokalizacja względem:
  - a. Elementów infrastruktury komunikacyjnej, w tym:
    - i. Stacji kolejowej Augustów.
    - ii. Przystanków komunikacji miejskiej.
    - iii. Sytemu tras rowerowych Green Velo oraz szlaków turystycznych.
  - b. Jeziora Białego.
  - c. Obszarów Puszczy Augustowskiej.
  - d. Rozprężni gazu ziemnego przy zakładach przemysłu tytoniowego BAT.
  - e. Szkoły podstawowej (SP nr 6).
5. Duże obszary poprzemysłowe po b. zakładach przemysłu drzewnego oraz przemysłu materiałów budowlanych – tzw. Silikatach.
6. Centralnie położony, zaniedbany obszar zielony w centrum podobszaru o dużym potencjale do zrównoważonego zagospodarowania w kierunku wielofunkcyjnej przestrzeni publicznej.
7. Dość młoda struktura wieku mieszkańców.
8. Duży potencjał dziedzictwa kulturalno-materialnego obszaru –druga co do ilości liczba obiektów objętych ochroną konserwatorską spośród wszystkich jednostek w mieście(24), w tym układ osiedla robotniczego.
9. Cenne architektonicznie, zdegradowane obiekty kubaturowe, w tym objęte ochroną konserwatorską: hale przemysłowe d. tartaku, tzw. Klub Tartak, **budynek dworca kolejowego** oraz wieża ciśnień, które mogą być wykorzystane np. na cele usług nieuciążliwych, usług społecznych, kulturalnych i in.

10. Duży, zwarty zasób budynków i lokali komunalnych.

2.5.8. Rekomendacje

Nie ulega wątpliwości, że obszar dzielnicy Lipowiec kryje w sobie największy potencjał w zakresie działań rewitalizacyjnych spośród wszystkich obszarów zdegradowanych zidentyfikowanych na terenie całego miasta. Dziedzictwo kulturowe tego obszaru, w tym czytelny i dość dobrze zachowany układ urbanistyczny, zwarty oraz izolowany charakter zabudowy, proletariacka przeszłość oraz duże możliwości aktywizacji gospodarczej dzielnicy sprawiają, że planowane działania bardzo dobrze wpisują się w jeden z głównych nurtów rewitalizacji, jakim jest wsparcie przekształceń dawnych dzielnic robotniczych.

Samorzutnie przebiegające procesy zmiany sytuacji dzielnicy, polegające na zagospodarowywaniu terenów przemysłowych na cele budownictwa jednorodzinne, powodują w pewnym stopniu zaburzenie klarowności obrazu zjawisk kryzysowych. Mimo tego jednostka Lipowiec osiągnęła w przeprowadzonej analizie jeden z najwyższych poziomów degradacji spośród wszystkich wyznaczonych jednostek. Te same procesy powodują jednocześnie postępującą polaryzację dzielnicy.

Planowane procesy rewitalizacji Lipowca wpisują się również bardzo mocno w kontekst strategiczny związany z kierunkami rozwoju całego Augustowa. Z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju miasta zagospodarowanie terenów przemysłowych po d. tartaku jest daleko bardziej efektywnym rozwiązaniem niż kontynuowanie rozproszonej zabudowy jednorodzinnej w kierunku zachodnim. Decydują o tym:

1. Zwarty charakter zabudowy.
2. Możliwość wyposażenia obszaru w część niezbędnej, brakującej infrastruktury, np. sieć gazowniczą.
3. Wysokie walory środowiska przyrodniczego – bliskość lasu i Jeziora Białego Augustowskiego.
4. Możliwość zagospodarowania hal po tartaku na cele gospodarcze, kulturalne lub inne.

Rozwój Augustowa w tym kierunku, w odróżnieniu od mniej lub bardziej bezładnego urbanizowania terenów rolniczych we wschodniej części miasta, dobrze wpisuje się w ideę miasta zwartego (kompaktowego). Wykorzystanie procesów rewitalizacji w kontekście tak zarysowanego przeorientowania kierunków polityki przestrzennej Augustowa oraz procesów rozwoju Lipowca będzie dodatkowo znacząco zwiększać prawdopodobieństwo wystąpienia efektów synergii.

Do głównych kierunków działań rewitalizacyjnych na terenie Lipowca można zaliczyć:

1. Aktywizację dzieci i młodzieży poprzez:
  - a. Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i promocję aktywności sportowej,
  - b. Wsparcie rozwiązywania problemów edukacyjnych.
2. Wsparcie rodzin z osobami z problemami alkoholowymi.
3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
4. Wsparcie rodziców samotnie wychowujących dzieci.

5. Aktywizacja kobiet na rynku pracy.
6. Zagospodarowanie przestrzeni półpublicznych.
7. Stworzenie ogólnodostępnej przestrzeni publicznej, w tym uporządkowanie terenu zagajnika w centrum podobszaru oraz terenu nad Jeziorem Białym Augustowskim.
8. Odtworzenie funkcji kulturalnych.
9. Działania z zakresu infrastruktury technicznej:
  - a. Polepszenie jakości dróg wewnętrznych obszaru wraz z infrastrukturą poprawiającą bezpieczeństwo (m.in. oświetlenie).
  - b. Podłączenie obszaru do miejskiej sieci ciepłowniczej.

W celu osiągnięcia trwałych zmian, powyższe działania muszą zostać wsparte poprzez zagospodarowanie terenów poprzemysłowych z zabudową kubaturową w obszarach:

- Byłego tartaku.
- Tzw. Silikatów.
- Obszaru pokolejowego – budynek dworca kolejowego wraz z obszarem przyległym, wieża ciśnień.

We wszystkich przypadkach najbardziej pożądanym kierunkiem przekształceń byłoby maksymalne zaangażowanie w te procesy kapitału prywatnego.

Tabela 2.5.1. Przyczyny degradacji podobszaru rewitalizacji Lipowiec.

Wskaźnik		Wartość wskaźnika	Wartość wskaźnika dla miasta	% wartości dla miasta		Grupy zjawisk (wymiar / sfery analizy)
1 Wskaźnik syntetyczny korzystania z zasiłków pomocy społecznej	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z MOPS na 1 tys. mieszkańców	62,8	35,3	177,8	199,0	Zjawiska społeczne
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z MOPS z powodu ubóstwa na 1 tys. mieszkańców	40,7	24,9	163,1		
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z MOPS z powodu bezrobocia na 1 tys. mieszkańców	61,0	23,8	256,2		
2 Wskaźnik syntetyczny problemów związanych ze stanem zdrowia	Liczba klientów MOPS w Augustowie korzystających z zasiłków ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 1 tys. mieszkańców	28,3	17,4	162,6	142,8	
	Liczba klientów MOPS w Augustowie korzystających z zasiłków ze względu na niepełnosprawność na 1 tys. mieszkańców	7,1	5,2	136,6		
	Liczba osób korzystających z zasiłków pielęgnacyjnych na 1 tys. mieszkańców	32,1	24,9	129,2		
3 Wskaźnik syntetyczny kryzysu w rodzinach	Liczba niebieskich kart na 1 tys. mieszkańców	11,5	3,0	376,7	252,4	
	Osoby otrzymujące świadczeń alimentacyjne na 1 tys. mieszkańców	14,4	7,5	192,8		
	Osoby otrzymujące zasiłek z MOPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1 tys. mieszkańców	7,1	4,2	168,4		
	Liczba dzieci w pieczy zastępczej oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych według obszaru pochodzenia na 1 tys. mieszkańców	6,5	2,5	263,4		
	Osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	26,1	10,0	260,7		
4 Wskaźnik syntetyczny problemów związanych z bezrobociem	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	18,3	10,1	181,3	199,0	
	Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym na 100 osób bezrobotnych	77,8	52,7	147,7		
	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	6,4	3,2	202,0		
	Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	7,8	2,5	309,5		
	Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	4,1	2,1	198,0		
	Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,0	1,2	163,8		
	Liczba bezrobotnych kobiet, które nie wróciły do pracy po urodzeniu dziecka na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	21,8	11,6	186,8		
	Udział długotrwale bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	13,2	6,5	203,1		
5 Wskaźnik syntetyczny problemów związanych z bezpieczeństwem	Liczba przestępstw na 1 tys. mieszkańców	4,5	7,0	64,4	51,4	
	Liczba przestępstw kryminalnych na 1 tys. mieszkańców	4,2	6,6	64,6		
	Liczba przestępstw przeciwko mieniu na 1 tys. mieszkańców	3,1	3,1	97,6		

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

Wskaźnik		Wartość wskaźnika	Wartość wskaźnika dla miasta	% wartości dla miasta		Grupy zjawisk (wymiary / sfery analizy)
	Liczba wykroczeń przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości (Art. 43' ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości) zakończonych przyjęciem mandatu na 1 tys. mieszkańców	1,1	20,5	10,5		
	Liczba wykroczeń ogółem zakończonych przyjęciem mandatu, bez wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (Art. 84 – 103a Kodeksu Wykroczeń) na 1 tys. mieszkańców	4,1	10,1	19,8		
6 Wskaźnik syntetyczny aktywności obywatelskie	Absencja wyborcza w I turze Wyborów Prezydenta RP 2015 w %	52,7	53,1	99,3	97,9	
	Absencja wyborcza w Wyborach samorządowych 2014 – I turze wyborów Burmistrza w %	51,2	53,0	96,6		
<u>7 Średnia roczna liczba wniosków skierowanych w latach 2010-2014 do MKRPA w Augustowie na 1 tys. mieszkańców</u>		<u>15,0</u>	6,3	<u>237,8</u>		
8 Wskaźnik syntetyczny problemów edukacyjnych dzieci i młodzieży	Średni wynik egzaminu państwowego w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2013/2014 w %	63,2	66,5	95,1	159,4	
	Średni wynik egzaminu państwowego w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2013/2014 w % - wskaźnik odwrócony		-	105,2		
	<u>Liczba uczniów drugorocznych w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach szkolnych 2011/2012-2013/2014 na 1 tys. dzieci i młodzieży w wieku 7-15 lat</u>	<u>6,3</u>	3,0	<u>213,5</u>		
9 Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności		19,3	19,5	99,1		Zjawiska gospodarcze
10 Liczba firm zarejestrowanych w REGON na 1 tys. mieszkańców	Liczba firm zarejestrowanych w REGON na 1 tys. mieszkańców	6,7	11,2	59,9		
	Liczba firm zarejestrowanych w REGON na 1 tys. mieszkańców – wskaźnik odwrócony			166,8		
11 Wartość podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) w zł na 1 podatnika	Wartość podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) w zł na 1 podatnika.	2478,4	2386,7	103,9		
	Wartość podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) w zł na 1 podatnika. – wskaźnik odwrócony	-	-	96,3		
<u>12 Udział liczby osób mieszkających w budynkach niepodłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej w ludności ogółem</u>		<u>100,0</u>	49,1	<u>203,6</u>		Zjawiska przestrzenno-funkcjonalne
13 Wskaźnik syntetyczny dostępności do wybranych do usług i przestrzeni	Dostępność do przystanków komunikacji miejskiej	150	252	59,6	213,6	
	<u>Dostępność do usług finansowych</u>	-	-	<u>296,3</u>		
	<u>Dostępność do usług związanych z ochroną zdrowia</u>	-	-	<u>323,7</u>		
	Dostępność do urządzonych przestrzeni publicznych	332	565	58,7		
	<u>Dostępność do przedszkoli</u>	<u>1248</u>	415	<u>300,8</u>		
	<u>Dostępność placówek kultury</u>	<u>1543</u>	640	<u>241,3</u>		
	<u>Dostępność placówek pocztowych</u>	<u>1543</u>	718	<u>214,8</u>		
<u>14 Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945 w ogóle budynków mieszkalnych w %</u>		<u>18,8</u>	8,9	<u>212,4</u>		Zjawiska techniczne
<u>15 Potencjał dziedzictwa materialnego – udział jednostek w ogóle obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w %</u>		-	-	<u>22,4</u>		
16 Udział w zaległościach w opłatach czynszowych w lokalach komunalnych w %		<u>24</u>	-	<u>22,6</u>		

Źródło: opracowanie własne.

Legenda:

Bardzo duże natężenie problemu

Duże natężenie problemu

Zauważalne natężenie problemu

Ponadprzeciętne natężenie problemu nieprzekraczające 125% wartości dla miasta

Natężenie problemu poniżej wartości dla miasta

Zjawiska techniczne

– grupy zjawisk, w których zidentyfikowano stan kryzysowy

Wskaźnik odwrócony – matematyczna odwrotność wskaźnika znormalizowanego, dotyczy wskaźników pełniących rolę destymulant z punktu widzenia procesów degradacji.

2.6. Koszary

2.6.1. Struktura przestrzenno-funkcjonalna

Wewnętrzna struktura użytkowania terenu Koszar pozwala wyróżnić trzy główne podobszary o zupełnie odmiennym charakterze zagospodarowania. Pierwszym i największym z nich jest obszar pomiędzy al. Kardynała Wyszyńskiego a terenem zakładów BAT. Jest to obszar bardzo zróżnicowany, o nieco chaotycznym użytkowaniu terenu i bardzo dużym wymieszaniu wielorakich funkcji, które bezpośrednio ze sobą sąsiadują¹¹.

Obszar ten zawiera spory teren związany z funkcją sportową. Do terenów rekreacyjnych zaliczony został również teren Kościoła p. w. Matki Boskiej Częstochowskiej. Niewielką część tego podobszaru stanowi teren leśny, położony w bezpośredniej bliskości BAT. Funkcje przemysłowe związane są z obszarem przyległym do BAT oraz obszarem w południowo-zachodniej części podobszaru rewitalizacji. Bezpośrednie sąsiedztwo działalności produkcyjnej jest niewątpliwie czynnikiem wpływającym negatywnie na jakość życia części mieszkańców obszaru.

Pozostała część obszaru to swoisty mix funkcji magazynowo-składowych, przemysłowych i usługowych. Można na nim znaleźć zarówno funkcje edukacyjne związane ze szkolnictwem średnim, hospicjum, obiekty handlowe (market Arhelan), liczne obiekty biurowe, siedzibę spółek komunalnych: ATBS Kodrem Sp. z o.o. oraz Przedsiębiorstwo Transportowe „Necko” Sp. z o.o., przedszkole z oddziałami integracyjnymi, magazyny, składy itd.

Drugim, wyraźnie zarysowującym się podobszarem, jest teren rekreacyjny związany z Oficerskim Yacht Clubem R. P. Pacyfic, czyli najbardziej wartościowym, z punktu widzenia dziedzictwa materialnego, zespołem hotelowo-wypoczynkowym na terenie miasta położonym nad Jeziorem Białym Augustowskim.

Trzeci podobszar to spory teren leśny z pojedynczą zabudową mieszkaniową, jednorodzinną, określany jako Klonownica. Część budynków należy do zasobów komunalnych.

Część podobszarów drugiego i trzeciego stanowią tereny komunikacyjne związane z transportem drogowym oraz kolejowym (linia Suwałki-Białystok).

Dominującą klasą użytków terenu są inne obszary zabudowane, które zawierają w sobie m.in. tereny zabudowy mieszkaniowej. Stanowią one 30% ogółu powierzchni całego obszaru. Drugim pod względem wielkości typem użytkowania terenu są miejsca rekreacyjno-wypoczynkowe, które zajmują ¼ ogółu powierzchni. Udział na poziomie przekraczającym 10% ogółu powierzchni obszaru odnotowały jeszcze tereny leśne (16%) oraz przemysłowe (11%).

¹¹ Wymieszanie tych funkcji i ich wzajemne przenikanie bez wątpienia stanowiło wyzwanie dla osób opracowujących klasy użytków na potrzeby Ewidencji Gruntów i Użytków, które w efekcie końcowym większość tego obszaru zaklasyfikowały do „bezpiecznej” kategorii „inne tereny zabudowane”.

Rysunek 2.6.1. Użytkowanie terenu podobszaru rewitalizacji Koszary w 2015 r.

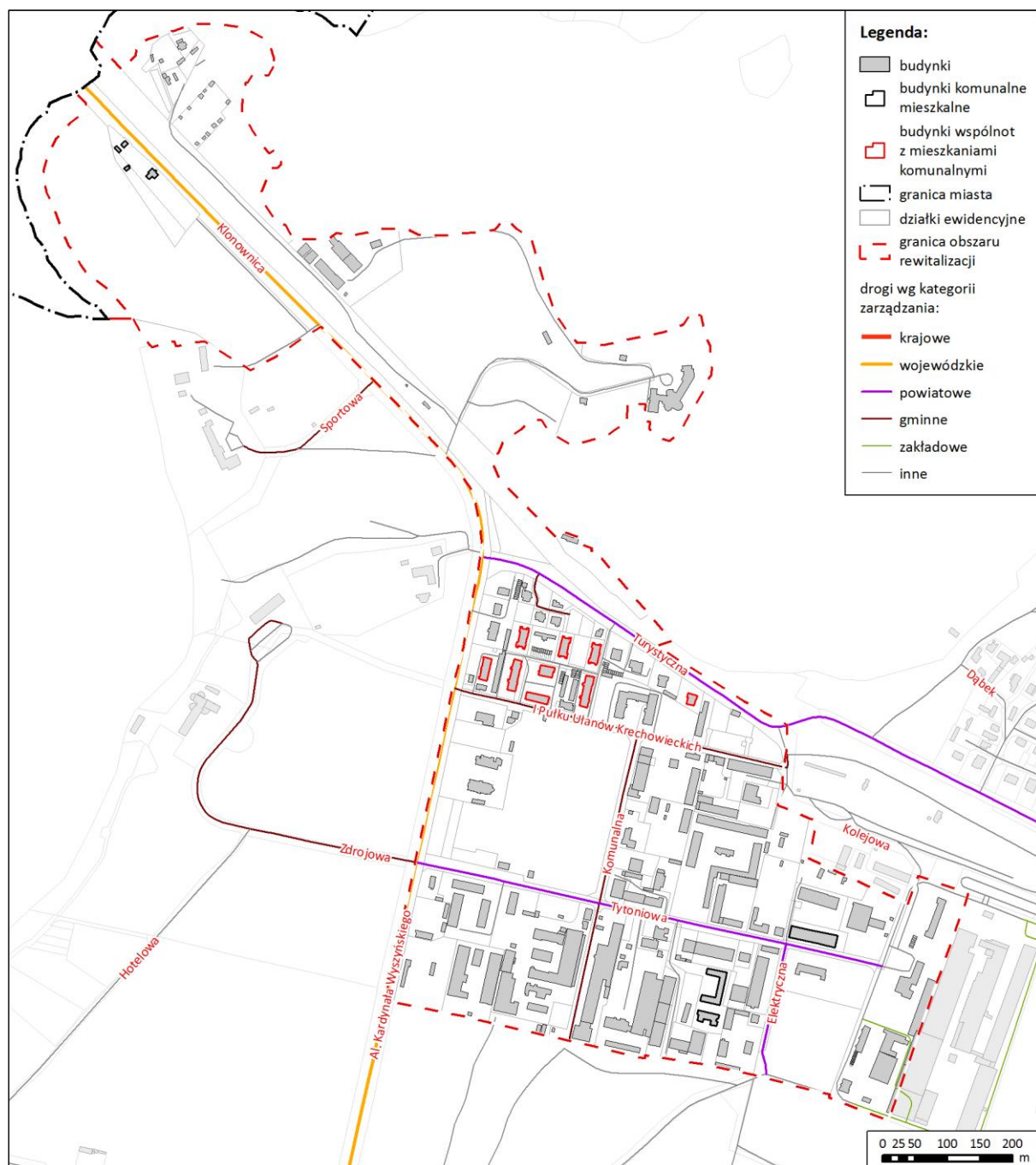
Źródło: opracowanie własne.

2.6.2. Układ komunikacyjny

Istotnym elementem struktury przestrzenno-funkcjonalnej podobszaru rewitalizacji Koszary są kwestie związane z jego układem komunikacyjnym. Ramy tego układu stanowią:

- W północnej części podobszaru droga wojewódzka 662 pełniąc rolę ważnej drogi o charakterze tranzytowym.
- W południowej części podobszaru drogi powiatowe wytyczające główne osie komunikacyjne tj. biegnące równolegle ulice: I Pułku Ułanów Krechowieckich, Turystyczna oraz Tytoniowa. Układ ten uzupełnia zarządzana przez Starostwo Powiatowe ul. Elektryczna oraz droga miejska - ulica Komunalna.

Poza wymienionymi na terenie podobszaru znajduje się również jedna droga miejska – Osiedle Polanica oraz szereg dróg zakładowych i wewnętrznych.

Rysunek 2.6.2. Układ komunikacyjny podobszaru rewitalizacji Koszary w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie EGİB.

2.6.3. Problemy mieszkalnictwa

Koszary z punktu widzenia zabudowy mieszkaniowej stanowią obszar bardzo specyficzny. W północnej części zawiera on w miarę zwarty teren zabudowy mieszkaniowej:

1. Wielorodzinnej – związanej z budynkami dawnych koszar I Pułku Ułanów Krechowieckich.
2. Jednorodzinnej – wzdłuż początkowego odcinka ul. Turystycznej.

Pozostałe tereny zabudowy mieszkaniowej stanowią izolowane fragmenty tego podobszaru i związane są z blokami zakładowymi obecnego BAT, czy blokami komunalnymi określanymi mianem tzw. Podkowy¹². W najlepszym stanie znajduje się zabudowa jednorodzinna, najmłodsza, zlokalizowana wzdłuż ul. Turystycznej, na którą składają się budynki wybudowane po 1989 r. (ul. Osiedle Polanica) oraz budynki starsze z okresu 1945-1970.

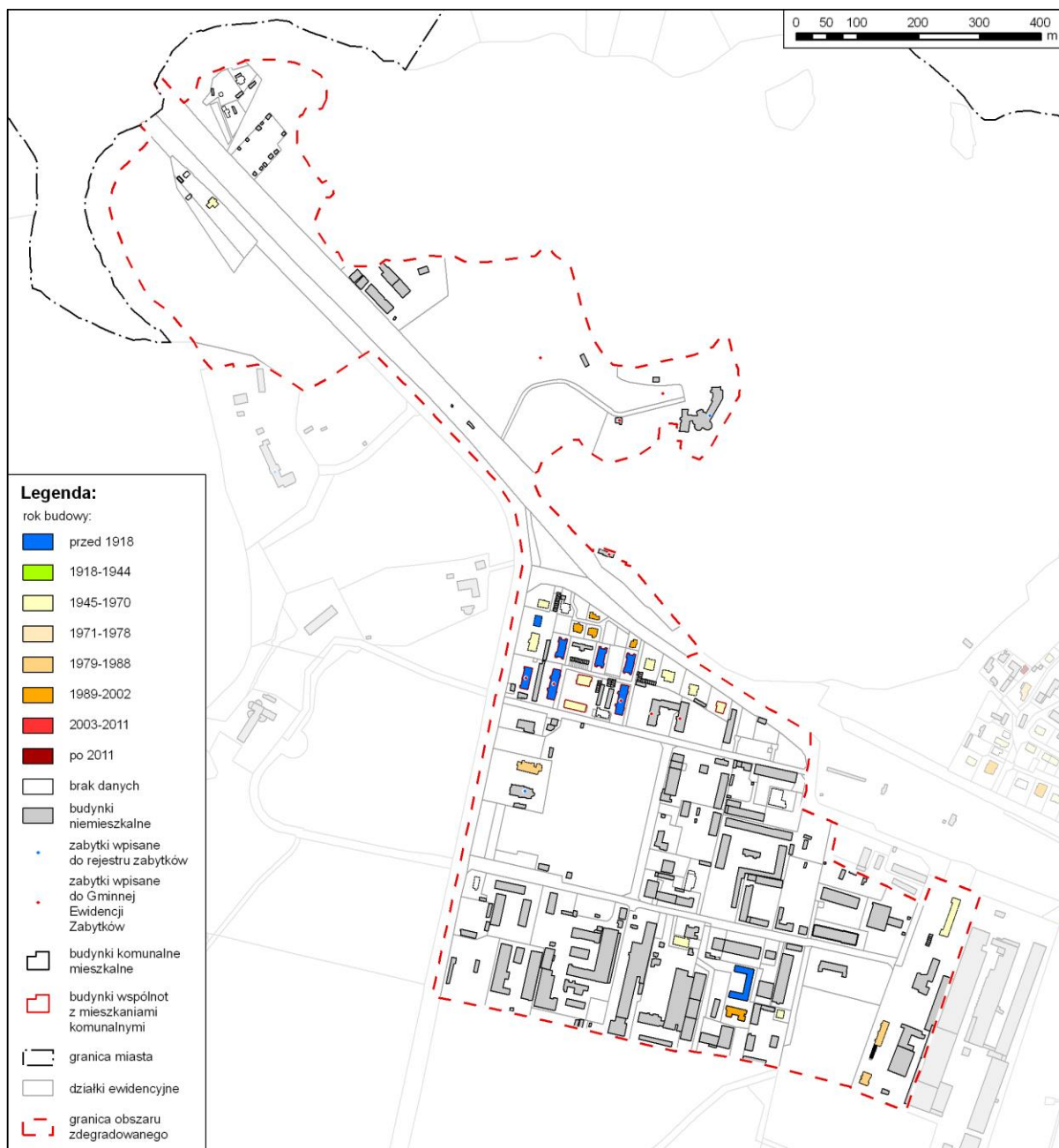
Potrzeby związane z modernizacją zasobu mieszkaniowego zauważalne są w grupie budynków najstarszych, w tym również stanowiących zasób zabytkowy. Uporządkowania wymaga w tym przypadku także bezpośrednie otoczenie tych budynków.

Zauważalnym problemem, choć o mniejszej intensywności w porównaniu do pozostałych obszarów zdegradowanych, jest kwestia zaległości w opłatach za użytkowanie lokali komunalnych. W przypadku Koszar na lokale komunalne, na koniec 2014 r., przypadało łącznie ponad 90 tys. zł z tytułu niezapłaconych czynszów.

---

¹² Ze względu na charakterystyczny kształt jednego z budynków.

Rysunek 2.6.3. Wiek budynków mieszkalnych podobszaru rewitalizacji Koszary w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne.

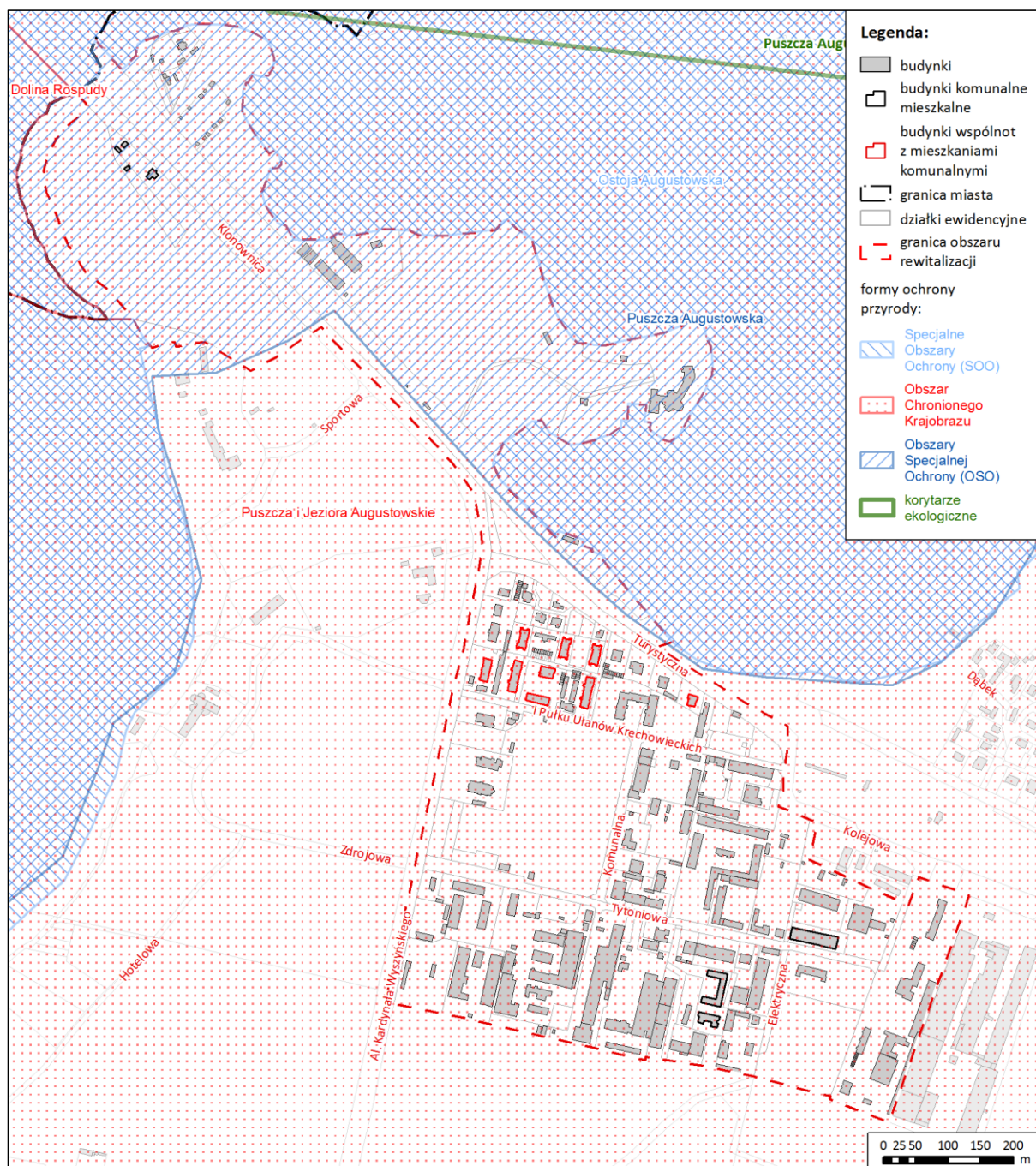
2.6.4. Uwarunkowania środowiska przyrodniczego

Na terenie podobszaru rewitalizacji Koszary obecne są dwie obszarowe formy ochrony przyrody. Całość podobszaru objęta jest ochroną w ramach Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszcza i Jeziora Augustowskie. Drugą formą ochrony przyrody obecną w podobszarze Koszary jest Obszar Specjalnej Ochrony Puszcza Augustowska. Dodatkowo z podobszarem bezpośrednio graniczy teren Specjalny Obszar Ochrony Ostoja Augustowska.

Obecność wymienionych, cennych przyrodniczo obszarów stanowi o potencjale podobszaru stwarzając dogodne warunki do rekreacji i spędzania czasu wolnego przez jego mieszkańców.

Drugim, spośród analizowanych uwarunkowań środowiskowych podobszaru Koszary było zagadnienie rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest. Zjawisko to na podobszarze rewitalizacji występuje w wyjątkowo dużej skali i dotyczy przede wszystkim zabudowy związanej z funkcjami komercyjnymi, w dużo mniejszym zakresie zaś zabudowy mieszkalnej. Fakt ten sprawia, że pomimo bardzo wysokich wartości wskaźnika ilości wyrobów zawierających azbest przypadających na 1 mieszkańca, znaczenie tego problemu jest z punktu widzenia procesów rewitalizacji niższe niż w przypadku podobszaru Lipowiec.

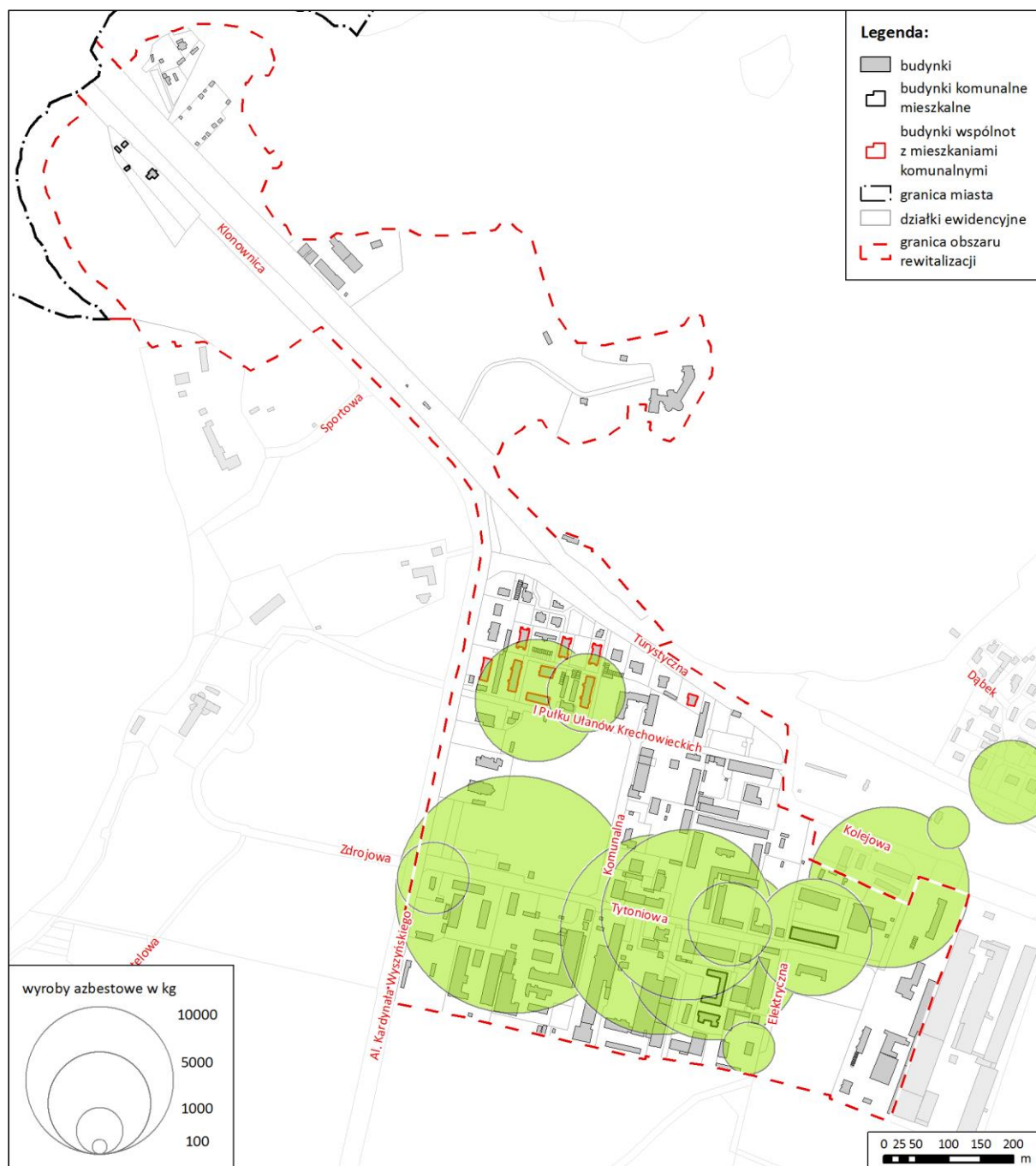
W 2015 r. na 1 mieszkańca podobszaru Koszary przypadało blisko 100 kg wyrobów azbestowych, co w porównaniu do skali ogólnomiejskiej wynoszącej 28 kg jest wynikiem wyjątkowo wysokim, bo odpowiadającym poziomowi 355% wartości wskaźnika obliczonego dla całego miasta.

Rysunek 2.6.4. Formy ochrony przyrody na podobszarze rewitalizacji Koszary w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ oraz EGİB.

Rysunek 2.6.5. Wyroby zawierające azbest na podobzarsze rewitalizacji Koszary w 2015 r.

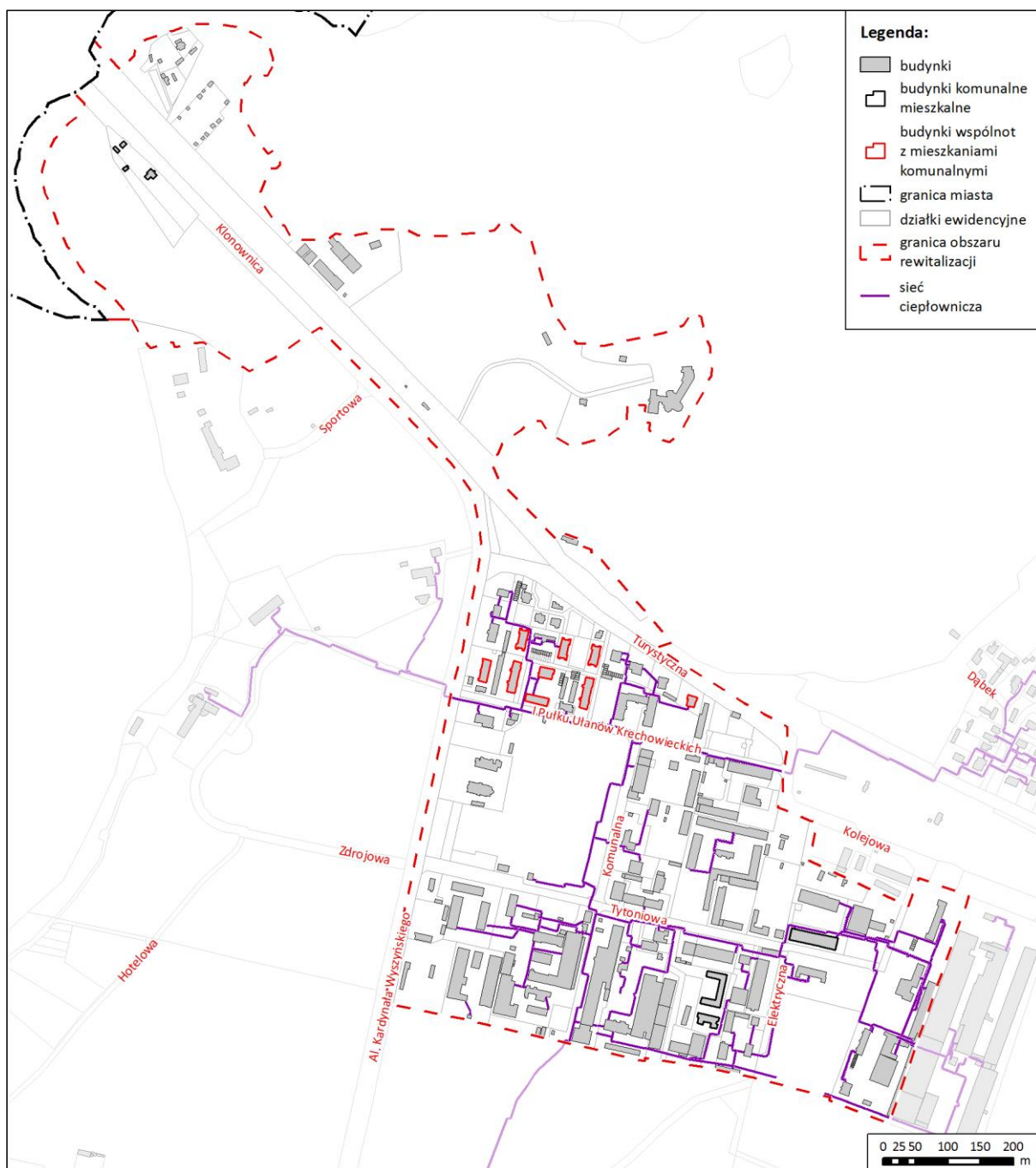
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Augustowie oraz EGiB.

2.6.5. Infrastruktura sieciowa

Znaczącym zagadnieniem z zakresu infrastruktury sieciowej na podobszarze Koszary są kwestie związane z przebiegiem sieci ciepłowniczej. Na terenie podobszaru w 2015 r. do sieci ciepłowniczej niepodłączonych było nadal kilka wielorodzinnych budynków mieszkalnych, w tym dwa budynki komunalne tzw. Podkowy.

Brak podłączenie czterech budynków wielorodzinnych położonych przy ul. I Pułku Ułanów Krechowieckich wynikał w dużej mierze z problemów wynikających z ich specyfiki. Były to bowiem jedne z najstarszych budynków w Augustowie o specyficznej drewniano-murowanej konstrukcji. Dodatkowe utrudnienie stanowił brak możliwości wygospodarowania w tej grupie budynków pomieszczenia na węzeł cieplny i będąca tego konsekwencją, konieczność usytuowania go na zewnątrz budynku jako odrębnej budowli. Specyficzna konstrukcja budynków warunkowała również ich niską efektywność energetyczną, co z kolei sprawia że samo podłączenie do sieci miejskiego ogrzewania przy braku kompleksowej termomodernizacji budynków znacząco ograniczy efektywność planowanych do przeprowadzenia działań.

Rysunek 2.6.6. Sieć ciepłownicza na podobszarze rewitalizacji Koszary w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Augustowie oraz EGiB.

2.6.6. Przyczyny degradacji

Sfera społeczna

Podstawową sferą podobszaru Koszary, w której zjawiska kryzysowe ujawniają się z największą intensywnością jest sfera społeczna. Nawet na tle pozostałych, wykazujących wiele cech kryzysu społecznego podobszarów rewitalizacji skala problemów mieszkańców Koszar jest wyjątkowa. Spośród ośmiu analizowanych zjawisk społecznych aż dla siedmiu stwierdzono stan kryzysu o różnej sile natężenia. W przypadku pięciu z nich poziom ich koncentracji przekroczył dwukrotnie poziom ogólnomiejski (6 z 28 wskaźników cząstkowych). Po jednym zjawisku przypadało na bardzo wysoki (9 wskaźników cząstkowych) oraz zauważalny (4 wskaźniki cząstkowe) poziom koncentracji negatywnych zjawisk.

Na sferę społeczną przypada wszystkich pięć wskaźników wskazujących na najwyższą intensywność procesów degradacji. Są to zjawiska związane z:

- Stanem zdrowia mieszkańców.
- Kryzysem w rodzinach.
- Poziomem kapitału społecznego (aktywności obywatelskiej).
- Problemami alkoholowymi.
- Problemami edukacyjnymi dzieci i młodzieży.

Wysoki poziom koncentracji negatywnych zjawisk społecznych odnotowano w przypadku poziomu pomocy społecznej. Zauważalne skupienie zjawisk kryzysowych odnosiło się natomiast dla problemów bezrobocia.

Sfera środowiskowa

W trakcie przeprowadzonych badań terenowych oraz bezpośrednich wywiadów z przedstawicielami lokalnych instytucji i organizacji oraz pozostałych grup interesariuszy na podobszarze Koszary zidentyfikowano występowanie problemów związanych z wymiarem środowiskowym. Wynikały one ze zlokalizowania w bezpośredniej bliskości wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej zakładów produkcyjnych i usługowych. Uciążliwości związane z tym faktem bez wątpienia obniżają poziom życia części mieszkańców Koszar. Problem ten dotyczy obszaru tzw. Podkowy.

W bezpośredniej bliskości obszaru rewitalizacji, przy ul. Zdrojowej od stycznia 2017 r. pracę rozpoczęła mobilna stacja monitoringu stanu powietrza WIOŚ w Białymstoku. Pomiar z początkowego okresu funkcjonowania stacji wskazywały na możliwość występowania bardzo wysokich godzinnych stężeń pyłów zawieszonych PM 10 oraz PM 2,5.

Obserwacje te znalazły potwierdzenie w dyskusji, która miała miejsce w trakcie konsultacji społecznych projektu GPR. Jej uczestnicy zwracali uwagę na negatywne oddziaływanie na stan powietrza indywidualnych pieców węglowych znajdujących się w budynkach wielorodzinnych przy ul. I Pułku Ułanów Krechowieckich niepodłączonych do sieci MPEC.

Podobszar Koszary charakteryzował się również wyjątkowo wysoką, w skali miasta, koncentracją wyrobów zawierających azbest.

Sfera gospodarcza

W zakresie badanych zjawisk gospodarczych nie odnotowano w podobszarze negatywnych zjawisk. Zarówno poziom przedsiębiorczości, dochody mieszkańców, jak i struktura ekonomiczna wieku ludności, pozostawały na poziomie zbliżonym do wartości dla całego miasta lub dużo bardziej korzystnym (przedsiębiorczość).

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Sfera przestrzenno-funkcjonalna podobszaru Koszary reprezentowała bardzo niskie wartości zarówno wskaźników dotyczących dostępności do wybranych usług oraz przestrzeni publicznych, jak również udziału mieszkańców w budynkach niepodłączonych do sieci miejskiego ogrzewania. W ostatnim z wymienionych przypadków warto jednak zwrócić uwagę na fakt, że na terenie podobszaru pomimo możliwości będących po stronie samej sieci ciepłowniczej nie jest podłączonych kilka budynków mieszkalnych oraz niektóre z budynków niemieszkalnych, w tym np. budynek wykorzystywany przez Stowarzyszenie Nasza Przysiań. Uzupełnienie ogrzewania miejskiego w części niepodłączonych do sieci c.o. budynków mieszkalnych jest trudniejsze i bardziej kosztowne ze względu na ich zabytkowy charakter, drewniano-murowaną konstrukcję oraz brak miejsca na węzeł cieplny w samych budynkach. Jednocześnie są one położone w bezpośredniej bliskości strefy „A” ochrony uzdrowskiej.

Sfera techniczna

O uzyskaniu przez jednostkę Koszary statusu obszaru zdegradowanego zdecydowały problemy związane ze sferą techniczną. Wszystkie kształtowały się na wysokim poziomie natężenia negatywnych zjawisk. Jednostkę charakteryzował zarówno bardzo wysoki udział najstarszych budynków mieszkalnych w ogóle, jak również wysoki poziom zaległości czynszowych w lokalach komunalnych. Jakkolwiek grupa budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 r. nie osiągała znaczącego udziału w ogóle zasobu mieszkaniowego Koszar, o tyle już grupa budynków należąca do najstarszej części zasobu mieszkaniowego miasta, tzn. wybudowanego przed 1918 r., stanowiła ich największą¹³ koncentrację w skali miasta.

Jednocześnie, na obszarze podobszaru koncentrowała się pokaźna część zasobu zabytkowego miasta, co szczególnie w przypadku zabudowy o funkcjach mieszkaniowych oraz społeczno-zdrowotnych (hospicjum), rodziło wyzwania zarówno w zakresie modernizacji, jak i bieżącego utrzymania nieruchomości. Obecność na terenie jednostki znaczącej części dziedzictwa kulturowego miasta stanowi równocześnie potencjał, którego optymalne wykorzystanie wymaga wsparcia w ramach planowanego procesu rewitalizacji.

Innym bardzo istotnym, choć trudnym do uchwycenia w postaci wskaźnika, elementem, który powinien zostać uwzględniony przy planowaniu działań rewitalizacyjnych w skali miasta, jest bardzo duża koncentracja na obszarze Koszar elementów składających się na szeroko pojętą ponadlokalną¹⁴

---

¹³ Tzn. w odniesieniu do całości zasobu budynków mieszkalnych w jednostce.

¹⁴ Rozumianą jako wykraczającą swoim zasięgiem poza granice jednostki urbanistycznej.

infrastrukturę pomocy społecznej. Składają się na nią m.in. przedszkole z oddziałami integracyjnymi, Środowiskowy Dom Samopomocy, hospicjum, czy placówka wsparcia dziennego z punktem przedszkolnym.

2.6.7. Lokalne potencjały obszaru

Obszar Koszar, ze względu na swoją zróżnicowaną strukturę funkcjonalną oraz lokalizację szczegółową, charakteryzuje się bogatą paletą zidentyfikowanych lokalnych potencjałów. Należą do nich:

1. Względnie duża w skali miasta liczba obiektów objętych ochroną konserwatorską.
2. Czytelny układ architektoniczno-urbanistyczny d. koszar carskich oraz parku leśnego zespołu d. Oficerskiego Yacht Clubu.
3. Bezpośrednia bliskość obszaru kompleksu sanatoryjno-uzdrowiskowego.
4. Silna funkcja gospodarcza podobszaru rewitalizacji stwarzająca potencjał do włączenia w procesy rewitalizacji przedsiębiorców i przedsiębiorstw¹⁵.
5. Dobra lokalizacja szczegółowa względem:
  - a. Przystanków komunikacji publicznej.
  - b. Terenów rekreacyjnych, w tym m.in.:
    - i. Parku Zdrojowego.
    - ii. Jeziora Białego oraz Necko.
    - iii. Parku leśnego zespołu d. Oficerskiego Yacht Clubu.
  - c. Kompleksu sportowego CSiR (stadion, infrastruktura do narciarstwa biegowego, korty tenisowe, boisko treningowe).
  - d. Infrastruktury społecznej w tym:
    - i. Edukacji przedszkolnej - punkt przedszkolny, przedszkole z oddziałami integracyjnymi.
    - ii. Środowiskowego Domu Samopomocy.
    - iii. Świetlicy środowiskowej.
    - iv. Biblioteki publicznej.
    - v. Placówki pocztowej.
    - vi. Placówek oświatowych (Zespołu Szkół Technicznych, ACE).
    - vii. Placówek handlu detalicznego.
6. Lokalizacja w obszarze planowanych nowych inwestycji z zakresu budownictwa społecznego i komunalnego.
7. Obszary przy- i międzyblokowe.
8. Obecność na obszarze podobszaru infrastruktury ciepłowniczej MPEC Giga Sp. z o.o.
9. Prężnie działające hospicjum – SPZZOD.

---

¹⁵ W tym m.in. największego augustowskiego pracodawcy – zakładów przemysłu tytoniowego BAT.

10. Dość duży zasób nieruchomości komunalnych.

2.6.8. Rekomendacje

Główne źródło procesów degradacji podobszaru Koszary znajduje się w sferze społecznej i tam też należy skierować e gros działań w ramach planowanego w zakresie rewitalizacji wsparcia. Powinno ono objąć m.in.:

1. Wsparcie osób niepełnosprawnych i przewlekłe chorych.
2. Wsparcie rodzin wieloproblemowych.
3. Aktywizację kobiet na rynku pracy.
4. Aktywizację i wsparcie dzieci i młodzieży.
5. Wsparcie rodzin z problemami alkoholowymi.

Nakłady inwestycyjne powinny z kolei dotyczyć w głównej mierze:

1. Wsparcia modernizacji zasobu mieszkaniowego, w tym zabytkowego, znajdującego się we władaniu wspólnot mieszkaniowych, w tym poprawa jego efektywności energetycznej i usuwania wyrobów zawierających azbest.
2. Zagospodarowania obszarów bezpośrednio przylegających do budynków mieszkalnych.
3. Modernizacji i zagospodarowania budynków i otoczenia podmiotów stanowiących infrastrukturę pomocy społecznej, w tym pełniących ponadlokalne funkcje społeczne, np. hospicjum, przedszkole z oddziałami integracyjnymi itd.

Tabela 2.6.1. Przyczyny degradacji podobszaru rewitalizacji Koszary.

Wskaźnik		Wartość wskaźnika	Wartość wskaźnika dla miasta	% wartości dla miasta		Grupy zjawisk (wymiary / sfery analizy)
1 Wskaźnik syntetyczny korzystania z zasiłków pomocy społecznej	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z MOPS na 1 tys. mieszkańców	57,2	35,3	162,1	178,0	Zjawiska społeczne
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z MOPS z powodu ubóstwa na 1 tys. mieszkańców	43,7	24,9	175,3		
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z MOPS z powodu bezrobocia na 1 tys. mieszkańców	46,8	23,8	196,6		
2 Wskaźnik syntetyczny problemów związanych ze stanem zdrowia	Liczba klientów MOPS w Augustowie korzystających z zasiłków ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 1 tys. mieszkańców	39,5	17,4	227,2	209,7	
	Liczba klientów MOPS w Augustowie korzystających z zasiłków ze względu na niepełnosprawność na 1 tys. mieszkańców	12,5	5,2	241,1		
	Liczba osób korzystających z zasiłków pielęgnacyjnych na 1 tys. mieszkańców	40,0	24,9	160,7		
3 Wskaźnik syntetyczny kryzysu w rodzinach	Liczba niebieskich kart na 1 tys. mieszkańców	5,0	3,0	165,7	226,6	
	Osoby otrzymujące świadczeń alimentacyjne na 1 tys. mieszkańców	15,8	7,5	211,0		
	Osoby otrzymujących zasiłek z MOPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1 tys. mieszkańców	4,2	4,2	99,1		
	Liczba dzieci w pieczy zastępczej oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych według obszaru pochodzenia na 1 tys. mieszkańców	11,7	2,5	474,1		
	Osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	18,3	10,0	183,1		
4 Wskaźnik syntetyczny problemów związanych z bezrobociem	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	14,5	10,1	143,8	134,5	
	Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym na 100 osób bezrobotnych	69,0	52,7	130,9		
	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	4,3	3,2	137,1		
	Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	4,2	2,5	164,6		
	Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,5	2,1	121,8		
	Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	0,8	1,2	67,2		
	Liczba bezrobotnych kobiet, które nie wróciły do pracy po urodzeniu dziecka na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	20,0	11,6	171,7		
	Udział długotrwale bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	9,0	6,5	138,5		
5 Wskaźnik syntetyczny problemów związanych z bezpieczeństwem	Liczba przestępstw na 1 tys. mieszkańców	4,1	7,0	59,4	42,3	
	Liczba przestępstw kryminalnych na 1 tys. mieszkańców	3,9	6,6	58,8		
	Liczba przestępstw przeciwko mieniu	2,3	3,1	72,9		

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

Wskaźnik		Wartość wskaźnika	Wartość wskaźnika dla miasta	% wartości dla miasta		Grupy zjawisk (wymiar / sfery analizy)
	na 1 tys. mieszkańców					
	Liczba wykroczeń przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości (Art. 43' ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości) zakończonych przyjęciem mandatu na 1 tys. mieszkańców	1,0	10,1	9,7		
	Liczba wykroczeń ogółem zakończonych przyjęciem mandatu, bez wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (Art. 84 – 103a Kodeksu Wykroczeń) na 1 tys. mieszkańców	2,2	20,5	10,6		
<u>6 Wskaźnik syntetyczny aktywności obywatelskiej</u>	Absencja wyborcza w I turze Wyborów Prezydenta RP 2015 w %	55,4	53,1	104,3	<u>106,1</u>	
	Absencja wyborcza w Wyborach samorządowych 2014 – I turze wyborów Burmistrza w %	<u>57,2</u>	53,0	<u>107,9</u>		
<u>7 Średnia roczna liczba wniosków skierowanych w latach 2010-2014 do MKRPA w Augustowie na 1 tys. mieszkańców</u>		<u>13,9</u>	6,3	<u>221,0</u>		
<u>8 Wskaźnik syntetyczny problemów edukacyjnych dzieci i młodzieży</u>	Średni wynik egzaminu państwowego w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2013/2014 w %.	55,7	66,5	83,8	<u>235,0</u>	
	Średni wynik egzaminu państwowego w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2013/2014 w %- wskaźnik odwrócony		-	119,3		
	Liczba uczniów drugorocznych w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach szkolnych 2011/2012-2013/2014 na 1 tys. dzieci i młodzieży w wieku 7-15 lat	<u>10,3</u>	3,0	<u>350,7</u>		
9 Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności		19,9	19,5	102,0		Zjawiska gospodarcze
10 Liczba firm zarejestrowanych w REGON na 1 tys. mieszkańców	Liczba firm zarejestrowanych w REGON na 1 tys. mieszkańców	18,5	11,2	165,2		
	Liczba firm zarejestrowanych w REGON na1 tys. mieszkańców – wskaźnik odwrócony			60,5		
11 Wartość podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) w zł na 1 podatnika	Wartość podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) w zł na 1 podatnika.	2207,8	2386,7	92,5		
	Wartość podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) w zł na 1 podatnika - wskaźnik odwrócony		-	108,1		
12 Udział liczby osób mieszkających w budynkach niepodłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej w ludności ogółem		41,0	49,1	83,5		Zjawiska przestrzenno-funkcjonalne
13 Wskaźnik syntetyczny dostępności do wybranych usług i przestrzeni	Dostępność do przystanków komunikacji miejskiej	158	252	62,7	73,3	
	Dostępność do usług finansowych	-	-	80,0		
	Dostępność do usług związanych z ochroną zdrowia	-	-	169,8		
	Dostępność do urządzonych przestrzeni publicznych	406	565	71,8		
	Dostępność do przedszkoli	323	415	77,9		
	Dostępność placówek kultury	345	640	53,9		
	Dostępność placówek pocztowych	345	718	45,8		
<u>14 Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945 w ogóle budynków mieszkalnych w %</u>		<u>19,5</u>	8,9	<u>220,2</u>		Zjawiska techniczne
15 Potencjał dziedzictwa materialnego – udział jednostek w ogóle obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w %		11	-	10,4		
16 Udział w zaległościach w opłatach czynszowych w lokalach komunalnych w %		-	-	12,1		

Źródło: opracowanie własne.

Legenda:

Bardzo duże natężenie problemu

Duże natężenie problemu

Zauważalne natężenie problemu

Ponadprzeciętne natężenie problemu nieprzekraczające 125% wartości dla miasta

Natężenie problemu poniżej wartości dla miasta

Zjawiska techniczne

– grupy zjawisk, w których zidentyfikowano stan kryzysowy

Wskaźnik odwrócony – matematyczna odwrotność wskaźnika znormalizowanego, dotyczy wskaźników pełniących rolę destymulant z punktu widzenia procesów degradacji.

3. Powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy

Program rewitalizacji jest dokumentem o charakterze strategicznym, który powinien pełnić istotną rolę w kształtowaniu jego procesów rozwojowych. Stąd też bierze się konieczność jego integracji z pozostałymi dokumentami strategicznymi miasta. *Ustawa z dnia 9 października o rewitalizacji* do dokumentów, których opis powiązania z Gminnym Programem Rewitalizacji jest wymagany, zalicza¹⁶:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Augustów.
2. Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych Miasta Augustów na lata 2017 – 2025.
3. Strategia Rozwoju Gminy Miasta Augustów na lata 2014-2020.

Aktualność wymienionych opracowań jest w przypadku Gminy Miasta Augustowa zróżnicowana. Najmłodszym dokumentem jest *Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych Augustowa na lata 2017-2025*. Niewiele starsza jest *Strategia Rozwoju Gminy Miasta Augustów na lata 2014-2020* z 2015 r.

Tabela 3.1.1. Powiązania celów działań zawartych w dokumentach strategicznych miasta z Gminnym Programem Rewitalizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Założenia dokumentu
Dokumenty strategiczne		
1.	Strategia Rozwoju Gminy Miasta Augustów na lata 2014-2020	<p>Cel Strategiczny 1. Budowa nowoczesnej gospodarki z atrakcyjnymi miejscami pracy.</p> <p>Cel Operacyjny 1.1. Dynamiczny rozwój nowoczesnych i przyjaznych środowisku funkcji przemysłowo-usługowych.</p> <p>Przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą. Wprowadzenie systemu ulg i zwolnień z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców. Wspieranie konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw. Nawiązanie współpracy z Parkiem Naukowo-Technologicznym Polska-Wschód w Suwałkach. Utworzenie i rozwój samorządu gospodarczego. Rewitalizacja i zagospodarowanie przestrzeni miejskiej.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2. Rozwój postaw przedsiębiorczych.</p> <p>Wdrożenie programów rozwoju przedsiębiorczości i kreatywności w szkołach podstawowych i gimnazjach oraz rozszerzenie oferty w szkołach ponadgimnazjalnych. Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości.</p> <p>Cel Operacyjny 1.3. Budowa nowoczesnego, chętnie odwiedzanego przez kuracjuszy i turystów uzdrowiska.</p> <p>Rozwój oferty leczniczej i relaksacyjnej uzdrowiska. Rozwój oferty skierowanej do osób starszych i niepełnosprawnych. Rozwój bazy noclegowej, w tym nakierowanej na kuracjuszy komercyjnych. Rozwój obiektów sanatoryjnych.</p>

¹⁶Art. 15. ust. 1. pkt. 2.

Lp.	Nazwa dokumentu	Założenia dokumentu
Dokumenty strategiczne		
		<p>Rewitalizacja parku zdrojowego.</p> <p>Cel Operacyjny 1.4. Utworzenie wysokiej renomy ośrodka turystyki aktywnej. Utworzenie zintegrowanego produktu turystycznego związanego z potencjałem wody. Poprawa komunikacji pomiędzy miejscami atrakcyjnymi turystycznie. Rozwój bazy noclegowej i gastronomicznej w wyższym standardzie. Zapewnienie ochrony środowiska naturalnego. Rozwój uzupełniającej oferty turystycznej. Wspieranie modernizacji linii kolejowej na trasie Białystok-Augustów-Suwałki.</p> <p>Cel Operacyjny 1.5. Utworzenie spójnego marketingu terytorialnego. Stworzenie zintegrowanego systemu promocji gospodarczej i turystycznej. Organizacja i promocja imprez kulturalnych i sportowych o znaczeniu ponadlokalnym. Rozwój współpracy międzynarodowej w ramach sieci miast partnerskich oraz Euroregionu Niemen. Rozwój współpracy w ramach Platformy EGO SA. Rozwój współpracy międzygminnej.</p> <p>Cel Strategiczny 2. Wysoka jakość życia.</p> <p>Cel Operacyjny 2.1. Wysokiej jakości edukacja. Modernizacja bazy oświatowej, wyposażenie i uzupełnienie w pomoce dydaktyczne pracowni przedmiotowych. Wspieranie działań na rzecz organizacji doradztwa zawodowego wśród młodzieży. Opracowanie programu kształcenia i wdrożenie kierunków nauczania dopasowanych do potrzeb sektorów kluczowych gospodarki Augustowa. Wdrożenie nowoczesnych i innowacyjnych metod nauczania.</p> <p>Cel Operacyjny 2.2. Rozwój całorocznej infrastruktury kulturalnej i sportowej. Modernizacja bazy sportowej i kulturalnej. Zwiększenie oferty i różnorodności zajęć kulturalnych i sportowych. Organizacja miejsc spotkań i rozwoju zainteresowań młodzieży, osób dorosłych, seniorów i osób niepełnosprawnych.</p> <p>Cel Operacyjny 2.3. Powszechny dostęp do infrastruktury sieciowej. Rozwój infrastruktury ciepłowniczej i energetycznej. Rozwój infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej. Rozwój sieci i modernizacja dróg lokalnych. Budowa sieci gazowej.</p> <p>Cel Operacyjny 2.4. Zapewnienie wysokiej jakości ochrony zdrowia oraz pomocy społecznej potrzebującym mieszkańcom. Modernizacja infrastruktury medycznej i zdrowotnej. Stworzenie wysoce specjalistycznej oferty medycznej. Wzmocnienie systemu pomocy społecznej i działania na rzecz integracji społecznej. Zwiększanie dostępności przestrzeni publicznych dla osób niepełnosprawnych ruchowo.</p> <p>Cel Operacyjny 2.5. Nowoczesna administracja. System usprawnienia komunikacji w Mieście. Budowa nowego niskoemisyjnego budynku Urzędu Miasta lub modernizacja obecnego oraz poprawa bazy lokalowej jednostek organizacyjnych Urzędu Współpraca międzysektorowa. Zwiększenie dostępności i zapewnienie wysokiej jakości e-usług.</p>

Lp.	Nazwa dokumentu	Założenia dokumentu
Dokumenty strategiczne		
2.	Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych Augustowa na lata 2017 – 2025	<p>Obszar: Uzależnienia. Cel I.1. Zminimalizowanie zjawiska uzależnienia (od alkoholu, narkotyków) wśród mieszkańców Augustowa.</p> <p>I.1.A Ułatwienie osobom z problemem uzależnień dostępu do specjalistycznego wsparcia. I.1.B Prowadzenie szeroko rozumianej profilaktyki skierowanej do dorosłych, dzieci i młodzieży.</p> <p>Obszar II. Bezrobocie, ubóstwo, bezdomność. Cel II.1. Zmniejszenie skali zjawiska bezrobocia w Augustowie.</p> <p>II.1.A. Ułatwianie dostępu do usług sprzyjających podjęciu pracy przez osoby korzystające z pomocy społecznej. II.1.B. Zwiększenie liczby miejsc pracy, w tym również w ramach robót publicznych (organizowanych przez samorząd gminy). II.1.C. Zmniejszanie skutków finansowych bezrobocia. II.1.D. Profilaktyka wobec grup społecznych szczególnie narażonych na oddalenie od rynku pracy.</p> <p>Cel II.2. Zwiększenie motywacji osób bezrobotnych do podjęcia pracy</p> <p>II.2.A. Prowadzenie działań wynikających z zadań gminy na rzecz aktywizacji bezrobotnych. II.2.B. Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej II.2.C. Upowszechnianie aktywnych postaw wśród dzieci z rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej II.2.D. Promocja rozwoju ekonomii społecznej.</p> <p>Cel II.3 Zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy MOPS z powodu ubóstwa.</p> <p>II.3.A Prowadzenie działań pomocowych dla osób korzystających z pomocy społecznej w usamodzielnianiu się. II.3.B Prowadzenie szeroko rozumianej informacji dotyczącej aktywizacji osób bezrobotnych oraz informacji dotyczących ofert pracy.</p> <p>Cel II.4 Poprawa warunków świadczenia pomocy osobom bezdomnym</p> <p>Obszar III. Rodzina i przeciwdziałanie przemocy. Cel III.1 Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.</p> <p>III.1.A Ułatwienie dostępu do kompleksowego wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. III.1.B Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego. III.1.C Prowadzenie działań na rzecz zaniechania różnorodnych form przemocy.</p> <p>Cel III.2 Poprawa sytuacji dzieci z rodzin wieloprotymowych.</p> <p>III.2.A Zintegrowany system działań na rzecz poprawy sytuacji dzieci z rodzin wieloprotymowych. III.2.B Promocja właściwych wzorców rodziny oraz pełnienia ról w rodzinie. III.2.C Ułatwienie dostępu do pomocy psychologiczno – pedagogicznej dzieciom z rodzin wieloprotymowych.</p> <p>Cel III.3 Poszerzenie możliwości wsparcia rodzin w pełnieniu roli opiekuńczej.</p>

Lp.	Nazwa dokumentu	Założenia dokumentu
Dokumenty strategiczne		
		<p>III.3.A Prowadzenie różnorodnych form pracy z rodziną, w tym rozwój asystentury rodziny.</p> <p>III.3.B Wspieranie rodzin zagrożonych kryzysem.</p> <p>Obszar IV. Seniorzy i osoby niepełnosprawne.</p> <p>Cel IV.1 Zmniejszenie wszelkich barier utrudniających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w społeczeństwie.</p> <p>IV.1.A Wspieranie inicjatyw mających na celu niwelowanie trudności w funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych.</p> <p>IV.1.B Budowanie świadomości lokalnego społeczeństwa o obecności osób z niepełnosprawnościami, barierach, z którymi borykają się osoby z niepełnosprawnościami i ich potrzebach.</p> <p>Cel IV.2 Poprawa warunków życia seniorów.</p> <p>IV.2.A Stworzenie warunków do inicjowania i rozwijania różnorodnych form wsparcia dla osób starszych.</p> <p>IV.2.B Ułatwienie seniorom dostępu do dóbr kultury.</p> <p>IV.2.C Tworzenie warunków uczestnictwa osób w podeszłym wieku w kulturze, wypoczynku, spotkaniach, szkoleniach w celu aktywizacji i rozwoju zainteresowań.</p> <p>Obszar V. Pomoc społeczna</p> <p>Cel V.1 Zwiększenie aktywności mieszkańców Augustowa</p> <p>V.1.A Budowa świadomości społecznej i obywatelskiej mieszkańców, otwartość instytucji publicznych na potrzeby środowiska lokalnego, partnerstwo w realizacji zadań.</p> <p>V.1.B Informowanie mieszkańców i konsultowanie z nimi działań mających wpływ na ich życie.</p> <p>V.1.C Promocja aktywnych postaw mieszkańców.</p> <p>Cel V.2 Poprawa warunków funkcjonowania pomocy społecznej w Augustowie.</p> <p>V.2.A Poprawa warunków do realizacji zadań ustawowych przez MOPS w Augustowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalowych, - finansowych, - kadrowych, - sprzętowych. <p>V.2.B Monitorowanie sytuacji społecznej w zakresie przewidzianym ustawą o pomocy społecznej i reagowanie zgodnie z potrzebami.</p> <p>V.2.C Efektywne korzystanie przez MOPS w Augustowie z posiadanych zasobów.</p> <p>V.2.D Rozwój zawodowy pracowników MOPS.</p>
Dokumenty planistyczne		
3.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Augustowa	<p>Cel Główny: Rozwój działalności gospodarczej w oparciu o uzdrowiskowy charakter miasta oraz szeroko rozumianą aktywność gospodarczą.</p> <p>Kierunki zmian wraz z działaniami:</p> <p>1. REORGANIZACJA SYSTEMU TRANSPORTOWEGO.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie zmian w organizacji ruchu w obrębie centrum miasta i strefy A ochrony uzdrowiskowej, polegających na ograniczeniu w korzystaniu z transportu indywidualnego, wprowadzeniu stref

Lp.	Nazwa dokumentu	Założenia dokumentu
Dokumenty strategiczne		
		<p>ograniczonej prędkości.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie dogodnych powiązań komunikacyjnych obsługujących tereny rekreacyjne położone nad jeziorami. • Przeniesienie dworca autobusowego zlokalizowanego w centrum przy Rynku Zygmunta Augusta na obrzeża miasta – w rejonie skrzyżowania ulic Wojska Polskiego i Mazurskiej. • stworzenie alternatywy dla samochodowego transportu indywidualnego i zbiorowego poprzez wytyczenie wygodnych i bezpiecznych tras rowerowych łączących zespoły zabudowy mieszkaniowej z centrum miasta oraz z terenami rekreacyjnymi <p>2. ROZWÓJ UZDROWISKA AUGUSTÓW</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybudowanie nowoczesnych obiektów lecznictwa uzdrowskiego; • stworzenie większej ilości miejsc dla kuracjuszy poprzez rozbudowę istniejącego sanatorium oraz budowę nowych; • wyposażenie parku zdrojowego w nowe urządzenia do ćwiczeń oraz obiekty małej architektury; <p>3. ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ</p> <ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie przez miasto statusu uzdrowiska impulsem do rozwoju usług związanych z obsługą uzdrowiska, takich jak kliniki czy ośrodki rehabilitacyjne, z których mogliby korzystać zarówno kuracjusze, turyści, jak i mieszkańcy Augustowa; • rozwój działalności gospodarczej o ponadlokalnym charakterze, szczególnie w wyznaczonych strefach rozwoju gospodarczego; • lokalizowanie nowych zakładów produkcyjnych niekolidujących z funkcją uzdrowską i turystyczną miasta; • budowa hoteli, pensjonatów, kwater czy pól namiotowych, a także rozwój bazy gastronomicznej; • rozwój bazy hotelowo – konferencyjnej dla osób przebywających w mieście w sprawach biznesowych; • wykreowanie miasta jako ośrodka konferencyjnego w związku z położeniem Augustowa blisko granicy z Litwą, Białorusią i Obwodem Kaliningradzkim; • zwiększenie promocji unikatowych walorów przyrodniczych Augustowa; • rozwój drobnych usług w centrum; <p>4. DAŻENIE DO UTRZYMANIA CAŁOROCZNEGO RUCHU TURYSTYCZNEGO</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykreowanie Augustowa jako całorocznego ośrodka turystycznego, zarówno w skali regionalnej jak i krajowej; • wyznaczenie terenów pod hotele, pensjonaty, ośrodki wypoczynkowe i kempingowe na obszarach położonych przy jeziorach, co zwiększy atrakcyjność turystyczną miasta; • powstanie obiektów umożliwiających całoroczną obsługę turystów; • wzbogacenie oferty turystycznej o atrakcje zimowe, np. kuligi, stworzenie warunków do uprawiania sportów zimowych, np. narciarstwo biegowe i w miarę możliwości zjazdowe; <p>5. ROZWÓJ FUNKCJI TURYSTYCZNO – SPORTOWEJ</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwój zaplecza wodnego, zwiększenie ilości wypożyczalni sprzętów wodnych; • rozwijanie szkółek żeglarskich, windsurfingowych; • stworzenie dobrze oznakowanego systemu szlaków pieszych, rowerowych i konnych na terenach miasta i Puszczy Augustowskiej; <p>6. UPORZĄDKOWANIE STRUKTURY PRZESTRZENNEJ MIASTA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uporządkowanie terenów wymagających przekształceń, w sposób

Lp.	Nazwa dokumentu	Założenia dokumentu
Dokumenty strategiczne		
		<p>nawiązujący do istniejącego zagospodarowania z zachowaniem zasad ładu przestrzennego;</p> <ul style="list-style-type: none"> wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę na istniejących użytkach rolnych w zgodzie z obowiązującymi przepisami, przy jednoczesnym uwzględnieniu zasad zachowania ładu przestrzennego; wyznaczenie układu przestrzeni publicznych, który pełniłby funkcję obszaru reprezentacyjnego, integrującego społeczność lokalną; budowa reprezentacyjnych bulwarów na części niezagospodarowanych jeszcze odcinkach Kanału Augustowskiego; integracja przestrzenna terenów zieleni – otwartych terenów rekreacyjnych na obrzeżach miasta oraz skwerów, zieleńców zlokalizowanych w terenach zurbanizowanych, utrzymanie naturalnych ciągów ekologicznych wzdłuż najważniejszych cieków i rowów melioracyjnych oraz poprzez uzupełnianie ciągów komunikacyjnych zielenią uliczną.

Źródło: opracowanie własne

3.1. Strategia Rozwoju Gminy Miasta Augustów na lata 2014-2020

W ramach kierunków działań określonych w strategii rozwoju miasta czynności rewitalizacyjne występują wprost w obrębie *Celu Strategicznego 1. Budowa nowoczesnej gospodarki z atrakcyjnymi miejscami pracy* i działań zaplanowanych w *Celu Operacyjnym 1.1. Dynamiczny rozwój nowoczesnych i przyjaznych środowisku funkcji przemysłowo-usługowych* jako działanie *Rewitalizacja i zagospodarowanie przestrzeni miejskiej*. Jego cel autorzy dokumentu definiują jako:

Celem tego kierunku działań jest przywrócenie budynków i zaniedbanych terenów miejskich Miastu. Kompleksowa modernizacja, rewitalizacja i rehabilitacja tych obszarów pozwoli wprowadzić tam nowe, przyjazne dla miasta funkcje, w tym usługowo-handlowe. Rewitalizacja ma charakter najczęściej wieloaspektowy, dlatego jej przeprowadzenie będzie również ważne dla realizacji celów 1.4 i 2.2.

Powyższy opis wskazuje na zrozumienie kompleksowego charakteru działań rewitalizacyjnych i możliwości ich wpływu na podstawowe kierunki rozwojowe miasta związane zarówno ze sferą gospodarczą, jak również szeroko rozumianym poziomem życia mieszkańców.

W działaniach związanych z *Celem Strategicznym 1* działania rewitalizacyjne wpisują się także w działania zaplanowane w *Celu Operacyjnym 1.3. Budowa nowoczesnego, chętnie odwiedzanego przez kuracjuszy i turystów uzdrowiska* jako:

- *Rozwój oferty skierowanej do osób starszych i niepełnosprawnych.*
- *Rewitalizacja parku zdrojowego.*

Dużo szerzej planowane działania rewitalizacyjne wpisują się *Cel Strategiczny 2. Wysoka jakość życia*.

Działania rewitalizacyjne powiązane są ze wszystkimi rodzajami działań zawierających się łącznie w 3 spośród 5 celów operacyjnych:

- *Cel Operacyjny 2.2. Rozwój całorocznej infrastruktury kulturalnej i sportowej.*
- *Cel Operacyjny 2.3. Powszechny dostęp do infrastruktury sieciowej.*
- *Cel Operacyjny 2.4. Zapewnienie wysokiej jakości ochrony zdrowia oraz pomocy społecznej.*

Cele działań rewitalizacyjnych zapisanych w GPR w dużym stopniu wpisują się zatem w cele działań zarysowanych w strategii rozwoju miasta. Czynności rewitalizacyjne obejmują zarówno oba wyznaczone cele strategiczne, jak również wpisują się łącznie w połowę ze zdefiniowanych celów operacyjnych (5 z 10). Na najniższym, operacyjnym poziomie szczegółowości, odsetek działań, do których nawiązują planowane aktywności zapisane w GPR, jest wyraźnie niższy, niemniej jednak pozostaje na poziomie $\sim 1/3$ (14 z 43). Udział ten, niższy niż w przypadku pozostałych dokumentów, wynika z wyższego stopnia ogólności dokumentu jakim jest strategia rozwoju miasta. Mimo tego, stopień powiązań pomiędzy oboma dokumentami można uznać za wysoki.

3.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Augustowa

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Augustowa jest dokumentem strategicznym Augustowa w niewielkim stopniu nawiązującym do zaplanowanych działań rewitalizacyjnych.

Cele i działania rewitalizacyjne znajdujące się w niniejszym programie nawiązują do celu głównego. Na poziomie zaproponowanych kierunków zmian (celów strategicznych) moc powiązań wyraźnie spada. Są nimi:

3. Rozwój działalności gospodarczej.

6. Uporządkowanie struktury przestrzennej miasta.

Działania zaplanowane w GPR znajdują swoje odzwierciedlenie w zaledwie $1/3$ z ogólnej liczby celów strategicznych SUIKZP (2 z 6) oraz tylko $1/9$ wyszczególnionych w nim działań (tj. 3 z 27).

Obszar zdegradowany i rewitalizacji Miasta Augustowa znalazł odzwierciedlenie w zapisach SUIKZP dotyczących obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji (rozdz. XXXIII, s.267-269) oraz obszarów zdegradowanych (rozdz. XXXIV, s. 270)

3.3. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Augustowa na lata 2017 – 2025

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest spośród analizowanych dokumentów strategicznych najbardziej rozbudowanym z punktu widzenia określonych w nim celów planowanych działań. Jednocześnie, w przeciwieństwie do pozostałych dwóch dokumentów, koncentruje się na węższym elemencie struktury przestrzenno-funkcjonalnej miasta, jakim jest sfera społeczna.

Ze względu na fakt, że podstawą działań rewitalizacyjnych są zidentyfikowane problemy społeczne stopień powiązania zaplanowanych w GPR działań z Gminną strategią rozwiązywania problemów społecznych jest najwyższy spośród wszystkich dokumentów.

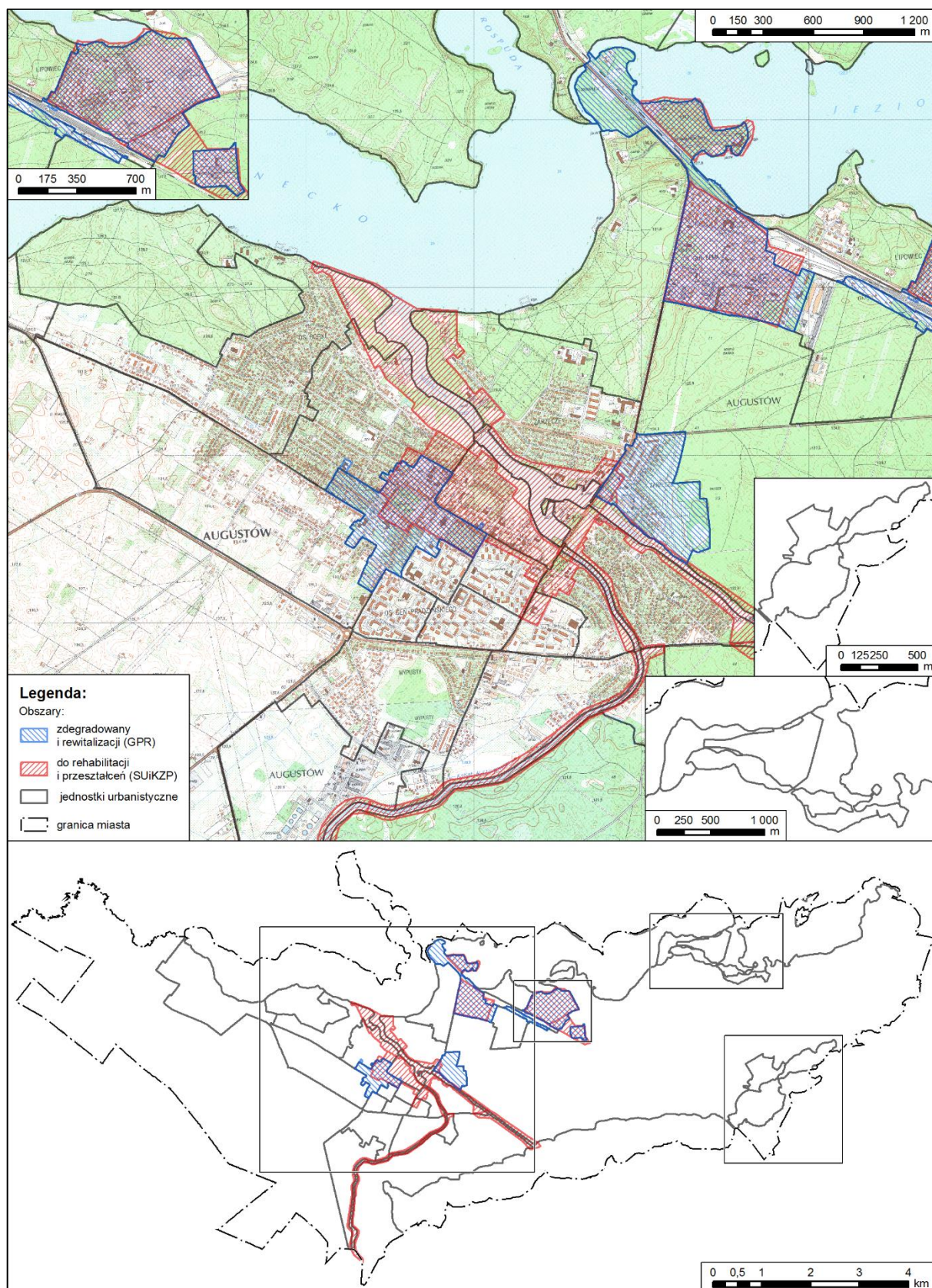
Na poziomie strategicznym powiązania widoczne są we wszystkich 5 obszarach określonych w strategii. W miarę wzrostu stopnia szczegółowości udział ten spada. Najpierw do poziomu $\frac{3}{4}$ w przypadku poziomu celów operacyjnych określanych w strategii mianem strategicznych (9 z 12). Następnie, do poziomu prawie połowy wyróżnionych kierunków szczegółowych (19 z 39).

Tabela 3.3.1. Gminny Program Rewitalizacji a pozostałe dokumenty strategiczne miasta – podsumowanie.

l.p.	Poziom celów	Strategia rozwoju miasta			SUiKZP			Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych		
		Ogółem	Rewitalizacja		Ogółem	Rewitalizacja		Ogółem	Rewitalizacja	
		Liczba	Liczba	Udział [%]	Liczba	Liczba	Udział [%]	Liczba	Liczba	Udział [%]
1	Cele Strategiczne/ Obszary*	2	2	100,0	1	1	100	5	5	100,0
2	Cele operacyjne/ strategiczne*	10	5	50,0	6	2	33,3	12	9	75,0
3	Kierunki działań*	43	14	32,6	27	3	11,1	39	19	48,7

* W przypadku Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych poziomowi celów strategicznych ze Strategii rozwoju miasta odpowiadają obszary działań, celom operacyjnym zaś, cele strategiczne.

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 3.3.1. Obszar zdegradowany i rewitalizacji a obszary do rehabilitacji i przekształceń w Augustowie w latach 2000-2017.

Źródło: opracowanie własne.

4. Wizja i cele działań rewitalizacyjnych

4.1. Wizja programu rewitalizacji

Podstawą do podjęcia skutecznych działań rewitalizacyjnych jest określenie stanu, który będzie w przyszłości stanowił punkt docelowy programowanego wsparcia. *Ustawa o rewitalizacji* określa ten planowany efekt rewitalizacji jako wizję programu rewitalizacji.

W przypadku Augustowa przeprowadzona diagnoza zróżnicowania wewnątrzmięjskiego wykazała istnienie bardzo wyraźnych procesów degradacji w czterech spośród wyznaczonych na terenie miasta jednostek urbanistycznych. Są to obszary, które pełnią w skali miasta różne funkcje. Wizja programu rewitalizacji powinna zatem zawierać wszystkie planowane kierunki przekształceń terenów zdegradowanych. Planowany efekt działań rewitalizacyjnych można określić następująco:

Obszar rewitalizacji Augustowa miejscem przyjaznym dla mieszkańców, przedsiębiorców i turystów wykorzystującym optymalnie i w zrównoważony sposób swój wewnętrzny potencjał rozwojowy.

Działania rewitalizacyjne mają doprowadzić do poprawy jakości życia mieszkańców miasta w wielu różnych jego wymiarach, obejmujących zarówno warunki mieszkaniowe, przestrzenie publiczne, półpubliczne, jak również warunki środowiskowe. Działaniom tym będzie towarzyszyć uzupełnienie infrastruktury społecznej o nowy zasób oraz modernizacja już istniejącego. Stworzenie właściwych warunków infrastrukturalnych do mniej lub bardziej zinstytucjonalizowanych działań społecznych wraz z równoczesnym wsparciem tzw. działań miękkich będzie wzmacniać spójność społeczną i pozwoli na wsparcie szerokiego spektrum osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Tym samym celom będzie służyło wykorzystanie istniejącej już infrastruktury społecznej, sportowej, rekreacyjnej i in. Wsparcie obszarów o funkcjach mieszkaniowych i zwiększenie ich atrakcyjności będzie jednym z głównych czynników, który ma ograniczać presję na dalszy rozwój rozproszonego budownictwa mieszkaniowego na rzadko zaludnionych obszarach w granicach miasta. W konsekwencji tych działań Augustów będzie mógł rozwijać się w sposób bardziej zrównoważony.

Obszar rewitalizacji to teren o zróżnicowanej strukturze demograficznej, dotknięty w dużej mierze takimi zjawiskami kryzysowymi jak: niepełnosprawność oraz kryzys rodzin. Dlatego też ważną rolę w programie pełni wsparcie skierowane do osób niepełnosprawnych, dzieci, młodzieży, osób starszych oraz kobiet jako grup najbardziej dotkniętych wymienionymi zjawiskami kryzysowymi.

4.2. Cele działań rewitalizacyjnych

Cele działań rewitalizacyjnych zostały opracowane na podstawie części diagnostycznej służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego na terenie miasta oraz szczegółowej analizy przyczyn degradacji przeprowadzonej dla poszczególnych podobszarów obszaru zdegradowanego. Analizy te uzupełniono o szereg bezpośrednich wywiadów przeprowadzonych wśród lokalnych instytucji działających w sferze społecznej zarówno na obszarze zdegradowanym, jak i poza nim. W rezultacie tak przeprowadzonego postępowania możliwe stało się dość szczegółowe opracowanie zarówno celów programu, jak również w niektórych przypadkach nawet pomysłów na konkretne działania (przedsięwzięcia) w obrębie programu.

Dla zapewnienia należytej klarowności przekazu cele programu przedstawiono w podziale na trzy podstawowe rodzaje odpowiadające poszczególnym poziomom szczegółowości. Składają się na nie:

1. Cel główny programu.
2. Cele strategiczne.
3. Cele operacyjne (kierunki działań).

Celem głównym programu jest:

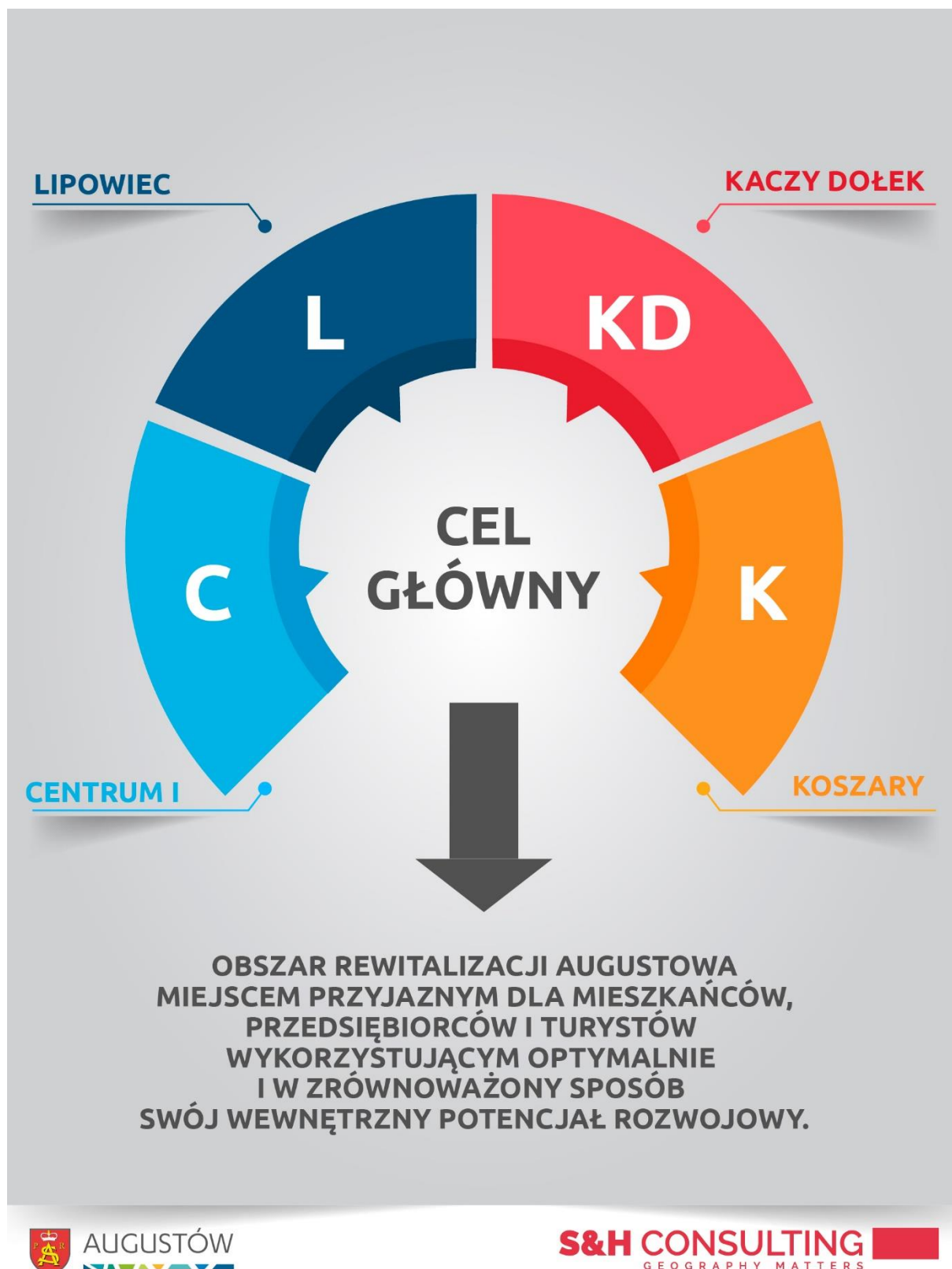
Wzrost potencjału społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji poprzez zwiększenie spójności społecznej, poprawę poziomu i jakości życia mieszkańców oraz zagospodarowanie obiektów i terenów zdegradowanych.

Cele strategiczne, ze względu na duży poziom ogólności, odnoszą się do całego obszaru rewitalizacji miasta Augustowa. Natomiast cele operacyjne różnicują się dla poszczególnych podobszarów w zależności od specyfiki zachodzących na ich terenie procesów degradacji.

Na poziomie strategicznym wyróżniono następujące cele:

1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację.
2. Wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców w wyniku modernizacji i rozbudowy istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej.
3. Obniżenie poziomu bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4. Poprawa jakości i poziomu życia mieszkańców poprzez modernizację i rozbudowę zasobu mieszkaniowego, poprawę dostępności do funkcjonalnych przestrzeni półpublicznych oraz zagospodarowanie obiektów zdegradowanych.

Rysunek 4.2.1. Cel główny Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów.

Źródło: opracowanie własne.

Centrum I

Aby przedstawić szczegółowe kierunki działań rewitalizacyjnych, konieczne jest opisanie i uzasadnienie poszczególnych celów operacyjnych, którym są przypisane.

Cel C1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację.

Przeprowadzone prace diagnostyczne wyraźnie wykazały potrzebę wsparcia działań z zakresu aktywizacji i integracji zarówno społecznej, jak i zawodowej całego szeregu grup mieszkańców. W toku prac nad programem szczególnie zagrożone wykluczeniem społecznym i zawodowym okazały się następujące grupy mieszkańców:

- Osoby niepełnosprawne i przewlekle chore.
- Rodziny wieloproblemowe.
- Osoby bezrobotne, w tym kobiety.

Rozmowy przeprowadzone z przedstawicielami podmiotów działających w sferze społecznej w wielu przypadkach wykazały niewystarczający zakres prowadzonej działalności, który w pewnej mierze był wynikiem trudności w dostępie do źródeł ich potencjalnego finansowania. W działaniach związanych z celem 1.1. mieści się zatem cały szereg działań, które mają za zadanie reintegrację osób już wykluczonych, oraz ograniczenie możliwości wystąpienia takiego zjawiska w przypadku grup mieszkańców szczególnie takim procesami zagrożonych.

Cel operacyjny C1.1. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.

Działania aktywizacyjne i integracyjne skierowane do tej grupy osób powinny obejmować szerokie spektrum działań, w tym np.

- Różnego rodzaju usługi opiekuńcze, w tym miejsca pobytu dziennego i całodobowego.
- Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze.
- Usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnością.

Cel operacyjny C1.2. Wsparcie rodzin wieloproblemowych w tym dzieci i młodzieży oraz samotnych rodziców.

Jednym z wyraźnie zarysowujących się na podobszarze rewitalizacji problemów natury społecznej jest występowanie rodzin dotkniętych całym szeregiem różnego rodzaju problemów. W ramach działań rewitalizacyjnych powinny zostać one objęte szczególnie intensywnym wsparciem. Formą wsparcia tego rodzaju rodzin mogą być usługi asystenta rodziny oraz szereg działań aktywizacyjnych prowadzonych przez jednostki miejskie oraz organizacje pozarządowe. Działania te powinny wykorzystywać istniejącą infrastrukturę, w tym wymagającą ewentualnej rozbudowy i modernizacji (Cel C2.1.). Dotyczy to zarówno infrastruktury o charakterze społecznym i kulturalnym (np. Miejski Dom Kultury), jak również sportowej położonej w granicach podobszaru, i jego bezpośredniej bliskości¹⁷. W tym ostatnim przypadku aktywizacja poprzez sport i różne formy rekreacji powinna dotyczyć wszystkich grup zagrożonych wykluczeniem, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Priorytetowy charakter działań na rzecz dzieci i młodzieży

---

¹⁷ W bezpośredniej bliskości obszaru położone są dwa zmodernizowane kompleksy boisk sportowych przy Gimnazjum nr 2 (ul. Nowomiejska) oraz Zespole Szkół Samorządowych w Augustowie (ul. Mickiewicza).

powinien uwzględniać np. pomoc specjalistyczną, umożliwienie rozwoju zainteresowań, w tym sportowych i in. Działania podejmowane w ramach tego celu powinny wspierać także realizację takich usług społecznych.

Cel operacyjny C1.3. Aktywizacja osób bezrobotnych w tym w szczególności kobiet.

Stwierdzona na podobszarze Centrum I intensywność problemów związanych ze zjawiskiem bezrobocia wymaga podjęcia interwencji również w tym zakresie. Profil bezrobocia na podobszarze ujawnia występowanie szeregu problemów szczegółowych. Precyzują one grupy docelowe działań z zakresu aktywizacji zawodowej. Te powinny koncentrować się na: matkach, które nie wróciły do pracy po urodzeniu dziecka, osobach bez kwalifikacji zawodowych, długotrwale bezrobotnych, powyżej 50 roku życia oraz do 25 roku życia.

Cel C2. Wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców w wyniku modernizacji istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej oraz poprawę dostępności do funkcjonalnych przestrzeni publicznych i półpublicznych.

Cel operacyjny C2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.

Większość działań aktywizujących lokalne społeczności musi wykorzystywać pewien zasób infrastruktury służącej wspieraniu takich działań. W przypadku podobszaru rewitalizacji Centrum I zidentyfikowano zarówno braki w zakresie istniejącej infrastruktury, jak również problemy wynikające z jej niewystarczającego dopasowania do prowadzonej działalności. Dlatego też konieczne jest jej uzupełnienie, bądź modernizacja tak, aby w sposób optymalny wykorzystać pracę całej rzeszy osób zaangażowanych w sektorze społecznym. Realizacja tego celu może odbywać się m.in. poprzez działalność placówek wsparcia dziennego działających na rzecz dzieci, osób starszych, rozwój bazy długoterminowej opieki zdrowotnej i in. Działania zawarte w tej grupie przedsięwzięć dotyczą także uzupełnienia infrastruktury, która będzie służyła wielowymiarowemu wsparciu i szeroko pojętej integracji społecznej różnych grup mieszkańców, w tym także osób zagrożonych wykluczeniem z terenu całego miasta. Działania w ramach tego celu powinny obejmować zarówno specjalistyczną infrastrukturę społeczną na potrzeby poszczególnych grup zagrożonych wykluczeniem, jak również taką, która będzie miała szersze grono klientów i służyć będzie integracji i aktywizacji wszystkich mieszkańców podobszarów oraz budowie kapitału społecznego na szczeblu lokalnym.

Cel operacyjny C2.2. Poprawa ładu przestrzennego.

Struktura przestrzenna podobszaru rewitalizacji Centrum I jest jednym z elementów, którego przekształcenie wymaga wsparcia w zakresie planowanych działań rewitalizacyjnych. Interwencji wymagają, w zakresie uzupełnienia zabudowy, fragmenty pierzei Rynku Zygmunta Augusta, a więc jednego z najważniejszych elementów struktury przestrzennej miasta. Rekompozycji wymaga północno-wschodnia część Rynku Zygmunta Augusta w bezpośrednim otoczeniu budynku Centrum Informacji Turystycznej (tzw. Atolu). Decyzja dotycząca przekształceń tego fragmentu najważniejszej w mieście przestrzeni publicznej powinna zostać podjęta przy użyciu zaawansowanych metod partycypacji np. w drodze ogólnomiejskiej debaty. Zmian w zagospodarowaniu wymagają także

zdegradowane obszary i budynki: dworca PKS, d. mleczarni, tzw. Domu Turka, budynku przy ul. Łaziennej 6 i in.¹⁸

Kwestia optymalizacji przestrzenno-funkcjonalnej dotyczyć powinna nie tylko kluczowych przestrzeni takich jak Rynek Zygmunta Augusta, ale również przestrzeni publicznych i półpublicznych, z których mieszkańcy obszarów zdegradowanych korzystają codziennie. Działania z zakresu modernizacji przestrzeni międzyblokowych, czy podwórek, przeprowadzone przy wykorzystaniu narzędzi planowania partycypacyjnego, powinny towarzyszyć planowanemu wsparciu mieszkalnictwa w zakresie modernizacji i budowy nowego zasobu (Cel operacyjny C4.1.). Właściwa realizacja tych przedsięwzięć wykreuje przestrzeń dla realizacji działań miękkich związanych z Celem operacyjnym C1.1. i obejmujących czynności aktywizujące, integracyjne, czy kulturalne. Partycypacyjna forma planowania i realizowania tych działań pozwoli również na uporządkowanie zagadnień związanych z kwestią obecności miejsc parkingowych w przestrzeniach międzyblokowych i na podwórkach.

Cel operacyjny C2.3. Poprawa poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Podobszar Centrum I odznacza się najwyższymi na terenie miasta wskaźnikami związanymi z przestępstwami i wykroczeniami dokonywanymi na tym terenie. Jakkolwiek pewna część tych zjawisk ma charakter allochtoniczny¹⁹, to jednak stan ten bezpośrednio wpływa na jakość życia mieszkańców podobszaru. Bezpieczeństwu mieszkańców zagrażają również braki w zakresie podstawowej infrastruktury technicznej, takiej jak np. oświetlenie. W obu przypadkach interwencja w ramach programu musi być prowadzona w sposób zintegrowany i równocześnie eliminować braki w infrastrukturze, jak również kształtować właściwe postawy społeczne i obywatelskie poprzez działania z zakresu edukacji i szkoleń²⁰.

Cel operacyjny C2.4. Modernizacja infrastruktury technicznej.

W zakresie planowanych działań ważną rolę odgrywają inwestycje infrastrukturalne konieczne do przeprowadzenia pozostałych wyznaczonych celów w ramach planowanej interwencji. Głównym wyzwaniem infrastrukturalnym na podobszarze rewitalizacji Centrum I jest rozwój alternatyw do niskosprawnych, rozproszonych i wykorzystujących paliwa stałe, lokalnych źródeł ogrzewania. W dużej mierze odpowiadają one za niską emisję nasilającą się w okresie zimowym. Ta zaś koncentruje się na obszarze centrum miasta.

Cel operacyjny C2.5. Modernizacja zasobu zabytkowego oraz zdegradowanych obiektów kubaturowych.

Występowanie na podobszarze rewitalizacji Centrum I zdegradowanych technicznie obiektów kubaturowych niesie ze sobą potencjał związany z ich ponownym wykorzystaniem. Stanowi to o tyle istotną kwestię, że w przypadku tego podobszaru wyraźnie widoczny jest deficyt obiektów możliwych do zagospodarowania na cele społeczne.

---

¹⁸ W większości będące własnością prywatną.

¹⁹ tj. związany z oddziaływaniami napływający z zewnątrz obszaru i wiążący się z dużymi przepływami interesantów, klientów lokali gastronomicznych, pasażerów, turystów i in.

²⁰ Na przykład kursy samoobrony dla kobiet, działania edukacyjne wśród dzieci i młodzieży i in.

Cel C3. Obniżenie poziomu bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cel operacyjny C3.1. Tworzenie nowych miejsc pracy.

Podobszar Centrum I obejmuje tereny zdegradowane, których ponowne, zrównoważone zagospodarowanie powinno prowadzić do wytworzenia ważnych impulsów rozwojowych zarówno w skali samego podobszaru, jak i całego miasta. Prawidłowo przeprowadzone zagospodarowanie tych terenów pozwoli, poprzez utworzenie nowych miejsc pracy, zmniejszyć zagrożenie wykluczeniem ekonomicznym dla części grup mieszkańców wymagających wsparcia, jak również pozytywnie wpłynie na rynek pracy całego miasta.

Działania w sferze gospodarczej powinny odbywać się z poszanowaniem istniejącego dziedzictwa materialnego zarówno na poziomie architektonicznym, tj. poszczególnych budynków i budowli, jak również urbanistycznym, tj. zabytkowego układu urbanistycznego oraz walorów krajobrazowych. Właściwe eksponowanie i zagospodarowanie dziedzictwa materialnego uwzględniające działania społeczne powinno być jednym z priorytetów działań rewitalizacyjnych w tym podobszarze rewitalizacji.

Tereny przemysłowe po b. zakładach mleczarskich wraz z ekstensywnie użytkowanym obszarem dworca PKS, to ostatnie z dużych obszarów zlokalizowanych na terenie ścisłego centrum miasta, które wymagają podjęcia interwencji. Lokalizacja terenu przemysłowego w bezpośrednim sąsiedztwie Rynku Zygmunta Augusta sprawia, że jego ponowne zagospodarowanie powinno zostać szczególnie precyzyjnie zaplanowane i przeprowadzone oraz uwzględniać przede wszystkim rozwój funkcji o zasięgu ponadlokalnym. Zalecanymi elementami tego zagospodarowania powinny być wysokiej jakości przestrzeń publiczną wraz z upamiętnieniem multikulturowego dziedzictwa miasta²¹. W związku z tym władze miasta winny podjąć aktywne działania na rzecz pozyskania tego terenu.

Cel C4. Poprawa jakości i poziomu życia mieszkańców poprzez modernizację i rozbudowę zasobu mieszkaniowego oraz zagospodarowanie obiektów zdegradowanych.

Cel operacyjny C4.1. Poprawa warunków mieszkaniowych.

Szeroko rozumiana poprawa warunków mieszkaniowych na obszarze zdegradowanym to jedna z podstawowych grup działań w obrębie procesów rewitalizacji. Dotychczasowe doświadczenia innych polskich miast wyraźnie wskazują, że interwencja odbywająca się z pominięciem tego elementu bardzo często nie przynosi pożądanych efektów, a czasem nawet powoduje intensyfikację pewnych negatywnych zjawisk, jak np. wandalizm. Dzieje się tak ze względu na rosnącą dysproporcję pomiędzy nakładami na działania w bezpośrednim otoczeniu miejsca zamieszkania a pozostającymi na niezadawalającym poziomie warunkami mieszkaniowymi. Dodatkowo, w przypadku Augustowa, jedną z kluczowych kwestii z zakresu poprawy warunków mieszkaniowych jest rozwój sieciowych źródeł ciepła alternatywnych do niskosprawnych, indywidualnych palenisk na węgiel oraz drewno, które powinny być jednym z głównych elementów walki z ograniczaniem niskiej emisji (Cel. C2.4). Działaniom z zakresu wsparcia mieszkalnictwa mają towarzyszyć interwencje dotyczące najbliższego otoczenia budynków mieszkalnych mające na celu

²¹ Na terenie b. mleczarni przed II wojną światową znajdowała się jedna z augustowskich synagog.

poprawę ładu przestrzennego w skali lokalnej (Cel operacyjny C2.2). Będą one odbywały się w przestrzeniach półpublicznych, takich jak podwórka, czy przestrzenie międzyblokowe.

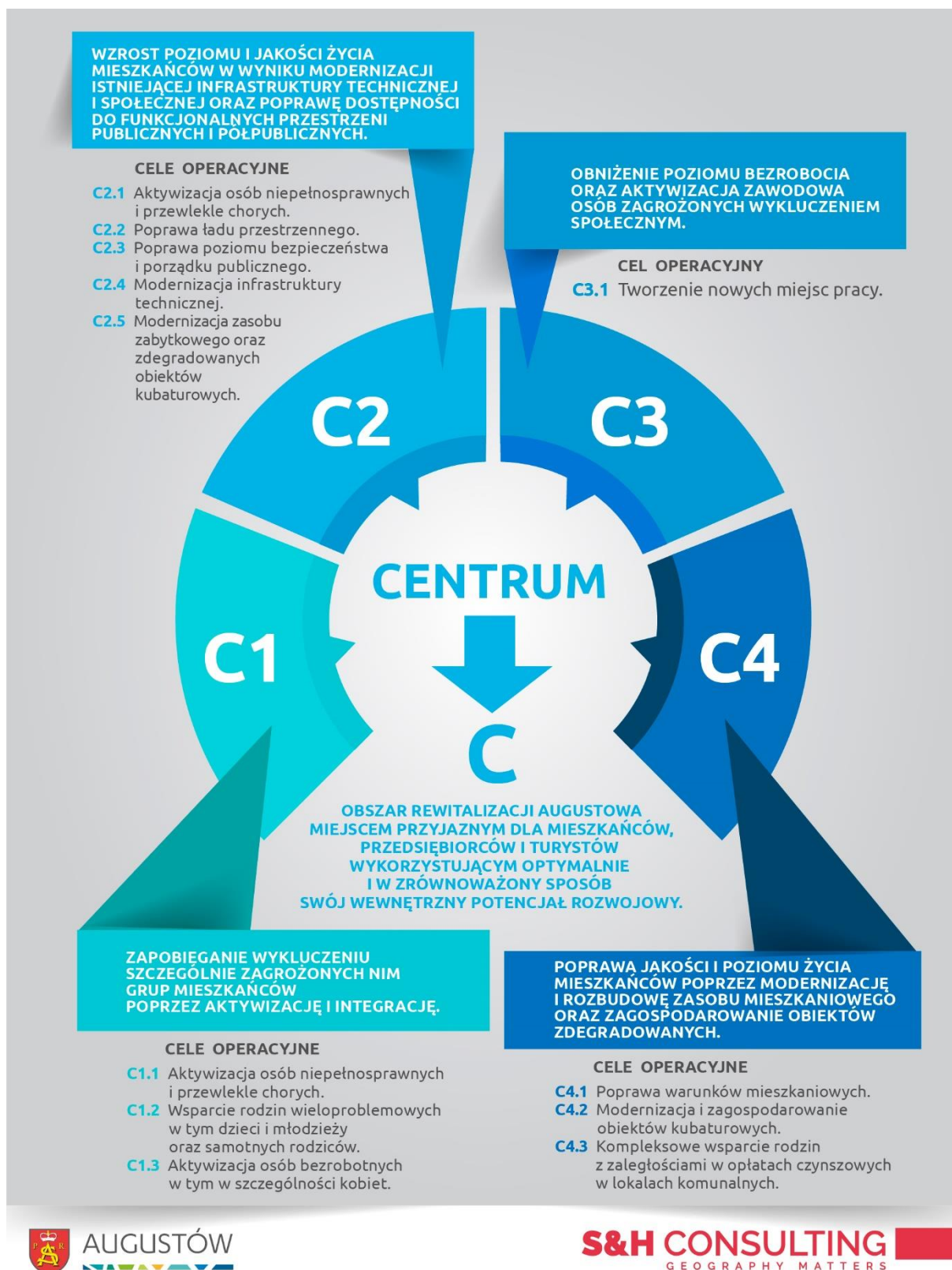
Cel operacyjny C4.2. Modernizacja i zagospodarowanie obiektów kubaturowych.

Istotnym obszarem wsparcia zaplanowanym w tej części programu działań jest remont, modernizacja i zagospodarowanie obiektów kubaturowych niespełniających swoich funkcji ze względu na zły stan techniczny. Część z tych obiektów posiada dodatkowo cenne walory architektoniczne i w związku z nimi wpisana jest do ewidencji lub rejestru zabytków. W podobszarze Centrum I są to np. Dom Turka, budynek przy ul. Wojska Polskiego 1 i in. Wykorzystanie tego potencjału zarówno w kierunku tworzenia nowych miejsc pracy dla mieszkańców obszaru zdegradowanego oraz w celu rozwoju deficytowych usług społecznych powinno być jednym z ważnych kierunków planowanego wsparcia. W ten sam kierunek działań wpisują się przedsięwzięcia związane z samą tylko modernizacją obiektów infrastruktury społecznej i ich otoczenia mające na celu poprawę zarówno zakresu świadczonych usług, ich jakości, jak również funkcjonalności samych placówek.

Cel operacyjny C4.3. Kompleksowe wsparcie rodzin z zaległościami w opłatach czynszowych w lokalach komunalnych.

Jednym z elementów negatywnie oddziałujących na możliwości wychodzenia przez mieszkańców podobszaru z ubóstwa oraz zmniejszenie uzależnienia od pomocy MOPS są kwestie związane z zadłużeniem wynikającym z zaległości czynszowych w zasobie komunalnym. Wynika ono m.in. z wysokiego w skali miasta poziomu bezrobocia wśród mieszkańców podobszaru. W ramach planowanego wsparcia niezbędna staje się zatem kompleksowa pomoc rodzinom z zaległościami czynszowymi w lokalach komunalnych.

Rozpoczęte przez Urząd Miejski w Augustowie działania na rzecz pomocy osobom posiadającym zadłużenie z tytułu zaległości czynszowych powinny zostać włączone w procesy rewitalizacyjne poprzez uwzględnienie odpowiednich preferencji, priorytetów itp. dla dłużników zamieszkujących na obszarze rewitalizacji.

Rysunek 4.2.2. Cele rewitalizacji podobszaru rewitalizacji Centrum I.

Źródło: opracowanie własne.

Lipowiec

Aby przedstawić szczegółowe kierunki działań rewitalizacyjnych konieczne jest opisanie i uzasadnienie poszczególnych celów operacyjnych, którym są przypisane.

Cel L1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację.

Cel operacyjny L1.1. Kompleksowe wsparcie rodzin wieloprotblemowych.

Podobszar rewitalizacji Lipowiec jest obszarem o najwyraźniej, w skali całego miasta, zarysowanych zjawiskach protblemowych dotyczących rodzin. Dlatego też działania skierowane właśnie do rodzin powinny być jednym z fundamentów procesów jego rewitalizacji. Skuteczną formą wsparcia mogą być np. usługi asystenta rodziny, czy działania aktywizacyjne prowadzone przez jednostki miejskie oraz organizacje pozarządowe. Wykorzystywałyby one istniejącą infrastrukturę, w tym wymagającą ewentualnej rozbudowy i modernizacji, włącznie z budynkami o charakterze zabytkowym (Cel L2.1.). Dotyczy to zarówno infrastruktury o charakterze społecznym i kulturalnym (np. tzw. Klub Tartak), jak również sportowej, położonej w granicach podobszaru²². W tym ostatnim przypadku aktywizacja poprzez sport i różne formy rekreacji powinna dotyczyć wszystkich grup zagrożonych wykluczeniem, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Priorytetowy charakter działań na rzecz dzieci i młodzieży musi uwzględniać np. pomoc specjalistyczną, umożliwienie rozwoju zainteresowań, w tym sportowych i in. Działania podejmowane w ramach tego celu wspierałyby także realizację usług społecznych.

Cel operacyjny L1.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Lipowiec był jednym z podobszarów rewitalizacji, na terenie których stwierdzono negatywne zjawiska z zakresu poziomu edukacji dzieci i młodzieży. W tym zakresie wsparcie powinno polegać na szerokiej i atrakcyjnej ofercie zajęć pozalekcyjnych.

Cel operacyjny L1.3. Wsparcie osób z protblemami alkoholowymi i ich rodzin.

Przeprowadzone prace diagnostyczne wyraźnie wykazały potrzebę wsparcia działań dotyczących rodzin zmagających się z protblemami alkoholowymi. Specyfika tego zagadnienia wymaga zaplanowania pomocy obejmującej wszystkie osoby funkcjonujące w takich rodzinach. Działania z zakresu bezpośredniego wsparcia rodzin powinny zostać uzupełnione działaniami profilaktycznymi i edukacyjnymi prowadzonymi dla mieszkańców całego podobszaru. Ze względu na lokalizację podmiotów działających na polu profilaktyki antyalkoholowej oraz wsparcia osób i rodzin z protblemami alkoholowymi poza Lipowcem dopuszczalne jest realizowanie ich w części poza podobszarem.

---

²² W roku 2016 zakończono modernizację boiska przy Szkole Podstawowej nr 6 (ul. Tartacznej).

Cel L2. Wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców w wyniku modernizacji istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej oraz poprawę dostępności do przestrzeni publicznych i półpublicznych.

Cel operacyjny L2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.

Większość działań aktywizujących lokalne społeczności musi wykorzystywać pewien zasób infrastruktury służącej wspieraniu takich przedsięwzięć. W przypadku większości jednostek urbanistycznych wchodzących w skład obszaru zdegradowanego miasta zidentyfikowano zarówno braki w zakresie istniejącej infrastruktury, jak również problemy wynikające z jej niewystarczającego dopasowania do prowadzonej działalności. Dlatego też konieczne jest jej uzupełnienie, bądź modernizacja tak, aby w sposób optymalny wykorzystać pracę całej rzeszy osób zaangażowanych w sektorze społecznym. Realizacja tego celu może odbywać się m.in. poprzez aktywność placówek wsparcia dziennego działających na rzecz dzieci, osób starszych, rozwój bazy długoterminowej opieki zdrowotnej i in. Działania zawarte w tej grupie przedsięwzięć dotyczą także uzupełnienia na terenach zdegradowanych takiej infrastruktury, która będzie służyła wielowymiarowemu wsparciu i szeroko pojętej integracji społecznej różnych grup mieszkańców, w tym także osób zagrożonych wykluczeniem z terenu całego miasta. Interwencja w ramach tego celu powinna obejmować zarówno specjalistyczną infrastrukturę społeczną na potrzeby poszczególnych grup zagrożonych wykluczeniem, jak również taką, która będzie miała szersze grono klientów i służyć będzie integracji i aktywizacji wszystkich mieszkańców podobszaru oraz budowie kapitału społecznego na szczeblu lokalnym.

Cel operacyjny L2.2. Poprawa ładu przestrzennego.

Struktura przestrzenna podobszaru jest jednym z elementów, którego przekształcenie wymaga wsparcia w zakresie planowanych działań rewitalizacyjnych. Działanie to wymaga odmiennego podejścia w przypadku różnych jednostek stanowiących podobszary rewitalizacji. Różne są bowiem defekty dotyczące przestrzeni poszczególnych obszarów.

Kwestia optymalizacji przestrzenno-funkcjonalnej dotyczyć powinna nie tylko kluczowych przestrzeni Lipowca takich jak: niezagospodarowany teren zielony wewnątrz podobszaru oraz teren leśny nad Jeziorem Białym Augustowskim.

Brak na terenie podobszaru w pełni urządzonej ogólnodostępnej przestrzeni publicznej, umożliwiającej integrację lokalnej społeczności, powoduje konieczność podjęcia próby stworzenia takiego miejsca. Działania z zakresu modernizacji, urządzenia przestrzeni publicznej powinny być przeprowadzone przy wykorzystaniu narzędzi planowania partycypacyjnego. Właściwa realizacja tych działań wykreuje przestrzeń dla realizacji przedsięwzięć miękkich związanych z działaniami aktywizującymi, integracyjnymi, czy kulturalnymi.

Cel operacyjny L2.3. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej.

Ważną rolę odgrywają inwestycje infrastrukturalne konieczne do przeprowadzenia w celu realizacji pozostałych wyznaczonych celów w ramach planowanej interwencji. Wyzwaniem infrastrukturalnym na obszarze zdegradowanym jest rozwój alternatyw do niskosprawnych, rozproszonych, lokalnych źródeł ogrzewania na paliwa stałe. W dużej mierze odpowiadają one

za niską emisję nasilającą się w okresie zimowym, której efekty są odczuwane przez mieszkańców podobszaru.

Cel L3. Obniżenie poziomu bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cel operacyjny L3.1. Gospodarcze wykorzystanie terenów zdegradowanych.

Cechą charakterystyczną podobszaru Lipowiec na tle całego obszaru rewitalizacji wyznaczonego w mieście Augustowie, jest obecność terenów przemysłowych. Ich ponowne, zrównoważone zagospodarowanie powinno prowadzić do wytworzenia ważnych impulsów rozwojowych zarówno w skali samego podobszaru Lipowca, jak również całego obszaru rewitalizacji miasta. Zagospodarowanie terenów przemysłowych uwzględniające działania prospołeczne na rzecz defaworyzowanych grup lokalnej społeczności będzie zarówno wzmacniało istniejące kierunki przemian dzielnicy, a więc m.in. funkcję mieszkaniową, jak również prowadziło do intensywnego wykorzystania pozostałej części terenów przemysłowych. Prawdłowo przeprowadzone zagospodarowanie tych terenów pozwoli, m.in. poprzez utworzenie nowych miejsc pracy, zmniejszyć zagrożenie wykluczeniem ekonomicznym dla części grup mieszkańców wymagających wsparcia.

Działania w sferze gospodarczej powinny odbywać się z poszanowaniem istniejącego dziedzictwa materialnego zarówno na poziomie architektonicznym, tj. poszczególnych budynków i budowli, jak również urbanistycznym, tj. zabytkowych układów urbanistycznych oraz walorów krajobrazowych. Właściwe eksponowanie i zagospodarowanie dziedzictwa materialnego w postaci zabytkowych hal produkcyjnych powinno być jednym z priorytetów działań rewitalizacyjnych. Ważnym działaniem wpływającym na możliwości przeprowadzenia skutecznych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na podobszarze będzie uporządkowanie terenów przemysłowych po b. zakładach przemysłu drzewnego i zakładach materiałów budowlanych.

Cel operacyjny L3.2. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz długotrwale bezrobotnych.

Stwierdzona na podobszarze Lipowiec intensywność problemów związanych ze zjawiskiem bezrobocia wymaga podjęcia interwencji również w tym zakresie. Profil bezrobocia na podobszarze pozwolił na identyfikację grup osób bezrobotnych, których aktywizacja powinna być priorytetem w ramach planowanych działań z zakresu aktywizacji zawodowej. Powinny one koncentrować się w pierwszej kolejności na: osobach bez kwalifikacji zawodowych, długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Cel L4. Poprawa jakości i poziomu życia mieszkańców poprzez modernizację i rozbudowę zasobu mieszkaniowego oraz zagospodarowanie obiektów zdegradowanych.

Cel operacyjny L4.1. Poprawa warunków mieszkaniowych i rozbudowa zasobu komunalnego miasta.

Szeroko rozumiana poprawa warunków mieszkaniowych na obszarze rewitalizacji to jedna z podstawowych grup działań w obrębie procesów rewitalizacji. Dotychczasowe doświadczenia innych polskich miast wyraźnie wskazują, że interwencja odbywająca się z pominięciem tego

elementu bardzo często nie przynosi pożądaných efektów. Czasem zaś, powoduje intensyfikację pewnych negatywnych zjawisk, jak np. wandalizm. Dzieje się tak ze względu na rosnącą dysproporcję pomiędzy nakładami na działania w bezpośrednim otoczeniu miejsca zamieszkania, a pozostałymi na niezadawalającym poziomie warunkami mieszkaniowymi. Dodatkowo, w przypadku Augustowa, jedną z kluczowych kwestii z zakresu poprawy warunków mieszkaniowych jest rozwój sieciowych źródeł ciepła alternatywnych do niskosprawnych, indywidualnych palenisk na węgiel oraz drewno, który ma być jednym z głównych elementów walki z ograniczaniem niskiej emisji. Działania polepszające warunki mieszkaniowe mają ważne znaczenie ze względu na fakt, że to właśnie na terenie podobszaru Lipowiec znajduje się znacząca część najstarszego zasobu mieszkaniowego. Działaniom z zakresu wsparcia mieszkalnictwa mają towarzyszyć interwencje dotyczące najbliższego otoczenia budynków mieszkalnych, mające na celu poprawę ładu przestrzennego w skali lokalnej (Cel operacyjny L2.2).

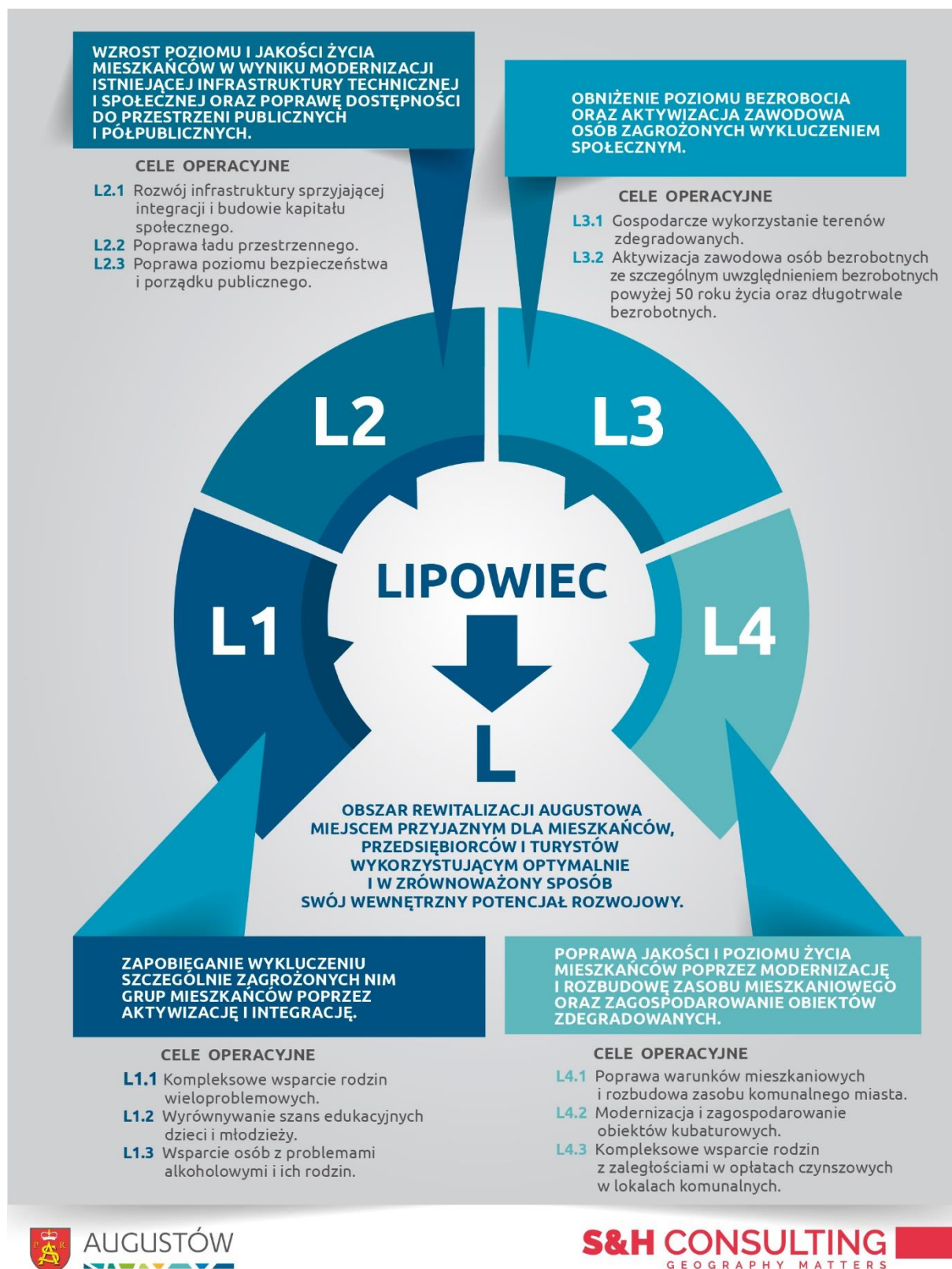
Cel operacyjny L4.2. Modernizacja i zagospodarowanie obiektów kubaturowych.

Istotnym obszarem wsparcia zaplanowanym w tej części programu jest remont, modernizacja i zagospodarowanie obiektów kubaturowych nie spełniających swoich funkcji ze względu na zły stan techniczny. Część z tych obiektów posiada dodatkowo cenne walory architektoniczne i w związku z nimi wpisana jest do ewidencji lub rejestru zabytków. Na Lipowcu do takich należą m.in. d. Klub Tartak oraz hale produkcyjne d. tartaku. Wykorzystanie tego potencjału zarówno w kierunku tworzenia nowych miejsc pracy dla mieszkańców obszaru zdegradowanego, jak również w celu rozwoju różnego rodzaju usług społecznych, powinno być jednym z ważnych kierunków planowanego wsparcia. W ten sam kierunek działań wpisują się przedsięwzięcia związane z samą tylko modernizacją obiektów infrastruktury społecznej i ich otoczenia, mające na celu poprawę zarówno zakresu świadczonych usług, ich jakości, jak również funkcjonalności samych placówek.

Cel operacyjny L4.3. Kompleksowe wsparcie rodzin z zaległościami w opłatach czynszowych w lokalach komunalnych.

Jednym z elementów negatywnie oddziałujących na możliwości wychodzenia przez mieszkańców podobszaru z ubóstwa oraz zmniejszenie uzależnienia od pomocy MOPS są kwestie związane z zadłużeniem wynikającym z zaległości czynszowych w zasobie komunalnym. Wynika ono z wysokiego w skali miasta poziomu bezrobocia wśród mieszkańców podobszaru oraz wykorzystywania bardzo drogiego paliwa (olej opałowy) do ogrzewania części lokali komunalnych (przy ulicach Turystycznej i Klubowej). W ramach planowanego wsparcia niezbędna staje się zatem kompleksowa pomoc rodzinom z zaległościami czynszowymi w lokalach komunalnych.

Rozpoczęte przez Urząd Miejski w Augustowie działania na rzecz pomocy osobom posiadającym zadłużenie z tytułu zaległości czynszowych powinny zostać włączone w procesy rewitalizacyjne poprzez uwzględnienie odpowiednich preferencji, priorytetów itp. dla dłużników zamieszkujących na obszarze rewitalizacji.

Rysunek 4.2.3. Cele rewitalizacji podobszaru rewitalizacji Lipowiec.

Źródło: opracowanie własne

Kaczy Dołek

Aby przedstawić szczegółowe kierunki działań rewitalizacyjnych konieczne jest opisanie i uzasadnienie poszczególnych celów operacyjnych, którym są przypisane.

Cel KD1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację.

Cel operacyjny KD1.1. Aktywizacja i integracja społeczna dzieci i młodzieży oraz osób bezrobotnych.

Przeprowadzone prace diagnostyczne wyraźnie wykazały potrzebę wsparcia działań z zakresu aktywizacji i integracji społecznej dzieci i młodzieży. W toku prac nad programem jako grupy szczególnie zagrożone wykluczeniem społecznym i zawodowym zidentyfikowano ponadto: rodziców samotnie wychowujących dzieci oraz bezrobotne kobiety, które nie podjęły pracy po urodzeniu dziecka. Rozmowy przeprowadzone z przedstawicielami podmiotów działających w sferze społecznej w wielu przypadkach wykazały niewystarczający zakres prowadzonej działalności, który w pewnej mierze był wynikiem trudności w dostępie do źródeł ich potencjalnego finansowania. W działaniach związanych z celem 1.1. mieści się zatem cały szereg działań, które mają za zadanie reintegrację osób już wykluczonych, oraz ograniczenie możliwości wystąpienia takiego zjawiska w przypadku grup mieszkańców szczególnie takim procesami zagrożonych. Ważnym elementem działań w ramach tego celu będzie aktywizacja dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem poprzez zajęcia specjalistyczne i sportowe prowadzone w oparciu o istniejącą, rozbudowaną oraz zmodernizowaną infrastrukturę. Aktywizacja dzieci i młodzieży możliwa jest przy wyrównanych szansach edukacyjnych i rozwiniętych kompetencjach społecznych. Priorytetowy charakter działań na rzecz dzieci i młodzieży powinien uwzględniać w szczególności stworzenie warunków równych szans edukacyjnych, pomoc specjalistyczną, jak również umożliwienie rozwoju zainteresowań, w tym sportowych. Działania podejmowane w ramach tego celu powinny wspierać także realizację usług społecznych.

Cel operacyjny KD1.2. Aktywizacja postaw obywatelskich.

Kaczy Dołek to podobszar rewitalizacji wykazujący bardzo niski poziom uczestnictwa w życiu publicznym. Stąd planowane wsparcie powinno zostać skierowane na budowę i aktywizację postaw obywatelskich. W tym celu niezbędne do podjęcia są działania o charakterze edukacyjnym i animacyjnym.

Cel operacyjny KD1.3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Podobszar Kaczy Dołek był jednym z podobszarów rewitalizacji, na terenie których stwierdzono negatywne zjawiska z zakresu poziomu edukacji dzieci i młodzieży. Działania stanowiące szeroką i atrakcyjną ofertę zajęć pozalekcyjnych oraz wsparcie edukacji szkolnej będą ważnym elementem procesu rewitalizacji tej części miasta.

Cel operacyjny KD1.4. Wsparcie rodzin wieloprogowych.

Podobszar rewitalizacji Kaczy Dołek jest terenem o wyraźnie zarysowanych zjawiskach problemowych dotyczących rodziny. Dlatego też działania skierowane właśnie do rodzin powinny być jednym z fundamentów procesów jego rewitalizacji. Formą wsparcia w tym przypadku mogą być usługi asystenta rodziny oraz szereg działań aktywizacyjnych prowadzonych przez jednostki miejskie

oraz organizacje pozarządowe. Działania te powinny wykorzystywać istniejącą infrastrukturę, w tym wymagającą ewentualnej rozbudowy i modernizacji. Dotyczy to zarówno infrastruktury o charakterze społecznym i kulturalnym, jak również sportowej, położonej w granicach podobszaru (pseudo boisko przy ul. Armii Krajowej). W tym ostatnim przypadku aktywizacja poprzez sport i różne formy rekreacji powinna objąć wszystkie grupy zagrożone wykluczeniem. Tu w szczególności należy skoncentrować się na działaniach na rzecz dzieci i młodzieży – głównie na pomocy specjalistycznej, umożliwieniu rozwoju zainteresowań, w tym sportowych i in.

Cel operacyjny KD1.5. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.

Działania aktywizacyjne i integracyjne skierowane do tej grupy osób powinny obejmować szerokie spektrum działań, w tym np.:

- Różnego rodzaju usługi opiekuńcze, w tym miejsca pobytu dziennego i całodobowego.
- Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze.
- Usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnością.

Inicjatywom tym powinny towarzyszyć interwencje związane z niezbędną infrastrukturą np. montowanie wind/podjazdów, dostosowanie mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych itp.

Cel operacyjny KD1.6. Wsparcie osób z problemami alkoholowymi i ich rodzin.

Przeprowadzone prace diagnostyczne wyraźnie wykazały potrzebę wsparcia działań dotyczących rodzin zmagających się z problemami alkoholowymi. W tym przypadku planowana pomoc powinna dotyczyć wszystkich osób funkcjonujących w tychże rodzinach. Takie postępowanie musi zostać uzupełnione akcjami profilaktycznymi i edukacyjnymi prowadzonymi dla mieszkańców całego podobszaru. Ze względu na lokalizację podmiotów działających na polu profilaktyki antyalkoholowej oraz wsparcia osób i rodzin z problemami alkoholowymi poza Kaczym Dołkiem dopuszczalne jest realizowanie ich w części poza granicami podobszaru.

Cel KD2. Wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców w wyniku modernizacji istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej oraz poprawę dostępności do przestrzeni publicznych i półpublicznych.

Cel operacyjny KD2.1. Poprawa ładu przestrzennego.

Struktura przestrzenna podobszaru jest jednym z elementów, którego przekształcenie wymaga wsparcia w zakresie planowanych działań rewitalizacyjnych. Aktywność ta wymaga odmiennego podejścia w przypadku różnych jednostek stanowiących podobszary rewitalizacji. Różne są bowiem defekty dotyczące przestrzeni poszczególnych obszarów.

Kwestia optymalizacji przestrzenno-funkcjonalnej w przypadku podobszaru rewitalizacji Kaczy Dołek dotyczyć powinna w głównej mierze kluczowej przestrzeni publicznej jaką jest wnętrze osiedla budynków wielorodzinnych zawierających się w kwartale ulic: Przemysłowa, 29 listopada, Szosa Sejneńska, Armii Krajowej. Działania z zakresu modernizacji, urządzenia przestrzeni publicznej, przeprowadzone przy wykorzystaniu narzędzi planowania partycypacyjnego powinny towarzyszyć planowanemu wsparciu mieszkalnictwa w zakresie modernizacji istniejącego zasobu mieszkaniowego (Cel operacyjny KD4.1.). Właściwa realizacja tych działań wykreuje przestrzeń dla realizacji działań

miękkich związanych z Celem operacyjnym KD1.1. i obejmujących działania aktywizujące, integracyjne, czy kulturalne.

Cel operacyjny KD2.2. Poprawa poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Wśród podobszarów rewitalizacji na terenie miasta, Kaczy Dołek należy do grupy tych, które odznaczają się wyższymi niż przeciętna wskaźnikami związanymi z przestępstwami i wykroczeniami dokonywanymi na ich terenie. Ponadto bezpieczeństwu mieszkańców zagrażają również braki w zakresie podstawowej infrastruktury technicznej, takiej jak chodnik, czy niewystarczające oświetlenie. W obu przypadkach interwencja w ramach programu musi być prowadzona w sposób zintegrowany i równocześnie eliminować braki w infrastrukturze, jak również kształtować właściwe postawy społeczne i obywatelskie poprzez działania z zakresu edukacji i szkoleń.

Cel operacyjny KD2.3. Modernizacja infrastruktury technicznej.

Ważną rolę odgrywają inwestycje infrastrukturalne konieczne do przeprowadzenia w celu realizacji pozostałych wyznaczonych celów w ramach planowanej interwencji. Działania te powinny dotyczyć uporządkowania i modernizacji gospodarki wodno-ściekowej na Kaczym Dołku. Dopiero przeprowadzenie tych działań umożliwi rozpoczęcie prac z zakresu modernizacji przestrzeni międzyblokowych i porządkowania miejsc parkingowych na tym obszarze.

Cel operacyjny KD2.4. Aktywizacja mieszkańców poprzez działania kulturalne.

Jednym z rodzajów usług, do którego odnotowano pogorszoną dostępność na terenie podobszaru rewitalizacji Kaczy Dołek, były szeroko rozumiane usługi kulturalne. Ze względu na profil procesów degradacji podobszaru widoczny jest potencjał związany z wykorzystaniem działań o charakterze kulturalnym do celów aktywizacji szczególnie zagrożonych wykluczeniem grup mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, kobiet i in. Działania te powinny być, w miarę możliwości, przeprowadzane na terenie podobszaru.

Cel KD3. Obniżenie poziomu bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cel operacyjny KD3.1. Aktywizacja zawodowa kobiet i osób do 25 roku życia.

Przeprowadzone prace diagnostyczne wyraźnie wykazały potrzebę wsparcia działań z zakresu aktywizacji zawodowej kobiet, które nie podjęły pracy po urodzeniu dziecka. Rozmowy przeprowadzone z przedstawicielami podmiotów pracujących na rzecz aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem w wielu przypadkach wykazały niewystarczający zakres prowadzonej działalności. Sytuacja ta była w pewnej mierze wynikiem trudności w dostępie do źródeł potencjalnego finansowania tego rodzaju aktywności. W dążeniach związanych z celem KD3.1. mieści się zatem cały szereg przedsięwzięć, które mają za zadanie reintegrację zawodową kobiet. Kaczy Dołek, to jednocześnie obszar, na którym w ponadprzeciętnym stopniu koncentruje się grupa najmłodszych osób bezrobotnych tzn. do 25 roku życia. Wsparcie tej grupy w zakresie aktywizacji będzie jednym z wyzwań zaplanowanych działań.

Cel operacyjny KD3.2. Aktywizacja zawodowa osób bez kwalifikacji

Szczegółowa analiza profilu bezrobocia dla obszaru Kaczego Dołka wykazała istotne znaczenie w ogóle osób bezrobotnych nie posiadających kwalifikacji zawodowych. Aktywizacja osób bez kwalifikacji zawodowych, na tym podobszarze rewitalizacji powinna być jednym z priorytetów działań związanych ze wsparciem osób w trudnej sytuacji na rynku pracy. Wszelkie działania w tej dziedzinie winny kierować się w stronę projektów wzmacniających kwalifikacje zawodowe tej grupy osób, czyli m. in.: szkolenia, kursy specjalistyczne i in.

Cel operacyjny KD3.3. Edukacja w zakresie postaw związanych z przedsiębiorczością

Niski poziom przedsiębiorczości jest cechą charakterystyczną obszarów zamieszkiwanych przez osoby wykonujące pracę najemną. Uwarunkowania te mają, z punktu widzenia procesów rewitalizacji, charakter trwały i nie podlegają znaczącym zmianom, nawet w przypadku wdrażania różnych form wsparcia. Wzorce dotyczące wyboru ścieżki zawodowej i związanych z nią postaw w zakresie przedsiębiorczości, analogicznie do kwestii związanych z ubóstwem, korzystaniem z pomocy społecznej itp. są łatwo dziedziczone i utrwalane w następnych pokoleniach mieszkańców. Mając to na uwadze, podejmowane w ramach planowanej interwencji działania powinny skupiać się na kształtowaniu właściwych postaw w zakresie przedsiębiorczości wśród grupy osób młodych, tj. dzieci i młodzieży. W ramach tego celu powinny znaleźć się działania edukacyjne prowadzone w atrakcyjnej formie i uwzględniające dobre przykłady możliwe do zidentyfikowania na gruncie lokalnym m. in. przykłady sukcesu lokalnych firm, spotkania z miejscowymi przedsiębiorcami itp.

Cel KD4. Poprawa jakości i poziomu życia mieszkańców poprzez modernizację i rozbudowę zasobu mieszkaniowego.

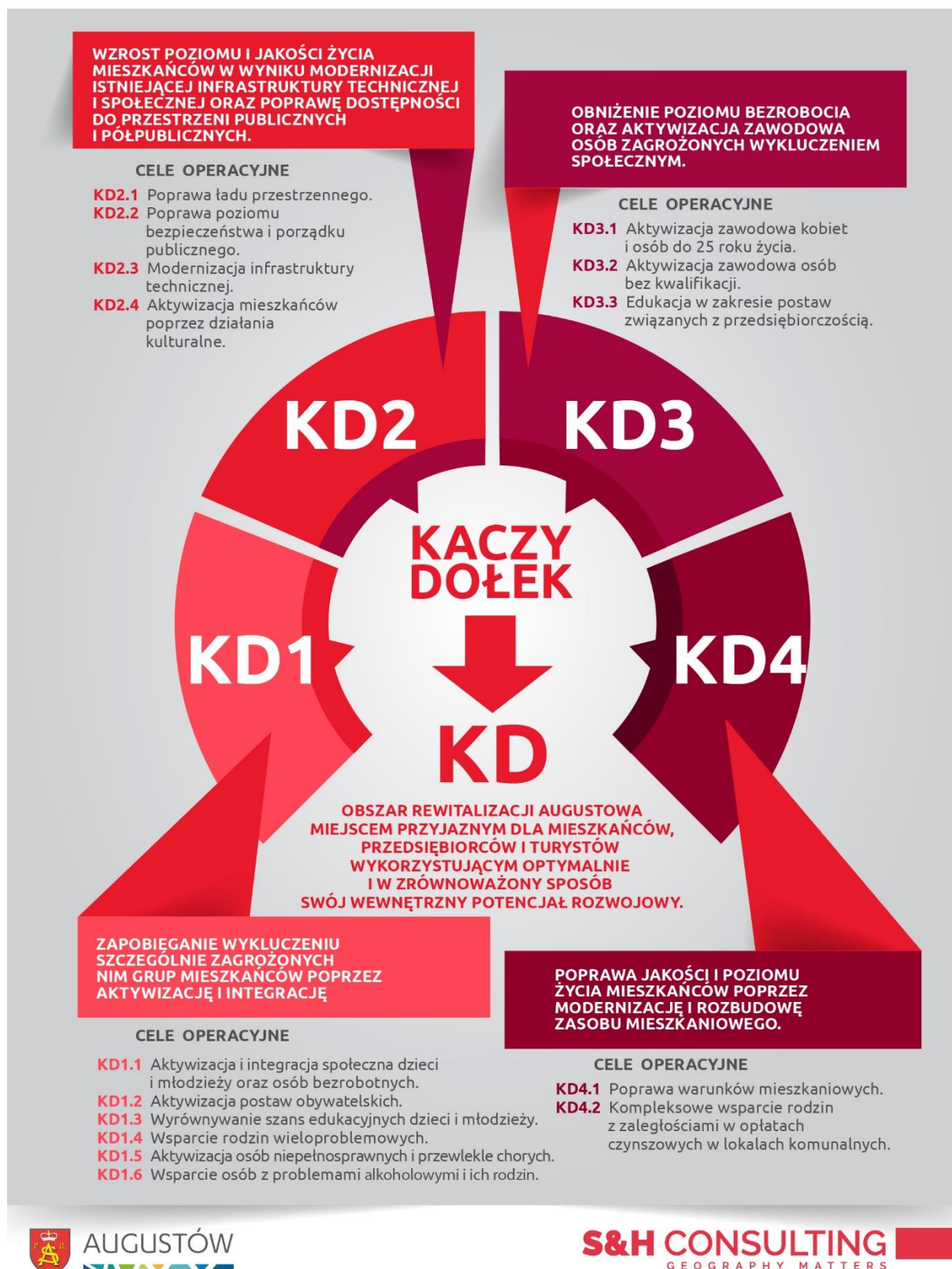
Cel operacyjny KD4.1. Poprawa warunków mieszkaniowych.

Szeroko rozumiana poprawa warunków mieszkaniowych na obszarze zdegradowanym to jedna z podstawowych grup działań w obrębie procesów rewitalizacji. Dotychczasowe doświadczenia innych polskich miast wyraźnie wskazują, że interwencja odbywająca się z pominięciem tego elementu bardzo często nie przynosi pożądanych efektów, a czasem nawet powoduje intensyfikację pewnych negatywnych zjawisk, jak np. wandalizm. Dzieje się tak ze względu na rosnącą dysproporcję pomiędzy nakładami na działania w bezpośrednim otoczeniu miejsca zamieszkania a pozostającymi na niezadawalającym poziomie warunkami mieszkaniowymi. Działaniom z zakresu wsparcia mieszkalnictwa mają towarzyszyć interwencje dotyczące najbliższego otoczenia budynków mieszkalnych, mające na celu poprawę ładu przestrzennego w skali lokalnej (Cel operacyjny KD2.1).

Cel operacyjny KD4.2. Kompleksowe wsparcie rodzin z zaległościami w opłatach czynszowych w lokalach komunalnych.

Jednym z elementów negatywnie oddziałujących na możliwości wychodzenia przez mieszkańców podobszaru z ubóstwa oraz zmniejszenie uzależnienia od pomocy MOPS są kwestie związane z zadłużeniem wynikającym z zaległości czynszowych w zasobie komunalnym. Wynikają one m.in. z wysokiego w skali miasta poziomu bezrobocia wśród mieszkańców podobszaru oraz ich bardzo niskich dochodów. W ramach planowanego wsparcia niezbędna staje się zatem kompleksowa pomoc rodzinom z zaległościami czynszowymi w lokalach komunalnych.

Rozpoczęte przez Urząd Miejski w Augustowie działania na rzecz pomocy osobom posiadającym zadłużenie z tytułu zaległości czynszowych powinny zostać włączone w procesy rewitalizacyjne poprzez uwzględnienie odpowiednich preferencji, priorytetów itp. dla dłużników zamieszkujących na obszarze rewitalizacji.

Rysunek 4.2.4. Cele rewitalizacji podobszaru rewitalizacji Kaczy Dółek.

Źródło: opracowanie własne

Koszary

Aby przedstawić szczegółowe kierunki działań rewitalizacyjnych konieczne jest opisanie i uzasadnienie poszczególnych celów operacyjnych, którym są przypisane.

Cel K1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację.

Cel operacyjny K1.1. Aktywizacja i integracja społeczna osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.

Przeprowadzone prace diagnostyczne wyraźnie wykazały potrzebę wsparcia działań z zakresu aktywizacji i integracji społecznej całego szeregu grup mieszkańców. W toku prac nad programem szczególnie zagrożone wykluczeniem społecznym okazały się dwie grupy. Były to osoby niepełnosprawne i przewlekle chore oraz rodziny wieloproblemowe. Struktura wieku mieszkańców podobszarów rewitalizacji jest z punktu widzenia całego miasta zróżnicowana. Dlatego wsparcie powinno obejmować również szersze spektrum grup wiekowych mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem przedsięwzięć mających na celu integrację międzypokoleniową, działania skierowane do osób niepełnosprawnych i in. Rozmowy przeprowadzone z przedstawicielami podmiotów aktywnych w sferze społecznej w wielu przypadkach wykazały niewystarczający zakres prowadzonej działalności, który w pewnej mierze był wynikiem trudności w dostępie do źródeł ich potencjalnego finansowania. W działaniach związanych z celem K1.1. mieści się zatem cały szereg interwencji, które mają za zadanie reintegrację osób już wykluczonych, oraz ograniczenie możliwości wystąpienia takiego zjawiska w przypadku grup mieszkańców szczególnie takim procesami zagrożonych. Ważnym elementem będzie tu aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych zagrożonych wykluczeniem poprzez zajęcia specjalistyczne i ruchowe prowadzone w oparciu o istniejącą oraz zmodernizowaną infrastrukturę. Przykładami działań możliwymi do realizacji w ramach tego celu są m.in.:

- Usługi opiekuńcze skierowane do osób starszych i niepełnosprawnych – miejsca pobytu dziennego i całodobowego.
- Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze.
- Usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnością.
- Wsparcie rodziny.

Cel operacyjny K1.2. Aktywizacja i wsparcie dzieci i młodzieży.

Przeprowadzone prace diagnostyczne wyraźnie wykazały potrzebę wsparcia działań z zakresu aktywizacji i integracji społecznej dzieci i młodzieży. W toku prac nad programem szczególnie zagrożone wykluczeniem społecznym i zawodowym okazały się następujące grupy: dzieci i młodzież; rodzice samotnie wychowujący dzieci; bezrobotne kobiety, które nie podjęły pracy po urodzeniu dziecka oraz osoby w podeszłym wieku. Rozmowy przeprowadzone z przedstawicielami podmiotów działających w sferze społecznej w wielu przypadkach wykazały niewystarczający zakres prowadzonej działalności, który w pewnej mierze był wynikiem trudności w dostępie do źródeł ich potencjalnego finansowania. W działaniach związanych z celem 1.1. mieści się zatem cały szereg aktywności, które mają za zadanie reintegrację osób już wykluczonych, oraz ograniczenie możliwości wystąpienia takiego zjawiska w przypadku grup mieszkańców szczególnie takim procesami zagrożonych. Ważnym elementem działań w ramach tego celu będzie aktywizacja dzieci i młodzieży zagrożonych

wykluczeniem poprzez zajęcia specjalistyczne i sportowe prowadzone w oparciu o istniejącą, rozbudowaną oraz zmodernizowaną infrastrukturę. Aktywizacja dzieci i młodzieży możliwa jest przy wyrównanych szansach edukacyjnych i rozwiniętych kompetencjach społecznych. Priorytetowy charakter działań na rzecz dzieci i młodzieży powinien uwzględniać w szczególności stworzenie warunków równych szans edukacyjnych, pomoc specjalistyczną, jak również umożliwienie rozwoju zainteresowań, w tym sportowych.

Cel operacyjny K1.3. Wsparcie osób z problemami alkoholowymi i ich rodzin.

Przeprowadzone prace diagnostyczne wyraźnie wykazały potrzebę wsparcia działań dotyczących rodzin zmagających się z problemami alkoholowymi. Problemy te, ze swej natury, dotyczą całe rodziny. Stąd też planowane wsparcie powinno dotyczyć wszystkich osób funkcjonujących w takim środowisku. Działania z zakresu bezpośredniego wsparcia rodzin powinny zostać uzupełnione działaniami profilaktycznymi i edukacyjnymi prowadzonymi dla mieszkańców całego podobszaru. Ze względu na lokalizację podmiotów działających na polu profilaktyki antyalkoholowej oraz wsparcia osób i rodzin z problemami alkoholowymi poza Koszarami dopuszczalne jest realizowanie ich w części poza granicami podobszaru.

Cel operacyjny K1.4. Wsparcie rodzin wieloprotblemowych.

Podobszar rewitalizacji Koszary jest obszarem o wyraźnie zarysowanych zjawiskach problemowych dotyczących rodziny. Dlatego też działania skierowane właśnie do rodzin powinny być jednym z fundamentów procesów jego rewitalizacji. Formą wsparcia w tym przypadku mogą być usługi asystenta rodziny oraz szereg działań aktywizacyjnych prowadzonych przez jednostki miejskie oraz organizacje pozarządowe. Działania te powinny wykorzystywać istniejącą infrastrukturę, w tym wymagającą ewentualnej rozbudowy i modernizacji. Dotyczy to zarówno infrastruktury o charakterze społecznym i kulturalnym, czy sportowym położonej w granicach podobszaru (stadion, korty tenisowe i in.), jak również w bezpośredniej bliskości podobszaru (Park Zdrojowy). W tym ostatnim przypadku aktywizacja poprzez sport i różne formy rekreacji powinna odnosić się do wszystkich grup zagrożonych wykluczeniem. Tu w szczególności należy skoncentrować się na działaniach na rzecz dzieci i młodzieży, które powinny objąć głównie pomoc specjalistyczną, umożliwienie rozwoju zainteresowań, w tym sportowych i in.

Cel operacyjny K1.5. Aktywizacja zawodowa bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem kobiet oraz osób bez kwalifikacji zawodowych.

Na podobszarze Koszary zdiagnozowano występowanie problemów związanych ze zjawiskiem bezrobocia, stąd wymagane będzie podjęcie interwencji również w tym zakresie. Profil bezrobocia na podobszarze pozwolił na identyfikację osób niepracujących, których aktywizacja powinna być priorytetem w ramach planowanych działań z zakresu aktywizacji zawodowej. W tym przypadku należy koncentrować się w pierwszej kolejności na bezrobotnych kobietach oraz osobach bez zatrudnienia i kwalifikacji.

Cel operacyjny K1.6. Aktywizacja postaw obywatelskich.

Koszary to podobszar rewitalizacji wykazujący bardzo niski poziom uczestnictwa w życiu publicznym. Stąd planowane wsparcie powinno zostać skierowane na budowę i aktywizację postaw

obywatelskich. W tym celu niezbędne do podjęcia są działania o charakterze edukacyjnym i animacyjnym.

Cel K2. Wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców w wyniku modernizacji istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej oraz poprawę dostępności do przestrzeni publicznych i półpublicznych.

Cel operacyjny K2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.

Większość działań aktywizujących lokalne społeczności musi wykorzystywać pewien zasób infrastruktury służącej wspieraniu takich przedsięwzięć. W przypadku większości jednostek urbanistycznych, wchodzących w skład obszaru zdegradowanego miasta, zidentyfikowano zarówno braki w zakresie istniejącej infrastruktury, jak również problemy wynikające z jej niewystarczającego dopasowania do prowadzonej działalności. Dlatego też konieczne jest jej uzupełnienie, bądź modernizacja tak, aby w sposób optymalny wykorzystać pracę całej rzeszy osób zaangażowanych w sektorze społecznym. Realizacja tego celu może odbywać się m.in. poprzez aktywność placówek wsparcia dziennego działających na rzecz dzieci, osób starszych, rozwój bazy długoterminowej opieki zdrowotnej i in. Działania zawarte w tej grupie przedsięwzięć dotyczą także uzupełnienia na terenach zdegradowanych takiej infrastruktury, która będzie służyła wielowymiarowemu wsparciu i szeroko pojętej integracji społecznej różnych grup mieszkańców, w tym także osób zagrożonych wykluczeniem z terenu całego miasta. Działania w ramach tego celu powinny obejmować zarówno specjalistyczną infrastrukturę społeczną na potrzeby poszczególnych grup zagrożonych wykluczeniem, jak również taką, która będzie miała szersze grono klientów i służyć będzie integracji i aktywizacji wszystkich mieszkańców podobszaru oraz budowie kapitału społecznego na szczeblu lokalnym.

Cel operacyjny K2.2. Poprawa ładu przestrzennego.

Struktura przestrzenna poszczególnych jednostek uznanych za zdegradowane jest jednym z elementów, którego przekształcenie wymaga wsparcia w zakresie planowanych działań rewitalizacyjnych. Aktywność ta wymaga odmiennego podejścia w przypadku różnych jednostek stanowiących podobszary rewitalizacji. Różne są bowiem defekty dotyczące przestrzeni poszczególnych obszarów. Działania z zakresu modernizacji przestrzeni międzyblokowych, czy podwórek przeprowadzone przy wykorzystaniu narzędzi planowania partycypacyjnego powinny towarzyszyć planowanemu wsparciu mieszkalnictwa w zakresie modernizacji i/lub budowy nowego zasobu (Cel operacyjny K3.1.). Właściwa realizacja tych działań wykreuje przestrzeń dla realizacji działań miękkich związanych z Celem operacyjnym 1.1. i obejmujących działania aktywizujące, integracyjne, czy kulturalne. Partycypacyjna forma planowania i realizowania tych działań pozwoli również na uporządkowanie zagadnień związanych z kwestią obecności miejsc parkingowych w przestrzeniach międzyblokowych i na podwórkach. W przypadku podobszaru Koszary interwencją powinny zostać objęte w pierwszej kolejności zdegradowane przestrzenie międzyblokowe wokół najstarszej części zasobu mieszkaniowego.

Cel operacyjny K2.3. Modernizacja infrastruktury technicznej.

W obrębie kompleksowych działań rewitalizacyjnych ważną rolę odgrywają inwestycje infrastrukturalne konieczne do przeprowadzenia w celu realizacji pozostałych wyznaczonych celów w ramach planowanej interwencji. Dopiero bowiem przeprowadzenie tych działań umożliwi rozpoczęcie modernizacji przestrzeni międzyblokowych i porządkowania miejsc parkingowych na tym obszarze. Innym wyzwaniem infrastrukturalnym na obszarze zdegradowanym jest rozwój alternatyw do niskosprawnych, rozproszonych, lokalnych źródeł ogrzewania na paliwa stałe. W dużej mierze odpowiadają one za niską emisję nasilającą się w okresie zimowym.

Cel K3. Poprawa jakości i poziomu życia mieszkańców poprzez modernizację i rozbudowę zasobu mieszkaniowego oraz zagospodarowanie obiektów zdegradowanych.

Cel operacyjny K3.1. Poprawa warunków mieszkaniowych.

Szeroko rozumiana poprawa warunków mieszkaniowych na obszarze zdegradowanym to jedna z podstawowych grup działań w obrębie procesów rewitalizacji. Na podobszarze Koszary wsparcie w tym zakresie jest szczególnie potrzebne ze względu na bardzo wysoki udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945 r. w ogóle budynków mieszkalnych. Dodatkowo część z tych budynków jest objęta ochroną konserwatorską, co sprawia, że koszty modernizacji takich obiektów są zazwyczaj wyższe niż w innych przypadkach. Jedną z kluczowych kwestii z zakresu poprawy warunków mieszkaniowych jest rozwój ciepłownictwa sieciowego, który ma być jednym z głównych elementów walki z ograniczaniem niskiej emisji. Działaniom z zakresu wsparcia mieszkalnictwa mają towarzyszyć interwencje dotyczące najbliższego otoczenia budynków mieszkalnych, mające na celu poprawę ładu przestrzennego w skali lokalnej. Będą one odbywały się w przestrzeniach półpublicznych, takich jak podwórka, czy przestrzenie międzyblokowe.

Cel operacyjny K3.2. Kompleksowe wsparcie rodzin z zaległościami w opłatach czynszowych w lokalach komunalnych.

Jednym z elementów negatywnie oddziałujących na możliwości wychodzenia przez mieszkańców podobszaru z ubóstwa oraz zmniejszenie uzależnienia od pomocy MOPS są kwestie związane z zadłużeniem wynikającym z zaległości czynszowych w zasobie komunalnym. Wynika on m.in. z wysokiego w skali miasta poziomu kryzysu w rodzinach oraz nakładającymi się na nie problemami związanymi z uzależnieniami. W ramach planowanego wsparcia niezbędna staje się zatem kompleksowa pomoc rodzinom z zaległościami czynszowymi w lokalach komunalnych.

Rozpoczęte przez Urząd Miejski w Augustowie działania na rzecz pomocy osobom posiadającym zadłużenie z tytułu zaległości czynszowych powinny zostać włączone w procesy rewitalizacyjne poprzez uwzględnienie odpowiednich preferencji, priorytetów itp. dla dłużników zamieszkujących na obszarze rewitalizacji.

Rysunek 4.2.5. Cele rewitalizacji podobszaru rewitalizacji Centrum I.

Źródło: opracowanie własne

5. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Opis przedsięwzięć w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów składa się z dwóch zasadniczych części:

1. Pierwszą stanowi *lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji*²³.
2. Drugą, *charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań*²⁴, opisane w części programu dotyczącej celów i kierunków działań.

Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych, co do zasady będzie:

1. zwracała szczególną uwagę na zachowanie historycznego charakteru i wartości kulturowych w ramach planowanych zadań rewitalizacyjnych.
2. respektowała podczas planowania i realizacji poszczególnych inwestycji zlokalizowanych na obszarowych formach ochrony przepisy szczególne określone w aktualnych aktach prawnych dot.:
  - a. Natura 2000 Ostoja Augustowska PLH200005 i Puszcza Augustowska PLB200002.
  - b. Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszcza i Jeziora Augustowskie.
3. zapewniała ochronę gatunkową ptaków i nietoperzy podczas prac związanych z termomodernizacją budynków (np. demontaż, wymiana pokryć dachowych i elewacji) oraz innych prac remontowo – budowlanych zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
4. uwzględniała zapisy ustawy o drogach publicznych (Dz. U. z 2016r., poz. 1440 ze zm.), w szczególności Art. 43 ust. 1, - zgodnie z którym; Obiekty budowlane należy lokalizować w odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni - poza terenem zabudowy - co najmniej 20,0 m, natomiast w terenie zabudowy - co najmniej 8,0 m.
5. uwzględniała zapisy Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 43, poz. 430 ze zm.), w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie - § 9 ust. 1 pkt. 4 i 5; zgodnie z ich treścią, należy ograniczać liczbę i częstość zjazdów z dróg wojewódzkich, poprzez ich sytuowanie z dróg niższej kategorii, szczególnie do terenów przeznaczonych pod nową zabudowę.

5.1 Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Lista przedsięwzięć podstawowych, a więc takich, bez realizacji których osiągnięcie wyznaczonych celów nie będzie możliwe, obejmuje łącznie **47 projektów** opiewających na łączną kwotę **78,6 mln zł**. Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych obejmowała następujące działania:

1. Przebudowa budynku Miejskiego Domu Kultury (kluczowy).

²³Art. 15. ust.1. pkt. 5a *Ustawy z dnia 9 października o rewitalizacji*.

²⁴Art. 15. ust.1. pkt. 5b *Ustawy z dnia 9 października o rewitalizacji*.

2. Zintegrowany projekt poprawy bezpieczeństwa w centrum miasta.
3. Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.
4. Poprawa dostępności obiektów i przestrzeni publicznych dla osób niepełnosprawnych.
5. Wymiana poszycia dachowego wraz z zainstalowaniem fotowoltaiki na stronie południowej budynku Rynek Zygmunta Augusta 15.
6. Zagospodarowanie podwórza budynku przy Ryнку Zygmunta Augusta 15.
7. Mieszkania chronione.
8. Kino Letnie na Tyłach MDK.
9. Punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy.
10. Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
11. Propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród osób uzależnionych i ich rodzin.
12. Dom Dziennego Pobytu dla Osób Starszych.
13. Krzewienie dziedzictwa kulturowego poprzez uruchomienie wieży widokowej Bazyliki w Augustowie.
14. Modernizacja Przedszkola nr 2 w Augustowie.
15. Kompleksowa rewitalizacja parku miejskiego na Ryнку Zygmunta Augusta.
16. Boisko wielofunkcyjne przy SP2 wraz z zagospodarowaniem terenu oraz budową Sali gimnastycznej.
17. Rozbiórka istniejącego budynku usługowego i budowa nowego budynku mieszkalno-usługowego.
18. Kompleksowe zagospodarowanie terenu zielonego (park) Lipowiec (kluczowy).
19. Zagospodarowanie terenów wokół Jeziora Białego – plaża Lipowiec.
20. Przedszkole oraz Ośrodek Szkoleniowo-wychowawczy dla osób niepełnosprawnych jako element Domu Integracji Społecznej na Lipowcu w Augustowie.
21. Zagospodarowanie budynku byłego dworca PKP.
22. Klub Seniora jako element współpracy międzypokoleniowej – jednego z działań Augustowskiego Centrum Integracji Społecznej na Lipowcu.
23. Zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni w sąsiedztwie torów kolejowych i budynku dawnego dworca kolejowego na Lipowcu.
24. Budowa bazy sportowo-rekreacyjnej przy ulicy Modrzewiowej w Augustowie
25. Warsztaty i wystawy plenerowe na osiedlach Kaczy Dółek, Koszary i Lipowiec.
26. Odnowa przestrzeni międzyblokowych (kluczowy).
27. Zagospodarowanie bulwarów Kanału Bystrego i wykonanie ścieżek rowerowych.
28. Modernizacja wielorodzinnego zasobu mieszkaniowego – Przemysłowa 1A i 1B wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych.
29. Motocykle- jak to jest zrobione i jak to działa gdzie tu matematyka, a gdzie fizyka?
30. Hortiterapia.
31. „Jak mówić, żeby dzieci słuchały, jak słuchać aby chciały do nas mówić”.
32. Wymiana sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w dzielnicy Kaczy Dółek.
33. Uporządkowanie i zagospodarowanie terenu przy ul. I Pułku Ułanów Krechowieckich.
34. Rozbudowa Hospicjum i zagospodarowanie terenu przyległego.
35. Podłączenie do sieci MPEC budynku użytkowanego przez Społeczną Organizację Przyjaciół Dzieci Przyszań wraz z rozszerzeniem działalności placówki.
36. Ograniczenie niskiej emisji w budynku wielorodzinnym na Koszarach.
37. Termomodernizacja budynków wielorodzinnych wraz z podłączeniem do MPEC na Koszarach.
38. Modernizacja istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego.
39. Rozbiórka istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego i budowa nowego.
40. Rewitalizacja budynku Przedszkola nr 3 z oddziałami integracyjnymi w Augustowie.
41. Program społecznej modernizacji dróg gminnych na terenie obszaru rewitalizacji.
42. Oświetlenie uliczne obszaru rewitalizacji.

43. Program rewitalizacji podwórek na obszarze rewitalizacji.
44. Program usuwania azbestu na obszarze rewitalizacji.
45. Praktyki zawodowe dla Uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie.
46. Rozszerzenie oferty terapeutycznej Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie.
47. Utworzenie spółdzielni socjalnej w Augustowie.
48. Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji.

Ta grupa przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze względów praktycznych została przedstawiona w postaci opisowej oraz tzw. fiszek projektowych zawierających podstawowe informacje o planowanych do realizacji projektach. W ramach tego zestawienia pogrubioną czcionką zaznaczono projekty kluczowe (flagowe) zarówno z punktu widzenia całego miasta, jak również poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Przedsięwzięcia podzielono terytorialnie ze względu na podobszar rewitalizacji, którego dotyczą.

Centrum I

Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

1. Przebudowa budynku Miejskiego Domu Kultury (kluczowy).
2. Zintegrowany projekt poprawy bezpieczeństwa w centrum miasta.
3. Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.
4. Poprawa dostępności obiektów i przestrzeni publicznych dla osób niepełnosprawnych.
5. Wymiana poszycia dachowego wraz z zainstalowaniem fotowoltaiki na stronie południowej budynku Rynek Zygmunta Augusta 15.
6. Zagospodarowanie podwórza budynku przy Rynku Zygmunta Augusta 15.
7. Mieszkania chronione.
8. Kino Letnie na Tyłach MDK.
9. Punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy.
10. Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
11. Propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród osób uzależnionych i ich rodzin.
12. Dom Dziennego Pobytu dla Osób Starszych.
13. Krzewienie dziedzictwa kulturowego poprzez uruchomienie wieży widokowej Bazyliki w Augustowie.
14. Modernizacja, adaptacja strychu oraz remont budynku Przedszkola nr 2 w Augustowie wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego.
15. Kompleksowa rewitalizacja parku miejskiego na Rynku Zygmunta Augusta.
16. Boisko wielofunkcyjne przy SP2 wraz z zagospodarowaniem terenu oraz budową sali gimnastycznej.
17. Rozbiórka istniejącego budynku usługowego i budowa nowego budynku mieszkalno-usługowego.

NR C1	
Nazwa	Przebudowa budynku Miejskiego Domu Kultury (kluczowy)
Lokalizacja	Centrum I – Rynek Zygmunta Augusta 9
Skrócony opis	<p>Przedmiotem przedsięwzięcia jest przebudowa budynku Miejskiego Domu Kultury (MDK) mieszczącego się przy Ryнку Zygmunta Augusta 9 wraz z otoczeniem. Działania przewidziane w ramach tego projektu zakładają ponadto dostosowanie pomieszczeń dla potrzeb: Centrum Aktywności Obywatelskiej, Młodzieżowego Centrum Aktywności jak również osób niepełnosprawnych.</p> <p>MDK jest placówką pełniącą różnorakie funkcje kulturalne. Jednostka ta organizuje różnego rodzaju imprezy i wydarzenia kulturalno-rozrywkowe (wystawy, gale, koncerty, festiwale, pokazy, spotkania. itp.).</p> <p>Modernizacja pozwoli wykorzystać potencjał związany z działalnością Augustowskich Placówek Kultury (APK).</p> <p>Modernizacja obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptację poddasza, - utworzenie sali widowiskowej i pracowni wraz z wyposażeniem, - wyposażenie budynku w dźwig osobowy, który umożliwi korzystanie ze wszystkich kondygnacji wszystkim użytkownikom, - funkcjonalne urządzenie i zagospodarowanie podwórza w tym elementy zieleni urządzonej, rabaty, ławki, stoliki. <p>Modernizacja obiektu umożliwi poszerzenie oferty, skierowana będzie do osób z grup defaworyzowanych m.in. bezrobotnych kobiet, młodzieży i dzieci z rodzin wieloprotblemowych. Zajęcia te będą obejmowały następujący zakres:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia uzupełniające wiedzę „kuźnia talentów” – możliwość odrobienia lekcji pod okiem nauczyciela, instruktora – do współpracy chcemy zachęcić emerytowanych nauczycieli, prężnie działających w organizacjach pozarządowych oraz wolontariuszy chcących wspomóc dzieci w ich nauce. 2. Pracownia rękodzieła i ceramiki – miejsce w którym można poznać różne techniki, np. : <ul style="list-style-type: none"> - nauka kroju i szycia, - szydełkowanie, dzianie, - filcowanie, - <i>decupage</i>. <p>Umiejętności zdobyte podczas zajęć można wykorzystać w życiu codziennym, ten profil zajęć podnosi kompetencje i zdolności uczestników.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Klub seniora – miejsce spotkań, w którym znajdą zajęcia stosowne do wieku. W tym między innymi, konkursy szaradziarskie, zajęcia florystyczne, quizy tematyczne. Klub ma być miejscem, w którym senior znajduje swój drugi dom. <p>Wszystkie formy pracy z dorosłymi i młodzieżą umożliwiają potrzebę socjalizacji, wspólna praca integruje, wzmacnia więzi i podnosi samoocenę.</p> <p>Dzięki dostosowaniu placówki do wymagań osób niepełnosprawnych możliwe będzie również rozszerzenie oferty skierowanej do tej grupy osób. Modernizacja pozwoli również na wygospodarowanie wspólnych pomieszczeń na potrzeby organizacji pozarządowych. Poza oczywistą poprawą warunków do prowadzenia działalności statutowej rozwiązanie to będzie sprzyjać wymianie informacji i integracji sektora NGO, co w rezultacie doprowadzi do widocznych efektów synergii. Wynikiem realizacji projektu będzie również</p>

NR C1	
	pomieszczenie przeznaczone do wykorzystania przez młodzież służące aktywizacji i integracji tej grupy wiekowej mieszkańców obszaru rewitalizacji.
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów, Augustowskie Placówki Kultury
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 7 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Wzrost ilości uczestników i wydarzeń organizowanych przez APK, zajęć aktywizacyjnych i edukacyjno-artystycznych organizowanych w MDK.</p> <p>Aktywizacja dzieci i młodzieży.</p> <p>Poprawa warunków funkcjonowania sektora NGO.</p> <p>Pełne dostosowanie placówki dla potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <p>Ilość zmodernizowanych i rozbudowanych budynków.</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Przebudowa i rozbudowa budynku, zagospodarowanie terenów przyległych, kompleksowe wyposażenie, dostosowanie dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Wzrost ilości uczestników wydarzeń, ilości uczestników zajęć aktywizacyjnych i edukacyjno-artystycznych, wzrost ilości wydarzeń organizowanych w MDK.
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera przestrzenno-funkcjonalna.</p> <p>Sfera techniczna.</p> <p>Sfera gospodarcza.</p>
Cele operacyjne	<p>C1.1. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.</p> <p>KD1.5. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.</p> <p>K1.1. Aktywizacja i integracja społeczna osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.</p> <p>C2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p> <p>K2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p> <p>L2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p>

NR C2	
Nazwa	Zintegrowany projekt poprawy bezpieczeństwa w centrum miasta
Lokalizacja	Centrum I
Skrócony opis	<p>Celem projektu jest poprawa poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i turystów w ścisłym centrum miasta. Przeprowadzone analizy pozwoliły na zidentyfikowanie bardzo wysokiego stopnia problemów związanych z bezpieczeństwem w jednostce Centrum I. Ze względu na znaczenie obszaru w strukturze przestrzenno-funkcjonalnej miasta oraz koncentrowanie się w jego obszarze dużych potoków ruchu turystycznego, placówek gastronomicznych, punktów sprzedaży alkoholu, itp. konieczne są działania poprawiające poziom bezpieczeństwa. Ze względu na kompleksowy charakter zidentyfikowanego problemu</p>

NR C2	
	<p>planowane działania obejmą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowę systemu monitoringu wizyjnego wraz z niezbędną infrastrukturą. • Uzupełnienie oświetlenia na terenach półpublicznych (podwórza wybranych nieruchomości na obszarze) oraz publicznych. • Wprowadzenie strefy TEMPO 30/strefy zamieszkania na ulicach: Rynek Zygmunta Augusta, Mostowa. • Akcję edukacyjno-informacyjną skierowaną do mieszkańców prowadzoną przez KPP w Augustowie. <p>Ważnym elementem rozbudowy systemu monitoringu będzie uzupełnienie oświetlenia na terenach publicznych i półpublicznych na podobszarze rewitalizacji, mające na celu zapobieganie przenoszeniu problemów w bezpośrednie otoczenie obszaru objętego monitoringiem (np. podwórza, itp.).</p> <p>Działaniom inwestycyjnym w ramach projektu towarzyszyć będą akcje informacyjno-edukacyjne oraz zajęcia praktyczne z zakresu identyfikacji zagrożeń bezpieczeństwa oraz właściwej reakcji na nie (np. kurs samoobrony) skierowane do różnych grup użytkowników podobszaru.</p> <p>Powyżej wymienione działania będą prowadzone we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Augustowie.</p>
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 700 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Kompletny system monitoringu miejskiego.</p> <p>Przeprowadzone akcje edukacyjno-informacyjne.</p> <p>Uzupełnione punkty oświetlenia.</p> <p>Wprowadzenie strefy TEMPO 30.</p> <p>Zajęcia edukacyjne, informacyjne i in.</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	<p>Spadek ilości przestępstw, wykroczeń.</p> <p>Wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.</p>
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera techniczna.</p> <p>Sfera przestrzenno-funkcjonalna.</p>
Cele operacyjne	C2.3. Poprawa poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego.

NR C3	
Nazwa	Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży
Lokalizacja	Centrum I
Skrócony opis	<p>Placówka wsparcia dziennego dla 30 dzieci i młodzieży z programem socjoterapeutycznym. Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie specjalistycznej w szczególności:</p> <p>1) organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne;</p> <p>2) realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię.</p> <p>Niezbędne pomieszczenia: 1 pomieszczenie ogólnodostępne wyposażone w stoły i krzesła pełniące funkcję sali spotkań, jadalni, podłogi wykonane z materiałów antypoślizgowych, 1 pomieszczenie lub pomieszczenia kuchenne lub aneks kuchenny, wyposażone w sprzęty, urządzenia i naczynia do przygotowania i spożycia posiłku, 1 pomieszczenie do nauki z biblioteczką i prasą, komputer z dostępem do Internetu, 1 pomieszczenie dla kadry, 1 pomieszczenie pełniące funkcję szatni z indywidualnymi szafkami, 1 łazienka wyposażona w 2 toalety (dla kobiet i mężczyzn) oraz toaleta dla personelu, plac np. z ogrodem.</p> <p>Placówka powinna zapewniać co najmniej 8-godzinną ofertę usług w dniach od poniedziałku do piątku.</p>
Podmioty realizujące	<p>MOPS</p> <p>Gmina Miasto Augustów</p>
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 500 800 zł
Prognozowane rezultaty	Jedna w pełni wyposażona placówka wsparcia dla dzieci i młodzieży.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Prowadzenie specjalistycznej pracy opiekuńczo – wychowawczej z 30 dzieci i młodzieży.
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera przestrzenno- funkcjonalna.</p> <p>Sfera gospodarcza.</p>
Cele szczegółowe Programu Rewitalizacji	<p>C1.2. Wsparcie rodzin wieloprotblemowych w tym dzieci i młodzieży oraz samotnych rodziców.</p> <p>C2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p>

NR C4	
Nazwa	Poprawa dostępności obiektów i przestrzeni publicznych dla osób niepełnosprawnych
Lokalizacja	Centrum I
Skrócony opis	<p>Obszar centrum miasta Augustowa koncentruje szereg ponadlokalnych funkcji publicznych i gospodarczych. Na tym obszarze funkcjonuje wiele instytucji publicznych, placówek gastronomicznych oraz usługowych (sklepy, banki, itp.) Cechą charakterystyczną zabudowy pierzejowej w Augustowie jest funkcjonowanie lokali użytkowych na wysokim parterze. Oznacza to, że do zdecydowanej większości lokali usługowych prowadzi kilka stopni, co w praktyce znacząco utrudnia, bądź też uniemożliwia korzystanie z nich przez cały szereg grup użytkowników (osoby starsze, niepełnosprawni, matki z dziećmi i in.). Dodatkowo, wraz z zakończoną na jesieni 2016 r. modernizacją jednej z pierzei Rynku Zygmunta Augusta pojawiły się nowe utrudnienia np. dla osób korzystających z chodników.</p> <p>W ramach projektu przeprowadzony zostanie kompleksowy audyt barier architektonicznych na terenie miasta. Opracowanie powstanie w formule partycypacyjnej, przy współpracy organizacji pozarządowych zajmujących się osobami niepełnosprawnymi.</p> <p>Wypracowane konkluzje audytu zostaną następnie wdrożone w życie przy założeniu możliwie wysokiego zaangażowania właścicieli lokali.</p> <p>W efekcie nastąpi poprawa dostępności obiektów publicznych i usługowych dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, matek z dziećmi itp. grup użytkowników podobszaru rewitalizacji. Analogiczne działania wdrożone zostaną dla przestrzeni publicznych. Partycypacyjna formuła działań w ramach projektu pozwoli na dostosowanie rozwiązań do realnych potrzeb różnych grup użytkowników.</p>
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 200 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Audyt barier architektonicznych.</p> <p>Zlikwidowane bariery architektonicznych.</p> <p>Lokale z poprawioną dostępnością.</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Poprawa dostępności obiektów publicznych i lokali usługowych dla osób poruszających się na wózkach.
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera techniczna.</p>
Cele operacyjne programu Rewitalizacji	C1.1. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.

NR C5	
Nazwa	Wymiana poszycia dachowego wraz z zainstalowaniem fotowoltaiki na stronie południowej budynku Rynek Zygmunta Augusta 15
Lokalizacja	Centrum I – Rynek Zygmunta Augusta 15
Skrócony opis	<p>Remont budynku wielorodzinnego wraz z poprawą efektywności energetycznej jego funkcjonowania. Prace obejmą remont pokrycia dachowego wraz z zainstalowaniem paneli fotowoltaicznych. Remontowi dachu będzie towarzyszyła poprawa izolacji termicznej na najwyższej kondygnacji budynku (ocieplenie ścian wewnętrznych).</p> <p>Remont pozwoli na poprawę warunków termicznych budynku. Mieszkańcy lokali komunalnych położonych na ostatniej kondygnacji budynku borykają się aktualnie z problemami związanymi z wysokimi kosztami ogrzewania. Wynika to z niedostatecznej izolacji termicznej kondygnacji budynku. Konieczność wymiany poszycia dachowego rodzi możliwość zaadoptowania dachu na potrzeby produkcji energii z ogniw fotowoltaicznych. Budynek posiada bardzo dobre usytuowanie ze względu na planowaną produkcję energii elektrycznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - dwuspadowy dach z południową ekspozycją jednej połowy, - bezpośrednia bliskość punktu odbioru energii elektrycznej. <p>Działania wpłyną na optymalizację zużycia energii cieplnej oraz zmniejszenie kosztów utrzymania budynku. Będzie to wpływało korzystnie na zdolność mieszkańców w tym w szczególności lokali komunalnych na regulowanie zaległości czynszowych. Poprawa efektywności energetycznej budynku zmniejszy zużycie ciepła sieciowego, co w konsekwencji korzystnie wpłynie na możliwości podłączania do sieci ciepłowniczej nowych użytkowników na podobszarze rewitalizacji.</p>
Podmioty realizujące	Wspólnota mieszkaniowa
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: ok. 200 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Zwiększenie produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii. Poprawa efektywności energetycznej budynku.</p> <p>Spadek emisji gazów cieplarnianych.</p> <p>Zwiększenie dochodu rozporządzalnego mieszkańców poprzez spadek opłat za c.o.</p> <p>Poprawa jakości życia mieszkańców, w tym lokali komunalnych</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Jeden wyremontowany dach, ocieplone ściany wewnętrzne części wspólnych, zainstalowane panele fotowoltaiczne o mocy 8,0kWp, instalacja odgromowa.
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera techniczna.</p> <p>Sfera gospodarcza.</p>
Cele operacyjne Programu	C4.1. Poprawa warunków mieszkaniowych.

NR C5	
Rewitalizacji	

NR C6	
Nazwa	Zagospodarowanie podwórza budynku przy Ryнку Zygmunta Augusta 15
Lokalizacja	Centrum I – Rynek Zygmunta Augusta 15
Skrócony opis	<p>Zagospodarowanie podwórza pomiędzy Żabią i Rynek Zygmunta Augusta obejmujące utworzenie w pełni funkcjonalnej przestrzeni półpublicznej w miejscu istniejącego obecnie dzikiego parkingu. Wraz z uzupełnieniem zabudowy od ulicy Żabiej konieczne stanie się utworzenie miejsca przyjaznego mieszkańcom. Podwórze będzie uwzględniało potrzeby rekreacyjne mieszkańców przy zapewnieniu maksymalnie wysokiego stopnia powierzchni biologicznie czynnej.</p> <p>Projekt przeprowadzony zostanie w formule partycypacyjnej, która będzie uwzględniała wszystkich interesariuszy procesu zagospodarowania nieruchomości, w tym mieszkańców, wspólnotę mieszkaniową, prywatnych właścicieli. Partycypacyjna formuła procesu zagospodarowania podwórza zapewni minimalizację potencjalnych konfliktów pomiędzy użytkownikami tej przestrzeni. Jednocześnie działanie to umożliwi szersze włączenie mieszkańców budynku w procesy rewitalizacji całego podobszaru w wyniku rozeznania ich potrzeb, identyfikacji problemów itp.</p>
Podmioty realizujące	Wspólnota mieszkaniowa
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: ok. 50 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Wzrost jakości życia mieszkańców.</p> <p>Utworzenie przestrzeni umożliwiającej integrację mieszkańców.</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Jedno utworzone podwórze.
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera przestrzenno-funkcjonalna.</p> <p>Sfera społeczna.</p>
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	C2.2. Poprawa ładu przestrzennego.

NR C7	
Nazwa	Mieszkania chronione
Lokalizacja	Centrum I
Skrócony opis	<p>Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną. W Augustowie są potrzebne minimum 2 mieszkania dla osób w podeszłym wieku i dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>Wsparcie świadczone w mieszkaniach chronionych obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Pracę socjalną. 2) Poradnictwo specjalistyczne. 3) Naukę lub utrzymywanie posiadanego poziomu sprawności w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> a) samoobsługi, b) samodzielności życiowej, c) rozwijania kontaktów społecznych, d) pełnienia ról społecznych. 4) Pomoc w: <ol style="list-style-type: none"> a) przemieszczaniu się, b) wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym, c) realizacji kontaktów społecznych, d) zagospodarowaniu czasu wolnego, w tym z wykorzystaniem usług dostępnych w środowisku lokalnym, e) ubieganiu się o uzyskanie mieszkania.
Podmioty realizujące	<p>MOPS</p> <p>Gmina Miasto Augustów</p>
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 305 300 zł
Prognozowane rezultaty	Utworzenie 2 mieszkań chronionych.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki	Liczba rodzin/osób korzystających z mieszkań chronionych.

NR C7	
osiągnięć	
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera społeczna.
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	<p>C1.1. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.</p> <p>KD1.5. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.</p> <p>K1.1. Aktywizacja i integracja społeczna osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych</p> <p>C1.2. Wsparcie rodzin wieloprotblemowych w tym dzieci i młodzieży oraz samotnych rodziców.</p> <p>L1.1. Kompleksowe wsparcie rodzin wieloprotblemowych.</p> <p>KD1.4. Wsparcie rodzin wieloprotblemowych.</p>

NR C8	
Nazwa	Kino Letnie na Tyłach MDK
Lokalizacja	Centrum I - Rynek Zygmunta Augusta 9
Skrócony opis	<p>Centrum I w sezonie jest gwarne i hałaśliwe. W obrębie Rynku nie ma żadnego lokalu z tzw. „ogródkiem” – cichym podwórkiem, gdzie najmłodszy mieszkańcy mogliby odpocząć lub odetchnąć od zgiełku.</p> <p>Projekt obejmuje warsztaty filmowe skierowane do dzieci, młodzieży i rodzin z obszaru rewitalizacji. Efekty warsztatów zostaną zaprezentowane w trakcie pokazów podsumowujących projekt.</p> <p>Pracę warsztatową uzupełni seria seansów filmowych dla dzieci, młodzieży i rodzin, wyświetlanych na podwórku na tyłach MDK w sezonie letnim, które odbędą się w kameralnej, swobodnej atmosferze. Tematyka filmów dobrana zostanie w formule partycypacyjnej z uwzględnieniem współpracy z Dyskusyjnym Klubem Filmowym „Kinochłōn”, w tym jego części skierowanej do dzieci – DKF „Kinochłōnek”. W ramach projektu planowana jest akcja informacyjna, wybranie repertuaru i uzyskanie licencji, zakup sprzętu do wyświetlania oraz leżaków/foteli dla widzów.</p>
Podmioty realizujące	Fundacja Mamy Mamy, DKF Kinochłōn
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: ok 140 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Zwiększenie dostępności do kultury.</p> <p>Otwarcie na sztukę i kulturę.</p> <p>Zwiększenie poczucia dumy i przynależności do grupy/miejsca.</p> <p>Zwiększenie oferty imprez organizowanych w mieście.</p> <p>Identyfikowanie miasta, jako miejsca otwartego na kulturę i sztukę oraz dbającego o rozwój mieszkańców.</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.

NR C8	
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Liczba filmów: min. 4. Liczba osób na widowni: min. 100.
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera społeczna. Sfera przestrzenno-funkcjonalna. Sfera gospodarcza.
Cele szczegółowe Programu Rewitalizacji	C2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.

NR C9	
Nazwa	Punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy
Lokalizacja	Centrum I
Skrócony opis	Punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy to miejsce kompleksowego wsparcia: pomocy prawnej, psychologicznej, terapeutycznej, terapeutycznej z rodziną. Pomoc dla osób doświadczających przemocy w rodzinie powinna być udzielana najbliższej miejsca ich zamieszkania, w miejscach dostępnych komunikacyjnie i niestigmatyzujących. Najczęściej stosowaną praktyką jest prowadzenie punktu konsultacyjnego, wsparcia w ramach tzw. pierwszego kontaktu (konsultacje, podstawowa pomoc psychologiczna i prawna). Istotne jest, aby ofiary przemocy zapewniony szybki dostęp do kompleksowej i długofalowej pomocy specjalistycznej.
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów
Szacunkowa wartość	Szacunkowa roczna działalność punktu konsultacyjnego: 57 000 zł
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie dostępności pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie - dorosłych i dzieci. Utworzenie podmiotu wsparcia dla osób uwięzionych w przemoc w rodzinie.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Wzrost dostępności do specjalistycznego wsparcia.
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera społeczna. Sfera przestrzenno-funkcjonalna.
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	C1.2. Wsparcie rodzin wieloproblemowych w tym dzieci i młodzieży oraz samotnych rodziców. L1.1. Kompleksowe wsparcie rodzin wieloproblemowych.

NR C9	
	KD1.4. Wsparcie rodzin wieloproblemowych. C2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.

NR C10	
Nazwa	Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych
Lokalizacja	Centrum I
Skrócony opis	<p>Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Podstawowe zadania punktu konsultacyjnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego; • Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia; • Udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu); • Rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy; • Inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej; • Gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów
Szacunkowa wartość	Szacunkowy roczny koszt: ok. 50 000 zł
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie dostępności pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin - dorosłych i dzieci. Utworzenie podmiotu wsparcia specjalistycznego.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Wzrost dostępności do specjalistycznego wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin.
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera społeczna. Sfera przestrzenno-funkcjonalna.
Cele szczegółowe	L1.4. Wsparcie osób z problemami alkoholowymi i ich rodzin. K1.4. Wsparcie osób z problemami alkoholowymi i ich rodzin.

NR C10	
Programu Rewitalizacji	C2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.

NR C11	
Nazwa	Propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród osób uzależnionych i ich rodzin
Lokalizacja	Centrum I
Skrócony opis	<p>Stowarzyszenie prowadzi szeroką działalność na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin. W siedzibie prowadzone są różnorodne działania: Grupy samopomocowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba grup (dla uzależnionych): 2 „MAJ7 i „NIE MA MOCNYCH”, • Dorosłe Dzieci Alkoholików - liczba grup: 1, • Grupa Al-Anon (dla uwikłanych w chorobę alkoholową) - liczba grup: 2. <p>Grupy wsparcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grupa wsparcia - zajęcia z psychologiem, • Zajęcia edukacyjne na temat uzależnień i radzenia sobie z uzależnieniem bliskiej osoby, • Zajęcia z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie. <p>Ponadto Augustowskie Stowarzyszenie Abstynentów Klub „Tęcza” prowadzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne na temat uzależnień i radzenia sobie z uzależnieniem bliskiej osoby, • Zajęcia edukacyjne z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie, • Zajęcia dla dzieci w wieku 7-12 lat, • Zajęcia dla dzieci w wieku powyżej 13 lat. <p>Celem projektu jest promowanie trzeźwego stylu poprzez organizowanie i prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu promocję zdrowia i rozpowszechnianie zdrowego stylu życia. Prowadzenie ożywionej działalności kulturalnej, oświatowej, wychowawczej, rozrywkowej, wypoczynkowej i rekreacyjnej. Organizowanie wieczorków i zabaw bezalkoholowych, konkursów, turniejów i gier towarzyskich. Organizacja własnych imprez tj. ogniska, wycieczki krajoznawcze, zabawy bezalkoholowe.</p>
Podmioty realizujące	Augustowskie Stowarzyszenie Abstynentów KLUB „TĘCZA”
Szacunkowa wartość	Szacunkowy roczny koszt: 54 000 zł
Prognozowane rezultaty	Odbudowa uczuć i relacji międzyludzkich pod opieką psychologa, pedagoga i terapeutów. Zajęcia te są pozytywnie oceniane, co powoduje zwiększenie wiary w siebie w pokonywaniu własnych słabości oraz rozwiązywaniu trudnych życiowych problemów.
Sposoby oceny i mierzenia	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.

NR C11	
rezultatów	
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Ok. 200 osób objętych pomocą.
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera społeczna. Sfera przestrzenno-funkcjonalna.
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	L1.4. Wsparcie osób z problemami alkoholowymi i ich rodzin. K1.4. Wsparcie osób z problemami alkoholowymi i ich rodzin. C2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.

NR C12	
Nazwa	Dom Dziennego Pobytu dla Osób Starszych
Lokalizacja	Centrum I, 3 maja 31
Skrócony opis	<p>Utworzenie Dziennego Domu Senior + wraz z otoczeniem.</p> <p>W ramach projektu planowane jest dostosowanie budynku przy ul. 3 maja 31 na potrzeby Dziennego Domu Senior + dla osób starszych.</p> <p>Placówka wsparcia dziennego dla 30 osób starszych - miejsce oferujące organizację czasu wolnego, posiłek, opiekę. Placówka powinna być usytuowana w miejscu dostępnym dla seniorów z różnych lokalizacji. Pomieszczenia bez barier funkcjonalnych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 ogólnodostępne, wyposażone pomieszczenie pełniące funkcję sali spotkań, jadalni, - pomieszczenie albo pomieszczenia kuchenne lub aneks kuchenny, wyposażone w sprzęty, urządzenia i naczynia do przygotowania i spożycia posiłku, - 1 pomieszczenie do utrzymania lub zwiększenia aktywności ruchowej lub kinezyterapii wyposażone w podstawowy sprzęt, odpowiedni do potrzeb i sprawności seniorów, - pomieszczenie pełniące funkcję szatni dla seniorów i personelu z indywidualnymi szafkami, - 1 łazienka wyposażona w 2 toalety (dla kobiet i mężczyzn), - pokój zabiegowo-pielęgniarski. <p>Ponadto placówka może posiadać między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 pomieszczenie klubowe z biblioteczką i prasą, wyposażone w sprzęt RTV, komputer z dostępem do Internetu, - pomieszczenie do odpoczynku z miejscami do leżenia, - 1 pomieszczenie do terapii indywidualnej lub poradnictwa rozumianego jako szeroko pojęta praca socjalna, - wydzielone miejsce na pralkę i odpowiednio wyposażone miejsce do prasowania. <p>Działalność bieżąca Dziennego Domu „Senior+” polegać będzie na realizacji podstawowych usług mających na celu udzielanie pomocy w czynnościach dnia codziennego, na</p>

NR C12	
	<p>zapewnieniu minimum jednego posiłku, w szczególności gorącego, oraz innych usług wspomagających, dostosowanych do potrzeb seniorów.</p> <p>W placówce prowadzone są różnorodne zajęcia aktywizujące, których celem jest jak najdłuższe utrzymanie samodzielności osób starszych. Placówka powinna zapewniać co najmniej 8-godzinną ofertę usług w dniach od poniedziałku do piątku.</p> <p>Minimalny standard zatrudnienia w Dziennym Domu „Senior+” to co najmniej 1 pracownik na 15 seniorów oraz fizjoterapeuta lub terapeuta zajęciowy lub instruktor terapii lub pielęgniarka lub ratownik medyczny w wymiarze czasu odpowiednim do potrzeb placówki.</p>
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów
Szacunkowa wartość	<p>Szacunkowa wartość projektu:</p> <p>Koszt adaptacji pomieszczeń: 600 000 zł</p> <p>Koszt rocznego funkcjonowania: 377 000 zł</p>
Prognozowane rezultaty	<p>Utworzenie miejsca dziennego pobytu dla osób starszych i niepełnosprawnych.</p> <p>Zapewnienie wsparcia codziennego dla osób starszych, aby jak najdłużej przebywały w swoim środowisku.</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	<p>Prowadzenie placówki wsparcia dziennego dla osób starszych, niepełnosprawnych.</p> <p>Ożywienie działalności kulturalnej, zdrowotnej, zagospodarowanie czasu wolnego.</p>
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera gospodarcza.</p> <p>Sfera przestrzenno-funkcjonalna.</p>
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	<p>C1.1. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.</p> <p>C2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p>

NR C13	
Nazwa	Krzewienie dziedzictwa kulturowego poprzez uruchomienie wieży widokowej Bazyliki w Augustowie
Lokalizacja	Centrum I – Bazylika Najświętszego Serca Jezusowego w Augustowie
Skrócony opis	<p>Bazylika w Augustowie leży w centralnej części miasta o dużej koncentracji dziedzictwa materialno-kulturowego, z bardzo dobrą dostępnością dla większości mieszkańców miasta. Z funkcjonalnego punktu widzenia położenie Bazyliki znajduje się w głównej przestrzeni publicznej w mieście w obrębie Rynku Zygmunta Augusta i w połączeniu z parkiem miejskim i z terenem placu na wschodniej pierzei rynku (tzw. „Stumetrówka”) tworzy centralny ciąg komunikacyjny mieszkańców Augustowa i turystów. Przestrzeń ta bardzo dobrze nadaje się na potrzeby różnych form aktywizacji i integracji mieszkańców.</p>

NR C13	
	<p>Na terenie miasta mało jest atrakcji turystycznych, dlatego też uruchomienie punktu widokowego na wieży Bazyliki przyczyni się do uatrakcyjnienia oferty Augustowa. Z wieży kościoła roztacza się piękny widok na miasto oraz otaczające je jeziora i lasy. Bazylika oprócz funkcji religijnej, jest obiektem z bogatą historią, spełniającą ważną rolę pod kątem dziedzictwa kulturowego.</p> <p>W ramach projektu zostanie przeprowadzony remont wieży kościoła w celu udostępnienia jej osobom odwiedzającym.</p>
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów, Parafia Najświętszego Serca Jezusowego w Augustowie
Szacunkowa wartość	Szacunkowy koszt projektu: 250 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Zwiększenie dostępności do dziedzictwa kultury.</p> <p>Otwarcie na historię i kulturę.</p> <p>Zwiększenie poczucia dumy i przynależności do grupy/miejsca.</p> <p>Zwiększenie i uatrakcyjnienie oferty turystycznej obszaru rewitalizacji.</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, monitorowanie (liczenie osób wchodzących na wieżę)
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Jedne miejsce widokowe na wieży kościoła
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera przestrzenno-funkcjonalna.</p> <p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera gospodarcza.</p>
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	<p>C2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p> <p>C2.2. Poprawa ładu przestrzennego.</p>

NR C14	
Nazwa	Modernizacja, adaptacja strychu oraz remont budynku Przedszkola nr 2 w Augustowie wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego
Lokalizacja	Centrum I, Kopernika 24
Skrócony opis	<p>Potrzeba modernizacji wynika z potrzeb społecznych. Do przedszkola zgłaszają się rodzice dzieci z terenu rewitalizacji. W dużej mierze z rodzin ubogich i zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym. Modernizacja pozwoli na zwiększenie ilości dzieci korzystających z usług placówki o 50 dzieci co pozwoli wyjść naprzeciw lokalnym potrzebom. Liczba decyzji odmownych w ostatnich latach dla mieszkańców obszaru rewitalizacji to 47% wszystkich decyzji odmownych. Planowana modernizacja zapewni dzieciom odpowiedni poziom bezpieczeństwa. Ponadto w planach jest również dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p>

NR C14	
	<p>W ramach przedsięwzięcia planuje się następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Modernizacja budynku polegająca na adaptacji strychu. Utworzenie 2 sal dydaktycznych z zapleczem sanitarnym i socjalnym. -Wymiana dachu na całym budynku. -Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej. -Odgrzybienie ścian części „starej” budynku (kuchnia wraz z magazynami), wykonanie elewacji wraz z ociepleniem całego budynku. -Wykonanie schodów wejściowych do budynku: wejście główne, od strony kuchni. Renowacja tarasu przed wejściem ewakuacyjnym. - Modernizacja parkingu i ciągów pieszych na placu przedszkolnym. -Modernizacja i ulepszenie placu zabaw. Położenie nawierzchni bezpiecznych (gąbczastych). Wymiana sprzętów. <p>Dzieci z obszaru rewitalizacji uzyskają realne preferencje w zakresie przyjęć do przedszkola wraz ze zmianą stosownego regulaminu.</p>
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 4 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej</p> <p>Aktywizacja zawodowa rodziców dzieci z obszaru rewitalizacji</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	50 nowych miejsc przedszkolnych
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera przestrzenno-funkcjonalna.</p> <p>Sfera gospodarcza.</p> <p>Sfera techniczna.</p>
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	<p>C1.1. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.</p> <p>C1.2. Wsparcie rodzin wieloproblemowych w tym dzieci i młodzieży oraz samotnych rodziców.</p> <p>C1.3. Aktywizacja osób bezrobotnych w tym w szczególności kobiet.</p> <p>C2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p> <p>C3.1. Tworzenie nowych miejsc pracy.</p>

NR C15	
Nazwa	Kompleksowa rewitalizacja parku miejskiego na Rynku Zygmunta Augusta

NR C15	
Lokalizacja	Centrum I
Skrócony opis	<p>Kompleksowa rewitalizacja parku miejskiego na Rynku Zygmunta Augusta. Zadanie składa się z dwóch etapów.</p> <p>Etap I dotyczy kompleksowej rewitalizacji parku miejskiego i obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabiegi pielęgnacyjne istniejącego drzewostanu i terenów zielonych oraz nowe nasadzenia, w tym wymiana gruntu pod wykonanie nowych trawników, - przebudowa istniejących alejek w parku, w celu dostosowania ich do potrzeb osób starszych, niepełnosprawnych i rodzin z dziećmi, - wykonanie systemu nawadniającego na terenie parku - oznakowanie pomników przyrody. <p>Realizacja etapu w konsultacji z Konserwatorem zabytków. W wyniku realizacji tego etapu nastąpi poprawa dostępności parku dla osób z różnych grup społecznych np. poruszających się na wózkach, matek z dziećmi, osób starszych itp. Nastąpi także poprawa przestrzeni publicznej pod względem estetyki z zachowaniem wartości zabytkowych.</p> <p>Etap II to przebudowa i remont budynku przy Rynku Zygmunta Augusta 44, przeznaczonego pod potrzeby Centrum Informacji Turystycznej z możliwością prowadzenia innych funkcji publicznych. Zadanie obejmuje naprawę stanu istniejącego z przebudową budynku w zakresie: wykonania docieplenia murowanych ścian zewnętrznych, wykonanie instalacji przeciwwodnej ścian fundamentowych i posadzek w piwnicy, wykonanie zabudowy tarasów na poziomie 1 piętra, naprawa zawilgoconych stropów i ścian. Budynek dostosowany jest do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych.</p>
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów
Szacunkowa wartość	<p>Szacunkowa wartość projektu:</p> <p>Etap I 850 000 zł</p> <p>Etap II 830 000 zł</p>
Prognozowane rezultaty	<p>Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez stworzenie funkcjonalnej przestrzeni miejskiej.</p> <p>Zlikwidowanie barier architektonicznych na terenie parku- wzrost dostępności parku dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>Wzrost użyteczności budynku przy R.Z. Augusta 44 oraz poprawa bezpieczeństwa jego użytkowania.</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Jeden kompleksowo zrewitalizowany park miejski o pow. około 1,4 ha
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera gospodarcza.</p> <p>Sfera przestrzenno-funkcjonalna.</p>
Cele	Cel operacyjny C2.2.Poprawa ładu przestrzennego.

NR C15	
operacyjne Programu Rewitalizacji	

NR C16	
Nazwa	Boisko wielofunkcyjne przy SP2 wraz z zagospodarowaniem terenu oraz budową sali gimnastycznej
Lokalizacja	Centrum I - Rajgrodzka 2
Skrócony opis	<p>Modernizacja zdegradowanego boiska przy szkole podstawowej nr 2 na boisko wielofunkcyjne.</p> <p>Szkoła SP2 swoim zasięgiem działania obejmuje m.in. dużą część mieszkańców podobszaru rewitalizacji Centrum I, w tym budynków i lokali komunalnych. Stan zagospodarowania towarzyszącej infrastruktury sportowej jest wysoce niezadowalający i nie pozwala na optymalne jej wykorzystanie dla potrzeb rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży oraz ich aktywizacji. Planowane boisko wielofunkcyjne wraz z oświetleniem oraz nowa sala gimnastyczna pozwolą na rozszerzenie zakresu i poprawę jakości zajęć dydaktyczno-sportowych oraz poprawę dostępności do infrastruktury sportowej. W ramach projektu przewiduje się, że boisko będzie ogólnodostępne poza godzinami pracy szkoły.</p> <p>W ramach projektu zapewniony zostanie również animator sportu dla dzieci i młodzieży.</p>
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość: 5 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Boisko wielofunkcyjne.</p> <p>Sala gimnastyczna.</p> <p>Animator sportu.</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	<p>Aktywizacja dzieci i młodzieży.</p> <p>Poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży.</p>
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera przestrzenna.</p> <p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera gospodarcza.</p>
Cele szczegółowe Programu Rewitalizacji	<p>C1.2. Wsparcie rodzin wieloprotymowych w tym dzieci i młodzieży oraz samotnych rodziców</p> <p>C2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p>

NR C17	
Nazwa	Rozbiórka istniejącego budynku usługowego i budowa nowego budynku mieszkalno-usługowego
Lokalizacja	Łazienna 6
Skrócony opis	<p>Przedmiotem przedsięwzięcia jest rozbiórka budynku usługowego i budowa budynku mieszkalno-usługowego. Istniejący budynek jest wyeksploatowany i nie nadaje się do remontu i modernizacji. W miejsce rozebranego budynku powstanie nowy, nowoczesny budynek mieszkalno-usługowy który poprawi estetykę zabudowy centrum miasta. Budynek powstanie w formule TBS. Mieszkańcy lokali komunalnych będą mieli preferencje przy przyznawaniu nowych mieszkań.</p> <p>Działanie obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. rozbiórkę istniejącego budynku usługowego 2. budowa nowego budynku mieszkalno- usługowego
Podmioty realizujące	Augustowskie TBS „KODREM” Sp. z o.o.
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: ok 10 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	Poprawa warunków mieszkaniowych
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Budynek mieszkalno-usługowy
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera gospodarcza.</p> <p>Sfera przestrzenno-funkcjonalna.</p> <p>Sfera techniczna.</p>
Cele operacyjne	<p>C2.2. Poprawa ładu przestrzennego</p> <p>C2.4. Modernizacja infrastruktury technicznej.</p> <p>C2.5. Modernizacja zasobu zabytkowego oraz zdegradowanych obiektów kubaturowych.</p> <p>C4.1. Poprawa warunków mieszkaniowych.</p> <p>C4.2. Modernizacja i zagospodarowanie obiektów kubaturowych.</p>

Lipowiec

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne planowane do przeprowadzenia na podobszarze Lipowiec to:

1. Kompleksowe zagospodarowanie terenu zielonego (park) Lipowiec (kluczowy).
2. Zagospodarowanie terenów wokół jeziora Białego – plaża Lipowiec.
3. Przedszkole oraz Ośrodek Szkoleniowo-wychowawczy dla osób niepełnosprawnych jako element Domu Integracji Społecznej na Lipowcu w Augustowie.
4. Zagospodarowanie budynku byłego dworca PKP.
5. Klub Seniora jako element współpracy międzypokoleniowej - jednego z działań Augustowskiego Centrum Integracji Społecznej na Lipowcu.
6. Zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni w sąsiedztwie torów kolejowych i budynku dawnego dworca kolejowego na Lipowcu.
7. Budowa bazy sportowo-rekreacyjnej przy ulicy Modrzewiowej w Augustowie.

NR L1	
Nazwa	Kompleksowe zagospodarowanie terenu zielonego
Lokalizacja	Lipowiec – obszar pomiędzy Lipową, Jeziorną i Klubową.
Skrócony opis	<p>Adaptacja terenu nieużytków znajdujących się w centrum podobszaru rewitalizacji Lipowiec na park. Projekt przewiduje zagospodarowanie terenu i dostosowanie go do nowych funkcji np. wypoczynkowych, rekreacyjnych, sportowych, oraz integracji mieszkańców dzielnicy.</p> <p>Podczas realizacji projektu przewiduje się następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zagospodarowanie terenów zielonych lasu i adaptacja ich do pełnienia nowych funkcji w zakresie rekreacji, wypoczynku, integracji, - nowe urządzenie parku miejskiego, - zabiegi pielęgnacyjne istniejącego drzewostanu i nowe nasadzenia, - wyznaczenie ścieżek pieszych, - wyznaczenie ścieżek rowerowych, - instalacja urządzeń małej architektury (ławki, stoliki), - wyznaczenie i przygotowanie miejsca na ognisko/grill. <p>Projekt przeprowadzony zostanie w formule partycypacyjnej, która będzie uwzględniała wszystkich interesariuszy procesu zagospodarowania przestrzeni, w tym: różne grupy mieszkańców (dzieci, młodzież, osoby starsze i in.). Partycypacyjna formuła procesu zagospodarowania kluczowej dla podobszaru przestrzeni zapewni minimalizację potencjalnych konfliktów pomiędzy użytkownikami tej przestrzeni w przyszłości. Jednocześnie działanie to umożliwi szersze włączenie mieszkańców budynku w procesy rewitalizacji całego podobszaru w wyniku dalszego rozeznania ich potrzeb, identyfikacji problemów itp.</p>
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 650 000 zł
Prognozowane	Integracja międzypokoleniowa oraz między nowymi i starymi mieszkańcami obszaru.

NR L1	
rezultaty	Poprawa jakości życia. Aktywizacja społeczna różnych grup wiekowych mieszkańców.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Jeden kompleksowo urządzony teren rekreacyjny w tym: ok. 1 km ścieżek spacerowych, obiekty małej architektury, miejsce na ognisko/grilla, ok. 700 m.b. ścieżek rowerowych.
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera społeczna. Sfera przestrzenno-funkcjonalna.
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	L2.2. Poprawa ładu przestrzennego.

NR L2	
Nazwa	Zagospodarowanie terenów wokół jeziora Białego – plaża Lipowiec
Lokalizacja	Lipowiec
Skrócony opis	Uporządkowanie dostępu do Jeziora Białego wraz ze ścieżką pieszą i zagospodarowaniem brzegów jeziora na potrzeby mieszkańców. Działanie obejmie utworzenie bezpiecznej ścieżki prowadzącej do jeziora oraz uporządkowanie jego brzegów i terenu przyległego. Pomimo bezpośredniego sąsiedztwa Jeziora Białego korzystanie z niego jest dla mieszkańców Lipowca w znacznym stopniu utrudnione. Wynika to z faktu, że prowadzą do niego wąskie i strome przebiegi zaś sam brzeg jeziora i teren do niego przyległy nie są w żaden sposób uporządkowane. Projekt ma celu utworzenie miejsca do kąpieli wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą – elementami małej architektury (ławki, kosze na śmieci) umożliwiającego jednocześnie korzystanie z prywatnego sprzętu rekreacyjnego będącego w posiadaniu mieszkańców.
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów, Mieszkańcy
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 500 000 zł
Prognozowane rezultaty	Wzrost jakości życia, aktywizacja mieszkańców.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Ścieżka piesza. Miejsce do cumowania łódek, plaża.
Sfery procesu	Sfera przestrzenno-funkcjonalna.

NR L2	
rewitalizacji	Sfera społeczna.
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	L2.2. Poprawa ładu przestrzennego.

NR L3	
Nazwa	Przedszkole oraz Ośrodek Szkoleniowo-wychowawczy dla osób niepełnosprawnych jako element Domu Integracji Społecznej na Lipowcu w Augustowie
Lokalizacja	Ulica Tartaczna 19, Działka nr 987/2- pow. 1430 m ² , nieruchomość obok Domu Drzewiarza Fundacji Cordis, działka nr 988/3 o powierzchni ok. 2500 m ² oraz działki nr 949, 950 i 951.
Skrócony opis	<p>Budynek Fundacji Cordis „Dom Serc” to miejsce w którym opiekę znajdują dzieci i młodzież w wieku od lat 4 do 18 roku życia. W ramach dziennego pobytu dzieciom i młodzieży zapewniana jest pomoc pedagogiczno-wychowawczą, gorący posiłek, odzież, obuwie, leki. Realizowany program edukacyjny poprzez korepetycje, pomoc w odrabianiu lekcji, daje dzieciom możliwość podniesienia poziomu nauczania, a często decyduje o promocji dziecka do następnej klasy. Podopieczni Fundacji mają możliwość poznawania swoich umiejętności i rozwijania ich w kąciakach zainteresowań. Podczas prac w kąciakach uczą się praktycznych zajęć z różnych dziedzin życia, oraz kształtują w sobie wartości, które uczą ich jak być dobrym człowiekiem i chrześcijaninem. Dom Serc organizuje dla dzieci różne zabawy, imprezy, ferie, ogniska, wycieczki, spotkania z ciekawymi ludźmi, święta oraz wakacje. Wszystkie formy spędzania wolnego czasu są ukierunkowane na działania profilaktyczne i terapeutyczne. Ostatnio Fundacja chce również poszerzyć prowadzone formy wsparcia o prowadzenie przedszkola dla dzieci z dzielnicy Lipowiec. Planuje się że byłoby to początkowo ok. 16 dzieci z możliwością podwojenia tej liczby wychowanków w przyszłości.</p> <p>Zarząd Fundacji obecnie chciałby zacząć pomagać również innym grupom osób potrzebujących wsparcia. Taką grupą mogłyby być również osoby niepełnosprawne do 35 roku życia, którym oprócz miejsca do życia Cordis chciałby zaproponować naukę kilku zawodów oraz praktyki u lokalnych przedsiębiorców.</p> <p>W ramach projektu zostanie wyremontowany i zmodernizowany zabytkowy budynek dawnego Domu Drzewiarza, w którym mieściłby się Dzielnicowy Dom Kultury i Integracji Społecznej. Obok na tej samej co ten budynek działce oraz na działce sąsiedniej nr 988/3 należącej do Gminy Miasto Augustów wybudowany zostałby nowy dwu albo trzy- piętrowy budynek (z poddaszem użytkowym) w stylu nawiązującym do Domu Drzewiarza, w którym ulokowane zostałyby nowoczesne przedszkole dostosowane również do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, ośrodek wychowawczo-edukacyjny (szkoleniowo-wychowawczy) dla młodzieży niepełnosprawnej oraz Dom Seniora z przeznaczeniem na dzienny pobyt osób starszych w ramach programu Senior Wigor Plus.</p>
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów, Fundacja Cordis w Augustowie
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 6 000 000 zł
Prognozowane	Integracja międzypokoieniowa mieszkańców dzielnicy Lipowiec,

NR L3	
rezultaty	<p>Walka z osamotnieniem i smutkiem osób starszych- mieszkańców Augustowa</p> <p>Zwiększenie i uatrakcyjnienie oferty opieki senioralnej w mieście</p> <p>Wzrost atrakcyjności dzielnicy Lipowiec dla zamieszkania ze względu na lokalne przedszkole</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, monitorowanie liczby uczestników Domu Senior Wigor, liczby dzieci uczęszczających do przedszkola oraz wychowanków ośrodka wychowawczo-edukacyjnego
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Liczba uczestników Domu Seniora - min. 16 osób, Liczba dzieci w przedszkolu - 20, Liczba wychowanków Ośrodka-15
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera środowiskowa.</p> <p>Sfera przestrzenno-funkcjonalna.</p> <p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera gospodarcza.</p> <p>Sfera techniczna.</p>
Cele operacyjne	<p>L.1.1. Kompleksowe wsparcie rodzin wieloproblemowych.</p> <p>L1.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.</p> <p>L2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p> <p>L2.2. Poprawa ładu przestrzennego.</p> <p>L2.3. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej.</p> <p>L3.1. Gospodarcze wykorzystanie terenów zdegradowanych.</p> <p>L4.2. Modernizacja i zagospodarowanie obiektów kubaturowych.</p>

NR L4	
Nazwa	Zagospodarowanie budynku byłego dworca PKP
Lokalizacja	Lipowiec, ul. Kolejowa 1
Skrócony opis	<p>Przedmiotem przedsięwzięcia jest przebudowa budynku dworca PKP wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynku na potrzeby Muzeum Ziemi Augustowskiej.</p> <p>Budynek dworca PKP przeznaczony jest pod siedzibę Muzeum ziemi Augustowskiej, które obecnie funkcjonuje w trudnych warunkach. Lokalizacja Muzeum pozytywnie wpłynie na poprawę funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz ożywi obszar Lipowca.</p> <p>Zadanie obejmuje odtworzenie zabytkowych elewacji budynku, renowację i odtworzenie stolarki okiennej i drzwiowej, renowację elementów konstrukcyjnych więźby dachowej, wymianę poszycia dachowego, renowację i zmianę sposobu użytkowania wnętrza budynku, dostosowanie wnętrza do potrzeb pomieszczeń Muzeum Ziemi Augustowskiej oraz wyodrębnienie miejsca poczekalni dla podróżujących.</p> <p>Realizacja etapu w konsultacji z Konserwatorem zabytków.</p>
Podmioty	Gmina Miasto Augustów

NR L4	
realizujące	
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 1 300 000 zł
Prognozowane rezultaty	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez stworzenie funkcjonalnej przestrzeni miejskiej. Wzrost użyteczności budynku dworca PKP poprzez wykorzystanie go pod siedzibę Muzeum Ziemi Augustowskiej oraz wydzielenie poczekalni dla podróżnych.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Jeden w pełni funkcjonalny obiekt z siedzibą Muzeum Ziemi Augustowskiej.
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera społeczna. Sfera techniczna. Sfera przestrzenno-funkcjonalna. Sfera gospodarcza.
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	Cel operacyjny L3.1. Gospodarcze wykorzystanie terenów zdegradowanych. Cel operacyjny L2.2. Poprawa ładu przestrzennego. Cel operacyjny L1.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. Cel operacyjny L4.2. Modernizacja i zagospodarowanie obiektów kubaturowych.

NR L5	
Nazwa	Klub Seniora jako element współpracy międzypokoleniowej - jednego z działań Augustowskiego Centrum Integracji Społecznej na Lipowcu
Lokalizacja	Ulica Jeziorna 31- Fundacja Cordis, działki nr 949, 950 i 951,
Skrócony opis	<p>Budynek Fundacji Cordis „Dom Serc” to miejsce w którym opiekę znajdują dzieci i młodzież w wieku od lat 4 do 18 roku życia. W ramach dziennego pobytu dzieciom i młodzieży zapewniana jest pomoc pedagogiczno-wychowawczą, gorący posiłek, odzież, obuwie, leki. Realizowany program edukacyjny poprzez korepetycje, pomoc w odrabianiu lekcji, daje dzieciom możliwość podniesienia poziomu nauczania, a często decyduje o promocji dziecka do następnej klasy. Podopieczni Fundacji mają możliwość poznawania swoich umiejętności i rozwijania ich w kącikach zainteresowań. Podczas prac w kącikach uczą się praktycznych zajęć z różnych dziedzin życia, oraz kształtują w sobie wartości, które uczą ich jak być dobrym człowiekiem i chrześcijaninem. Dom Serc organizuje dla dzieci różne zabawy, imprezy, ferie, ogniska, wycieczki, spotkania z ciekawymi ludźmi, święta oraz wakacje. Wszystkie formy spędzania wolnego czasu są ukierunkowane na działania profilaktyczne i terapeutyczne.</p> <p>Zarząd Fundacji obecnie chciałby zacząć pomagać również innym grupom osób potrzebujących wsparcia. Wobec sytuacji demograficznej taką grupą są seniorzy. Dane</p>

NR L5	
	<p>ośrodków pomocy społecznej wskazują, że są to często osoby osamotnione pozostawione sami sobie ze swoimi problemami. Właśnie jednym z częściej wymienianych jest samotność. Projekt chce zapobiegać temu zjawisku angażując osoby po 65 roku życia w działania kulturalne, rekreacyjne ale również w kontakty międzypokoleniowe. Nie trzeba nikogo chyba przekonywać, że najbardziej dzieci rozpieszczają babcie i dziadkowie.</p> <p>W ramach projektu zostanie dobudowany do budynku Domu serc przeszklony pawilon o powierzchni ok. 100 m², w którym zostanie urządzony Klub Seniora. Budynek pomimo szklanej fasady będzie ogrzewany i wentylowany zapewniając komfortowy pobyt cały rok. Planowane jest organizowanie czasu wolnego poprzez różnorodne aktywności dla około 12-16 osób.</p>
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów, Fundacja Cordis w Augustowie
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 300.000 zł
Prognozowane rezultaty	Integracja międzypokoleniowa mieszkańców dzielnicy Lipowiec, Walka z osamotnieniem i smutkiem osób starszych- mieszkańców Augustowa Zwiększenie i uatrakcyjnienie oferty opieki senioralnej w mieście
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, monitorowanie liczby uczestników Klubu Seniora
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Liczba uczestników Klubu-15 osób, długa lista rezerwowa oczekujących na miejsce w Klubie. Oczekiwane przewinięcie się przez Klub około 40 osób rocznie
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera przestrzenno-funkcjonalna. Sfera społeczna. Sfera techniczna. Sfera gospodarcza.
Cele operacyjne	L.1.1. Kompleksowe wsparcie rodzin wieloproblemowych. L2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.

NR L6	
Nazwa	Zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni w sąsiedztwie torów kolejowych i budynku dawnego dworca kolejowego na Lipowcu
Lokalizacja	Lipowiec - Pas drogowy ulicy Kolejowej, skwer przed budynkiem dworca kolejowego
Skrócony opis	W związku z nabyciem przez Gminę Miasto Augustów budynku byłego dworca PKP i zamiarem jego rewitalizacji (zgodnie z kartą przedsięwzięcia złożoną do GPR przez APK) warto jest zadbać również o sąsiedztwo tego budynku. Powinno być ono zagospodarowane, wyposażone w obiekty małej architektury np. ławki, zadaszenia, może mały plac zabaw. Wybudowanie ulicy Kolejowej na jej gruntowej części (obecnie nieistniejącej) znacznie usprawniłoby komunikację tej części miasta. Należałoby także

GINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

	zmodernizować albo wręcz przebudować starą część ulicy- bliższą budynkowi dworca. Zapewni to znacznie lepsze warunki życia mieszkańców tego obszaru zdegradowanego oraz uatrakcyjni go dla turystów odwiedzających Augustów. Elementem rewitalizacji powinno być również wybudowanie wzdłuż ulicy ścieżki rowerowej tak aby połączyć szlak Green Velo na ulicy Turystycznej ze ścieżką rowerową prowadzącą do Przewięzi.
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 1 100 000 zł
Prognozowane rezultaty	Uatrakcyjnienie i uporządkowanie części obszaru dzielnicy Lipowiec, poprawa układu komunikacyjnego, usprawnienie komunikacji mieszkańców Augustowa pracujących w zakładach na terenie dzielnicy, rozbudowa szlaków rowerowych na terenie miasta
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Wybudowanie nawierzchni ulicy Kolejowej wraz z chodnikami. Zagospodarowanie placu przed dworcem kolejowym, Wybudowanie ok. 800 m ścieżki rowerowej
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera przestrzenno-funkcjonalna. Sfera społeczna. Sfera techniczna. Sfera gospodarcza.
Cele szczegółowe Programu Rewitalizacji	L2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego. L2.2. Poprawa ładu przestrzennego. L2.3. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej. L3.1. Gospodarcze wykorzystanie terenów zdegradowanych. L4.2. Modernizacja i zagospodarowanie obiektów kubaturowych.

NR L7	
Nazwa	Budowa bazy sportowo-rekreacyjnej przy ulicy Modrzewiowej w Augustowie
Lokalizacja	ul. Modrzewiowa 9 (teren poprzemysłowy d. tartaku nad jeziorem Białym)
Skrócony opis	Adaptacja terenu nieużytków znajdujących się w podobszarze rewitalizacji Lipowiec na bazę sportowo-rekreacyjną. Projekt przewiduje zagospodarowanie terenu i dostosowanie go do nowych funkcji np. wypoczynkowych, rekreacyjnych, sportowych, oraz integracji mieszkańców dzielnicy. Podczas realizacji projektu przewiduje się następujące działania: - zagospodarowanie terenów poprzemysłowych i adaptacja ich do pełnienia nowych funkcji w zakresie rekreacji, wypoczynku, integracji oraz prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców dzielnicy z wykorzystaniem nowej infrastruktury. Budowa boiska do siatkówki i placu zabaw, nasadzenia nowych drzew gatunków rodzimych(sosna), wyznaczenie ścieżek pieszych (teren jest ogólnodostępny), budowa sanitariatu, instalacja urządzeń małej architektury (ławki, stoliki), wyznaczenie i przygotowanie miejsca na ognisko/grill, zagospodarowanie brzegu- plaża, strzeżone kąpielisko, wypożyczalnia sprzętu wodnego oraz montaż tratwy do wędkowania. Projekt uwzględnia wszystkich

NR L7	
	<p>interesariuszy procesu zagospodarowania przestrzeni, w tym: różne grupy mieszkańców (dzieci, młodzież, osoby starsze) oraz turystów (rodziny z dziećmi, turystyka aktywna, kolonie). Partycypacyjna formuła procesu zagospodarowania dużej (ok. 1,2 ha) przestrzeni podobszaru zapewni minimalizację potencjalnych konfliktów pomiędzy użytkownikami tej przestrzeni w przyszłości. Jednocześnie działanie to umożliwi szersze włączenie mieszkańców Lipowca w procesy rewitalizacji całego podobszaru w wyniku dalszego rozeznania ich potrzeb, identyfikacji problemów itp.</p> <p>Uporządkowanie dostępu do Jeziora Białego: wypożyczalnia sprzętu wodnego wraz z plażą, kąpieliskiem i zagospodarowaniem brzegów jeziora na potrzeby mieszkańców. Działanie obejmie utworzenie bezpiecznego kąpieliska dla mieszkańców dzielnicy i gości. Pomimo bezpośredniego sąsiedztwa Jeziora Białego korzystanie z niego jest dla mieszkańców Lipowca w znacznym stopniu utrudnione. Wynika to z faktu, że prowadzą do niego wąskie i strome przebiegi zaś sam brzeg jeziora i teren do niego przyległy nie są w żaden sposób uporządkowane. Projekt ma celu utworzenie miejsca do kąpeli wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą – elementami małej architektury (ławki, kosze na śmieci) umożliwiającego jednocześnie korzystanie ze sprzętu rekreacyjnego z wypożyczalni sprzętu wodnego.</p> <p>Działania UKS Akademia Augustów skierowane do mieszkańców dzielnicy Lipowiec. Różne formy zajęć pozalekcyjnych, piknik rodzinny oraz regularne zajęcia sportowe dla dzieci. Prowadzenie zajęć, w szczególności: dydaktyczno-wychowawczych, korekcyjnych oraz nauki sportów wodnych. Wyposażenie obiektu w niezbędne sprzęty dostosowane do wieku dzieci, posiadające wszelkie atesty bezpieczeństwa: wyposażenie kąpieliska (torba ratunkowa typu R1, bojki); wyposażenie wypożyczalni sprzętu wodnego: kamizelki ratunkowe, rowery wodne 2 szt., kajaki 5szt., żaglówki typu Omega 2szt., smocze łodzie 2szt.; drobny sprzęt sportowy: piłki, obręcze, szarfy, chusty; budowa boiska i placu zabaw ze strefą trampolin; zakup komputera z dostępem do Internetu dla pracownika UKS Akademia Augustów do realizacji projektu. UKS Akademia Augustów na zrewitalizowanym terenie prowadzić będzie również działalność skierowaną do rodziców i lokalnej społeczności (spotkania i warsztaty, piknik rodzinny, ogniska itp.) Zależy nam na integracji lokalnej społeczności oraz czynne włączenie w działalność całoroczną klubu. Poprzez udział w zajęciach sportowych, dzieci i młodzież z dzielnicy Lipowiec, będą mieli możliwość rozwoju swoich pasji oraz integracji podczas zajęć zorganizowanych przez pedagogów i instruktorów.</p>
Podmioty realizujące	Uczniowski Klub Sportowy Akademia Augustów
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 300 000 zł
Źródła finansowania	Środki zewnętrzne (m.in. programy profilaktyczne, EFS) oraz własne klubu
Prognozowane rezultaty	<p>Aktywizacja społeczna różnych grup wiekowych mieszkańców.</p> <p>Poprawa jakości życia.</p> <p>Integracja międzypokoleniowa oraz między nowymi i starymi mieszkańcami obszaru.</p> <p>Integracja środowiska lokalnego. Utworzenie miejsca dla całych rodzin, którego brakuje na Lipowcu. Teren ogólnodostępny do wspólnego spędzania czasu w sposób aktywny.</p> <p>Zapewnienie łatwego dostępu do zajęć pozaszkolnych w dzielnicy Lipowiec.</p>

NR L7	
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	<p>Jeden kompleksowo urządzony teren rekreacyjny w tym: boisko, plac zabaw ze strefą trampolin, plaża z kąpieliskiem i wypożyczalnią sprzętu wodnego.</p> <p>Prowadzenie zajęć pozaszkolnych dla grupy co najmniej 20 dzieci.</p> <p>Ożywienie działalności kulturalnej, wychowawczej i oświatowej na Lipowcu. Realizacja pikniku rodzinnego i udostępnienie miejsca ogniskowego dla integracji społeczności lokalnej.</p>
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera gospodarcza.</p> <p>Sfera przestrzenno-funkcjonalna.</p> <p>Sfera środowiskowa.</p>
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	<p>Cel operacyjny L1.1. Kompleksowe wsparcie rodzin wieloproblemowych.</p> <p>Podobszar rewitalizacji Lipowiec jest obszarem o mocno zarysowanych zjawiskach problemowych dotyczących rodziny. Dlatego też nasze działania skierowane są właśnie do rodzin. Stworzenie alternatywnego miejsca wspólnego do spędzania czasu aktywnie przez wszystkich członków rodziny pozwoli zmienić patologiczne otoczenie. Jako organizacja pozarządowa będziemy wspierać rozwój oferty zajęć pozaszkolnych prowadzonych przy wsparciu psychologa i pedagoga szkolnego. Nasza baza będzie służyć aktywizacji poprzez sport i różne formy rekreacji wszystkich grup zagrożonych wykluczeniem, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.</p> <p>L1.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.</p> <p>Lipowiec to jeden z podobszarów rewitalizacji, na terenie których stwierdzono negatywne zjawiska z zakresu poziomu edukacji dzieci i młodzieży. W tym zakresie nasze działania wsparcie będą uatrakcyjnić ofertę zajęć pozalekcyjnych.</p> <p>L1.3. Wsparcie osób z problemami alkoholowymi i ich rodzin.</p> <p>Realizacja wspólnie z Urzędem Miasta działań profilaktycznych i propagowanie zdrowego trybu życia wśród dzieci i młodzieży.</p> <p>L2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p> <p>W związku z brakiem bezpiecznych terenów ogólnodostępnych na terenie dzielnicy Lipowiec budowa bazy sportowo-rekreacyjnej przy ul. Modrzewiowej pozwoli prowadzić działania integracyjne wśród lokalnej społeczności.</p> <p>L2.2. Poprawa ładu przestrzennego.</p> <p>Adaptacja terenu nieużytków znajdujących się w podobszarze rewitalizacji Lipowiec na bazę sportowo-rekreacyjną będzie najlepszym rozwiązaniem dla poprawy ładu przestrzennego terenów przemysłowych (po byłym tartaku). Projekt przewiduje zagospodarowanie terenu i dostosowanie go do nowych funkcji np. wypoczynkowych, rekreacyjnych, sportowych, oraz integracji mieszkańców dzielnicy.</p> <p>Cel operacyjny L3.1. Gospodarcze wykorzystanie terenów zdegradowanych.</p> <p>Stworzenie miejsca pracy dla osoby, która odpowiadać będzie za utrzymanie porządku na terenie bazy oraz wypożyczalnię sprzętu wodnego. Całoroczna praca dla instruktorów i psychologa oraz sezonowa praca dla ratownika wodnego.</p>

Kaczy Dołek

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne planowane do przeprowadzenia na podobszarze Kaczy Dołek to:

1. Odnowa przestrzeni międzyblokowych (kluczowy).
2. Zagospodarowanie bulwarów Kanału Bystrego i wykonanie ścieżek rowerowych.
3. Modernizacja wielorodzinnego zasobu mieszkaniowego – Przemysłowa 1A i 1B wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych.
4. Motocykle- jak to jest zrobione i jak to działa, gdzie tu matematyka, a gdzie fizyka?
5. Hortiterapia.
6. „Jak mówić, żeby dzieci słuchały, jak słuchać aby chcieli do nas mówić”.
7. Wymiana sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w dzielnicy Kaczy Dołek.

NR KD1	
Nazwa	Odnowa przestrzeni międzyblokowych (kluczowy)
Lokalizacja	Kaczy Dołek
Skrócony opis	<p>Kompleksowa modernizacja zdegradowanych przestrzeni międzyblokowych na osiedlu Przylesie. Działanie będzie polegać na utworzeniu w pełni wielofunkcyjnej przestrzeni do rekreacji oraz spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup użytkowników. Ze względu na specyficzne uwarunkowania infrastrukturalne polegające na wymianie zdekapitalizowanej sieci wodno-kanalizacyjnej to działanie wraz z uporządkowaniem gospodarki wodami opadowymi będzie stanowiło wstępny etap prac. W kolejnych nastąpi zaaranżowanie przestrzeni międzyblokowych uwzględniające potrzeby i oczekiwania różnych grup mieszkańców w tym: dzieci, młodzieży, osób starszych i innych. Usunięte zostaną tymczasowe, zdewastowane budowle zajmujące centralną część osiedla. Jednocześnie nastąpi przebudowa dróg osiedlowych, uporządkowanie kwestii miejsc parkingowych. Ważnym elementem projektu będzie odseparowanie miejsc parkingowych od pozostałych funkcji. W ramach projektu zostanie wykonany w pełni funkcjonalny plac zabaw, boisko do gry w koszykówkę i piłkę nożną oraz miejsca do odpoczynku dla osób dorosłych (ławki, stoliki).</p> <p>Projekt przeprowadzony zostanie w formule partycypacyjnej, która będzie uwzględniała wszystkich interesariuszy procesu zagospodarowania nieruchomości, w tym mieszkańców, wspólnotę mieszkaniową, prywatnych właścicieli. Partycypacyjna formuła procesu zagospodarowania podwórza zapewni minimalizację potencjalnych konfliktów pomiędzy użytkownikami tej przestrzeni. Jednocześnie działanie to umożliwi szersze włączenie mieszkańców budynku w procesy rewitalizacji całego podobszaru w wyniku rozeznania ich potrzeb, identyfikacji problemów itp.</p>
Podmioty realizujące	Gmina Miasta Augustów Wspólnoty mieszkaniowe Osiedla Przylesie
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: ok. 500 000 zł
Prognozowane rezultaty	Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru Kaczy Dołek, aktywizacja dzieci i młodzieży, społeczna estetyzacja obszaru zdegradowanego.
Sposoby oceny i mierzenia	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.

NR KD1	
rezultatów	
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Jedna uporządkowana, w pełni funkcjonalna przestrzeń publiczna. Plac zabaw, boisko do gry.
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera przestrzenno-funkcjonalna. Sfera społeczna. Sfera środowiskowa.
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	KD1.1. Aktywizacja i integracja społeczna dzieci i młodzieży i osób bezrobotnych. KD1.2. Aktywizacja postaw obywatelskich. KD1.3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. KD1.5. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych. KD2.1. Poprawa ładu przestrzennego. KD2.2. Poprawa poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego. KD2.3. Modernizacja infrastruktury technicznej.

NR KD2	
Nazwa	Zagospodarowanie bulwarów Kanału Bystrego i wykonanie ścieżek rowerowych
Lokalizacja	Kaczy Dołek
Skrócony opis	<p>Zagospodarowanie bulwarów nad Kanałem Bystrym w bezpośredniej bliskości obszaru Kaczy Dołek. Ze względu na brak urządzonych przestrzeni publicznych w jednostce Kaczy Dołek zagospodarowanie bulwarów nad Kanałem będzie stanowiło działanie uzupełniające w stosunku do zagospodarowania przestrzeni międzyblokowych. W ramach działania zakłada się także wyposażenie terenu w elementy małej architektury oraz stojaki na rowery.</p> <p>W efekcie realizacji projektu podobszar rewitalizacji połączony zostanie bezpośrednio z siecią GreenVelo. Poprawa dostępności do sieci dróg rowerowych o wysokiej jakości ułatwi korzystanie z niej przez mieszkańców Kaczego Dołka, w tym osoby defaworyzowane. Tym samym korzystnie wpłynie na wybór form spędzania wolnego czasu przez jego mieszkańców i umożliwi nowe formy aktywizacji dzieci i młodzieży z rodzin problemowych, które będą towarzyszyły działaniom o charakterze inwestycyjnym.</p> <p>Zadanie obejmuje: roboty budowlano- montażowe polegające na umocnieniu brzegów Kanału Bystrego, budowę kanalizacji deszczowej, linii energetycznych oświetlenia ulicznego, montaż elementów małej architektury (ławki parkowe, kosze betonowe, altanki z wyposażeniem, zadaszenie ławek, stojaki na rowery), budowę kładki drewnianej nad rowem melioracyjnym.</p> <p>Projekt, w części dotyczącej przestrzeni publicznej, przeprowadzony zostanie w formule partycypacyjnej, która będzie uwzględniała wszystkich interesariuszy tego procesu, w tym: różne grupy mieszkańców (dzieci, młodzież, osoby starsze i in.). Partycypacyjna formuła procesu zagospodarowania kluczowej dla podobszaru przestrzeni zapewni minimalizację potencjalnych konfliktów pomiędzy użytkownikami tej przestrzeni w przyszłości. Jednocześnie działanie to umożliwi szersze włączenie mieszkańców budynku w procesy rewitalizacji całego podobszaru w wyniku dalszego rozeznania ich potrzeb, identyfikacji</p>

NR KD2	
	problemów itp.
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: ok. 4 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie dostępności od przestrzeni publicznych, zwiększenie ilości miejsc z infrastrukturą przystosowaną do zwiększonej aktywności ruchowej, aktywizacja społeczna rodzin wieloprogmowych.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Jedna, w pełni zagospodarowana przestrzeń publiczna. 500 m ciągu pieszego.
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera społeczna. Sfera przestrzenno-funkcjonalna. Sfera środowiskowa.
Cele szczegółowe Programu Rewitalizacji	KD1.1. Aktywizacja i integracja społeczna dzieci i młodzieży i osób bezrobotnych. KD2.1. Poprawa ładu przestrzennego.

NR KD3	
Nazwa	Modernizacja wielorodzinnego zasobu mieszkaniowego – Przemysłowa 1A i 1B wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych
Lokalizacja	Kaczy Dołek – ul. Przemysłowa 1A i ul. Przemysłowa 1B
Skrócony opis	Celem projektu jest poprawa warunków mieszkaniowych mieszkańców Kaczego Dołka oraz estetyzacja otoczenia. Działania obejmą remont części wspólnych (klatki schodowe, drzwi wejściowe) oraz estetyzację bezpośredniego otoczenia wielorodzinnych budynków mieszkalnych (trawniki, rabaty, przedogródki i inne). Mieszkańcy bloków na Kaczym Dołku, wyglądając przez okna, widzą jedynie ściany budynków sąsiednich. Na osiedlu brakuje przestrzeni, z której mieszkańcy mogliby korzystać oraz miejsc, w których mogliby obcować z kulturą.
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów Wspólnota mieszkaniowa Fundacja Mamy Mamy
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: ok. 1 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	Rozwój wspólnoty. Zwiększenie dostępności do kultury.

NR KD3	
	<p>Otwarcie na sztukę i kulturę.</p> <p>Zwiększenie poczucia dumy i przynależności do grupy/miejsca.</p> <p>Zyskanie nowej atrakcji turystycznej przez miasto.</p> <p>Identyfikowanie miasta, jako miejsca otwartego na kulturę i sztukę. Poprawa efektywności energetycznej budynków, jakości życia, bezpieczeństwa; estetyzacja.</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Dwa w pełni zmodernizowane budynki wraz z otoczeniem.
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera techniczna.</p> <p>Sfera społeczna.</p>
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	<p>KD4.1. Poprawa warunków mieszkaniowych.</p> <p>KD2.3. Modernizacja infrastruktury technicznej.</p>

NR KD4	
Nazwa	Motocykle- jak to jest zrobione i jak to działa gdzie tu matematyka, a gdzie fizyka?
Lokalizacja	Kaczy Dółek
Skrócony opis	Aktywizacja i integracja dzieci i młodzieży poprzez warsztaty rozwijające pasje i hobby, wyrównanie szans edukacyjnych młodzieży z zakresu matematyki i fizyki na bazie zajęć z motoryzacji – zainteresowanie motocyklami. Wielogodzinne zajęcia praktyczne z obsługi i mechaniki motocyklowej. Zajęcia wyrównawcze z fizyki i warsztaty z podstaw elektroniki i urządzeń elektronicznych. Podstawy mechatroniki - zajęcia praktyczne, lutowanie, projektowanie prostych układów elektronicznych.
Podmioty realizujące	Stowarzyszenie Ogrodowe ROD im Armii Krajowej w Augustowie
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 30 000 zł
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie chęci do nauki dzieci i młodzieży poprzez warsztaty manualne, wyrównanie szans edukacyjnych z zakresu dwóch przedmiotów ścisłych.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Podwyższenie efektów edukacyjnych, wyrównanie szans, pokazanie możliwości rozwijania zainteresowań.
Sfery procesu	Sfera społeczna.

NR KD4	
rewitalizacji	
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	KD1.3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

NR KD5	
Nazwa	Hortiterapia
Lokalizacja	Kaczy Dołek
Skrócony opis	<p>Hortiterapia (od łacińskiego słowa: hortus – ogród) polega na wykorzystaniu ogrodu i roślin do terapii. Możemy wyróżnić terapię bierną (tj. spacerowanie po ogrodzie, aktywność fizyczną, doznania zmysłowe i estetyczne) oraz na terapię czynną (np. praca przy hodowli, uprawie i pielęgnacji roślin – sianie, sadzenie, pielienienie, przesadzanie, przeszczepy, zbieranie nasion i owoców).</p> <p>Uczestnicy projektu (seniorzy lub uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej) biorąc udział w pracach ogrodowych i pozostając w kontakcie z przyrodą stają się pełnoprawnymi, współodpowiedzialnymi członkami wspólnoty opiekującej się ogrodem. W prace w ogrodzie mogą być wplecione zajęcia z florystyki jako sposobu artystycznego kontaktu z kwiatami, ziołami i pozostałymi roślinami.</p> <p>W Polsce hortiterapia nie jest oficjalnie uznaną formą terapii i rehabilitacji, chociaż zajęcia ogrodnicze włączane są do programów ośrodków dysponujących zapleczem ogrodniczym, takich jak domy opieki społecznej, szpitale psychiatryczne, ośrodki odwykowe, warsztaty terapii zajęciowej</p>
Podmioty realizujące	Stowarzyszenie Ogrodowe ROD im Armii Krajowej w Augustowie
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 15 000 zł
Prognozowane rezultaty	Zajęcia hortiterapii mają w znacznym stopniu poprawić koordynację ruchową seniorów, zwiększyć kondycję fizyczną, obniżyć stres, napięcie nerwowe i agresję, poprawiać koncentrację i kondycję psychiczną, podnieść poczucie własnej wartości i pewności siebie uczestników warsztatów.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Poprawa koordynacji ruchowej, zwiększenie kondycji fizycznej, obniżenie stresu i napięcia nerwowego, poprawienie koncentracji i kondycji psychicznej, poprawienie funkcjonowania układu krążenia, podniesienie poczucia własnej wartości i pewności siebie wśród uczestników warsztatów, poprawa relacji społecznych.
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera społeczna.
Cele operacyjne	KD1.3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

NR KD5	
Programu Rewitalizacji	

NR KD6	
Nazwa	„Jak mówić, żeby dzieci słuchały, jak słuchać aby chciały do nas mówić”
Lokalizacja	Kaczy Dółek
Skrócony opis	<p>„Jak mówić, żeby dzieci słuchały...” to cykl warsztatów psychologicznych dla każdego, kto szuka sposobu na nawiązanie głębszych relacji z dziećmi lub wychowankami, to nauka konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, nauka radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi. Warsztaty będą zbiorem komunikacyjnych narzędzi, które znacząco poprawiają jakość kontaktu z dzieckiem i nie tylko. To nauka dialogu i kształtowanie więzi opartych na wzajemnym szacunku. Warsztaty wychowawcze Jak mówić żeby dzieci nas słuchały; Jak słuchać żeby dzieci do nas mówiły to ok 45-60 godzin zajęć. Jest to cykl cotygodniowych 10-15 spotkań trwających 3-4 godziny. Zajęcia będą prowadzone metodami aktywnymi, tak by uczestnicy mogli jak najwięcej doświadczać i ćwiczyć nowe umiejętności. Przerwa między warsztatami to czas na wypróbowywanie zdobytej wiedzy w domu w relacji z rodziną.</p> <p>Jego głównym celem jest wspieranie rodziców i wychowawców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą. Nauka umiejętności lepszego porozumiewania się, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń, to małe kroki ku głębszej relacji, dającej zadowolenie, poczucie wzajemnej bliskości. To także nauka dialogu i kształtowanie więzi opartych na wzajemnym szacunku.</p> <p>Program zostanie opracowany w oparciu o koncepcję Wychowania bez porażek Thomasa Gordona i książki Adele Faber, Elaine Mazlish z cyklu Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały; Jak słuchać żeby dzieci do nas mówiły</p>
Podmioty realizujące	Stowarzyszenie Ogrodowe ROD im Armii Krajowej w Augustowie
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu 25 000 zł
Prognozowane rezultaty	Jego głównym rezultatem będzie nauczenie rodziców i opiekunów radzenia sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą. Nauka umiejętności lepszego porozumiewania się, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń, to małe kroki ku głębszej relacji, dającej zadowolenie, poczucie wzajemnej bliskości. To także nauka dialogu i kształtowanie więzi opartych na wzajemnym szacunku. Ucząc umiejętności otwartego porozumiewania się w rodzinie program jednocześnie przyczynia się do budowania silnej więzi między rodzicami a dziećmi, co (zgodnie z wynikami badań J. D. Hawkinsa) sprawia, że jest on także programem profilaktycznym.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Dzięki warsztatom: uczestnicy będą mogli doskonalić umiejętności empatycznej komunikacji. Dowiedzą się jak mówić do dziecka, żeby słuchało i współdziałało. Dowiedzą się co stosować zamiast kar i nagród, poznają sposoby wspólnego rozwiązywania

NR KD6	
	konfliktów.
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera społeczna.
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	KD1.3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

NR KD7	
Nazwa	Wymiana sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w dzielnicy Kaczy Dołek.
Lokalizacja	16 – 300 Augustów, Dzielnica Kaczy Dołek: ul. Przemysłowa, ul. Armii Krajowej,
Skrócony opis	Przedmiotem przedsięwzięcia jest: wymiana istniejącej sieci wodociągowej z rur żeliwnych fi 80 mm na rury PCV, zasuw, skrzynek ulicznych, hydrantów oraz kanalizacji sanitarnej z rur kamionkowych fi 300 mm i fi 250 mm na rury PCV, studni kanalizacji sanitarnych. Sieć wodociągowa i kanalizacji sanitarnej ze względu na swój wiek są na granicy technologicznego zużycia. Może to przejawiać się w wysokiej awaryjności, która generuje straty wody, a także koszty związane z usuwaniem awarii, a także przerwy w dostawie wody.
Podmioty realizujące	Wodociągi i Kanalizacje Miejskie Spółka z o.o. w Augustowie
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 380 000 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - nowa infrastruktura sieciowa na terenie dzielnicy ograniczająca konieczność ingerencji w nawierzchnie dróg, chodników, terenów zielonych itp. na terenie rewitalizowanym. - zapobieganie awariom na sieci wod. – kan.; - ograniczenie kosztów eksploatacyjnych sieci wod. – kan.; - poprawa bezpieczeństwa zaopatrzenia ludności w wodę;
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Zmodernizowana sieć wodno-kanalizacyjna
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera środowiskowa.</p> <p>Sfera przestrzenno-funkcjonalna.</p> <p>Sfera techniczna.</p>
Cele operacyjne	KD2.3. Modernizacja infrastruktury technicznej.

Koszary

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne planowane do przeprowadzenia na podobszarze Koszary to:

1. Uporządkowanie i zagospodarowanie terenu przy ul. I Pułku Ułanów Krechowieckich.
2. Rozbudowa Hospicjum i zagospodarowanie terenu przyległego.
3. Podłączenie do sieci MPEC budynku użytkowanego przez Społeczną Organizację Przyjaciół Dzieci Przysiań.
4. Ograniczenie niskiej emisji w budynku wielorodzinnym na Koszarach.
5. Termomodernizacja budynków wielorodzinnych wraz z podłączeniem do MPEC na Koszarach.
6. Modernizacja istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego.
7. Rozbiórka istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego i budowa nowego.
8. Rewitalizacja budynku Przedszkola nr 3 z oddziałami integracyjnymi w Augustowie.

NR K1	
Nazwa	Uporządkowanie i zagospodarowanie terenu przy ul. I Pułku Ułanów Krechowieckich
Lokalizacja	Koszary
Skrócony opis	Głównym celem projektu jest stworzenie w pełni funkcjonalnej przestrzeni publicznej poprzez kompleksową modernizację zdegradowanych przestrzeni międzyblokowych na osiedlu Koszary. Działanie będzie polegać na utworzeniu wielofunkcyjnej przestrzeni do rekreacji oraz spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych użytkowników. Zaaranżowanie przestrzeni międzyblokowych będzie uwzględniało potrzeby i oczekiwania różnych grup mieszkańców w tym: dzieci, młodzieży, osób starszych i innych. Usunięte zostaną tymczasowe, zdewastowane budowle zajmujące centralną część terenu. Jednocześnie nastąpi przebudowa (w tym utwardzenie) dróg osiedlowych wraz z uporządkowaniem kwestii miejsc parkingowych. Ważnym elementem projektu będzie odseparowanie miejsc parkingowych od pozostałych funkcji obszaru. W ramach projektu zostanie wykonany plac zabaw oraz miejsca do odpoczynku dla osób dorosłych (ławki, stoliki itp.).
Podmioty realizujące	Wspólnoty mieszkaniowe Gmina Miasto Augustów
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: ok. 350 000 zł
Prognozowane rezultaty	Estetyzacja otoczenia, wzrost jakości życia, aktywizacja mieszkańców, integracja mieszkańców.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Jedna w pełni funkcjonalna przestrzeń publiczna.
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera przestrzenno-funkcjonalna. Sfera społeczna.

NR K1	
Cele szczegółowe Programu Rewitalizacji	K1.2. Aktywizacja i wsparcie dzieci i młodzieży. K2.2. Poprawa ładu przestrzennego. K2.3. Modernizacja infrastruktury technicznej.

NR K2	
Nazwa	Rozbudowa Hospicjum i zagospodarowanie terenu przyległego
Lokalizacja	Koszary - ul. I Pułku Ułanów Krechowieckich 17
Skrócony opis	<p>Zakres przedmiotowy projektu obejmuje remont i przebudowę budynku oraz przyległego terenu na nowoczesną bazę opiekuńczo – hospicyjną i rehabilitacyjną, która spełniałaby potrzeby obecnych i przyszłych pacjentów, a także świadczyłaby usługi rehabilitacyjne dla pacjentów z zewnątrz. Odpowiednie warunki i jakość świadczonych usług są bardzo ważne z punktu widzenia pacjentów, którymi są osoby starsze, niepełnosprawne, z chorobami przewlekłymi oraz ich rodzin. Definiując projekt od strony przedmiotowej należy wyróżnić następujące działania, stanowiące części składowe przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptacja nieużywanej dotychczas powierzchni budynku, w którym znajduje się placówka, - remont dotychczas wykorzystywanej części budynku, - wyposażenie placówki w niezbędny sprzęt i aparaturę medyczną, - utworzenie oddziału dziennego pobytu dla osób niepełnosprawnych.
Podmioty realizujące	Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Długoterminowej w Augustowie
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: ok. 13 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	1. Ilość przebudowanych placówek na potrzeby ochrony zdrowia -1. 2. Zwiększenie ilości łóżek dla pacjentów w opiece stacjonarnej. 3. Świadczenie usług z zakresu opieki domowej. 4. Usługi rehabilitacyjne świadczone pacjentom z zewnątrz. 5. Nowe miejsca pracy.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	1. Liczba osób korzystających z dostosowanych obiektów – 500 rocznie. 2. Ilość łóżek w opiece stacjonarnej – 94. 3. Ilość łóżek w opiece domowej – 20. 4. Ilość usług rehabilitacyjnych rocznie – 516 120. 5. Zatrudnienie 89 osób.
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera techniczna. Sfera przestrzenno-funkcjonalna. Sfera gospodarcza.

NR K2	
	Sfera społeczna.
Cele szczegółowe Programu Rewitalizacji	<p>Cel K1.1. Aktywizacja i integracja społeczna osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.</p> <p>Cel K1.5. Aktywizacja zawodowa bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem kobiet oraz osób bez kwalifikacji zawodowych.</p> <p>Cel K2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p> <p>Cel K2.3. Modernizacja infrastruktury technicznej.</p>

NR K3	
Nazwa	Podłączenie do MPEC budynku użytkowanego przez Społeczną Organizację Przyjaciół Dzieci Przystań wraz z rozszerzeniem działalności placówki
Lokalizacja	Koszary - ul. Tytoniowa 5
Skrócony opis	<p>Społeczny ośrodek dla dzieci „Przystań” prowadzi świetlicę dla dzieci i młodzieży z obszaru Koszar oraz punkt przedszkolny. Obecny system zaopatrzenia w centralne ogrzewanie i ciepłą wodę użytkową funkcjonuje w oparciu o źródło ciepła zasilane olejem opałowym. Koszty z tym związane ograniczają możliwości działania placówki świadczącej ważne, z punktu widzenia podobszaru rewitalizacji Koszary, usługi społeczne.</p> <p>Oszczędności związane ze zmianą źródła ciepła umożliwią rozszerzenie dotychczas prowadzonej działalności.</p> <p>Działanie obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprowadzenie sieci grzewczej do budynku, - zainstalowanie wymiennika ciepła, - podłączenie sieci c. o. i c. u. w budynku do wymiennika ciepła. <p>Dodatkowo projekt zakłada wyrównywanie szans rozwojowych wychowanków placówki poprzez dodatkowe zajęcia edukacyjne, sportowe, artystyczne będące formą profilaktyki. W ramach projektu planowane są następujące działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie placu sportowo rekreacyjnego dla wychowanków placówki; 2. Aktywizacja dzieci i młodzieży poprzez zajęcia sportowe, artystyczne, edukacyjne na terenie placówki.
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: ok. 380 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Wzrost efektywności energetycznej, zwiększenie potencjału finansowego placówki, spadek kosztów ogrzewania budynku.</p> <p>Aktywizacja dzieci i młodzieży, poprawa jakości życia podopiecznych placówki.</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki	<p>Jeden budynek podłączony do sieci grzewczej MPEC.</p> <p>Jeden w pełni wyposażony plac sportowo rekreacyjny.</p>

NR K3	
osiągnięć	Rozszerzenie oferty edukacyjnej placówki.
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera techniczna. Sfera społeczna.
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	K1.4. Wsparcie rodzin wieloproblemowych. K2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego. K2.3. Modernizacja infrastruktury technicznej.

NR K4	
Nazwa	Ograniczenie niskiej emisji w budynku wielorodzinnym na Koszarach
Lokalizacja	Koszary – I Pułku Ułanów Krechowieckich 15
Skrócony opis	<p>Przedmiotem przedsięwzięcia jest likwidacja piecowego systemu ogrzewania w budynku mieszkalnym. Obecny system zaopatrzenia w ogrzewanie i ciepłą wodę funkcjonuje w oparciu o indywidualne piecowe źródła ogrzewania. W związku z realizacją projektu nastąpi likwidacja nieekologicznego źródła ogrzewania węglem i drewnem co poprawi komfort życia mieszkańców budynku.</p> <p>Realizacja projektu wpłynie pozytywnie również na budżety domowe mieszkańców w związku z obniżeniem kosztów ogrzewania.</p> <p>Działanie obejmie:</p> <ul style="list-style-type: none"> -doprowadzenie sieci grzewczej do budynku, -zainstalowanie wymiennika ciepła -wykonanie wewnętrznej sieci c.o. i c.w.u. w budynku -podłączenie wymiennika ciepła do wewnętrznej sieci ciepłej.
Podmioty realizujące	Wspólnota Mieszkaniowa
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: ok 400 000 zł
Prognozowane rezultaty	Ograniczenie niskiej emisji Poprawa warunków mieszkaniowych
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Jeden budynek podłączony do sieci MPEC
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera społeczna. Sfera środowiskowa. Sfera techniczna. Sfera gospodarcza.

NR K4	
Cele operacyjne	<p>Cel operacyjny K2.3. Modernizacja infrastruktury technicznej</p> <p>Cel operacyjny K3.1. Poprawa warunków mieszkaniowych</p>

NR K5	
Nazwa	Termomodernizacja budynków wielorodzinnych wraz z podłączeniem do MPEC na Koszarach
Lokalizacja	<p>Koszary – I Pułku Ułanów Krechowieckich 13</p> <p>Koszary – I Pułku Ułanów Krechowieckich 1</p> <p>Koszary – I Pułku Ułanów Krechowieckich 3</p>
Skrócony opis	<p>Przedmiotem przedsięwzięcia jest wykonanie termomodernizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych i likwidacja piecowego systemu ogrzewania. Obecny system zaopatrzenia w ogrzewanie i ciepłą wodę funkcjonuje w oparciu o indywidualne piecowe źródła ogrzewania. W związku z realizacją przedsięwzięcia nastąpi likwidacja nieekologicznego źródła ogrzewania węglem i drewnem. Termomodernizacja budynków polegająca na ich ociepleniu podniesie komfort życia mieszkańców oraz poprawi estetykę budynków.</p> <p>Działanie obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> -doprowadzenie sieci grzewczej do budynków, -zainstalowanie wymiennika ciepła w każdym z budynków, -wykonanie wewnętrznej sieci c.o. i c.c.w w budynku, -podłączenie wymiennika ciepła do wewnętrznej sieci ciepłej, -wykonanie kompleksowej termomodernizacji budynków.
Podmioty realizujące	Wspólnoty Mieszkaniowe
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 2 610 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Poprawa warunków mieszkaniowych</p> <p>Likwidacja niskiej emisji</p> <p>Wzrost dochodów poprzez obniżenie kosztów eksploatacji</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	<p>Trzy budynki poddane termomodernizacji</p> <p>Trzy budynki podłączone do sieci MPEC</p>
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera środowiskowa.</p> <p>Sfera techniczna.</p> <p>Sfera gospodarcza.</p>
Cele operacyjne	Cel operacyjny K2.3. Modernizacja infrastruktury technicznej.

NR K5	
	Cel operacyjny K3.1. Poprawa warunków mieszkaniowych.

NR K6	
Nazwa	Rozbiórka istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego i budowa nowego
Lokalizacja	Tytoniowa 8A
Skrócony opis	<p>Przedmiotem przedsięwzięcia jest rozbiórka budynku mieszkalnego wielorodzinnego o konstrukcji drewnianej z pokryciem eternitem azbestowo-cementowym i wybudowanie nowego budynku mieszkalnego wielorodzinnego.</p> <p>Budynek ten wybudowany był w końcu XIX wieku w chwili obecnej jest maksymalnie wyeksploatowany ze względu na wiek (ponad 100 lat). Budynek jest ogrzewany poprzez lokalne źródła ciepła (piece). W chwili obecnej budynek ten nie nadaje się do remontu i modernizacji z ekonomicznego punktu widzenia zasadne jest jego rozebranie. W miejscu uzyskanym z rozbiórki budynku wybudowany będzie nowy wielorodzinny budynek mieszkalny. Zostanie on wyposażony we wszystkie media i dostosowany do obecnych wymagań energooszczędnych.</p> <p>Działanie obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbiórka istniejącego budynku - budowa nowego budynku mieszkalnego wielorodzinnego
Podmioty realizujące	Augustowskie TBS „KODREM” Sp. z o.o. Gmina Miasto Augustów
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: ok 7 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	Poprawa warunków mieszkaniowych
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Jeden nowy budynek mieszkalny wielorodzinny
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera społeczna. Sfera techniczna. Sfera przestrzenno-funkcjonalna.
Cele operacyjne	K2.3. Modernizacja infrastruktury technicznej. K3.1. Poprawa warunków mieszkaniowych

NR K7

NR K7	
Nazwa	Modernizacja istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego.
Lokalizacja	Tytoniowa 8B
Skrócony opis	<p>Przedmiotem przedsięwzięcia jest modernizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego. Budynek ten wybudowany był w latach 90 -tych XX wieku wyposażony jest w ogrzewanie lokalne (piece) i w chwili obecnej nie spełnia wymogów energetycznych. Ponadto modernizacja budynku pozwoli na podniesienie standardu mieszkań oraz wyposażenie go w komplet instalacji łącznie z instalacją centralnej ciepłej wody oraz centralnego ogrzewania.</p> <p>Działanie obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. termomodernizację budynku 2. przebudowa układu mieszkań 3. wyposażenie budynku w instalację c.o. i c.c.w.
Podmioty realizujące	<p>Augustowskie TBS „KODREM” Sp. z o.o.</p> <p>Gmina Miasto Augustów</p>
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: ok 2 500 000,00 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Ograniczenie niskiej emisji</p> <p>Poprawa warunków mieszkaniowych</p> <p>Wzrost dochodów poprzez obniżenie kosztów eksploatacji</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Wyremontowany budynek wielorodzinny
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera techniczna.</p> <p>Sfera przestrzenno-funkcjonalna.</p> <p>Sfera gospodarcza.</p>
Cele operacyjne	<p>K2.3. Modernizacja infrastruktury technicznej.</p> <p>K3.1. Poprawa warunków mieszkaniowych</p>

NR K8	
Nazwa	Rewitalizacja budynku Przedszkola nr 3 z oddziałami integracyjnymi w Augustowie.
Lokalizacja	Ulica Tytoniowa 12, Działka nr 5010/1- pow. 8973 m2
Skrócony opis	Budynek przy ulicy Tytoniowej 12 to siedziba dwóch instytucji miejskich- Przedszkola nr 3 z oddziałami integracyjnymi w Augustowie oraz Środowiskowy Dom Samopomocy w Augustowie. Instytucje te dzielą się budynkiem zajmując różne obszary jego kubatury-

NR K8	
	<p>przedszkole to część prawa patrząc od ulicy Tytoniowej a ŚDS lewa. W obu częściach daje się zauważyć postępujący upływ czasu i brak poważniejszych remontów, których ten budynek wymaga.</p> <p>W ramach projektu zostanie wyremontowany i przebudowany cały budynek z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym windą obsługującą zarówno ŚDS (w tym poziom -1 gdzie zlokalizowana jest część pracowni) jak i przedszkole. Zakłada się wykonanie następujących prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przebudowa tarasów w części przedszkolnej na dwie sale zajęć, - przebudowa wnętrza na sale zajęć indywidualnych, - przebudowa tarasu na przeszklone atrium wielofunkcyjne (wspólna sala spotkań, przedstawienia, wypoczynek, ogród zimowy, itp.), - termomodernizacja, ocieplenie budynku + wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła i filtrami powietrza (ze względu na bliskość fabryki BAT), - montaż windy wewnątrz klatki schodowej. <p>Bardzo ważnymi elementami remontu będzie modernizacja bardzo wysłużonych instalacji w tym przebudowa źródła zasilania oraz przebudowa instalacji sanitarnych wraz z przyłączami. Projekt zakłada również uporządkowanie terenu posesji otaczającej budynek w tym wykonanie placu zabaw dla dzieci (w tym niepełnosprawnych) oraz zakupienie wyposażenia do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi.</p>
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: ok 3 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - Integracja międzypokoleniowa mieszkańców dzielnicy Koszary, - Wzrost atrakcyjności dzielnicy Koszary dla zamieszkania ze względu na lokalne przedszkole, - Wzrost estetyki i stanu technicznego b. ważnego budynku użyteczności publicznej - Wzrost liczby miejsc dla niepełnosprawnych dzieci w przedszkolach podległych samorządowi Augustowa, - Radykalne polepszenie warunków lokalowych jedyne przedszkola z oddziałami integracyjnymi
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, monitorowanie zadowolenia z estetyki i warunków lokalowych uczestników ŚDS, oraz dzieci z przedszkola i ich rodziców (przed i po remoncie), monitorowanie liczby dzieci uczęszczających do przedszkola w tym dzieci niepełnosprawnych
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	<p>Dostosowanie całego budynku do potrzeb dzieci niepełnosprawnych- wzrost możliwości przyjęcia do przedszkola dzieci z niepełnosprawnością ruchową. Poprawa estetyki budynku i całej nieruchomości.</p> <p>Poprawa energooszczędności budynku, zmniejszenie kosztów ogrzewania.</p>
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera środowiskowa.</p> <p>Sfera przestrzenno-funkcjonalna.</p> <p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera gospodarcza.</p> <p>Sfera techniczna.</p>
Cele	K1.2.Aktywizacja i wsparcie dzieci i młodzieży.

NR K8	
operacyjne	<p>K2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p> <p>K2.2. Poprawa ładu przestrzennego.</p> <p>K2.3. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej.</p>

Projekty realizowane na obszarze kilku podobszarów

Spośród planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zidentyfikowano takie, które realizowane będą na obszarze kilku podobszarów rewitalizacji. Były to:

1. Warsztaty i wystawy plenerowe na osiedlach Kaczy Dołek, Koszary i Lipowiec.
2. Program społecznej modernizacji dróg gminnych na terenie obszaru rewitalizacji.
3. Oświetlenie uliczne obszaru rewitalizacji.
4. Program odnowy podwórek na obszarze rewitalizacji.
5. Program usuwania wyrobów zawierających azbest na obszarze rewitalizacji.

NR OR1	
Nazwa	Warsztaty i wystawy plenerowe na osiedlach Kaczy Dołek, Koszary i Lipowiec
Lokalizacja	Kaczy Dołek, Koszary i Lipowiec
Skrócony opis	<p>Projekt obejmuje przeprowadzenie 3 wystaw plenerowych połączonych z imprezami kulturalnymi na poszczególnych osiedlach.</p> <p>Na wystawach znajdą się zdjęcia przygotowane przez mieszkańców danego osiedla, którzy podczas warsztatów fotograficznych będą uwieczniać miejsce, w którym żyją.</p> <p>Akcja informacyjna dot. naboru na bezpłatne warsztaty, przeprowadzenie warsztatów dla 3 grup (wszyscy chętni bez rozgraniczania wiekowego), wybór zdjęć i przygotowanie 3 wystaw (osobne dla każdego osiedla), zakup przenośnych gablot do wystaw plenerowych, zorganizowanie koncertu, poczęstunku oraz animacji czasu dla dzieci.</p>
Podmioty realizujące	Fundacja Mamy Mamy
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: ok. 160 000 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój wspólnoty. - Zdobywanie nowych umiejętności – zaświadczeń dot. udziału w warsztatach. - Zwiększenie dostępności do kultury. - Otwarcie na sztukę i kulturę. - Zwiększenie poczucia dumy i przynależności do grupy/miejsca. - Zwiększenie oferty imprez organizowanych w mieście. - Identyfikowanie miasta, jako miejsca otwartego na kulturę i sztukę oraz dbającego o rozwój mieszkańców.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	<p>Liczba osób biorących udział w warsztatach: min. 30.</p> <p>Liczba wystaw: 3.</p> <p>Liczba fotografii na wystawie: min. 10.</p>
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera społeczna.
Cele	L1.1. Kompleksowe wsparcie rodzin wieloprotblemowych.

NR OR1	
operacyjne Programu Rewitalizacji	L1.3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

NR OR2	
Nazwa	Program społecznej modernizacji dróg gminnych na terenie obszaru rewitalizacji
Lokalizacja	Centrum I, Kaczy Dołek Koszary, Lipowiec
Skrócony opis	Obszar rewitalizacji, w szczególności zaś Jednostka Lipowiec oraz część jednostek Koszary i Kaczy Dołek, charakteryzuje występowanie dróg o złym stanie technicznym, w tym nieutwardzonych i nieoświetlonych gruntowych dróg gminnych. Stan ten ogranicza bezpieczeństwo i powoduje niedogodności w korzystaniu z nich, szczególnie w okresach trudnych warunków atmosferycznych (kałuże) oraz po zmroku. Program modernizacji dróg gminnych ma za zadanie poprawę ich standardu. Działanie to wpłynie korzystnie na poprawę bezpieczeństwa przede wszystkim pieszych i rowerzystów. Modernizacja odbędzie się przy udziale finansowym mieszkańców. Kolejność realizacji działań zostanie ustalona przy udziale mieszkańców.
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów Mieszkańcy obszaru Przedsiębiorcy
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 2 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	2 km nawierzchni utwardzonej, nowe chodniki, oświetlenie ulic
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Poprawa bezpieczeństwa, poprawa jakości życia,
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera przestrzenno- funkcjonalna.
Cele szczegółowe Programu Rewitalizacji	2.3.1. Modernizacja i uzupełnienie infrastruktury technicznej wpływające na kwestie bezpieczeństwa i porządku publicznego

NR OR3	
Nazwa	Oświetlenie uliczne obszaru rewitalizacji
Lokalizacja	Centrum I, Lipowiec, Kaczy Dołek, Koszary
Skrócony opis	<p>Głównym celem przedsięwzięcia jest modernizacja oświetlenia ulicznego, obejmująca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - częściową wymianę słupów wraz z wykonaniem doziemnej linii zasilającej, - wymianę opraw i źródeł światła na istniejących słupach. <p>Działanie będzie służyło zmniejszeniu kosztów eksploatacji oświetlenia ulicznego, poprawie bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji oraz poprawie przestrzeni publicznej.</p> <p>Zadanie pozytywnie wpłynie na uzyskanie efektu ekologicznego w postaci oszczędności zużycia energii.</p>
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 3 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Poprawa bezpieczeństwa</p> <p>Poprawa funkcjonalności dróg</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Stworzenie energooszczędnego systemu oświetleniowego na obszarze rewitalizacji.
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera środowiskowa.</p> <p>Sfera przestrzenno-funkcjonalna.</p>
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	Cel operacyjny C2.3. Poprawa poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego.

NR OR4	
Nazwa	Program odnowy podwórek na obszarze rewitalizacji
Lokalizacja	Centrum I, Koszary, Lipowiec
Skrócony opis	<p>Przedmiotem przedsięwzięcia jest poprawa funkcjonalności przestrzeni półpublicznych ze szczególnym uwzględnieniem zasobu komunalnego oraz wspólnot mieszkaniowych z lokalami komunalnymi wraz z aktywizacją mieszkańców.</p> <p>Działania zmierzające do odnowy przestrzeni półpublicznych, a więc stanowiących dla mieszkańców intensywnie (codziennie) wykorzystywaną przestrzeń prywatną są skutecznym narzędziem przygotowującym i wdrażającym mieszkańców w procesy</p>

NR OR4	
	<p>rewitalizacji. Charakteryzują się one wysoką efektywnością kosztową, pozwalając nawet przy względnie niedużych kosztach znacząco poprawić jakość życia mieszkańców.</p> <p>Jednocześnie działania prowadzone w przestrzeni półpublicznej jaką są podwórka względnie łatwo angażują mieszkańców poprzez np. ich udział w planowaniu działań, jak i ich wykonawstwie. Partycypacja w kosztach planowanych działań będzie wymogiem podjęcia działań w ramach przedsięwzięcia.</p> <p>Przedsięwzięcie obejmować będzie poprawę funkcjonalności grupy od 10 do 15 podwórek stanowiąc projekt pilotażowy, który będzie mógł być kontynuowany w przyszłości. W ramach programu dopuszcza się możliwość uczestnictwa podwórek prywatnych (np. Rynek Zygmunta Augusta 8) pod warunkiem zachowania dostępu do zmodernizowanej przestrzeni przez mieszkańców i użytkowników sąsiadujących budynków oraz braku groźby przestrzeni podwórek.</p> <p>Na zaplanowane działania składać się będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prace ziemne np. niwelacja terenu, - uporządkowanie kwestii odwodnienia terenu, - czytelny rozdział funkcji parkingowej od pozostałych funkcji np. rekreacyjnej, - nasadzenia zieleni, rabaty itp., - rozbiórka wybranych obiektów np. składzików na węgiel po podłączeniu budynków do miejskiej sieci c.o., - elementy małej architektury: ławki, stoliki, huśtawki itp.
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów, Kodrem
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 350 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Aktywizacja społeczna wszystkich grup mieszkańców.</p> <p>Poprawa funkcjonalności przestrzeni półpublicznych.</p> <p>Poprawa jakości życia mieszkańców.</p> <p>Ilość zmodernizowanych i uporządkowanych podwórek.</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	<p>Modernizacja 10-15 podwórek.</p> <p>Liczba mieszkańców zaangażowanych w proces rewitalizacji podwórek.</p>
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera przestrzenno-funkcjonalna.</p> <p>Sfera techniczna.</p>
Cele operacyjne	<p>C2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p> <p>L2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p> <p>K2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p> <p>C2.2. Poprawa ładu przestrzennego.</p> <p>L2.2. Poprawa ładu przestrzennego.</p>

NR OR4	
	KD2.2. Poprawa ładu przestrzennego. K2.2. Poprawa ładu przestrzennego.

NR OR5	
Nazwa	Program usuwania wyrobów zawierających azbest na obszarze rewitalizacji
Lokalizacja	Centrum I, Koszary, Lipowiec
Skrócony opis	<p>Przedmiotem przedsięwzięcia jest usunięcie wyrobów zawierających azbest z obszaru rewitalizacji wraz z jednoczesną wymianą pokryć dachowych. Zaplanowane działanie wynika z powszechnie występującego na obszarze rewitalizacji problemu braku środków na wymianę pokryć dachowych na niezawierające azbestu. O ile bowiem istnieje względna łatwość pozyskiwania środków na usunięcie azbestu, o tyle na ogół brak jest środków na zakup i montaż nowego pokrycia dachu. Realizacja przedsięwzięcia ma na celu rozwiązanie tego problemu.</p> <p>Działania obejmą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demontaż i usunięcie wyrobów azbestowych, - zakup i montaż nowego pokrycia dachowego, - ewentualną wymianę elementów struktury dachu (belki, więźby itd.) <p>Program ma mieć charakter pilotażowy i obejmować w pierwszej kolejności budynki mieszkalne, w tym w szczególności wchodzące w skład zasobu komunalnego oraz wspólnot z udziałem lokali komunalnych. Budynki niemieszkalne będą brane pod uwagę wyłącznie w przypadku bezpośredniego sąsiedztwa z obiektami infrastruktury społecznej (np. szkoły, przedszkola itp.) oraz przestrzeni publicznych.</p> <p>Przedsięwzięcie zakłada wymianę pokryć dachowych zawierających azbest i montaż nowego pokrycia na ok. 20 budynkach mieszkalnych.</p>
Podmioty realizujące	Gmina Miasto Augustów
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 650 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Wzrost jakości życia mieszkańców,</p> <p>Usunięcie materiałów szkodliwych dla zdrowia i życia,.</p> <p>Poprawa stanu środowiska,</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	<p>Usunięcie wyrobów zawierających azbest.</p> <p>Wymiana pokrycia dachowego na ok. 20 budynkach mieszkalnych.</p>
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera środowiskowa.</p> <p>Sfera techniczna.</p>

NR OR5	
Cele operacyjne	<p>L2.3. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej.</p> <p>KD2.3. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej.</p> <p>K2.3. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej.</p> <p>C2.4. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej.</p> <p>K3.1. Poprawa warunków mieszkaniowych.</p> <p>C4.1. Poprawa warunków mieszkaniowych.</p> <p>KD4.1. Poprawa warunków mieszkaniowych.</p> <p>L4.1. Poprawa warunków mieszkaniowych.</p>

Projekty realizowane poza obszarem rewitalizacji

W grupie projektów podstawowych znalazły się projekty Warsztatów Terapii Zajęciowej, które zlokalizowane są poza wyznaczonym obszarem rewitalizacji na terenie jednostki urbanistycznej Zarzecze²⁵. Są to:

1. Praktyki zawodowe dla Uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie.
2. Rozszerzenie oferty terapeutycznej Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie.
3. Utworzenie spółdzielni socjalnej w Augustowie.
4. Wzmocnienie i rozwój harcerstwa augustowskiego.

NR PZ1	
Nazwa	Praktyki zawodowe dla Uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie
Lokalizacja	Gmina Miasto Augustów
Skrócony opis	<p>W Augustowie działa jeden Warsztat Terapii Zajęciowej. Z jego oferty korzysta ok. 40 uczestników. Oczekujących na przyjęcie jest kolejnych 30 osób. Zasięg oddziaływania placówki jest ponadlokalny, co uzasadnia realizację działań poza obszarem rewitalizacji.</p> <p>Celem projektu jest podjęcie współpracy z augustowskimi zakładami pracy (publicznymi, bądź przedsiębiorcami prywatnymi) w zakresie zorganizowania 4 praktyk zawodowych na różnych stanowiskach pracy dla 10 uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie. W ramach projektu planowane jest zapewnienie dowozu, niezbędnych badań, odzieży ochronnej, poradnictwa doradcy zawodowego, niezbędnych pomocy, wynagrodzenia i inne niezbędne do podjęcia praktyk działania.</p> <p>Ze względu na fakt, że Warsztaty Terapii Zajęciowej pełnią funkcję ponadlokalną i obejmują zasięgiem swojego działania zarówno miasto Augustów, jak również powiat augustowski, działania prowadzone w ramach projektu uwzględniają preferencje dla osób niepełnosprawnych zamieszkałych na obszarze rewitalizacji.</p>
Podmioty realizujące	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych WTZ w Augustowie, Warsztat Terapii Zajęciowej
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 12 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Zdobycie wiedzy i umiejętności pracy na konkretnych stanowiskach pracy przez 10 osób niepełnosprawnych z WTZ (w tym z obszaru zdegradowanego) w Augustowie.</p> <p>Poznanie przez augustowskich pracodawców osób niepełnosprawnych jako dobrych i zaangażowanych pracowników.</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych, aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

²⁵ Warsztaty Terapii Zajęciowej funkcjonowały przy ul. Portowej 10. Odległość dzieląca je od granicy podobszaru rewitalizacji Kaczy Dołek wynosiła ok. 180 m.

NR PZ1	
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera społeczna. Sfera gospodarcza.
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	C1.1. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych. KD1.5. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych. K1.1. Aktywizacja i integracja społeczna osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.

NR PZ2	
Nazwa	Rozszerzenie oferty terapeutycznej Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie
Lokalizacja	Gmina Miasto Augustów
Skrócony opis	<p>W Augustowie działa jeden Warsztat Terapii Zajęciowej. Z jego oferty korzysta ok. 40 uczestników. Oczekujących na przyjęcie jest kolejnych 30 osób. Zasięg oddziaływania placówki jest ponadlokalny co uzasadnia realizację działań poza obszarem rewitalizacji.</p> <p>W ramach projektu przewidziane jest utworzenie nowych pracowni w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Augustowie i przyjęcie nowych uczestników, zatrudnienie dwóch nowych terapeutów, specjalistów w wybranych dziedzinach. W związku z niewystarczającą liczbą lokali w obecnej siedzibie WTZ koniecznym będzie w ramach projektu wynajęcie lokali na potrzeby nowych pracowni. Planowany jest również zakup wyposażenia niezbędnego do budowania nowych umiejętności wśród uczestników WTZ.</p> <p>Ze względu na fakt, że Warsztaty Terapii Zajęciowej pełnią funkcję ponadlokalną i obejmują zasięgiem swojego działania zarówno miasto Augustów, jak również powiat augustowski, działania prowadzone w ramach projektu uwzględniały preferencje dla osób niepełnosprawnych zamieszkałych na obszarze rewitalizacji.</p>
Podmioty realizujące	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych WTZ w Augustowie
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 200 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Rozszerzenie oferty terapeutycznej WTZ w Augustowie.</p> <p>Zdobycie wiedzy i umiejętności poprzez terapię w nowych pracowniach.</p> <p>Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych z WTZ w Augustowie.</p> <p>Zwiększenie możliwości szans osób niepełnosprawnych z WTZ w Augustowie na rynku pracy.</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Powstanie dwóch nowych pracowni w WTZ w Augustowie i przyjęcie pięciu nowych uczestników.
Sfery procesu rewitalizacji	Sfera społeczna. Sfera gospodarcza.

NR PZ2	
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	<p>C1.1. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.</p> <p>KD1.5. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.</p> <p>K1.1. Aktywizacja i integracja społeczna osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.</p> <p>C2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p> <p>K2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p> <p>L2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p>

NR PZ3	
Nazwa	Utworzenie spółdzielni socjalnej w Augustowie
Lokalizacja	Gmina Miasto Augustów
Skrócony opis	<p>Utworzenie spółdzielni socjalnej, w której zatrudnione zostaną między innymi osoby niepełnosprawne z WTZ w Augustowie. Niezbędne będzie wynajęcie lokalu, odbycie szkoleń, zakup narzędzi i wyposażenia, wynagrodzenia itp.</p> <p>Ze względu na fakt, że Warsztaty Terapii Zajęciowej pełnią funkcję ponadlokalną i obejmują zasięgiem swojego działania zarówno miasto Augustów, jak również powiat augustowski, działania prowadzone w ramach projektu uwzględniały preferencje dla osób zamieszkałych na obszarze rewitalizacji.</p>
Podmioty realizujące	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych WTZ w Augustowie
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: ok. 500 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Rozszerzenie oferty pracy dla osób niepełnosprawnych w Augustowie.</p> <p>Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych z WTZ w Augustowie.</p> <p>Zwiększenie możliwości szans osób niepełnosprawnych z WTZ w Augustowie na rynku pracy.</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Wejście na lokalny rynek pracy pięciu osób niepełnosprawnych.
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera gospodarcza.</p>
Cele operacyjne Programu Rewitalizacji	<p>C1.1. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.</p> <p>KD1.5. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.</p> <p>K1.1. Aktywizacja i integracja społeczna osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.</p> <p>C2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p> <p>K2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p> <p>L2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p>

NR PZ3	
	C3.1. Tworzenie nowych miejsc pracy.

NR PZ4	
Nazwa	Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
Lokalizacja	Gmina Miasto Augustów
Skrócony opis	<p>Przedmiotem przedsięwzięcia jest wzmocnienie i rozwój harcerstwa augustowskiego na obszarze rewitalizacji. Niezbędnym tego elementem jest modernizacja budynku Komendy Hufca (KH) ZHP w Augustowie mieszczącego się przy ul. Zarzecze 3A wraz z otoczeniem.</p> <p>Obiekt zapewni stabilizację harcerstwu augustowskiemu i przyczyni się do zwiększenia ilości drużyn zuchowych i harcerskich na obszarze rewitalizacji. Obecnie na terenie rewitalizowanym działa tylko jedna drużyna harcerska. Zmodernizowany budynek hufca ZHP oraz jego tereny przyległe staną się miejscem pracy wychowawczej, którą dorośli wolontariusze (tzw. instruktorzy harcerscy) będą mogli skutecznie prowadzić wobec młodych harcerzy - zarówno tych obecnych jak przyszłych. W dzielnicach takich jak Lipowiec, Koszary, Kaczy Dołek, Centrum, charakteryzujących się wyższym bezrobociem, a co za tym idzie, niższą stopą życiową, dzieci i młodzież mają znacznie bardziej utrudnione warunki do zrównoważonego rozwoju. Chodzi tu o równomierny rozwój intelektualny, fizyczny, społeczny oraz duchowy. Ilość dostępnych metod i sposobów zapobiegania np. wykluczeniu społecznemu w tych dzielnicach wydaje się z definicji mniejsza, niż w pozostałych dzielnicach naszego miasta. Harcerstwo od ponad 100 lat skutecznie kształtuje osobowości i charaktery młodych ludzi, wspomagając rodziców i szkołę w przygotowaniu ich do dorosłego życia. W praktyczny sposób uczy współżycia w społeczeństwie, odpowiedzialności, zaradności życiowej, jak również przedsiębiorczości. Nie bez znaczenia jest też większa niż przeciętna w społeczeństwie wrażliwość młodych ludzi na problemy społeczne, krzywdę i niesprawiedliwość.</p> <p>Nowa funkcja obiektu pozwoli młodzieży harcerskiej na praktyczne zapoznanie się z zasadami działalności gospodarczej – młodzież będzie pomagać przy prowadzeniu letniego hostelu. Młodzież z w/w dzielnic będzie miała szansę na rozwój i aktywne działanie w sferze kulturowej, społecznej oraz gospodarczej, co może być atrakcyjną alternatywą do tego, co obecnie stwarzają im ich rodzime dzielnice.</p> <p>Umiejętności zdobyte podczas pracy pod nadzorem dorosłych, młodzież wykorzysta w życiu codziennym, podniesie to ich kompetencje i zdolności, które pomogą w przyszłości na uzyskanie lepszej pracy.</p> <p>Wspólna praca integruje, wzmacnia więzi i podnosi samoocenę.</p> <p>Działania przewidziane w ramach tego projektu zakładają adaptację parteru budynku na potrzeby letniego hostelu z dostosowaniem dla potrzeb osób niepełnosprawnych, ocieplenie budynku (w tym remont dachu), wymianę okien, wymianę starego kotła węglowego na nowy, zgodny z wymogami energooszczędności i ochrony środowiska.</p> <p>Budynek KH był w przeszłości miejscem zbiórek drużyn zuchowych, harcerskich, pełnił również funkcje kulturalne (np. wystawy, pokazy, spotkania. itp.), był miejscem uroczystości państwowych, prowadzono zajęcia otwarte dla młodzieży spoza ZHP. Od 4 lat</p>

NR PZ4	
	<p>ze względu na stan techniczny nie jest użytkowany.</p> <p>Modernizacja i remont przywrócić zdegradowanemu budynkowi dawną funkcję miejsca spotkań augustowskich harcerzy, dostosować obiekt do zmieniających się funkcji tego obszaru (w bezpośrednim sąsiedztwie powstały obiekty hotelowe).</p> <p>Modernizacja obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie pomieszczeń parteru do działań letniego hostelu, remont piętra budynku - zakup wyposażenia przyszłego hostelu (piętrowe łóżka, materace, pościel, wyposażenie kuchni itp.) - funkcjonalne urządzenie i zagospodarowanie podwórza w tym elementy zieleni urządzonej, rabaty, ławki, stoliki.
Podmioty realizujące	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Białostocka
Szacunkowa wartość	Szacunkowa wartość projektu: 500 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Wzrost ilości harcerzy w Augustowie, czyli uczestników i wydarzeń organizowanych przez drużyny zuchowe i harcerskie, w szczególności z obszarów objętych rewitalizacją.</p> <p>Aktywizacja dzieci i młodzieży. Zdobywanie wiedzy w zakresie działalności gospodarczej.</p> <p>Poprawa warunków funkcjonowania harcerzy – organizacji NGO.</p> <p>Integracja młodzieży (mieszkańców) mieszkających w różnych oddalonych od siebie dzielnicach miasta.</p> <p>Dostosowanie parteru obiektu dla potrzeb osób niepełnosprawnych.</p>
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, bieżący monitoring, wnioski o płatność.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	<p>Wzrost ilości harcerzy - uczestników zbiórek harcerskich, ponowne organizowanie wydarzeń w budynku KH ZHP. Powstaną nowe drużyny, minimum dwie drużyny na terenie objętym rewitalizacją (jedna drużyna to min 12 osób, w zależności od wieku harcerzy i rodzaju drużyny), zostanie wzmocniona drużyna działająca na terenie Koszar.</p> <p>Modernizacja budynku, zagospodarowanie terenów przyległych, kompleksowe wyposażenie, dostosowanie dla potrzeb osób niepełnosprawnych.</p>
Sfery procesu rewitalizacji	<p>Sfera społeczna.</p> <p>Sfera gospodarcza.</p> <p>Sfera środowiskowa.</p> <p>Sfera przestrzenno-funkcjonalna.</p> <p>Sfera techniczna.</p>
Cele operacyjne	<p>C1.1. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.</p> <p>KD1.5. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.</p> <p>C1.2. Wsparcie rodzin wieloproblemowych w tym dzieci i młodzieży oraz samotnych rodziców</p> <p>L1.1. Kompleksowe wsparcie rodzin wieloproblemowych.</p> <p>L1.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży</p> <p>KD1.2. Aktywizacja postaw obywatelskich.</p>

NR PZ4	
	<p>KD1.3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.</p> <p>KD1.4. Wsparcie rodzin wieloproblemowych.</p> <p>K1.2. Aktywizacja i wsparcie dzieci i młodzieży.</p> <p>K1.4. Wsparcie rodzin wieloproblemowych.</p> <p>K1.6. Aktywizacja postaw obywatelskich</p> <p>KD3.3. Edukacja w zakresie postaw związanych z przedsiębiorczością</p> <p>C2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p> <p>K2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p> <p>L2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.</p>

5.2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmują szereg grup działań, których przeprowadzenie przyczyni się do realizacji celów operacyjnych.

1. Przestrzenie publiczne

W trakcie dokonanych analiz zidentyfikowano zarówno braki w zakresie urządzonych przestrzeni publicznych i półpublicznych, jak również niską ich jakość i niedostosowanie do aktualnych potrzeb mieszkańców. Realizowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne powinny dotyczyć zarówno przestrzeni o znaczeniu ponadlokalnym (np. Rynek Zygmunta Augusta), jak również lokalnym, wykorzystywanych prawie wyłącznie przez mieszkańców ich bezpośredniego otoczenia (Lipowiec, Kaczy Dołek, Koszary). Przykładowymi działaniami, które mieszczą się w tego rodzaju przedsięwzięciach są:

- Modernizacja istniejących przestrzeni publicznych.
- Rekompozycja istniejących przestrzeni publicznych.
- Utworzenie nowych przestrzeni publicznych.

Wszystkie działania dotyczące przestrzeni publicznych powinny być realizowane na drodze partycypacji mieszkańców w planowaniu i projektowaniu. Tylko poprzez właściwe rozpoznanie potrzeb wszystkich użytkowników przestrzeni oraz identyfikację konfliktów pomiędzy nimi możliwe będzie osiągnięcie pożądanego efektu końcowego. Ze względu na czasochłonny charakter tego rodzaju projektowania przestrzeni publicznych Urząd Miejski powinien przeznaczyć na etap projektowania i konsultowania przemian przestrzeni publicznych odpowiednie zasoby sił i środków do przeprowadzenia całego procesu.

Przedsięwzięciom związanym z przestrzeniami publicznymi powinny towarzyszyć działania aktywizacyjne skierowane do mieszkańców obszaru rewitalizacji o szerokim profilu od kulturalnych, przez sportowo-rekreacyjne, edukacyjne, czy integracyjne.

2. Niepełnosprawność

Wśród problemów zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji znalazły się kwestie związane z osobami niepełnosprawnymi. Ich koncentracja na wyznaczonym obszarze sprawia, że w ramach planowanej interwencji powinien znaleźć się szeroki wachlarz różnorodnych działań mających na celu ich wsparcie. Do głównych problemów, jakie dotyczą środowisko osób niepełnosprawnych, zaliczono: niską aktywność zawodową osób niepełnosprawnych, niewystarczającą infrastrukturę społeczną oraz powszechne występowanie na obszarze rewitalizacji całego szeregu barier architektonicznych utrudniających funkcjonowanie zarówno osobom niepełnosprawnym, jak również innym grupom. Tak określone niedobory powinny być uzupełniane poprzez następujące rodzaje działań:

- Partycypacyjne planowanie rozwiązań ułatwiających dostęp do obiektów i przestrzeni publicznych oraz prywatnych, np. instytucji kultury, infrastruktury społecznej, sklepów itd. Przykładem takich działań jest audyt potrzeb osób niepełnosprawnych oraz barier architektonicznych wypracowany wspólnie z przedstawicielami środowiska osób niepełnosprawnych.

- Likwidacja barier architektonicznych i ułatwienie dostępu do usług publicznych dla osób niepełnosprawnych w tym: ruchowo, niedowidzących czy niewidomych.
- Rozszerzenie prowadzonej oferty terapeutycznej skierowanej do osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem aktywizacji zawodowej np. w ramach: Warsztatów Terapii Zajęciowej, Środowiskowego Domu Samopomocy i in., np. praktyki zawodowe, staże itp..
- Likwidacja niedogodności i braków infrastrukturalnych dla osób niepełnosprawnych w bezpośrednim otoczeniu placówek infrastruktury społecznej, np. wyrównanie chodnika itp.
- Utworzenie mieszkań chronionych.
- Utworzenie spółdzielni socjalnej.

3. Wsparcie rodzin wieloprogmowych

Podstawowym problemem obszaru rewitalizacji jest wysoki stopień koncentracji na nim rodzin wieloprogmowych, czyli o wysokim natężeniu całego szeregu różnych problemów społecznych. W ramach planowanych działań rewitalizacyjnych to na tego rodzaju beneficjentach powinno skupić się gros realizowanych działań. Kluczowym zagadnieniem z tego zakresu wsparcia jest skuteczna reintegracja rodzin zagrożonych wykluczeniem z resztą społeczności oraz ich aktywizacja poprzez działania społeczne, kulturalne i in. Na terenie zdegradowanym funkcjonują placówki prowadzące działalność skierowaną do dzieci i młodzieży z rodzin wieloprogmowych. W takich przedsięwzięciach rewitalizacyjnych powinny mieścić się m. in. następujące działania:

- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz uzależnieniom, w tym:
  - Propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród osób uzależnionych i ich rodzin.
  - Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
  - Punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy.
- Aktywizacja społeczna i zawodowa osób dorosłych, w tym:
  - Utworzenie spółdzielni socjalnej.
  - Wyrównywanie szans rozwojowych wychowanków świetlic środowiskowych poprzez dodatkowe zajęcia edukacyjne, sportowe, artystyczne.

4. Infrastruktura mieszkaniowa

Istotnym elementem przedsięwzięć rewitalizacyjnych o charakterze infrastrukturalnym są działania zmierzające do budowy nowego zasobu mieszkaniowego oraz modernizacji już istniejącego. Prowadzenie procesu rewitalizacji bez uwzględnienia tej grupy działań bardzo wyraźnie ogranicza trwałość interwencji. Na obszarze rewitalizacji problemy związane ze stanem zasobu mieszkaniowego dotyczą wszystkich wyznaczonych podobszarów rewitalizacji, choć ze względu na ich specyfikę w różnym stopniu i w różny sposób. Przedsięwzięcia te są w bezpośrednio powiązane z takimi grupami działań jak poprawa stanu środowiska, czy działania z zakresu modernizacji i utworzenia przestrzeni publicznych i półpublicznych w bezpośrednim otoczeniu modernizowanych i nowo wybudowanych obiektów. Działania z tej grupy powinny przede wszystkim koncentrować się na:

- Modernizacji istniejącego zasobu komunalnego oraz wspólnot mieszkaniowych wraz z zagospodarowaniem jego bezpośredniego otoczenia oraz towarzyszących im elementom infrastruktury sieciowej.

- Budowie nowych budynków np. w ramach rządowego programu „Mieszkanie PLUS”²⁶ czy rozwoju różnych form budownictwa społecznego (TBS).

5. Poprawa bezpieczeństwa

Obszar rewitalizacji odznacza się wysokim poziomem koncentracji problemów związanych ze stanem bezpieczeństwa publicznego. Wiąże się to zarówno z występowaniem na jego obszarze kluczowych, z punktu widzenia miasta, przestrzeni publicznych, jak również podobszarów o wysokim poziomie natężenia przestępstw i czynów karalnych. Przedsięwzięcia, których celem będzie zmniejszenie intensywności występowania tych negatywnych zjawisk powinny koncentrować się na takich działaniach jak:

- System monitoringu wizyjnego dla kluczowych przestrzeni publicznych.
- Audyt braków oświetlenia na obszarze rewitalizacji wraz z jego uzupełnieniem.
- Edukacja i profilaktyka z zakresu bezpieczeństwa.

6. Poprawa stanu środowiska

Ważnym wymiarem działań w obrębie planowanej rewitalizacji są działania skierowane na poprawę stanu środowiska. W ramach przeprowadzonej analizy jako podstawowy problem dotyczący większą część obszaru rewitalizacji uznano niską emisję z niskowydajnych, indywidualnych palenisk piecowych. Jej efektem są zarówno uciążliwości związane z pogorszeniem stanu zdrowia i jakości życia mieszkańców, jak również hamowanie rozwoju jednej ze specjalizacji Augustowa, tj. usług uzdrowiskowych. W związku z tym planowane działania powinny obejmować np. takie przedsięwzięcia jak:

- Rozwój sieci ciepłowniczej, ze szczególnym uwzględnieniem zabudowy wielorodzinnej.
- Rozwój sieci gazowniczej.
- Kompleksowe działania głębokiej termomodernizacji, w tym w zakresie zabytkowego zasobu mieszkaniowego.
- Wprowadzanie instalacji do produkcji energii z odnawialnych źródeł energii (OZE).
- Poprawę efektywności energetycznej budynków publicznych.

7. Kultura

Przeprowadzone analizy wykazały na części obszaru zdegradowanego wyraźne braki w dostępności do placówek świadczących usługi z zakresu kultury. Z drugiej strony istniejące przestrzenie publiczne łącznie z kluczową dla miasta przestrzenią Rynku Zygmunta Augusta nie funkcjonują w sposób optymalny z punktu widzenia ich użytkowników. Dlatego też przedsięwzięcia dotyczące sfery kulturalnej powinny być podstawowym elementem dużej części działań prowadzonych na obszarze rewitalizacji. Ich głównym zadaniem powinny być:

- Integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Integracja lokalnych społeczności.
- Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem.
- Budowa i wzmacnianie lokalnej tożsamości.

---

²⁶ Gmina Miasto Augustów podpisała list intencyjny w tej sprawie i planuje wybudować od 200 do 500 mieszkań.

Zarysowane w ten sposób cele powinny być realizowane przez działania wykorzystujące istniejącą infrastrukturę społeczną, oraz przestrzenie publiczne i półpubliczne tak, aby odbywały się lokalnie, jak najbliżej miejsc zamieszkania grup docelowych. Należy zwrócić uwagę na nowoczesną formę zajęć i działań skierowanych do dzieci i młodzieży, obejmujących np. elementy *street artu*, czy działania z zakresu sztuk audiowizualnych.

W ramach tej grupy przedsięwzięć realizacji mogą podlegać działania takie jak np.:

- Adaptacja budynków na potrzeby klubu Seniora.
- Adaptacja budynków dla młodzieży.
- Utworzenie domów sąsiedzkich/osiedlowych.
- Działania kulturalne skierowane do dzieci i młodzieży np.:
  - Festiwal *street artu*.
  - Partycypacyjne tworzenie murali.
- Animacje kulturalne w przestrzeniach publicznych i półpublicznych.
- Warsztaty i wystawy plenerowe.
- Spotkania autorskie z przedstawicielami świata kultury.
- Kino letnie.
- Rozbudowa i modernizacja istniejących placówek kulturalnych.

8. Sport i kultura fizyczna dla rewitalizacji

Augustów posiada zarówno rozbudowaną i specjalistyczną infrastrukturę sportową oraz rekreacyjną, jak również wysoko wykwalifikowaną kadrę trenerów i instruktorów. Do przykładowej infrastruktury sportowej należą m.in. basen, baza kajakowa, żeglarska, wyciąg nart wodnych, korty tenisowe, czy tor do narciarstwa biegowego. Infrastrukturę rekreacyjną reprezentują m.in. siłownia na otwartym powietrzu, czy park linowy. Potencjał ten powinien zostać właściwie wykorzystany w ramach planowanych działań rewitalizacyjnych. Aktywizacja różnych grup wiekowych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zajęcia sportowe i rekreacyjne może przynieść szereg pozytywnych efektów:

- W przypadku dzieci i młodzieży, w tym z rodzin zagrożonych wykluczeniem będzie propagować właściwe wzorce zachowań oraz poprawiać ogólny stan psychofizyczny. W ten sposób może pełnić formę profilaktyki zarówno w zakresie stanu zdrowia, jak również przeciwdziałania uzależnieniom.
- Dla osób starszych będzie stanowić ważny element wpływający korzystnie na stan zdrowia, w wyniku czego wydłużeniu może ulec okres samodzielności najstarszych mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Przykładami działania w ramach tej grupy przedsięwzięć mogą być np.:

- Zajęcia dla dzieci i młodzieży z zakresu sportów wodnych, narciarstwa biegowego i in.
- Aktywne sportowo wakacje dla dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji.
- Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej np.:
  - Siłowni na otwartym powietrzu.
  - Boisk wielofunkcyjnych.
  - Ścianki wspinaczkowej i in.

Działania uzupełniające będą obejmować również modernizację lub przebudowę 21 dróg powiatowych położonych na obszarze rewitalizacji o łącznej długości 7,3 km²⁷.

Rodzaje pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w formie graficznej przedstawia Rysunek 5.2.1.

Rysunek 5.2.1. Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Źródło: opracowanie własne.

²⁷ W zakresie zgodnym z opinią Starostwa Powiatowego w Augustowie ws. aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów, z dnia 28 marca 2018 r. sygn. OP0026.56.2018.

6. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Integracja działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych zapewniona zostanie poprzez wykorzystanie następujących mechanizmów w obrębie GPR. Są to:

1. Kompleksowość programu.
2. Koncentracja programu rewitalizacji.
3. Komplementarność projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

6.1. Kompleksowość programu

Wielowymiarowy charakter planowanego procesu rewitalizacji jest jednym z jego immanentnych cech. Rewitalizacja, ze swojej natury bowiem, musi być realizowana poprzez szeroki wachlarz powiązanych ze sobą w logiczną całość działań obejmujących różne sfery (wymiały) miasta. Dlatego też Gminny Program Rewitalizacji Miasta Augustów obejmuje swoim zakresem interwencję we wszystkich podstawowych aspektach, tj. zarówno w sferze społecznej, gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej jak również środowiskowej uwzględniając szereg różnych źródeł finansowania. Tylko tak zaplanowane kompleksowe działania, będą stwarzały możliwość pojawienia się efektu synergii i w konsekwencji osiągnięcie jak najwyższej efektywności przeprowadzonej interwencji.

6.2. Koncentracja programu rewitalizacji

Rewitalizacja, co do zasady, musi ograniczać się do obszarów wymagających interwencji a jednocześnie pełniących istotną rolę z punktu widzenia procesów rozwojowych miasta. W przypadku GPR Miasta Augustów efekt (mechanizm) koncentracji zapewniono:

1. Na poziomie części diagnostycznej, tj. analizy zróżnicowania wewnątrzmięjskiego - poprzez rygorystyczne przyjęcie progu natężenia zdecydowanej większości spośród analizowanych wskaźników na poziomie wyraźnie przekraczającym wartość dla całego miasta. Obszar zdegradowany i rewitalizacji obejmuje obszar o szczególnie wysokiej koncentracji zjawisk kryzysowych.
2. Ograniczenie wielkości obszaru zdegradowanego i rewitalizacji wyraźnie poniżej ustawowych progów dotyczących maksymalnego udziału w:
  - a. Powierzchni gminy (20%). Obszar zdegradowany i rewitalizacji objął 2,5% powierzchni Gminy Miasto Augustów.
  - b. Liczbie ludności (30%). Obszar zdegradowany i rewitalizacji zamieszkiwany był przez 13,9% ogółu liczby mieszkańców Gminy Miasto Augustów.
3. W części dotyczącej planowanych działań poprzez skupienie ich na obszarze rewitalizacji. Przedsięwzięcia przeznaczone do realizacji na podobszarach rewitalizacji:
  - a. Centrum I.
  - b. Kaczy Dołek.
  - c. Koszary.

d. Lipowiec.

Wsparcie z zakresu rewitalizacji w ramach GPR mają zostać objęte również projekty zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji, służące jednak realizacji celów wynikających z programu. W przypadku GPR Miasta Augustów poza obszarem rewitalizacji planowana jest realizacja następujących działań:

1. Projekty Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ).

WTZ są w skali Augustowa instytucją realizującą działania skierowane zarówno do mieszkańców miasta, jak również powiatu augustowskiego. Ze względu na wysoki stopień problemów związanych z niepełnosprawnością na obszarze zdegradowanym i rewitalizacji szacowaną siłę oddziaływania projektów WTZ na nim można określić jako wysoką. Dodatkowe działania w pewnym zakresie uzupełniać będą funkcjonujący na obszarze rewitalizacji Środowiskowy Dom Samopomocy.

6.3. Komplementarność projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Wymogiem koniecznym jest zapewnienie uzupełniania się projektów (a także szerzej: przedsięwzięć) w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to następujących typów komplementarności:

1. Problemowej.
2. Proceduralno-instytucjonalnej.
3. Międzyokresowej.
4. Źródeł finansowania.
5. Przestrzennej.

6.3.1. Komplementarność problemowa

Planowane w ramach GPR działania rewitalizacyjne obejmują wszystkie obszary tematyczne, w wyniku czego oddziaływać będą na wszystkie aspekty jego rozwoju, w tym: społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, środowiskowe i techniczne. Zaplanowana paleta działań będzie się uzupełniała, z punktu widzenia poszczególnych wymiarów obszaru, co pozwoli uniknąć fragmentacji działań zawartych w programie.

Zapewnieniu odpowiedniego poziomu powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy na innych polach a w konsekwencji lepszej koordynacji tematycznej i organizacyjnej działań będą służyły również:

1. Działalność Komitetu Rewitalizacji.
2. Koordynacja całości zaplanowanej interwencji na poziomie Urzędu Miasta przez wyznaczoną osobę.

Powiązania wynikające z ciągu logicznego: **Problem => Cel strategiczny => Cel operacyjny => Przedsięwzięcia rewitalizacyjne (projekty)** przedstawiono poniżej dla każdego z podobszarów rewitalizacji w formie macierzy (Tabela 6.3.1 – Tabela 6.3.4).

GINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

Tabela 6.3.1. Powiązania celów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych podobszaru Centrum I.

L.p.	Zdiagnozowany problem	Badany wskaźnik	Cel Strategiczny	Cel operacyjny/Kierunki działań	Przedsięwzięcie odpowiadające na problem, ograniczające jego występowanie
1.	Ubóstwo/uzależnienie od pomocy społecznej	Wskaźnik syntetyczny korzystania z zasiłków pomocy społecznej	C2. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	C2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego.	Przebudowa budynku Miejskiego Domu Kultury (kluczowy) Mieszkania chronione Punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy
2.	Niepelnosprawność	Wskaźnik syntetyczny problemów związanych ze stanem zdrowia	C1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	C1.1. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych	Poprawa dostępności obiektów i przestrzeni publicznych dla osób niepełnosprawnych Mieszkania chronione Rozszerzenie oferty terapeutycznej Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie Praktyki zawodowe dla Uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie Modernizacja, adaptacja strychu oraz remont budynku Przedszkola nr 2 w Augustowie wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego Boisko wielofunkcyjne przy SP2 wraz z zagospodarowaniem terenu oraz budową sali gimnastycznej
3.	Kryzys w rodzinach	Osoby otrzymujące zasiłek z MOPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1 tys. mieszkańców	C1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	C1.2. Wsparcie rodzin wieloproblemowych w tym dzieci i młodzieży oraz samotnych rodziców	Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży Kino Letnie na Tylach MDK "Edukompetentni" w Zespole Szkół Samorządowych im. 1 Pułku Ułanów Krechowieckich - zajęcia wyrównawcze, rozwijające kompetencje kluczowe, stypendia dla uczniów w okresie 01.08.2017-30.06.2019; "2 jest OK - indywidualny program wzmocnienia atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej Szkoły Podstawowej Nr 2 i Gimnazjum Nr 2 w Augustowie" - zajęcia wyrównawcze, rozwijające kompetencje kluczowe, stypendia dla uczniów w okresie 01.03.2017-31.01.2019 Modernizacja, adaptacja strychu oraz remont budynku Przedszkola nr 2 w Augustowie wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego Boisko wielofunkcyjne przy SP2 wraz z zagospodarowaniem terenu oraz budową sali gimnastycznej Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

4.	Kryzys w rodzinach	Osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	C1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację C3. Obniżenie poziomu bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	C1.2. Wsparcie rodzin wieloprotblemowych w tym dzieci i młodzieży oraz samotnych rodziców C3.1. Tworzenie nowych miejsc pracy	Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży Kino Letnie na Tyłach MDK "Edukompetentni" w Zespole Szkół Samorządowych im. 1 Pułku Ułanów Krechowieckich - zajęcia wyrównawcze, rozwijające kompetencje kluczowe, stypendia dla uczniów w okresie 01.08.2017-30.06.2019; "2 jest OK - indywidualny program wzmocnienia atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej Szkoły Podstawowej Nr 2 i Gimnazjum Nr 2 w Augustowie" - zajęcia wyrównawcze, rozwijające kompetencje kluczowe, stypendia dla uczniów w okresie 01.03.2017-31.01.2019 Modernizacja, adaptacja strychu oraz remont budynku Przedszkola nr 2 w Augustowie wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego Boisko wielofunkcyjne przy SP2 wraz z zagospodarowaniem terenu oraz budową sali gimnastycznej Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
5.	Bezrobocie	Wskaźnik syntetyczny problemów związanych z bezrobociem	C1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację. Cel C3. Obniżenie poziomu bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	C1.3. Aktywizacja osób bezrobotnych w tym w szczególności kobiet C3.1. Tworzenie nowych miejsc pracy	Modernizacja, adaptacja strychu oraz remont budynku Przedszkola nr 2 w Augustowie wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego
6.	Niski poziom bezpieczeństwa	Wskaźnik syntetyczny problemów związanych z bezpieczeństwem	C2. Wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców w wyniku modernizacji istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej oraz poprawę dostępności do funkcjonalnych przestrzeni publicznych i półpublicznych	C2.3. Poprawa poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego	Zintegrowany projekt poprawy bezpieczeństwa w centrum miasta
7.	Niedostateczny stan infrastruktury mieszkaniowej	Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945 w ogóle budynków mieszkalnych	C2. Wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców w wyniku modernizacji istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej oraz poprawę dostępności do funkcjonalnych przestrzeni publicznych i półpublicznych	C4.1. Poprawa warunków mieszkaniowych	Wymiana poszycia dachowego wraz z zainstalowaniem fotowoltaiki na stronie południowej budynku Rynek Zygmunta Augusta 15 Zagospodarowanie podwórza budynku przy Rynku Zygmunta Augusta 15 Rozbiórka istniejącego budynku usługowego i budowa nowego budynku mieszkalno-usługowego Program usuwania wyrobów zawierających azbest na obszarze rewitalizacji Program odnowy podwórek na obszarze rewitalizacji

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

8.	Niedostateczny stan zabytkowych obiektów kubaturowych	Potencjał dziedzictwa materialnego – udział jednostek w ogóle obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków	C4. Poprawa jakości i poziomu życia mieszkańców poprzez modernizację i rozbudowę zasobu mieszkaniowego oraz zagospodarowanie obiektów zdegradowanych	C2.5. Modernizacja zasobu zabytkowego oraz zdegradowanych obiektów kubaturowych	Rozbiórka istniejącego budynku usługowego i budowa nowego budynku mieszkalno-usługowego
9.	Ubóstwo, niezadawalający stan warunków mieszkaniowych	Wysokość zaległych opłat czynszowych w lokalach komunalnych	C4. Poprawa jakości i poziomu życia mieszkańców poprzez modernizację i rozbudowę zasobu mieszkaniowego oraz zagospodarowanie obiektów zdegradowanych	C4.3. Kompleksowe wsparcie rodzin z zaległościami w opłatach czynszowych w lokalach komunalnych C4.1. Poprawa warunków mieszkaniowych	Wymiana poszycia dachowego wraz z zainstalowaniem fotowoltaiki na stronie południowej budynku Rynek Zygmunta Augusta 15 Program redukcji zadłużenia czynszowego (zgodnie z Zarządzeniem nr 383/2016 Burmistrza Miasta Augustowa z dnia 23 maja 2016 r. w sprawie ułatwienia spłaty zadłużenia osobom będącym w trudnej sytuacji życiowej w formie odpracowania należności z tytułu zaległych czynszów najmu i opłat za bezumowne korzystanie z lokalu stanowiącego własność Gminy Miasta Augustów) Program usuwania wyrobów zawierających azbest na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

Tabela 6.3.2. Powiązania celów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych podobszaru Kaczy Dółek.

L.p.	Zdiagnozowany problem	Badany wskaźnik	Cel strategiczny	Cel operacyjny/Kierunki działań	Przedsięwzięcie odpowiadające na problem, ograniczające jego występowanie
1.	Ubóstwo/uzależnienie od pomocy społecznej	Wskaźnik syntetyczny korzystania z zasiłków pomocy społecznej	KD1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	KD1.1. Aktywizacja i integracja społeczna dzieci i młodzieży oraz osób bezrobotnych	Odnowa przestrzeni międzyblokowych (kluczowy) Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
2.	Zły stan zdrowia mieszkańców	Wskaźnik syntetyczny problemów związanych ze stanem zdrowia	KD1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	KD1.5. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych KD 2.1.Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego	Odnowa przestrzeni międzyblokowych (kluczowy) Rozszerzenie oferty terapeutycznej Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie Praktyki zawodowe dla Uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie Hortiterapia Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
3.	Kryzys w rodzinach	Osoby otrzymujące świadczeń alimentacyjnych na 1 tys. mieszkańców	KD1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	KD1.1. Aktywizacja i integracja społeczna dzieci i młodzieży oraz osób bezrobotnych	Odnowa przestrzeni międzyblokowych (kluczowy); „Jak mówić, żeby dzieci słuchały, jak słuchać aby chcieli do nas mówić” Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
4.	Kryzys w rodzinach	Liczba dzieci w pieczy zastępczej oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych według obszaru pochodzenia na 1 tys. mieszkańców	KD1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	KD1.1. Aktywizacja i integracja społeczna dzieci i młodzieży oraz osób bezrobotnych	Odnowa przestrzeni międzyblokowych (kluczowy) „Jak mówić, żeby dzieci słuchały, jak słuchać aby chcieli do nas mówić” Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
5.	Bezrobocie	Osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	KD3. Obniżenie poziomu bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	KD3.1. Aktywizacja zawodowa kobiet i osób do 25 roku życia	-
6.	Bezrobocie	Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych na 100 osób w wieku produkcyjnym	KD3. Obniżenie poziomu bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	KD3.2. Aktywizacja zawodowa osób bez kwalifikacji	-
7.	Bezrobocie	Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia na 100 w wieku produkcyjnym	KD3. Obniżenie poziomu bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	KD3.1. Aktywizacja zawodowa kobiet i osób do 25 roku życia	-

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

8.	Bezrobocie	Liczba bezrobotnych kobiet, które nie wróciły do pracy po urodzeniu dziecka na 1 tys. mieszkańców	KD3. Obniżenie poziomu bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	KD3.1. Aktywizacja zawodowa kobiet i osób do 25 roku życia	-
9.	Niski poziom bezpieczeństwa	Wskaźnik syntetyczny problemów związanych z bezpieczeństwem	KD2. Wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców w wyniku modernizacji istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej oraz poprawę dostępności do przestrzeni publicznych i półpublicznych	KD2.2. Poprawa poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego	Odnowa przestrzeni międzyblokowych (kluczowy) Wymiana sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w dzielnicy Kaczy Dolek Program społecznej modernizacji dróg gminnych na terenie obszaru rewitalizacji Oświetlenie uliczne obszaru rewitalizacji
10.	Niska aktywność obywatelska	Wskaźnik syntetyczny aktywności obywatelskiej – absencja wyborcza w I turze wyborów samorządowych 2014 oraz prezydenckich 2015	KD1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	KD1.2. Aktywizacja postaw obywatelskich	Odnowa przestrzeni międzyblokowych (kluczowy) Program odnowy podwórek na obszarze rewitalizacji Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
11.	Alkoholizm	Średnia roczna liczba wniosków skierowanych w latach 2010-2014 do MKRPA w Augustowie na 1 tys. mieszkańców	KD1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	KD1.6. Wsparcie osób z problemami alkoholowymi i ich rodzin	Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych Propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród osób uzależnionych i ich rodzin
12.	Niski poziom edukacji	Wskaźnik syntetyczny problemów edukacyjnych dzieci i młodzieży	KD1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	KD1.3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	Zajęcia wyrównawcze w ZSS nr 2 Motocykle- jak to jest zrobione i jak to działa gdzie tu matematyka, a gdzie fizyka? „Jak mówić, żeby dzieci słuchały, jak słuchać aby chcieli do nas mówić” Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
13.	Poziom przedsiębiorczości	Liczba firm zarejestrowanych w REGON na 1 tys. mieszkańców	KD3. Obniżenie poziomu bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	KD3.3. Edukacja w zakresie postaw związanych z przedsiębiorczością	Edukacja przedsiębiorczości (pomysł ze spotkania, brak karty projektu) Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
14.	Ubóstwo, niezadawalający stan warunków mieszkaniowych	Wysokość zaległych opłat czynszowych w lokalach komunalnych	KD4. Poprawa jakości i poziomu życia mieszkańców poprzez modernizację i rozbudowę zasobu mieszkaniowego	KD4.1. Poprawa warunków mieszkaniowych KD4.2. Kompleksowe wsparcie rodzin z zaległościami w opłatach czynszowych w lokalach komunalnych	Modernizacja wielorodzinnego zasobu mieszkaniowego – Przemysłowa 1A i 1B wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych Program redukcji zadłużenia czynszowego (zgodnie z Zarządzeniem nr 383/2016 Burmistrza Miasta Augustowa z dnia 23 maja 2016 r. w sprawie ułatwienia spłaty zadłużenia osobom będącym w trudnej sytuacji życiowej w formie odpracowania należności z tytułu zaległych czynszów najmu i opłat za bezumowne korzystanie z lokalu stanowiącego własność Gminy Miasta Augustów) Wymiana sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w dzielnicy Kaczy Dolek

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

15.	Niska dostępność do placówek kultury.	Dostępność placówek kultury	Cel KD2. Wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców w wyniku modernizacji istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej oraz poprawę dostępności do przestrzeni publicznych i półpublicznych	KD2.4. Aktywizacja mieszkańców poprzez działania kulturalne	Warsztaty i wystawy plenerowe na osiedlach Kaczy Dolek, Koszary i Lipowiec
-----	---------------------------------------	-----------------------------	--	---	--

Źródło: opracowanie własne.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

Tabela 6.3.3. Powiązania celów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych podobszaru Koszary.

L.p.	Zdiagnozowany problem	Badany wskaźnik	Cel Strategiczny	Cel operacyjny/Kierunki działań	Przedsięwzięcie odpowiadające na problem, ograniczające jego występowanie
1.	Ubóstwo/uzależnienie od pomocy społecznej	Wskaźnik syntetyczny korzystania z zasiłków pomocy społecznej.	K1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	K1.4. Wsparcie rodzin wieloprotblemowych	Podłączenie do MPEC budynku użytkowanego przez Społeczną Organizację Przyjaciół Dzieci Przyszań Rewitalizacja budynku Przedszkola nr 3 z oddziałami integracyjnymi w Augustowie Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
2.	Niepełnosprawność	Wskaźnik syntetyczny problemów związanych ze stanem zdrowia.	K1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	K1.1. Aktywizacja i integracja społeczna osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych K2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego	Mieszkania chronione; Rozszerzenie oferty terapeutycznej Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie; Praktyki zawodowe dla Uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie; Utworzenie spółdzielni socjalnej w Augustowie; Rozbudowa Hospicjum i zagospodarowanie terenu przyległego Rewitalizacja budynku Przedszkola nr 3 z oddziałami integracyjnymi w Augustowie Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
3.	Przemoc w rodzinie	Liczba niebieskich kart na 1 tys. mieszkańców.	K1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	K1.4. Wsparcie rodzin wieloprotblemowych	Punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
4.	Kryzys w rodzinach	Osoby otrzymujące świadczeń alimentacyjnych na 1 tys. mieszkańców.	K1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	K1.2. Aktywizacja i wsparcie dzieci i młodzieży	Podłączenie do MPEC budynku użytkowanego przez Społeczną Organizację Przyjaciół Dzieci Przyszań Rewitalizacja budynku Przedszkola nr 3 z oddziałami integracyjnymi w Augustowie Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
5.	Kryzys w rodzinach	Liczba dzieci w pieczy zastępczej oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych według obszaru pochodzenia na 1 tys. mieszkańców.	K1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	K1.2. Aktywizacja i wsparcie dzieci i młodzieży	Warsztaty i wystawy plenerowe na osiedlach Kaczy Dolek, Koszary i Lipowiec Rewitalizacja budynku Przedszkola nr 3 z oddziałami integracyjnymi w Augustowie Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
6.	Kryzys w rodzinach	Osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia.	K1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	K1.2. Aktywizacja i wsparcie dzieci i młodzieży K1.4. Wsparcie rodzin wieloprotblemowych	Podłączenie do MPEC budynku użytkowanego przez Społeczną Organizację Przyjaciół Dzieci Przyszań Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
7.	Bezrobocie	Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych na 100 osób w wieku produkcyjnym.	K1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	K1.5. Aktywizacja zawodowa bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem kobiet oraz osób bez kwalifikacji zawodowych	-

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

8.	Bezrobocie	Liczba bezrobotnych kobiet, które nie wróciły do pracy po urodzeniu dziecka na 1 tys. mieszkańców.	K1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	K1.5. Aktywizacja zawodowa bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem kobiet oraz osób bez kwalifikacji zawodowych	Rewitalizacja budynku Przedszkola nr 3 z oddziałami integracyjnymi w Augustowie
9.	Poziom aktywności obywatelskiej	Wskaźnik syntetyczny aktywności obywatelskiej – absencja wyborcza w I turze wyborów samorządowych 2014 oraz prezydenckich 2015.	K1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	K1.6. Aktywizacja postaw obywatelskich	Uporządkowanie i zagospodarowanie terenu przy ul. I Pułku Ułanów Krechowieckich Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
10.	Alkoholizm	Średnia roczna liczba wniosków skierowanych w latach 2010-2014 do MKRPA w Augustowie na 1 tys. mieszkańców.	K1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	K1.3. Wsparcie osób z problemami alkoholowymi i ich rodzin	Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych Propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród osób uzależnionych i ich rodzin
11.	Niski poziom edukacji	Liczba uczniów drugorocznych w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach szkolnych 2011/2012-2013/2014 na 1 tys. dzieci i młodzieży w wieku 7-15 lat.	K1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	K1.2. Aktywizacja i wsparcie dzieci i młodzieży	Zajęcia wyrównawcze w ZSS nr 2 Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
12.	Niedostateczny stan infrastruktury mieszkaniowej	Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945 w ogóle budynków mieszkalnych.	K2. Wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców w wyniku modernizacji istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej oraz poprawę dostępności do przestrzeni publicznych i półpublicznych	K2.3. Modernizacja infrastruktury technicznej K2.2. Poprawa ładu przestrzennego	Uporządkowanie i zagospodarowanie terenu przy ul. I Pułku Ułanów Krechowieckich Ograniczenie niskiej emisji w budynku wielorodzinnym na Koszarach Termomodernizacja budynków wielorodzinnych wraz z podłączeniem do MPEC na Koszarach Modernizacja istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego Rozbiórka istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego i budowa nowego
13.	Niedostateczny stan zabytkowych obiektów kubaturowych	Potencjał dziedzictwa materialnego – udział jednostek w ogóle obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków.	K3. Poprawa jakości i poziomu życia mieszkańców poprzez modernizację i rozbudowę zasobu mieszkaniowego oraz zagospodarowanie obiektów zdegradowanych	K2.3. Modernizacja infrastruktury technicznej K3.1. Poprawa warunków mieszkaniowych	Uporządkowanie i zagospodarowanie terenu przy ul. I Pułku Ułanów Krechowieckich Ograniczenie niskiej emisji w budynku wielorodzinnym na Koszarach Termomodernizacja budynków wielorodzinnych wraz z podłączeniem do MPEC na Koszarach Modernizacja istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego Rozbiórka istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego i budowa nowego

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

14.	Ubóstwo, niezadawalający stan warunków mieszkaniowych	Wysokość zaległych opłat czynszowych w lokalach komunalnych.	K3. Poprawa jakości i poziomu życia mieszkańców poprzez modernizację i rozbudowę zasobu mieszkaniowego oraz zagospodarowanie obiektów zdegradowanych	K3.2. Kompleksowe wsparcie rodzin z zaległościami w opłatach czynszowych w lokalach komunalnych	Zarządzenie nr 383/2016 Burmistrza Miasta Augustowa z dnia 23 maja 2016 r. w sprawie ułatwienia spłaty zadłużenia osobom będącym w trudnej sytuacji życiowej w formie odpracowania należności z tytułu zaległych czynszów najmu i opłat za bezumowne korzystanie z lokalu stanowiącego własność Gminy Miasta Augustów Ograniczenie niskiej emisji w budynku wielorodzinnym na Koszarach Termomodernizacja budynków wielorodzinnych wraz z podłączeniem do MPEC na Koszarach Modernizacja istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego Rozbiórka istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego i budowa nowego Program usuwania wyrobów zawierających azbest na obszarze rewitalizacji Program odnowy podwórek na obszarze rewitalizacji
-----	--	--	---	---	--

Źródło: opracowanie własne.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

Tabela 6.3.4. Powiązania celów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych podobszaru Lipowiec.

L.p.	Zdiagnozowany problem	Badany wskaźnik	Cel Strategiczny	Cel operacyjny/Kierunki działań	Przedsięwzięcie odpowiadające na problem, ograniczające jego występowanie
1.	Ubóstwo/uzależnienie od pomocy społecznej	Wskaźnik syntetyczny korzystania z zasiłków pomocy społecznej	L1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację L3. Obniżenie poziomu bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	L3.2. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz długotrwale bezrobotnych L1.1. Kompleksowe wsparcie rodzin wieloproblemowych	Warsztaty i wystawy plenerowe na osiedlach Kaczy Dolek, Koszary i Lipowiec Budowa bazy sportowo-rekreacyjnej przy ulicy Modrzewiowej w Augustowie Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
2.	Niepełnosprawność	Liczba osób korzystających z zasiłków pielęgnacyjnych na 1 tys. mieszkańców	L1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	L2.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji i budowie kapitału społecznego	Poprawa dostępności obiektów i przestrzeni publicznych dla osób niepełnosprawnych Rozszerzenie oferty terapeutycznej Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie Praktyki zawodowe dla Uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie Utworzenie spółdzielni socjalnej w Augustowie Klub Seniora jako element współpracy międzypokoleniowej - jednego z działań Augustowskiego Centrum Integracji Społecznej na Lipowcu Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
3.	Przemoc w rodzinie	Liczba niebieskich kart na 1 tys. mieszkańców	L1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	L1.1. Kompleksowe wsparcie rodzin wieloproblemowych	Punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
4.	Kryzys w rodzinach	Osoby otrzymujące świadczeń alimentacyjnych na 1 tys. mieszkańców	L1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	L1.1. Kompleksowe wsparcie rodzin wieloproblemowych	Przedszkole oraz Ośrodek Szkoleniowo-wychowawczy dla osób niepełnosprawnych jako element Domu Integracji Społecznej na Lipowcu w Augustowie Budowa bazy sportowo-rekreacyjnej przy ulicy Modrzewiowej w Augustowie Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
5.	Kryzys w rodzinach	Liczba dzieci w pieczy zastępczej oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych według obszaru pochodzenia na 1 tys. mieszkańców	L1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	L1.1. Kompleksowe wsparcie rodzin wieloproblemowych	Przedszkole oraz Ośrodek Szkoleniowo-wychowawczy dla osób niepełnosprawnych jako element Domu Integracji Społecznej na Lipowcu w Augustowie Budowa bazy sportowo-rekreacyjnej przy ulicy Modrzewiowej w Augustowie Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
6.	Bezrobocie	Osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	L3. Obniżenie poziomu bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	L3.1. Tworzenie nowych miejsc pracy	-

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

7.	Bezrobocie	Wskaźnik syntetyczny problemów związanych z bezrobociem	L3. Obniżenie poziomu bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	1.2. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz długotrwale bezrobotnych 3.1. Tworzenie nowych miejsc pracy	-
8.	Alkoholizm	Średnia roczna liczba wniosków skierowanych w latach 2010-2014 do MKRPA w Augustowie na 1 tys. mieszkańców	L1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	L1.3. Wsparcie osób z problemami alkoholowymi i ich rodzin	Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych Propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród osób uzależnionych i ich rodzin
9.	Niski poziom edukacji	Liczba uczniów drugorocznych w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach szkolnych 2011/2012-2013/2014 na 1 tys. dzieci i młodzieży w wieku 7-15 lat	L1. Zapobieganie wykluczeniu szczególnie zagrożonych nim grup mieszkańców poprzez aktywizację i integrację	L1.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	Budowa bazy sportowo-rekreacyjnej przy ulicy Modrzewiowej w Augustowie Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
10.	Poziom przedsiębiorczości	Liczba firm zarejestrowanych w REGON na 1 tys. mieszkańców	L3. Obniżenie poziomu bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	L3.1. Gospodarcze wykorzystanie terenów zdegradowanych	Budowa bazy sportowo-rekreacyjnej przy ulicy Modrzewiowej w Augustowie Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji
11.	Niedostateczny stan infrastruktury mieszkaniowej	Udział liczby osób mieszkających w budynkach niepodłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej w ludności ogółem	L4. Poprawa jakości i poziomu życia mieszkańców poprzez modernizację i rozbudowę zasobu mieszkaniowego oraz zagospodarowanie obiektów zdegradowanych	L4.1. Poprawa warunków mieszkaniowych i rozbudowa zasobu komunalnego miasta	Program usuwania wyrobów zawierających azbest na obszarze rewitalizacji
12.	Dostępność do wybranych usług i przestrzeni publicznych	Wskaźnik syntetyczny dostępności do wybranych do usług i przestrzeni	L2. Wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców w wyniku modernizacji istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej oraz poprawę dostępności do przestrzeni publicznych i półpublicznych	L2.2. Poprawa ładu przestrzennego	Kompleksowe zagospodarowanie terenu zielonego (park) Lipowiec (kluczowy) Zagospodarowanie terenów wokół jeziora Białego – plaża Lipowiec Budowa bazy sportowo-rekreacyjnej przy ulicy Modrzewiowej w Augustowie Zagospodarowanie budynku byłego dworca PKP Zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni w sąsiedztwie torów kolejowych i budynku dawnego dworca kolejowego na Lipowcu Program odnowy podwórek na obszarze rewitalizacji

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

13.	Niedostateczny stan infrastruktury mieszkaniowej	Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945 w ogóle budynków mieszkalnych	L2. Wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców w wyniku modernizacji istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej oraz poprawę dostępności do przestrzeni publicznych i półpublicznych	2.4. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej	Mieszkanie PLUS(lista uzupełniająca)
14.	Niedostateczny stan zabytkowych obiektów kubaturowych	Potencjał dziedzictwa materialnego – udział jednostek w ogóle obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków	L4. Poprawa jakości i poziomu życia mieszkańców poprzez modernizację i rozbudowę zasobu mieszkaniowego oraz zagospodarowanie obiektów zdegradowanych	L4.2. Modernizacja i zagospodarowanie obiektów kubaturowych	Program usuwania wyrobów zawierających azbest na obszarze rewitalizacji
15.	Ubóstwo, niezadawalający stan warunków mieszkaniowych	Wysokość zaległych opłat czynszowych w lokalach komunalnych	L4. Poprawa jakości i poziomu życia mieszkańców poprzez modernizację i rozbudowę zasobu mieszkaniowego oraz zagospodarowanie obiektów zdegradowanych	L4.3. Kompleksowe wsparcie rodzin z zaległościami w opłatach czynszowych w lokalach komunalnych	Zarządzenie nr 383/2016 Burmistrza Miasta Augustowa z dnia 23 maja 2016 r. w sprawie ułatwienia spłaty zadłużenia osobom będącym w trudnej sytuacji życiowej w formie odpracowania należności z tytułu zaległych czynszów najmu i opłat za bezumowne korzystanie z lokalu stanowiącego własność Gminy Miasta Augustów Program usuwania wyrobów zawierających azbest na obszarze rewitalizacji Program odnowy podwórek na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

6.3.2. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Ten wymiar komplementarności zostanie zapewniony poprzez 2 podstawowe typy działań:

1. Zaplanowaną strukturę zarządzania GPR Miasta Augustów.

Opis struktury zarządzania GPR wraz z określeniem szacunkowych jego kosztów został przedstawiony w Rozdziale 11. Wyznaczenie w UM jednostki (stanowiska), która będzie koordynować i monitorować procesy rewitalizacji przy bezpośrednim powiązaniu z najwyższym szczeblem decyzyjności, tj. władz miasta, pozwoli na efektywne i skuteczne wdrażanie programu.

2. Zgodność z dokumentami strategicznymi i operacyjnymi miasta.

GPR, co przedstawiono w Rozdziale 3 w bardzo wyraźny sposób wpisuje się w dokumenty strategiczne miasta takie jak:

- Strategia rozwoju miasta.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
- Strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Ponadto, działania w nim zaplanowane współgrają z celami działań zapisanych również w innych dokumentach w tym m.in.:

- Lokalnej Strategii Działania LGD Kanał Augustowski.
- Programie Gospodarki Niskoemisyjnej i in.

Dodatkowym elementem, wzmacniającym tego rodzaju komplementarność są także:

- Uspójnienie zapisów GPR z dokumentami planistycznymi, tj. SUIKZP oraz miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.
- Postulowane wykorzystanie części diagnostycznej służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji w trakcie prac nad aktualizacją dokumentów strategicznych i operacyjnych miasta.

6.3.3. Komplementarność międzyokresowa

Sytuacja miast województwa podlaskiego jest w skali kraju o tyle specyficzna, że w poprzedniej perspektywie finansowej w RPOWP 2007-2013 brak było działań skierowanych bezpośrednio na działania rewitalizacyjne. Pojedyncze miasta województwa podjęły co prawda trud opracowania i realizacji własnych programów rewitalizacji. Na terenie miasta Augustów były co prawda realizowane przedsięwzięcia, które mogłyby składać się na proces rewitalizacji, niemniej jednak brak ich koordynacji oraz kompleksowości nie pozwala zakwalifikować ich jako takich.

Planowane działania uzupełniają natomiast przeprowadzone w poprzednim okresie programowania projekty o charakterze infrastrukturalnym takie jak:

1. Rozwój Infrastruktury Turystyki Transgranicznej Poprzez Renowację Parku Przyrodoleczniczego w Druskiennikach i Rynku Zygmunta Augusta w Augustowie.
2. Przebudowa ulicy Rynek Zygmunta Augusta w Augustowie – Etap I (podobszar Centrum I).
3. Przebudowa targowiska w Augustowie „Mój rynek”(podobszar Centrum I).

4. „Budowa drogi powiatowej i dróg gminnych w Augustowie, w tym: ulica Tytoniowa, ulica Komunalna, ulica I Pułku Ułanów Krechowieckich" (podobszar Koszary).
5. Kompleks boisk przy ulicy Tytoniowej (podobszar Koszary).
6. „Narciarstwo biegowe szansą na rozwój turystyki na pograniczu Polski i Litwy" (podobszar Koszary).
7. Poprawa infrastruktury komunikacji miejskiej w Augustowie (wszystkie podobszary).
8. Słoneczny Augustów - zmniejszenie emisji zanieczyszczeń w Augustowie poprzez zastosowanie przyjaznej środowisku energii słonecznej.

6.3.4. Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania GPR miasta Augustów zostanie zapewniona poprzez łączenie finansowania pochodzącego z różnych źródeł w tym m.in.:

1. EFRR, EFS i FS.
2. Prywatnych, w tym m.in.:
  - a. Wspólnot mieszkaniowych.
3. Środków własnych miasta w postaci:
  - a. Budżetu Obywatelskiego.
  - b. Program Współpracy Miasta Augustowa z Organizacjami Pozarządowymi i Innymi Podmiotami Działającymi w Sferze Pożytku Publicznego.
4. Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego.
5. Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
6. Ministerstwa Sportu i Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej.
7. Bank Gospodarstwa Krajowego.
8. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

6.3.5. Komplementarność przestrzenna

Działania rewitalizacyjne zaplanowane w GPR koncentrują się w kluczowych dla poszczególnych jednostek (podobszarów rewitalizacji) częściach. Poszczególne projekty rewitalizacyjne będą się wzajemnie dopełniały przestrzennie. Zwiększy to prawdopodobieństwo wystąpienia efektów synergii. Jednocześnie poprzez wysoki stopień powiązania z dokumentami strategicznymi miasta zapewnione zostają powiązania z innymi przedsięwzięciami, których realizacja odbywa się w różnych wymiarach miasta. Planowane działania z zakresu budownictwa mieszkaniowego zarówno społecznego, jak i komunalnego pozostają zlokalizowane w jednostce Koszary i uzupełniają istniejącą zabudowę, w wyniku czego minimalizuje się możliwość wystąpienia procesów segregacji społecznej i wykluczenia.

Komplementarność przestrzenna GPR przejawia się również w zmianach postulowanych do wprowadzenia do dokumentów z zakresu polityki planowania przestrzennego takich jak Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, czy Miejsce Planu Zagospodarowania Przestrzennego.

7. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji

Szacunkowe ramy finansowe planowanej w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji interwencji przedstawia poniższa tabela. Łącznie szacowny koszt wszystkich przedsięwzięć rewitalizacyjnych to ok. 100 mln zł. W tym przedsięwzięcia podstawowe to około 81 mln zł, a przedsięwzięcia uzupełniające to ok. 19 mln zł. Oczekiwane dofinansowanie z funduszy europejskich kształtuje się na poziomie 79 mln zł.

Tabela 7.1.1. Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów.

L.p.	Nr projektu	Podobszar	Nazwa projektu	Kwota	Środki publiczne krajowe		Fundusze polityki spójności na lata 2014-2020 (np. EFRR, EFS, FS),		Środki prywatne	
				[zł]	[%]	zł	[%]	zł	[%]	zł
1.	C1	Centrum I	Przebudowa budynku MDK	7 000 000	15%	1 050 000	85%	5 950 000	0%	0
2.	C2	Centrum I	Zintegrowany projekt poprawy bezpieczeństwa w centrum miasta	700 000	15%	105 000	85%	595 000	0%	0
3.	C3	Centrum I	Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	500 800	20%	75 120	85%	425 680	0%	0
4.	C4	Centrum I	Poprawa dostępności obiektów publicznych dla osób niepełnosprawnych	200 000	7,5%	15 000	70%	140 000	23,5%	45000
5.	C5	Centrum I	Wymiana poszycia dachowego wraz z zainstalowaniem fotowoltaiki na stronie południowej budynku Rynek Zygmunta Augusta 15	200 000	0%	0	85%	170000	20%	30 000
6.	C6	Centrum I	Zagospodarowanie podwórza budynku przy Ryнку Zygmunta Augusta 15	20 000	0%	0	80%	16 000	20%	4 000
7.	C7	Centrum I	Mieszkania chronione	305 300	20%	45 795	80%	259 505	0%	0
8.	C8	Centrum I	Kino Letnie na Tyłach APK	140 000	15%	21000	85%	119 000	0%	0
9.	C9	Centrum I	Punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy	57 000	15%	8 550	85%	48 450	0%	0
10.	C10	Centrum I (Kaczy Dolek, Koszary, Lipowiec)	Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych	50 000	15%	7 500	85%	42 500	0%	0
11.	C11	Centrum I (Kaczy Dolek, Koszary, Lipowiec)	Propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia	54 000	15%	8 100	85%	45 900	0%	0
12.	C12	Centrum I	Dom Dziennego Pobytu dla Osób Starszych	600 000	15%	90 000	85%	510 000	0	0
13.	C13	Centrum I	Krzewienie dziedzictwa kulturowego poprzez uruchomienie wieży widokowej Bazyliki w Augustowie	250 000	0	0	90%	225 000	10%	25 000
14.	C14	Centrum I	Modernizacja, adaptacja strychu oraz remont budynku Przedszkola nr 2 w Augustowie wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego	4 000 000	5%	200 000	95%	3 800 000	0	0
15.	C15	Centrum I	Kompleksowa rewitalizacja parku miejskiego na Ryнку Zygmunta Augusta	1 680 000	10%	168 000	90%	1 512 000	0	0
16.	C16	Centrum I	Boisko wielofunkcyjne przy SP2	3 000 000	15%	450 000	85%	2 550 000	0	0

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

L.p.	Nr projektu	Podobszar	Nazwa projektu	Kwota	Środki publiczne krajowe		Fundusze polityki spójności na lata 2014-2020 (np. EFRR, EFS, FS),		Środki prywatne	
				[zł]	[%]	zł	[%]	zł	[%]	zł
			wraz z zagospodarowaniem terenu oraz budową sali gimnastycznej							
17.	C17	Centrum I	Rozbiórka istniejącego budynku usługowego i budowa nowego budynku mieszkalno-usługowego	10 000 000	30 %	3 000 000	50%	5 000 000	20%	2 000 000
18.	KD1	Kaczy Dolek	Odnowa przestrzeni międzyblokowych (kluczowy)	500 000	10%	50 000	80%	400 000	10%	50 000
19.	KD2	Kaczy Dolek	Zagospodarowanie bulwarów Kanału Bystrego i wykonanie ścieżek rowerowych	4 000 000	20%	800 000	80%	3 200 000	0%	0
20.	KD3	Kaczy Dolek	Remont wielorodzinnego zasobu mieszkaniowego – Przemysłowa 1A i 1B wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych	1 000 000	0%	0	80%	800000	20%	200 000
21.	KD4	Kaczy Dolek	Motocykle- jak to jest zrobione i jak to działa gdzie tu matematyka, a gdzie fizyka?	30 000	0%	0	80%	24 000	20%	6 000
22.	KD5	Kaczy Dolek	Hortiterapia	15 000	95%	14 250	0	0	5%	750
23.	KD6	Kaczy Dolek	„Jak mówić, żeby dzieci słuchały, jak słuchać aby chciały do nas mówić”	25 000	100%	25 000	0	0	0	0
24.	KD7	Kaczy Dolek	Wymiana sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w dzielnicy Kaczy Dolek	380 000	30%	114 000	70%	266 000	0	0
25.	L1	Lipowiec	Kompleksowe zagospodarowanie terenu zielonego (park) Lipowiec	650 000	15%	97 500	85%	552 500	0%	0
26.	L2	Lipowiec	Zagospodarowanie terenów wokół jeziora Białego – plaża Lipowiec	100 000	15%	15 000	85%	85 000	0%	0
27.	L3	Lipowiec	Przedszkole oraz Ośrodek Szkoleniowo-wychowawczy dla osób niepełnosprawnych jako element Domu Integracji Społecznej na Lipowcu w Augustowie	6 000 000	5%	20 000	85%	340 000	10%	40 000
28.	L4	Lipowiec	Zagospodarowanie budynku byłego dworca PKP	1 300 000	15%	195 000	85%	1 105 000	0	0
29.	L5	Lipowiec	Klub Seniora jako element współpracy międzypokoleniowej - jednego z działań Augustowskiego Centrum Integracji Społecznej na Lipowcu	300 000	0	0	85%	225 000	15%	45 000
30.	L6	Lipowiec	Zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni w sąsiedztwie torów kolejowych i budynku dawnego dworca kolejowego na Lipowcu	1 100 000	15%	165 000	85%	935 000	0	0
31.	L7	Lipowiec	Budowa bazy sportowo-rekreacyjnej przy ulicy Modrzewiowej w Augustowie	300 000	20%	60 000	60%	180 000	20%	60 000
32.	K1	Koszary	Uporządkowanie i zagospodarowanie terenu przy ul. I Pułku Ułanów Krechowieckich	350 000	10%	35 000	80%	280 000	10%	35 000
33.	K2	Koszary	Rozbudowa Hospicjum i zagospodarowanie terenu przyległego	13 000 000	15%	1 950 000	85%	11050 000	0%	0

GINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

L.p.	Nr projektu	Podobszar	Nazwa projektu	Kwota	Środki publiczne krajowe		Fundusze polityki spójności na lata 2014-2020 (np. EFRR, EFS, FS),		Środki prywatne	
				[zł]	[%]	zł	[%]	zł	[%]	zł
34.	K3	Koszary	Podłączenie do MPEC budynku użytkowanego przez Społeczną Organizację Przyjaciół Dzieci Przysłań wraz z rozszerzeniem działalności placówki	380 000	15%	57000	85%	323 000	0%	0
35.	K4	Koszary	Ograniczenie niskiej emisji w budynku wielorodzinnym na Koszarach	400 000	0%	0	90%	360 000	10%	40 000
36.	K5	Koszary	Termomodernizacja budynków wielorodzinnych wraz z podłączeniem do MPEC na Koszarach	2 610 000	0%	0	90%	2 349 000	10%	261 000
37.	K6	Koszary	Modernizacja istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego	2 500 000	0%	0	85%	2 125 000	15%	375 000
38.	K7	Koszary	Rozbiórka istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego i budowa nowego	7 000 000	0	0	85%	5 950 000	15%	1 050 000
39.	K8	Koszary	Rewitalizacja budynku Przedszkola nr 3 z oddziałami integracyjnymi w Augustowie	3 000 000	15%	450 000	85%	2 550 000	0%	0
40.	OR1	Kaczy Dolek, Koszary, Lipowiec	Warsztaty i wystawy plenerowe na osiedlach Kaczy Dolek, Koszary i Lipowiec	160 000	15%	24 000	85%	136 000	0%	0
41.	OR2	Kaczy Dolek, Koszary, Lipowiec	Program społecznej modernizacji dróg gminnych na terenie obszaru rewitalizacji	2 000 000	15%	300 000	85%	1 700 000	0%	0
42.	OR3	Centrum I, Koszary, Kaczy Dolek, Lipowiec	Oświetlenie uliczne obszaru rewitalizacji	3 000 000	15%	450 000	85%	2 550 000	0%	0
43.	OR4	Centrum I, Koszary, Kaczy Dolek, Lipowiec	Program odnowy podwórek na obszarze rewitalizacji	350 000	20%	70 000	75%	262 500	5%	17 500
44.	OR5	Centrum I, Koszary, Kaczy Dolek, Lipowiec	Program usuwania wyrobów zawierających azbest na obszarze rewitalizacji	650 000	20%	130 000	80%	520 000	0%	0
45.	PZ1	Poza obszarem	Praktyki zawodowe dla Uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie	12 000	15%	1800	80%	10 200	0%	0
46.	PZ2	Poza obszarem	Utworzenie spółdzielni socjalnej w Augustowie	500 000	20%	75 000	80%	425 000	0%	0
47.	PZ3	Poza obszarem	Rozszerzenie oferty terapeutycznej Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie	200 000	15%	30 000	85%	170 000	0%	0
48.	PZ4	Poza obszarem	Wzmocnienie i rozwój ruchu harcerskiego na obszarze rewitalizacji	500 000	0	0	85%	425 000	15%	75 000
Suma				81 069 100		10 652 615		65 997 235		4 419 250

Źródło: opracowanie własne.

8. System wdrażania programu

8.1. Wprowadzenie

Kompleksowy i interdyscyplinarny charakter działań składających się na program rewitalizacji sprawia, że jak w żadnym z przygotowywanych przez miasto dokumentów operacyjnych oraz strategicznych, szczególnego znaczenia nabierają kwestie związane z przygotowaniem skutecznego systemu jego wdrażania. W przypadku Augustowa kwestie te nabierają szczególnego znaczenia ze względu na uwarunkowania zewnętrzne związane z programowaniem procesów rewitalizacji w ramach RPO Województwa Podlaskiego. Miasto Augustów znajduje się, podobnie jak wiele ośrodków miejskich województwa podlaskiego, w specyficznej w skali całego kraju sytuacji. Wynika ona z dwóch głównych kwestii:

1. Pierwszą, jest brak doświadczeń związanych z realizacją programów rewitalizacji. Województwo podlaskie jako jedyne w kraju nie posiadało w ramach RPO realizowanego w perspektywie finansowej 2007-2013 środków przeznaczonych na realizację działań rewitalizacyjnych. Brak doświadczenia w realizacji takich projektów bez wątpienia będzie stanowił pewne utrudnienie.
2. Uwarunkowania zewnętrzne związane m.in. z:
  - a. Przeciagającymi się negocjacjami z KE w zakresie uzgodnień dotyczących RPO w nowej perspektywie finansowej.
  - b. Kalendarzem wyborczym w Polsce w latach 2014-2015.

Dodatkowym elementem, który wpływa na kształt zaproponowanego systemu, jest *Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.*, wprowadzająca pewne wymogi i konkretne rozwiązania w zakresie dotyczącym fazy wdrażania programów rewitalizacji.

8.2. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji

Struktura zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji powinna być możliwie płaska w wymiarze instytucjonalnym, co pozwoli zapewnić względnie szybkie:

- przepływy informacji,
- reakcje na szereg problemów, które pojawią się w trakcie dalszych etapów przygotowywania działań rewitalizacyjnych i ich wdrażania.

Na proponowaną strukturę zarządzania GPR powinny zatem składać się następujące elementy:

1. Pełnomocnik ds. rewitalizacji.
Umocowanie najwyższego poziomu struktury zarządzania rewitalizacją na możliwie najwyższym poziomie decyzyjności w Urzędzie Miejskim jest konieczne, ze względu na rozległość tematyczną podejmowanych działań i ich kompleksowy charakter.
2. Osoba/komórka ds. rewitalizacji (koordynator).
Ten element struktury zarządzania GPR odpowiada poziomowi operacyjnemu. Jego konkretne umocowanie w strukturze organizacyjnej Urzędu Miejskiego leży w gestii władz miasta i będzie zależało m.in. od:
- możliwych do zapewnienia środków finansowych na to działanie,

- zakresu prowadzonych działań, który może być zróżnicowany w zależności od skuteczności w pozyskiwaniu środków zewnętrznych.
- 3. Komitet Rewitalizacji – ciało opiniodawczo–doradcze przy Burmistrzu, którego skład będzie w możliwie pełny sposób odzwierciedlał wszystkie grupy interesariuszy działających na obszarze rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji zostanie powołany w terminie do trzech miesięcy po uchwaleniu GPR przez Radę Miejską.

8.2.1. Koordynator ds. rewitalizacji

Jednym z kluczowych elementów decydujących o efektywności systemu wdrażania programu rewitalizacji jest jego koordynacja. Niezależnie od zastosowanych rozwiązań instytucjonalno-organizacyjnych w praktyce jest to osoba lub grupa kilku osób, które odpowiadają za cały szereg kwestii na poszczególnych etapach przygotowania i realizacji programu. Głównym celem koordynacji jest zharmonizowanie szerokiego wachlarza działań rewitalizacyjnych realizowanego z bardzo różnych źródeł finansowania przez możliwie szerokie spektrum podmiotów. Co ważne, w okresie realizacji programu nie będą to wyłącznie jednostki miejskie.

Elementami, które będą uzupełniały działania koordynacyjne będą następujące podmioty:

1. W okresie do powołania Komitetu Rewitalizacji²⁸ - grupa robocza ds. rewitalizacji powołana na potrzeby opracowania programu rewitalizacji. Powinna pełnić na dalszych etapach prac nad programem oraz w okresie bezpośrednio po jego uchwaleniu rolę opiniodawczą dla burmistrza w zakresie rewitalizacji. Ze względu na fakt, że *Ustawa o rewitalizacji* wprowadza cały szereg specyficznych rozwiązań ze sfery planowania przestrzennego (Miejskowy Plan Rewitalizacji, Specjalna Strefa Rewitalizacji i in.), jak również gospodarki komunalnej, dalsze prace tego zespołu powinny skupiać się na opiniowaniu szeregu działań w szczególności z tych zakresów.
2. Komitet ds. Rewitalizacji. Ten nowy podmiot wprowadza jako element obligatoryjny dla realizacji działań rewitalizacyjnych *Ustawa o rewitalizacji*. Ma on pełnić rolę opiniodawczo-doradczą dla burmistrza i stanowić forum do dyskusji nad przygotowywaniem i realizacją działań rewitalizacyjnych.

Aby uniknąć zbytniego mnożenia stanowisk w obu tych gremiach, wskazane jest, aby wśród członków Komitetu z ramienia Urzędu Miejskiego znajdowali się równocześnie członkowie grupy roboczej ds. rewitalizacji. Powiązanie takie wpłynie korzystnie na efektywność przepływu wiedzy, *know-how* i informacji w obu kierunkach.

8.2.2. Komitet Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji to nowe, wymagane przez *Ustawę o rewitalizacji* ciało wspomagające burmistrza w zakresie przygotowania, prowadzenia oraz oceny procesów rewitalizacji w gminie. Ma on pełnić rolę forum współpracy i dialogu różnych grup interesariuszy z organami miasta. Celem jego działania jest zarówno opiniowanie spraw dotyczących rewitalizacji, jak również doradztwo w tym zakresie.

---

²⁸ tj. najdalej do trzech miesięcy od uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji.

Jego powołanie powinno odbyć się najdalej w terminie trzech miesięcy po uchwaleniu Gminnego Programu Rewitalizacji przez Radę Miejską. Zasady, na jakich ma funkcjonować Komitet określa w formie uchwały Rada Miejska. Powołanie tego ciała spoczywa natomiast na burmistrzu, który dokonuje tego w formie zarządzenia.

Jakkolwiek *Ustawa o rewitalizacji* dopuszcza powołanie odrębnych Komitetów dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji, w przypadku Augustowa, ze względu na ich wielkość wyrażoną liczbą mieszkańców, zalecane jest powołanie jednego Komitetu dla całego obszaru rewitalizacji. W skali miasta tej wielkości możliwe będzie dzięki temu bardziej obiektywne opiniowanie spraw dotyczących poszczególnych obszarów.

Organizację działań Komitetu Rewitalizacji zapewnia burmistrz.

8.3. Działania informacyjne i promocyjne

Ważnym elementem składowym systemu wdrażania programu rewitalizacji jest całość zagadnień związanych z tematyką działań komunikacji społecznej w zakresie zarówno zamierzeń programu, procesu jego wdrażania oraz podsumowania jego efektów. Cele takich działań różnią w zależności od etapu.

Zagadnienia związane z komunikacją społeczną programu powinny być realizowane w dwóch zasadniczych płaszczyznach, tj.:

1. Wewnętrznej, obejmującej wydziały Urzędu Miejskiego, jego jednostki organizacyjne oraz jednostki podległe. Ten element komunikacji pełni istotną rolę ze względu na interdyscyplinarny charakter planowanych działań. Sprawia on, że dotarcie z informacjami o zamierzeniach programu oraz postępach w jego realizacji jest bardziej efektywne.
2. Zewnętrznej, na którą składa się większość zadań związanych z upowszechnianiem celów oraz zamierzeń działań rewitalizacyjnych. Jak również postępów z realizacji działań, końcowej oceny i podsumowania programu zarówno wśród interesariuszy oraz beneficjentów programu, oraz pozostałych mieszkańców miasta, czy podmiotów spoza jego terenu.

Grupami docelowymi działań z zakresu komunikacji społecznej powinny być m.in.:

- Mieszkańcy miasta,
- Organizacje pozarządowe,
- Wspólnoty mieszkaniowe,
- Przedsiębiorcy i ich reprezentanci,
- Starostwo powiatowe i podmioty mu podległe,
- Straż Graniczna,
- Nadleśnictwo Augustów,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Straż Pożarna,
- Aktywne grupy nieformalne mieszkańców,
- Kościoły i związki wyznaniowe,

- Lokalne media,
- Rada Seniorów,
- Rada Działalności Pożytku Publicznego,
- Inne instytucje publiczne i społeczne.

W przypadku obu wymiarów komunikacji na początkowym etapie przygotowywania programu ważnym elementem są działania o charakterze edukacyjnym skierowane na upowszechnienie założeń i celów procesów rewitalizacji jako takich.

Celami polityki informacyjnej programu rewitalizacji powinny być następujące kwestie:

1. Na początkowym etapie działań, budowanie partnerstwa na rzecz rewitalizacji poprzez edukację potencjalnych interesariuszy i beneficjentów, tj. upowszechnienie wiedzy na temat działań rewitalizacyjnych zarówno na poziomie ogólnym, jak również szczegółowym – samego programu rewitalizacji miasta.
2. Informowanie o założeniach i celach programu rewitalizacji.
3. Identyfikacja i pozyskanie partnerów do realizacji działań.
4. Informowanie o postępach we wdrażaniu programu.
5. Podsumowanie realizacji programu.

Osoba wyznaczona do koordynacji powinna także na bieżąco monitorować lokalną i regionalną prasę w zakresie informacji dotyczącej zagadnień związanych z programem rewitalizacji i archiwizować je. W takie działania powinni zostać również zaangażowani wszyscy interesariusze i beneficjenci projektu, co wydatnie powinno ograniczyć nakłady środków na realizację tego działania.

Dla realizacji założonych celów powinien zostać wykorzystany szeroki i zróżnicowany wachlarz dostępnych środków i mediów komunikacji. Tylko w ten sposób możliwe będzie dotarcie do jak największej części spośród zidentyfikowanych grup docelowych działań informacyjnych. Działania te powinny w możliwie dużej mierze wykorzystywać kanały komunikacji bezpośredniej. Zalecanymi formami komunikacji i promocji procesu rewitalizacji są:

- Informacje na stronach internetowych Urzędu Miejskiego, w tym Biuletynie Informacji Publicznej;
- Spotkania z mieszkańcami, partnerami społecznymi i gospodarczymi na obszarach rewitalizacji w formach:
  - Spotkań konsultacyjnych, warsztatów,
  - Debat,
  - Spacerów studialnych i wizji lokalnych,
  - Imprez okolicznościowych np. święto dzielnicy/ulicy,
  - Spotkań Rad Osiedli.
- Ekspertyzy i badania, w tym badania ankietowe, fokusowe, wywiady bezpośrednie i in.
- Audycje radiowe i telewizyjne;
- Reklama w lokalnych mediach;
- Ulotki, broszury i inne materiały promujące i podsumowujące działania w ramach programu;
- Identyfikacja wizualna rewitalizacji, w tym np.: logo projektu, gadżet rewitalizacyjny.

8.4. Koszty zarządzania GPR

Szacunkowe koszty zarządzania w perspektywie pierwszych 6 lat funkcjonowania Programu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8.4.1. Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji miasta Augustowa w latach 2017-2023.

Działania	Ilość	Jednostka	Cena jednostkowa		Razem brutto
			Netto	Brutto	zł
Aktualizacja i ocena stopnia wykonania GPR	2	szt.	30 000	36 900	73 800
Spotkania Komitetu Rewitalizacji	30	szt.	300	369	11 070
Wyjazdy studialne/edukacyjne członków Komitetu	6	szt.	2 000	2 460	14 760
Działania marketingowo-edukacyjne w tym:					0
Ulotki/broszury edukacyjno-informacyjne, infografiki itp.	3	3000 szt.	5 000	6 150	18 450
Inne (rezerwa)	b.d.	b.d.	10 000	12 300	12 300
Suma					130 380

Źródło: opracowanie własne.

8.5. Ramowy harmonogram realizacji Programu

Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w latach 2016-2030 przedstawia poniższy wykres Ghant'a.

Tabela 8.5.1. Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w latach 2016-2023.

L.p.	Etapy i rodzaje działań	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.	Uchwalenie GPR przez Radę Miejską							
2.	Powołanie Komitetu Rewitalizacji							
3.	Akcja informacyjno-promocyjna GPR							
4.	Realizacja działań aktywizujących i przygotowujących interesariuszy do dalszych działań							
5.	Przygotowanie działań w tym w ramach RPOWP 2014-2020, w tym opracowywanie dokumentacji technicznych							
6.	Realizacja działań rewitalizacyjnych w tym w ramach RPOWP 2014-2020							
7.	Ocena aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji							
8.	Realizacja pozostałych działań rewitalizacyjnych, w tym z RPOWP 2014-2020							
9.	Podsumowanie działań realizowanych w perspektywie 2014-2020 wraz z publiczną debatą							
10.	Przygotowanie UM i interesariuszy do działań rewitalizacyjnych w ramach perspektywy UE po 2020							
11.	Realizacja działań rewitalizacyjnych w tym w ramach RPOWP po 2020							

Źródło: opracowanie własne.

9. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji

Punktem wyjścia do działań monitorujących wdrażanie programu rewitalizacji jest przeprowadzona diagnoza obszarów problemowych i analiza przyczyn degradacji. Proces oceny stopnia realizacji i aktualności programu powinien odbywać się w następujących formach takich jak:

1. **Monitorowanie** wszystkich projektów realizowanych w ramach programu zarówno przez UM, jak i pozostałych partnerów procesu rewitalizacji **w sposób ciągły**. Bieżąca ocena zachodzących zmian powinna odbywać się w dwóch zasadniczych wymiarach.
  - a. Pierwszym jest wymiar rzeczowo-finansowy realizacji programu. Osoba wyznaczona do koordynacji, na podstawie dokumentacji otrzymanej od partnerów programu, będzie dokonywała bieżącej oceny zgodności realizowanych prac z przyjętym harmonogramem rzeczowo-finansowym. Jak najwcześniejsza identyfikacja różnego rodzaju rozbieżności pozwoli na sprawne wdrożenie działań naprawczych i zachowanie odpowiedniej płynności całego procesu realizacji programu.
  - b. Kolejnym polem zainteresowania tej osoby powinny być zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne, takie jak zmiany legislacyjne, gospodarcze, zmiany wytycznych dotyczących rewitalizacji na poziomie regionalnym oraz krajowym i in. Ta część monitoringu pozwoli na określenie ewentualnego ryzyka pochodzenia zewnętrznego, które mogą w istotny sposób wpłynąć na realizację programu.
2. **Pierwsza ocena stopnia realizacji i aktualności programu** przypadająca po trzech latach od uchwalenia programu. Powinna ona pełnić funkcje wspomagające jego wdrażanie i na tej podstawie umożliwiać pewne korekty prowadzonych działań. Jej zakres może być nieco węższy niż kolejnej, ze względu na dynamikę przemian zachodzących w sferze społecznej. W okresie pierwszych 3 lat od uchwalenia programu nie należy spodziewać się widocznych zmian zachodzących w tej sferze.
3. W okresie sześcioletnim powinna być dokonywana **druga**, bardziej rozbudowana, **ocena stopnia realizacji i aktualności programu**. Na jej podstawie będzie możliwe podsumowanie kolejnych etapów jego realizacji oraz sformułowanie rekomendacji, w tym również na potrzeby ewentualnej aktualizacji oraz kontynuacji programu. Powinna ona obejmować jak najszerszy zakres zjawisk, możliwie jak najbardziej zbliżony do zakresu diagnozy obszarów zdegradowanych oraz analizy przyczyn ich degradacji.

Ze względu na konieczność zachowania jak największego stopnia porównywalności danych, ocena stopnia realizacji programu powinna być prowadzona w oparciu o:

- Zestaw danych zaproponowanych w części diagnostycznej programu,
- Zaproponowany podział przestrzenny na jednostki urbanistyczne.

Ocena stopnia realizacji programu może zostać uzupełniona także o inne wskaźniki, które w trakcie realizacji programu zostaną uznane za istotne. Wykorzystanie na potrzeby monitoringu wskaźników zastosowanych w części diagnostycznej będzie powodowało konieczność włączenia całego szeregu podmiotów, w których gestii leży gromadzenie i udostępnianie tych danych. Listę takich podmiotów przedstawia Tabela 9.1.1.

Zasadnicza ocena efektów prowadzonych działań rewitalizacyjnych powinna odbywać się w cyklu 3 letnim. Ze względu na charakter procesów rewitalizacji, trudno bowiem oczekiwać, że jej

efekty w którejkolwiek ze sfer, będą zauważalne w krótszym okresie czasu. Należy przy tym pamiętać, że część efektów, w szczególności dotyczących realizacji programu w sferze społecznej, może być zauważalna w jeszcze dłuższej perspektywie, a więc nawet kilkunastoletniej.

Tabela 9.1.1. Podmioty włączone w procesy monitoringu.

Lp.	Podmiot	Zakres monitoringu	Zjawiska podlegające monitoringowi
1.	Osoba wyznaczona do koordynacji	Koordinacja – wszystkie obszary	Koordinacja – wszystkie obszary
2.	Referat Funduszy Zewnętrznych	Realizacja projektów finansowanych z funduszy zewnętrznych, realizowanych przez UM.	Wsparcie zewnętrzne
3.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Sfera społeczna	Pomoc i świadczenia społeczne
4.	Powiatowy Urząd Pracy	Sfera społeczna, sfera gospodarcza	Bezrobocie
5.	Wydział Edukacji i Sportu	Sfera społeczna	Poziom edukacji
6.	Wydział Spraw Społecznych i Administracyjnych	Sfera społeczna, sfera gospodarcza	Dane dotyczące ludności, kontrola organizacji pozarządowych
7.	Wydział Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska	Sfera przestrzenna	Gospodarka komunalna
8.	ATBS Kodrem Sp. z o.o.	Sfera przestrzenna	Gospodarka komunalna
9.	Wydział Architektury i Gospodarki Przestrzennej	Sfera przestrzenna	Planowanie przestrzenne
10.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Sfera społeczna	Problemy alkoholowe
11.	Miejska Komisja Wyborcza	Sfera społeczna	Absencja wyborcza
12.	Starostwo Powiatowe	Sfera przestrzenna	Wiek budynków mieszkalnych, materiały kartograficzne
13.	Komenda Powiatowa Policji	Sfera społeczna	Przestępczość
14.	Urząd Skarbowy	Sfera gospodarcza	Poziom dochodów
15.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Sfera społeczna	Problemy rodzin
16.	Urząd Statystyczny	Sfera gospodarcza	Przedsiębiorczość
17.	Szkoły podstawowe i gimnazja	Sfera społeczna	Poziom edukacji

Źródło: opracowanie własne.

Osoba wyznaczona do koordynacji procesu rewitalizacji powinna również dbać o jak najszerze wykorzystanie przeprowadzonej na potrzeby programu rewitalizacji diagnozy w innych opracowywanych lub aktualizowanych dokumentach strategicznych i operacyjnych miasta.

Ważnym elementem tej części programu jest zapewnienie właściwej dokumentacji wizualnej z realizacji programu jako uproszczonej inwentaryzacji. Podstawowymi formami takich działań powinna być:

1. Dokumentacja zdjęciowa.
2. Dokumentacja video.

Należy zadbać o dokumentację wszystkich działań związanych bezpośrednio z realizacją programu zarówno w zakresie przygotowania i planowania programu, w tym partycypacji społecznej, a więc wszystkich spotkań, warsztatów, debat, spacerów studialnych, jak również postępów z realizacji poszczególnych projektów.

Istotnym elementem prawidłowo prowadzonego monitoringu działań rewitalizacyjnych jest gromadzenie danych w ujęciu przestrzennym, a więc zawierających informację pozwalającą na precyzyjne umiejscowienie zarówno działań, projektów, jak również innych zmian w przestrzeni obszaru zdegradowanego. W tym celu konieczne jest zastosowanie odpowiednio szczegółowego

opracowania kartograficznego. Kluczowe jest zapewnienie możliwości porównań pomiędzy stanem wyjściowym sprzed rozpoczęcia interwencji, a punktem kontrolnym, jakim jest podsumowanie realizacji programu. Wydaje się jednak zasadne, aby wszelkie działania na obszarze rewitalizacji były identyfikowane na mapach wykorzystujących aktualną treść mapy zasadniczej. Monitorowanie zmian w sferze przestrzennej powinno leżeć, podobnie jak w przypadku pozostałych wymiarów procesu rewitalizacji, w kompetencjach osoby wyznaczonej do koordynacji.

Poziom wyjściowy wskaźników do oceny stopnia wykonania GPR zawierają zestawienia tabelaryczne w rozdziale dotyczącym szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji. Poziom docelowy wskaźników, powinien być zgodny z przyjętą w GPR metodologią analiz ilościowych, tj. być niższy od poziomów kryzysowych wyznaczonych dla poszczególnych wskaźników.

Tabela 9.1.2. Źródła danych niezbędnych do monitoringu

Sfera	Zjawisko	Wskaźnik	Miernik	Źródła danych
Zjawiska społeczne	Ubóstwo	Wskaźnik syntetyczny korzystania z zasiłków pomocy społecznej	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z MOPS	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
			Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z MOPS z powodu ubóstwa	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
			Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z MOPS z powodu bezrobocia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
	Niepełnosprawność	Wskaźnik syntetyczny problemów związanych ze stanem zdrowia	Liczba klientów MOPS w Augustowie korzystających z zasiłków ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
			Liczba klientów MOPS w Augustowie korzystających z zasiłków ze względu na niepełnosprawność	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
			Liczba osób korzystających z zasiłków pielęgnacyjnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
	Kryzys w rodzinach	Wskaźnik syntetyczny kryzysu w rodzinach	Liczba niebieskich kart	Komenda Powiatowa Policji w Augustowie
			Liczba osób otrzymujących świadczenia alimentacyjne	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
			Liczba osób otrzymujących zasiłek z MOPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
			Liczba dzieci w pieczy zastępczej oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych według obszaru pochodzenia	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
			Liczba osób bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	Powiatowy Urząd Pracy w Augustowie
	Bezrobocie	Wskaźnik syntetyczny problemów związanych z bezrobociem	Liczba osób bezrobotnych ogółem	Powiatowy Urząd Pracy w Augustowie
			Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym	Powiatowy Urząd Pracy w Augustowie
			Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia	Powiatowy Urząd Pracy w Augustowie
			Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych	Powiatowy Urząd Pracy w Augustowie
			Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego	Powiatowy Urząd Pracy w Augustowie
			Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia	Powiatowy Urząd Pracy w Augustowie
			Liczba bezrobotnych kobiet, które nie wróciły do pracy po urodzeniu dziecka	Powiatowy Urząd Pracy w Augustowie

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

Sfera	Zjawisko	Wskaźnik	Miernik	Źródła danych
	Poziom bezpieczeństwa	Wskaźnik syntetyczny problemów związanych z bezpieczeństwem	Liczba długotrwale bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Augustowie
			Liczba przestępstw	Komenda Powiatowa Policji w Augustowie
			Liczba przestępstw kryminalnych	Komenda Powiatowa Policji w Augustowie
			Liczba przestępstw przeciwko mieniu	Komenda Powiatowa Policji w Augustowie
			Liczba wykroczeń przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości (Art. 43 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości) zakończonych przyjęciem mandatu	Komenda Powiatowa Policji w Augustowie
			Liczba wykroczeń ogółem zakończonych przyjęciem mandatu, bez wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (Art. 84 - 103a Kodeksu Wykroczeń)	Komenda Powiatowa Policji w Augustowie
	Kapitał społeczny/uczestnictwo w życiu publicznym	Wskaźnik syntetyczny aktywności obywatelskiej	Absencja wyborcza w I turze Wyborów Prezydenta RP 2015 w %	Państwowa Komisja Wyborcza
			Absencja wyborcza w Wyborach samorządowych 2014 - I turze wyborów Burmistrza w %	Państwowa Komisja Wyborcza
	Problemy alkoholowe	Średnia roczna liczba wniosków skierowanych do MKRPA w Augustowie	Liczba wniosków skierowanych do MKRPA	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
	Problemy edukacyjne dzieci i młodzieży	Wskaźnik syntetyczny problemów edukacyjnych dzieci i młodzieży	Średni wynik egzaminu państwowego w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2013/2014 w %.	Szkoły
			Liczba uczniów drugorocznych w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach szkolnych 2011/2012-2013/2014 na 1 tys. dzieci i młodzieży w wieku 7-15 lat	Szkoły
Zjawiska gospodarcze	Problemy demograficzne	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	Urząd Miejski w Augustowie - Wydział Ewidencji Ludności
	Przedsiębiorczość	Liczba firm zarejestrowanych w REGON	Liczba firm zarejestrowanych w REGON	Główny Urząd Statystyczny
	Poziom dochodów	Średnia wartość podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) w zł	Wartość PIT	Urząd Skarbowy w Augustowie
Zjawiska przestrzenno-funkcjonalne	Wyposażenie w infrastrukturę ciepłowniczą	Udział liczby osób mieszkających w budynkach niepodłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej	Liczba budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej	MPEC Giga Sp. z o.o.
	Dostępność do wybranych usług i przestrzeni	Wskaźnik syntetyczny dostępności do wybranych do usług i przestrzeni	Dostępność do przystanków komunikacji miejskiej	Necko
			Dostępność do usług finansowych	Internet
			Dostępność do usług związanych z ochroną zdrowia	Internet
			Dostępność do urządzonych przestrzeni publicznych	Urząd Miejski w Augustowie
			Dostępność do przedszkoli	Urząd Miejski w Augustowie - Wydział Edukacji
			Dostępność placówek kultury	Urząd Miejski w Augustowie
			Dostępność placówek pocztowych	Internet

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW

Sfera	Zjawisko	Wskaźnik	Miernik	Źródła danych
Zjawiska techniczne	Stan techniczny budynków mieszkalnych	Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945 w ogóle budynków mieszkalnych	Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945	EGiB
	Potencjał dziedzictwa materialnego	Udział jednostek w ogóle obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków	Liczba obiektów wpisanych do GEZ	Urząd Miejski w Augustowie
	Problemy w komunalnym zasobie mieszkaniowym	Udział w zaległościach w opłatach czynszowych w lokalach komunalnych	Wysokość zaległości w opłatach czynszowych w lokalach komunalnych	ATBS Kodrem Sp. z o.o.

Źródło: opracowanie własne.

10. Mechanizmy włączania interesariuszy w opracowanie Programu

Zasada włączania społeczeństwa na każdym etapie powstawania programu została potraktowana przez Urząd Miejski w Augustowie bardzo poważnie. Działania z zakresu partycypacji społecznej prowadzono zgodnie z drabiną partycypacji, tj. wychodząc od działań informacyjnych i edukacyjnych, poprzez konsultowanie wypracowanych rezultatów aż po rzeczywiste włączenie mieszkańców w opracowanie Programu i współdecydowanie o jego końcowym kształcie.

W pierwszej kolejności mieszkańcy zostali zaproszeni na otwarte spotkanie konsultacyjne w lipcu 2015 r., na którym Wykonawca przedstawił zebranym ideę rewitalizacji oraz wstępne wyniki prac diagnostycznych z zakresu delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.

W początkowym okresie przygotowywania programu, zgodnie z zasadami partycypacji, podjęto trud edukowania przyszłych interesariuszy. W lokalnej prasie ukazały się artykuły o rewitalizacji z informacją o tym, że Urząd Miejski w Augustowie zdecydował o sporządzeniu programu rewitalizacji. Również w radiu pojawiły się takie informacje. Mieszkańcy Augustowa w efekcie przeprowadzonych działań, mogli:

- Zapoznać się z:
  - ideą rewitalizacji,
  - ramami prawnymi rewitalizacji w Polsce,
  - zasięgiem obszaru planowanego do objęcia wsparciem na terenie miasta,
  - planowanymi instrumentami, które miasto zamierza zastosować na obszarze rewitalizacji;
- Wyrazić swoje opinie odnoszące się do powyżej wymienionych zagadnień.

W grudniu 2015 r. odbyły się konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miasta Augustów w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Zbieranie uwag dotyczących projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji rozpoczęto wraz z ogłoszeniem akcji informacyjnej, tj. 23 listopada 2015 r. Konsultacje zostały przeprowadzone w następujących formach:

1. Pierwszą, było zbieranie wniosków, uwag i opinii w formie pisemnej na „Formularzu konsultacyjnym”. Formularze można było składać w dniach od 23 listopada 2015 r. do 23 grudnia 2015 r.:
  - a. Bezpośrednio w Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Augustowie.
  - b. Za pośrednictwem poczty tradycyjnej na adres pocztowy: Urząd Miejski, ul. 3 Maja 60, 16-300 Augustów.
  - c. Drogą elektroniczną na adres: Fundusze.Zewnetrzne@urząd.augustow.pl.
2. Drugą, protokołowane, bezpośrednie spotkanie z mieszkańcami Miasta Augustowa, które odbyło się w dniu 7 grudnia 2015 r. o godz. 16:00 w Urzędzie Miejskim w Augustowie, ul. 3 Maja 60. Na spotkaniu zaprezentowano projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz zebrano od obecnych na nim mieszkańców wnioski, uwagi i opinie.
3. Trzecią, protokołowane, spotkania warsztatowe z mieszkańcami Miasta Augustowa, które dotyczyły poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Podczas warsztatów nastąpiła prezentacja projektu uchwały oraz możliwe było składanie wniosków, uwag i opinii ustnych

dotyczących poszczególnych jednostek. W ramach warsztatów odbyło się również zbieranie pomysłów i uwag od mieszkańców w zakresie potencjalnych projektów i działań poświadanych na poszczególnych obszarach ich wewnętrzných potencjałów oraz barier rozwojowych. Spotkania odbyły się w następujących miejscach i czasie:

- a. Dla obszaru centrum miasta (jednostka Centrum I) – 8 grudnia 2015r. o godzinie 17:00 w Szkole Podstawowej nr 2 w Augustowie, ul. Rajgrodzka 1;
- b. Dla obszaru Kaczego Dołka – 9 grudnia 2015 r. o godzinie 17:00 w Urzędzie Miejskim w Augustowie, ul. 3 Maja 60;
- c. Dla obszaru Koszar – 10 grudnia 2015r. o godzinie 17:00 w sali ATBS KODREM Sp. z o. o., ul. Komunalna 2;
- d. Dla obszaru Lipowca – 14 grudnia 2015r. o godzinie 17:00 w Szkole Podstawowej nr 6, ul. Tartaczna 21.

Kolejnym etapem włączania społeczności lokalnej (mieszkańców obszaru rewitalizacji – podobszarów Kaczy Dołek, Koszary i Lipowiec) w proces przygotowania rewitalizacji była ankieta. Łącznie otrzymano 35 wypełnionych ankiet. Jakkolwiek osiągnięta wielkość próby nie pozwoliła na analizę ilościową, to jednak poszerzyła wiedzę na temat postrzegania obszaru rewitalizacji przez mieszkańców.

Ankietowani wskazali, że obszar rewitalizacji rozwija się zdecydowanie wolniej niż inne części miasta. Jednocześnie większość ankietowanych nie dostrzega barier rozwojowych dla obszaru rewitalizacji. Część, jako barierę wskazała brak funduszy oraz niską aktywność społeczną mieszkańców, dwie osoby wskazały lokalizację (oddalenie od Centrum). Mieszkańcy zapytani zostali również o najważniejsze działania, które powinny zostać podjęte w pierwszej kolejności. Jako najczęściej wskazywane były:

1. Remont dróg gruntowych (Lipowiec).
2. Oświetlenie (Lipowiec).
3. Modernizacja/remont budynków komunalnych(Lipowiec, Koszary).
4. Podłączenie ogrzewania miejskiego(Lipowiec, Koszary).
5. Dom Seniora(Lipowiec).
6. Plaża (Lipowiec).
7. Zagospodarowanie terenów osiedlowych - przestrzenie międzyblokowe (Koszary, Kaczy Dołek).
8. Plac zabaw (Kaczy Dołek).
9. Animator sportu/boisko (Kaczy Dołek).

Na etapie pogłębianej diagnozy obszaru rewitalizacji przeprowadzono ponadto osiem pogłębianych wywiadów indywidualnych (IDI) z kluczowymi interesariuszami procesu rewitalizacji. Narzędzie to miało za zadanie zidentyfikować procesy kryzysowe na obszarze rewitalizacji, jego bariery i potencjały rozwojowe. Dodatkową funkcją, którą spełniły wywiady było informowanie o przebiegu samego procesu rewitalizacji.

Elementem włączania interesariuszy w proces opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji było również spotkanie z przedstawicielami organizacji pozarządowych, które odbyło się

w dniu 21 marca 2016 r. w Urzędzie Miejskim. W trakcie spotkania zaprezentowano wyniki dotychczasowych prac nad programem oraz cele. Dyskutowano wspólnie o potrzebach rewitalizacyjnych w mieście oraz o pomysłach na nowe działania będące odpowiedzią na zdiagnozowane problemy. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele 13 organizacji pozarządowych. Wynikiem rozmów były pomysły na konkretne działania, które wpłynęły w formie fiszek i znalazły odzwierciedlenie w programie oraz modyfikacje przedstawionych celów programu.

W trakcie prac nad programem stale pracowała też grupa ds. rewitalizacji, w skład której wchodzi przedstawiciele Urzędu Miasta, MOPS, Radni oraz Wykonawca.

Ostatnim etapem było przeprowadzenie konsultacji społecznych GPR. Zostały one przeprowadzone w dniach od 5 czerwca 2017 r. do 4 lipca 2017 r. Mieszkańcy Augustowa, w tym również obszaru rewitalizacji, w efekcie przeprowadzonych spotkań, mogli:

- zapoznać się z:
  - ideą rewitalizacji;
  - ramami prawnymi rewitalizacji w Polsce;
  - zasięgiem obszaru rewitalizacji;
  - celami programu rewitalizacji;
  - zaplanowanymi przedsięwzięciami;
  - możliwością wdrażania Programu poprzez czynne uczestnictwo w pracach Komitetu Rewitalizacji.
- wyrazić swoje opinie odnoszące się do powyżej wymienionych zagadnień;
- realnie włączyć w proces przygotowywania działań rewitalizacyjnych poprzez sformułowanie pomysłów na przedsięwzięcia lub zaproponować zmiany w przedsięwzięciach zamieszczonych w projekcie GPR.

Informacja o planowanych konsultacjach społecznych została rozpowszechniona poprzez:

- Publikację ogłoszenia na stronie internetowej UM w Augustowie www.um.augustow.pl – w sprawie konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów;
- Publikację *Zarządzenia Nr 708/17 Burmistrza Miasta Augustowa w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów* na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej <http://bip.um.augustow.pl/akty-prawne/zarzadzenia-burmistrza-miasta-augustowa/zarzadzeniaburmistrza/zarzadzenie-nr-708-17-burmistrza-miasta-augustowa-z-dnia-2017-05-19.html> ;
- akcją plakatową przeprowadzoną na terenie Miasta – plakaty i ogłoszenia dotyczące konsultacji zostały powieszone w:
  - szkołach podstawowych,
  - przedszkolach,
  - budynku głównym UM,
  - Centrum Sportu i Rekreacji,
  - Miejskim Domu Kultury,
  - Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej,

- na wszystkich przystankach autobusowych wyposażonych w wiaty autobusowe,
- we wszystkich autobusach komunikacji miejskiej (8 szt.),
- na wszystkich ogólnodostępnych słupach i tablicach ogłoszeniowych na terenie miasta (10 szt.),
- budynku ATBS KODREM,
- placówce pocztowej przy ul. Komunalnej,
- budynku głównym Starostwa Powiatowego,
- PCPR w Augustowie,
- w budynkach wielorodzinnych na obszarze rewitalizacji (ogólnodostępne),
- sklepach spożywczych na obszarze rewitalizacji.

Przeprowadzone działania skupione zostały głównie na obszarze rewitalizacji. Łącznie, w trakcie akcji plakatowej rozdyskrebowano:

- 20 plakatów w formacie A1,
  - 100 plakatów w formacie A3,
  - 50 ogłoszeń w formacie A4.
- publikację ogłoszenia w wydaniu Przeglądu Powiatowego z dnia 14 czerwca 2017 r.;
  - publikację Informacji na stronie internetowej Dziennika Powiatowego (www.dziennikpowiatowy.pl) – artykuł z dnia 8 czerwca 2017 r.;
  - publikację ogłoszenia na stronie internetowej augustow24 (www.augustow24.pl) – informacja z dnia 24 maja 2017r.; augustowski reporter (<http://augustowskireporter.pl/aktualnosci/5986-konsultacje-spoeczne-gminnego-programu-rewitalizacji-augustowa.html>) z dnia 24 maja 2017r.

Zbieranie uwag dotyczących projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów poprzedzono dodatkowymi działaniami edukacyjno-informacyjnymi, tj. w dniu 10 czerwca na wyznaczonych podobszarach animatorzy rozmawiali z mieszkańcami o rewitalizacji oraz rozdawali ulotki i ankiety. Rozdyskrebowano 1000 ankiet oraz ulotek. Kolejne 200 ankiet i ulotek dostępne były w kilku punktach stacjonarnych (Biuro Obsługi Klienta UM, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w siedzibie ATBS Kodrem, w placówce Poczty Polskiej – ul. Komunalna 2). Otrzymano 39 ankiet.

Konsultacje zostały przeprowadzone w następujących formach:

1. Pierwszą, było zbieranie wniosków, uwag i opinii w formie pisemnej na „Formularzu konsultacyjnym” (Załącznik 1). Formularze można było składać w dniach od 5 czerwca 2017 r. do 4 lipca 2017 r.:
  - a. bezpośrednio w Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Augustowie,
  - b. za pośrednictwem poczty tradycyjnej na adres pocztowy: Urząd Miejski, ul. 3 Maja 60, 16-300 Augustów,
  - c. drogą elektroniczną na adres: Fundusze.Zewnetrzne@urad.augustow.pl,
2. Drugą, protokołowane, bezpośrednie spotkanie z mieszkańcami Miasta Augustowa, które odbyło się w dniu 26 czerwca 2017 r. o godz. 16:00 w Urzędzie Miejskim w Augustowie, ul. 3 Maja 60. Na spotkaniu zaprezentowano główne założenia projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów oraz zebrano od obecnych na nim mieszkańców wnioski, uwagi i opinie. Protokół ze spotkania stanowi Załącznik 6.
3. Trzecią, protokołowane spotkania z elementami debaty oraz częścią warsztatową z mieszkańcami Miasta Augustowa, które dotyczyły poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Podczas spotkań nastąpiła prezentacja projektu GPR MA oraz możliwe było składanie wniosków, uwag i opinii ustnych dotyczących zaplanowanych w dokumencie

działań na obszarze poszczególnych jednostek. W ramach warsztatów odbyło się zbieranie pomysłów na skład Komitetu Rewitalizacji. Spotkania odbyły się w następujących miejscach i czasie:

- a. dla obszaru centrum miasta (jednostka Centrum I) – 19 czerwca 2017 r. o godzinie 17:00 w Miejskim Domu Kultury w Augustowie, ul. Rynek Zygmunta Augusta 9 (protokół – Załącznik nr 2);
- b. dla obszaru Kaczego Dołka – 23 czerwca 2017 r. o godzinie 17:00 w Domu Działkowca przy ul. Przemysłowej, (protokół – Załącznik nr 3);
- c. dla obszaru Koszar – 20 czerwca 2017 r. o godzinie 17:00 w sali ATBS KODREM Sp. z o. o., ul. Komunalna 2 (protokół – Załącznik nr 4);
- d. dla obszaru Lipowca – 21 grudnia 2017 r. o godzinie 17:00 w Szkole Podstawowej nr 6, ul. Tartaczna 21 (protokół – Załącznik nr 5).

Spotkania konsultacyjne przeprowadzono zgodnie z art. 6. ust. 10 Ustawy o rewitalizacji tj. na poszczególnych podobszarach rewitalizacji. Ostatnie spotkanie, przeznaczone dla szerszego grona tj. mieszkańców całego miasta odbyło się w UM w Augustowie położonym poza obszarem rewitalizacji, w bezpośredniej bliskości podobszaru Centrum I.

Wszystkie spotkania przeprowadzono w godzinach popołudniowych, tak aby umożliwić w nich udział jak najszerszej grupy interesariuszy.

Spotkania przeprowadzone na obszarze rewitalizacji miały złożoną, trójdzielną strukturę:

1. W trakcie ich pierwszej części uczestnicy informowani byli o ramach prawnych sporządzania programu rewitalizacji, jego zakresie przestrzennym, wypracowanych celach oraz przewidzianych do realizacji działaniach.
2. Po przekazaniu informacji trwała dyskusja o potrzebach i oczekiwaniach mieszkańców oraz ich odzwierciedleniu w działaniach zawartych w programie. Uczestnicy zadawali pytania oraz formułowali wnioski w formie ustnej i otrzymywali odpowiedzi na nie.
3. Kolejną część spotkań stanowiły warsztaty, podczas których uczestnicy aktywnie włączyli się w pracę nad składem i sposobem wybierania Komitetu Rewitalizacji.

Ilość osób uczestniczących w poszczególnych spotkaniach przedstawia Tabela 10.1.1. Do obliczenia frekwencji na spotkaniach nie brano pod uwagę zespołu prowadzącego oraz przedstawicieli UM w Augustowie.

Tabela 10.1.1. Frekwencja na spotkaniach konsultacyjnych dotyczących projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów.

Lp.	Obszar	Data	Miejsce	Adres	Liczba uczestników
1.	Całe miasto	26.VI.2017	Urząd Miejski w Augustowie	ul. 3 Maja 60	8
2.	Centrum I	19.VI. 2017	Miejski Dom Kultury w Augustowie	Rynek Zygmunta Augusta 9	7
3.	Kaczy Dołek	23 VI 2017	Dom Działkowca	ul. Przemysłowa	8
4.	Koszary	20 VI 2017	ATBS KODREM Sp. z o.o.	ul. Komunalna 2	7
5.	Lipowiec	21 VI 2017	Szkoła Podstawowa nr 6 w Augustowie	ul. Tartaczna 21	8
Razem					38

Źródło: opracowanie własne.

Na podstawie art. 17 ustawy o rewitalizacji przeprowadzono opiniowanie GPR zgodnie z wymaganym zakresem.

**Gminny Program
REWITALIZACJI
Miasta Augustów**

Burmistrz Augustowa zaprasza
wszystkich mieszkańców
do wzięcia udziału w **KONSULTACJACH
SPOŁECZNYCH** projektu Gminnego
Programu Rewitalizacji Miasta Augustów.

**Czekamy na Twoje opinie lub propozycje
podczas spotkań konsultacyjnych:**

- ▶ **19 czerwca 2017r. o godzinie 17:00**
w Miejskim Domu Kultury w Augustowie
ul. Rynek Zygmunta Augusta 9
- ▶ **20 czerwca 2017r. o godzinie 17:00**
w sali ATBS KODREM Sp. z o.o.
ul. Komunalna 2
- ▶ **21 czerwca 2017r. o godzinie 17:00**
w Szkole Podstawowej nr 6
ul. Tartaczna 21
- ▶ **23 czerwca 2017r. o godzinie 17:00**
w Domu Działkowca
ul. Przemysłowa
- ▶ **26 czerwca 2017r. o godz. 16:00**
w Urzędzie Miejskim w Augustowie
ul. 3 Maja 60

**RAZEM
możemy wiele
zmienić!**

**DOWIEDZ SIĘ co jest planowane
w Twojej okolicy.**

telefon: 87 643 80 61
mail: Fundusze.Zewnetrzne@urząd.augustow.pl
www: <http://urząd.augustow.pl/content/rewitalizacja>

Konsultacje społeczne są realizowane przez Miasto Augustów w ramach projektu pn. "Augustów – miasto przyjazne mieszkańcom dzięki rewitalizacji" współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Fundusze Europejskie Pomoc Techniczna AUGUSTÓW Podlaskie MINISTERSTWO ROZWOJU Unia Europejska Fundusze Europejskie

Rysunek 10.1.1. Plakat dotyczący konsultacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów w 2017 r.

Źródło: opracowanie własne.

Aktualizacja programu

W wyniku prowadzonego procesu ciągłego monitoringu procesu rewitalizacji pod koniec roku 2017 (listopad-grudzień) stwierdzona została konieczność zmiany obszaru zdegradowanego i rewitalizacji oraz aktualizacji GPR. W konsekwencji, w dniach od 7 stycznia 2018 r. do 31 stycznia 2018 r., na terenie miasta Augustowa przeprowadzono konsultacje społeczne projektów uchwał rady miejskiej dotyczących: zmiany obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów oraz określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Konsultacje zostały ogłoszone przez Burmistrza Augustowa Zarządzeniem nr 913/17 Burmistrza Miasta Augustowa z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektów Uchwał Rady Miejskiej w Augustowie dotyczących: a.) zmiany obszaru zdegradowanego i rewitalizacji; b.) Aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów; c.) określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Miasta Augustów. (Załącznik 1)²⁹. Konsultacje poprzedzono akcją informacyjną, trwającą od 23 grudnia 2017 r. do 6 stycznia 2018 r.³⁰

Mieszkańcy Augustowa, w tym również obszaru rewitalizacji, w efekcie przeprowadzonych spotkań, mogli:

- zapoznać się z:
  - ideą rewitalizacji;
  - planowanymi zmianami obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji;
  - aktualizacją Programu;
  - możliwością wdrażania Programu poprzez czynne uczestnictwo w pracach Komitetu Rewitalizacji.
- wyrazić swoje opinie odnoszące się do powyżej wymienionych zagadnień;
- realnie włączyć się w proces przygotowywania działań rewitalizacyjnych poprzez sformułowanie pomysłów na przedsięwzięcia lub zaproponować zmiany w przedsięwzięciach zamieszczonych w projekcie GPR.

Głównym celem przeprowadzonych konsultacji było pozyskanie wniosków, uwag i opinii mieszkańców do projektów zmian obszaru zdegradowanego oraz aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów. Celami dodatkowymi były:

1. Przeprowadzenie akcji informacyjnej dotyczącej zaplanowanych działań ujętych w Programie.
  2. Zebranie od mieszkańców miasta, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji, wniosków, uwag i opinii dotyczących planowanego wsparcia w ramach programu rewitalizacji.
  3. Zainteresowanie mieszkańców uczestnictwem w pracach przy wdrażaniu programu.
- Ta część procesu konsultacji została zrealizowana w ramach warsztatów

---

²⁹ W dniu 2 stycznia 2018 r. Zarządzenie to zostało zmienione Zarządzeniem nr 921/18 Burmistrza Miasta Augustowa z dnia 2 stycznia 2018 r. w sprawie zmiany Zarządzenia nr 913/17 Burmistrza Miasta Augustowa z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektów Uchwał Rady Miejskiej w Augustowie dotyczących: a.) zmiany obszaru zdegradowanego i rewitalizacji; b.) aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów; c.) określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Miasta Augustów (Załącznik nr 2).

³⁰ Zgodnie z Uchwałą nr X/83/15 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 8 lipca 2015 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Miasta Augustów.

przeprowadzonych na każdym z wyznaczonych podobszarów rewitalizacji dotyczących składu Komitetu Rewitalizacji.

Informacja o planowanych konsultacjach społecznych została rozpowszechniona poprzez:

- Publikację ogłoszenia na stronie internetowej UM w Augustowie www.um.augustow.pl – w sprawie konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów;
- Publikację *Zarządzenia nr 913/17 Burmistrza Miasta Augustowa z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektów Uchwał Rady Miejskiej w Augustowie dotyczących: a.) zmiany obszaru zdegradowanego i rewitalizacji; b.) Aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów; c.) określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Miasta Augustów* na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej <http://bip.um.augustow.pl/akty-prawne/zarzadzenia-burmistrza-miasta-augustowa/zarzadeniaburmistrza/zarzadzenie-nr-913-17-burmistrza-miasta-augustowa-z-dnia-2017-12-22-2.html> ;
- akcję plakatową przeprowadzoną na terenie Miasta – plakaty i ogłoszenia dotyczące konsultacji zostały powieszone w:
  - szkołach podstawowych,
  - przedszkolach,
  - budynku głównym UM,
  - Centrum Sportu i Rekreacji,
  - Miejskim Domu Kultury,
  - Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej,
  - budynku ATBS KODREM,
  - budynku głównym Starostwa Powiatowego.

Przeprowadzone działania skupione zostały głównie na obszarze rewitalizacji. Łącznie, w trakcie akcji plakatowej rozdyskrebowano:

- 6 plakatów w formacie A1,
- 30 plakatów w formacie A3,

Konsultacje zostały przeprowadzone w następujących formach:

2. Pierwszą, było zbieranie wniosków, uwag i opinii w formie pisemnej na „Formularzu konsultacyjnym” (Załącznik 1). Formularze można było składać w dniach od 23 grudnia 2017 r. do 31 stycznia 2018 r.:
  - e. bezpośrednio w Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Augustowie,
  - f. za pośrednictwem poczty tradycyjnej na adres pocztowy: Urząd Miejski, ul. 3 Maja 60, 16-300 Augustów,
  - g. drogą elektroniczną na adres: Fundusze.Zewnetrzne@urząd.augustow.pl,
4. Drugą zbieranie uwag ustnych.
5. Trzecią, protokołowane spotkania z elementami debaty z mieszkańcami Miasta Augustowa, które dotyczyły poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Podczas spotkań nastąpiła prezentacja projektów uchwał, proponowanych zmian obszaru zdegradowanego i rewitalizacji wraz z uzasadnieniem oraz możliwe było składanie

wniosków, uwag i opinii ustnych dotyczących zaplanowanych w dokumencie działań na obszarze poszczególnych jednostek. W ramach warsztatów odbyło się zbieranie pomysłów na skład Komitetu Rewitalizacji. Spotkania odbyły się w następujących miejscach i czasie:

- a. dla obszaru centrum miasta (jednostka Centrum I) – 11 stycznia 2018 r. o godzinie 16:00 w Miejskim Domu Kultury w Augustowie, ul. Rynek Zygmunta Augusta 9;
- b. dla obszaru Kaczego Dołka – 10 stycznia 2018 r. o godzinie 16:00 w Urzędzie Miejskim przy ul. 3 Maja 60;
- c. dla obszaru Koszar – 9 stycznia 2018 r. o godzinie 16:00 w sali ATBS KODREM Sp. z o. o., ul. Komunalna 2;
- d. dla obszaru Lipowca – 8 stycznia 2018 r. o godzinie 16:00 w Szkole Podstawowej nr 6, ul. Tartaczna 21.

Spotkania konsultacyjne w większości przeprowadzono zgodnie z art. 6. ust. 10 Ustawy o rewitalizacji tj. na poszczególnych podobszarach rewitalizacji. Wyjątkiem było spotkanie dotyczące Podobszaru Kaczy Dołek, które odbyło się w budynku Urzędu Miejskiego zlokalizowanym w odległości kilkuset m od granic podobszaru.

Wszystkie spotkania przeprowadzono w godzinach popołudniowych, tak aby umożliwić w nich udział jak najszerszej grupy interesariuszy.

W celu ułatwienia zrozumienia prezentowanych treści wykorzystano prezentacje wykonane w programie MS Power Point, które były prezentowane w trakcie każdego spotkania konsultacyjnego.

Spotkania przeprowadzone na obszarze rewitalizacji miały złożoną, trójdzielną strukturę:

1. W trakcie ich pierwszej części uczestnicy informowani byli o planowanej zmianie (rozszerzeniu) obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.
2. W drugiej części prezentowana była propozycja aktualizacji GPR MA. Po przekazaniu informacji trwała dyskusja o potrzebach i oczekiwaniach mieszkańców oraz ich odzwierciedleniu w działaniach zawartych w programie.
3. Kolejną część spotkań stanowiła prezentacja projektu uchwały dotyczącej określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

W ramach konsultacji udostępniono mieszkańcom następujące dokumenty:

1. Projekt uchwały Rady Miejskiej dotyczącej zmiany obszaru zdegradowanego i rewitalizacji,
2. Projekt uchwały Rady Miejskiej dotyczącej aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów,
3. Projekt uchwały Rady Miejskiej dotyczącej określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji
4. Formularz konsultacyjny.

Ilość osób uczestniczących w poszczególnych spotkaniach przedstawia Tabela 10.1.2. Do obliczenia frekwencji na spotkaniach nie brano pod uwagę zespołu prowadzącego oraz

przedstawicieli UM w Augustowie. We wszystkich 4 spotkaniach konsultacyjnych wzięło udział łącznie 9 osób.

Tabela 10.1.2. Frekwencja na spotkaniach konsultacyjnych dotyczących aktualizacji GPR MA w styczniu 2018 r.

Lp.	Podobszar Rewitalizacji	Data	Miejsce	Adres	Liczba uczestników
1.	Centrum I	11 I 2018	Miejski Dom Kultury w Augustowie	Rynek Zygmunta Augusta 9	2
2.	Kaczy Dolek	10 I 2018	Urząd Miejski	ul. 3 Maja 60	0
3.	Koszary	9 I 2018	ATBS KODREM Sp. z o.o.	ul. Komunalna 2	3
4.	Lipowiec	8 I 2018	Szkoła Podstawowa nr 6 w Augustowie	ul. Tartaczna 21	4
Razem					9

Źródło: opracowanie własne.

REWITALIZACJA

Miasta Augustów

Burmistrz Augustowa zaprasza do wzięcia udziału
w **KONSULTACJACH SPOŁECZNYCH**
dotyczących **REWITALIZACJI** w naszym mieście.

Rozmawiać będziemy o zmianach obszaru zdegradowanego i obszaru
rewitalizacji, aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji
Gminy Miasto Augustów a także o określeniu zasad wyznaczania
składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Miasto Augustów.

**Czekamy na Twoje opinie lub propozycje
podczas spotkań konsultacyjnych:**

8 STYCZNIA	w Szkole Podstawowej nr 6 przy ul. Tartacznej 21
9 STYCZNIA	w siedzibie Augustowskiego TBS „Kodrem” Sp. z o.o. przy ul. Komunalnej 2
10 STYCZNIA	w Urzędzie Miejskim przy ul. 3 Maja 60
11 STYCZNIA	w Miejskim Domu Kultury przy Rynku Zygmunta Augusta 9

START godz. 16.00

TELEFON:
87 643 80 61

MAIL:
Fundusze.Zewnetrzne@urząd.augustow.pl

www: <http://urząd.augustow.pl/content/rewitalizacja>

 AUGUSTÓW

Rysunek 10.1.2. Plakat dotyczący konsultacji zmiany obszaru zdegradowanego i rewitalizacji oraz aktualizacji GPR MA.

Źródło: opracowanie własne.

11. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

11.1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy

W związku z realizacją celów Gminnego Programu Rewitalizacji w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy nie przewiduje się zmian.

11.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na terenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji obowiązuje łącznie dziewięć miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Są to plany wprowadzone następującymi uchwałami Rady Miejskiej w Augustowie:

1. Uchwała nr XXXV/327/06 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 30 maja 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Augustów zwanego „Zarzecz II” dla terenów obejmujących część dzielnicy „Zarzecz” oraz „Osiedle Przylesie” (Kaczy Dołek).
2. Uchwała nr XXIII/136/08 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 29 maja 2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Augustów terenów obejmujących część Dzielnicy Lipowiec i Osiedle Bema (Koszary, Lipowiec).
3. Uchwała nr XXI/214/04 Rady Miasta Augustów z dnia 6 grudnia 2004 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części dzielnicy Lipowiec w Augustowie (Lipowiec).
4. Uchwała nr XXIX/268/01 Rady Miasta Augustowa z dnia 31 sierpnia 2001 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części dzielnicy Lipowiec w Augustowie (Lipowiec).
5. Uchwała nr XXXI/197/09 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 30 kwietnia 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Augustów zwanego „Borki – Centrum” obejmującego tereny położone między ulicami: Rajgrodzką, Al. Jana Pawła II, Konarskiego, Nad Nettą, Nadrzeczną, rzeką Nettą i ul. Mostową oraz zmieniającego ustalenia części miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w centrum Augustowa położonych między ulicami Mostową, Sienkiewicza, Kilińskiego, Rybacką i rzeką Nettą uchwalonego Uchwałą Nr XXVIII/253/01 Rady Miasta Augustów z dnia 29 czerwca 2001r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 27, poz. 466), w odniesieniu do terenów położonych przy ul. Mostowej i ul. Kilińskiego, stanowiących kompleks zabudowy określonej symbolem przeznaczenia 2 MNU, 1 UGH i częściowo 4 MNU (Centrum I).
6. Uchwała nr VIII/76/99 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 30 kwietnia 1999 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w Centrum Augustowa ograniczonych ulicami: Rynek Zygmunta Augusta, Wojska Polskiego, Polną i projektowanym przedłużeniem Rajgrodzkiej (Centrum I).
7. Uchwała nr VI/41/07 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Augustów dla terenów położonych między ulicami: Kwaśną, Rajgrodzką, Wojska Polskiego i Mazurską.
8. Uchwała nr XXX/289/01 Rady Miasta Augustów z dnia 16 listopada 2001 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Augustowa, terenów

położonych w Centrum, ograniczonych ulicami: 3 Maja, Kościelną, Mickiewicza, Wojska Polskiego i Rynkiem Zygmunta Augusta (Centrum I).

9. Uchwała nr XXXV/330/02 Rady Miasta Augustów z dnia 29 maja 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części centrum miasta Augustowa, terenów położonych między ulicami: Ks. Skorupki, Ks. Ściegiennego, 3 Maja (Centrum I).

Zdecydowana większość obszaru zdegradowanego i rewitalizacji pokryta jest obowiązującymi Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP). Stąd też brak jest konieczności:

1. Wprowadzenia zakazu wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w trybie przewidzianym przez *Ustawę z dnia 9 października o rewitalizacji*.
2. Wskazania Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego koniecznych do uchwalenia.

Planowane w ramach programu działania nie będą powodować konieczności wprowadzania zmian do MPZP.

12. Pozostałe elementy Programu

12.1. Uchwały, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322);

Nie przewiduje się zmian.

12.2. Uchwała, o której mowa w art. 7 ust. 3; ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z dnia 3 listopada 2015 r. poz. 1777).

Nie przewiduje się zmian.

12.3. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Na obszarze rewitalizacji przewiduje się wprowadzenie Specjalnej Strefy Rewitalizacji. Okres jej obowiązywania to 10 lat.

12.4. Załącznik graficzny

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzone na mapie w skali 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej przedstawiają 4 załączniki mapowe.

Spis ilustracji:

RYSUNEK 2.2.1. OBSZAR ZDEGRADOWANY I REWITALIZACJI W AUGUSTOWIE W 2018 R.	15
RYSUNEK 2.3.1. UŻYTKOWANIE TERENU PODOBSZARU REWITALIZACJI CENTRUM I W 2015 R.	17
RYSUNEK 2.3.2. UKŁAD TRANSPORTOWY PODOBSZARU REWITALIZACJI CENTRUM I W 2015 R.	19
RYSUNEK 2.3.3. WIEK BUDYNKÓW MIESZKALNYCH PODOBSZARU REWITALIZACJI CENTRUM I W 2015 R.	21
RYSUNEK 2.3.4. FORMY OCHRONY PRZYRODY NA PODOBSZARZE REWITALIZACJI CENTRUM I W 2015 R.	22
RYSUNEK 2.3.5. WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST NA PODOBSZARZE REWITALIZACJI CENTRUM I W 2015 R.	23
RYSUNEK 2.3.6. SIĘĆ CIEPŁOWNICZA NA PODOBSZARZE REWITALIZACJI CENTRUM I W 2015 R.	24
RYSUNEK 2.4.1. UŻYTKOWANIE TERENU PODOBSZARU REWITALIZACJI KACZY DOŁEK W 2015 R.	37
RYSUNEK 2.4.2. UKŁAD KOMUNIKACYJNY PODOBSZARU REWITALIZACJI KACZY DOŁEK W 2015 R.	38
RYSUNEK 2.4.3. WIEK BUDYNKÓW MIESZKALNYCH PODOBSZARU REWITALIZACJI KACZY DOŁEK W 2015 R.	39
RYSUNEK 2.4.4. FORMY OCHRONY PRZYRODY NA PODOBSZARZE REWITALIZACJI KACZY DOŁEK W 2015 R.	40
RYSUNEK 2.4.5. WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST NA PODOBSZARZE REWITALIZACJI KACZY DOŁEK W 2015 R.	41
RYSUNEK 2.4.6. SIĘĆ CIEPŁOWNICZA NA PODOBSZARZE REWITALIZACJI KACZY DOŁEK W 2015 R.	42
RYSUNEK 2.5.1. UŻYTKOWANIE TERENU PODOBSZARU REWITALIZACJI LIPOWIEC W 2015 R.	51
RYSUNEK 2.5.2. UKŁAD KOMUNIKACYJNY PODOBSZARU REWITALIZACJI LIPOWIEC W 2015 R.	52
RYSUNEK 2.5.3. WIEK BUDYNKÓW MIESZKALNYCH PODOBSZARU REWITALIZACJI LIPOWIEC W 2015 R.	54
RYSUNEK 2.5.4. FORMY OCHRONY PRZYRODY NA PODOBSZARZE REWITALIZACJI LIPOWIEC W 2015 R.	55
RYSUNEK 2.5.5. WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST NA PODOBSZARZE REWITALIZACJI LIPOWIEC W 2015 R.	56
RYSUNEK 2.5.6. SIĘĆ CIEPŁOWNICZA NA PODOBSZARZE REWITALIZACJI LIPOWIEC W 2015 R.	57
RYSUNEK 2.6.1. UŻYTKOWANIE TERENU PODOBSZARU REWITALIZACJI KOSZARY W 2015 R.	68
RYSUNEK 2.6.2. UKŁAD KOMUNIKACYJNY PODOBSZARU REWITALIZACJI KOSZARY W 2015 R.	70
RYSUNEK 2.6.3. WIEK BUDYNKÓW MIESZKALNYCH PODOBSZARU REWITALIZACJI KOSZARY W 2015 R.	72
RYSUNEK 2.6.4. FORMY OCHRONY PRZYRODY NA PODOBSZARZE REWITALIZACJI KOSZARY W 2015 R.	74
RYSUNEK 2.6.5. WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST NA PODOBSZARZE REWITALIZACJI KOSZARY W 2015 R.	75
RYSUNEK 2.6.6. SIĘĆ CIEPŁOWNICZA NA PODOBSZARZE REWITALIZACJI KOSZARY W 2015 R.	77
RYSUNEK 3.3.1. OBSZAR ZDEGRADOWANY I REWITALIZACJI A OBSZARY DO REHABILITACJI I PRZEKSZTAŁCEŃ W AUGUSTOWIE W LATACH 2000-2017.	93
RYSUNEK 4.2.1. CEL GŁÓWNY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW.	97
RYSUNEK 4.2.2. CELE REWITALIZACJI PODOBSZARU REWITALIZACJI CENTRUM I.	103
RYSUNEK 4.2.3. CELE REWITALIZACJI PODOBSZARU REWITALIZACJI LIPOWIEC.	108
RYSUNEK 4.2.4. CELE REWITALIZACJI PODOBSZARU REWITALIZACJI KACZY DOŁEK.	114
RYSUNEK 4.2.5. CELE REWITALIZACJI PODOBSZARU REWITALIZACJI CENTRUM I.	119
RYSUNEK 5.2.1. POZOSTAŁE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE.	186
RYSUNEK 10.1.1. PLAKAT DOTYCZĄCY KONSULTACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW W 2017 R.	224
RYSUNEK 10.1.2. PLAKAT DOTYCZĄCY KONSULTACJI ZMIANY OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI ORAZ AKTUALIZACJI GPR MA.	229

Spis tabel:

TABELA 2.2.1. ZJAWISKA KRYZYSOWE W AUGUSTOWIE.....	14
TABELA 2.3.1. PRZYCZYNY DEGRADACJI PODOBSZARU REWITALIZACJI CENTRUM I.	33
TABELA 2.4.1. PRZYCZYNY DEGRADACJI PODOBSZARU REWITALIZACJI KACZY DOŁEK.	47
TABELA 2.5.1. PRZYCZYNY DEGRADACJI PODOBSZARU REWITALIZACJI LIPOWIEC.....	64
TABELA 2.6.1. PRZYCZYNY DEGRADACJI PODOBSZARU REWITALIZACJI KOSZARY.	82
TABELA 3.1.1. POWIĄZANIA CELÓW DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH MIASTA Z GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI.....	85
TABELA 3.3.1. GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI A POZOSTAŁE DOKUMENTY STRATEGICZNE MIASTA – PODSUMOWANIE.	92
TABELA 6.3.1. POWIĄZANIA CELÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH PODOBSZARU CENTRUM I.....	189
TABELA 6.3.2. POWIĄZANIA CELÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH PODOBSZARU KACZY DOŁEK.	192
TABELA 6.3.3. POWIĄZANIA CELÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH PODOBSZARU KOSZARY.	195
TABELA 6.3.4. POWIĄZANIA CELÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH PODOBSZARU LIPOWIEC.	198
TABELA 7.1.1. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW.....	203
TABELA 8.4.1. KOSZTY ZARZĄDZANIA GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTOWA W LATACH 2017-2023.	211
TABELA 8.5.1. RAMOWY HARMONOGRAM REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W LATACH 2016-2023.....	211
TABELA 9.1.1. PODMIOTY WŁĄCZONE W PROCESY MONITORINGU.	214
TABELA 9.1.2. ŹRÓDŁA DANYCH NIEZBĘDNYCH DO MONITORINGU	215
TABELA 10.1.1. FREKWENCJA NA SPOTKANIACH KONSULTACYJNYCH DOTYCZĄCYCH PROJEKTU GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA AUGUSTÓW.	223
TABELA 10.1.2. FREKWENCJA NA SPOTKANIACH KONSULTACYJNYCH DOTYCZĄCYCH AKTUALIZACJI GPR MA W STYCZNIU 2018 R. .	228

Słowniczek:

BAT – British American Tobacco
BDOT – Baza Danych Obiektów Topograficznych
c.o. – centralne ogrzewanie
c.w.u. – ciepła woda użytkowa
EGiB – Ewidencja Gruntów i Budynków
GEZ – Gminna Ewidencja Zabytków
GUS – Główny Urząd Statystyczny
IRM – Instytut Rozwoju Miast
IZ – Instytucja Zarządzająca
KPP – Komenda Powiatowa Policji
LPR – Lokalny Program Rewitalizacji
MKRPA – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
MPEC – Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej GIGA Sp. z o.o.
MPHP – Mapa Podziału Hydrologicznego Polski
MPZP – Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego
NSP – Narodowy Spis Powszechny
NZOZ – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
OSP – Ochotnicza Straż Pożarna
PIT – Personal Income Tax = podatek dochodowy od osób fizycznych
PKW – Państwowa Komisja Wyborcza
POM – Pracowniczy Ośrodek Maszynowy
PUP – Powiatowy Urząd Pracy
RPO – Regionalny Program Operacyjny
SP – Szkoła Podstawowa
SUiKZP – Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
UM – Urząd Miejski

Uzasadnienie

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Augustów został zatwierdzony Uchwałą nr XXXVII/350/17 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 10 sierpnia 2017 r. Program został opracowany dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego przez Uchwałę nr XX/170/16 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 2 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (Dz. Urz. Województwa Podlaskiego z dnia 2 marca 2016 r. Poz. 1222). Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji został zmieniony Uchwałą nr XLV/433/18 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 21 lutego 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XX/170/16 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 2 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (Dz. Urz. Województwa Podlaskiego z dnia 1 marca 2018 r. Poz. 1005). Zaktualizowana została również lista przedsięwzięć podstawowych, a więc takich, bez realizacji których osiągnięcie wyznaczonych celów nie będzie możliwe. W zmienionym Gminnym Programie Rewitalizacji zapisano łącznie 47 projektów.